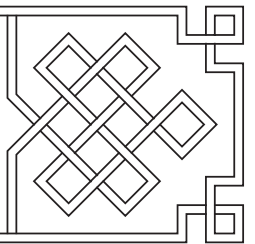

༡༡། །འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ལོ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་བཅུ་གཅིག་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོབས་ལྡན།

སྤྱི་ཁབ་སྦྱོབ་སྦྱོན་པ། སྤྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་སྤ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

ཁྱུ་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། ལོ་ལྷ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤེས་སྤྱན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིཏུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།

མཁན་པོ་དག་སྦྱོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།

གན་ཀམ་འོར་རྒྱས། ལཱ་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱད་ཆོག་སོགས།

ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིཏུ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོབ་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།

བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།

༡༠༠༠ བར་སྒྱུན་ཁུས།

༡༣༥	༡༣༥ ལྷོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། སྒྲིགས་བམ་བཅུ་གཅིག་པ། ༡༥༥ བཤད་། ༡༦ ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་	
	ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་བཀོལ་ལ། ལྷོངས་ ༡༥༦ 1-314 བཞུགས། ༡ མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ། 15 ༢ ལུགས་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཤད་པ། 169 ༣ ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་	
༡༣༦	རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་མདོན་སྒྲུལ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བྱུང་བཀོལ་ལ། ལྷོངས་ ༢༢༤ 315-762 བཞུགས། ༡ ཆོད་མའི་གྲངས་དང་སྒྲིད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། 319 ༢ སྒྲི་མཆོན་དངོས་མེད་དུ་	
༡༣༧	བསྐྱབ་པ། 338 ༣ དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་སྤུང་བསྟན་པ། 375 ༤ རབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོད་མ་སོགས་གྲངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། 396 ༥ དགག་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། 407 ༦ ཁ་དོག་	:::
	མི་རྟག་པ་སྒྲི་མཆོན་དུ་བསྟན་པ། 422 ༧ མདོན་སྒྲུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ། 439 ༨ དབང་པོའི་མདོན་སྒྲུལ། 455 ༩ ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྒྲུལ་བཤད་པ། 535 ༡༠ རང་རིག་པའི་མདོན་སྒྲུལ་བཤད་པ། 551 ༡༡ རྣལ་	
༡༣༨	འབྱོར་མདོན་སྒྲུལ་བཤད་པ། 574 ༡༢ མདོན་སྒྲུལ་ལྟར་སྤང་བཤད་པ། 579 ༡༣ མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆོད་འབྲས། 590 ༡༤ རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པའི་ཆོད་འབྲས། 610 ༡༥ ཤིན་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་	

ཚད་འབྲས། 644 ༡༩ དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ། 665 ༡༢ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཛོན་སྒྲུབ་ལེའུའི་བྱར་མཆན། 758–762 བཅས་སོ།། ཁྱོན་བསྡོམས་ལྡེབ་མ། ༣༥༡ བཞུགས།

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱ་བའི་སེང་གེ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩ་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོས་རིང་ལུགས་སྤྱ་བའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྟན་པ་སྤྱ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱ་རོ་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩ་དྲུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་དྲུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་བྱགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགུ་སྤྱ་ཕྱེད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱས་བུ་སྟོབ་དུ་ཁ་འགུའི་སྤྱ་ཕྱེད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྷག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱ་ཕྱེང་དགྲུ་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཡེངས་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་པའི་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་བླ་མ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡེངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱན་དུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱངས་པས་སྤྲིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཤིང་ས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྤྲེགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་བུབ་པ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡེངས་གྱི་ཕ་རོལ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བྱ་ཡི་ལག་དུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་རོལ་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སློབ་ཡོངས་གྱི་སྤྱིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡེངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྲིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཁ་བརྩ་བིདྱའི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བགྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྟེ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྡོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྲིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱོན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བརྩ་བིདྱའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ལྷོ་གུ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ལྷོ་གུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། སར་བྱེན་ལྷོ་གུ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲུགས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ལྷོ་གུ་ཐུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

སྟོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་རྣམས་གཅིས་བརྟས་ཀྱིས་བྱར་བཀོལ་ཞུས་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྱེད་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཕྱེད་བའི་ཁ་སྐོང་
 དང་། རང་རྣམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱུས། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོ་བཅས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པས་འགན་ཁུར་
 མཛད་ཅིང་། བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་རྣམ་པས་ཞུ་དག་གི་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཟླ་བིདྲའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྱུན་ཞུས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཀམ་དགོ་འདུན་གྱིས་འགན་ཁུར་མཛད་དེ་ཁ་འགྲུ་
 རྟམ་ཀ་ར་ཚོམ་སྐྱུར་ཁང་ནས་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། སྟོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གརྩ་མའི་འགྲེལ་བ་བཅས་དཔེ་སྐྱུན་ཞུས་ཏེ་ཁྱོན་བསྡེམས་པོད་༡༠ ཅམ་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་ལས་
 ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་འགྲེལ་དང་། མདོན་པ་མཛོད་དང་། སྟོད་འཇུག་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། སྟོད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་སོགས་དགོ་འདུན་མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་བྲིད་མཛད་དེ་བཤད་
 ཆུན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་གྲུབ་ཀྱང་། གསུང་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷགས་ལུང་ཅམ་ཡང་གནང་གྲུབ་མེད་པས། གྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་བ་༥ རང་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྟོན་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྩ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

ནམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤིང་གི་དགོ་སློབ་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྒར་དཔེ་སྐྱོན་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་ཁུ་དག་དང་། ལུས་ཆེན་གཙོ་བོ་གསུང་
འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ལུ་དག་ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྐྱོན་འབུལ་ལུས། རྗེ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ལུ་དག་མཛད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྲིད་
ལུང་བསྐུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ ཆོས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ལུ་དག་གྲུབ་པ་
ནམས་བྲིད་ལུང་གནང་རྒྱ་དབུ་བཙུགས། དེ་ལྟར་བྲིད་ལུང་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་བཟོ་བྲལ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགོ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐུལ་དང་སྤངས་
ཀྱིས་ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ལུ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙུགས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙོ་
སྒྲིག་པས་དག་བཙོས་ནན་ཏན་ཀྱིས་ལུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་སྤྱ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་དབང་བརྒྱད་སྟན་སེང་ལུལ་བས་བཀའ་སློབ་

༡༡། །ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དག་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཕབ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་ཀྱི་ཅམ་སྟེ། བྱོན་བསྐྱེམས་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཆན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྱོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ལྟན་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྷག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྱོན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་བྱ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱིག་བཞིན་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆོད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་པས་བྱོན་རྒྱབས་ཀྱི་

ཚན་ཁ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན། སྦྱར་ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལ་གསུང་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒྲིལ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བྱས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཆུན་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཏད་ཤོར་བས་དེ་བཞིན་སྦྱབ་པར་མ་བྱས། འོན་ཀྱང་ད་རེས་མེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་གཉིས་འཁོར་བའི་འདས་མཆོད་དང་། མེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་གོལ་སྐྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་རབ་གནས་དང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒྲིལ་དུས་བབ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་དབུ་འབྱེད་གནང་རྒྱུའི་གཏན་འཁེལ་བྱང་བས་དུས་ཡུན་བྱང་དུའི་རིང་ཞུ་སྒྲིག་བགྱིས་ཏེ་པར་སྐྱོན་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདིའི་ནང་ཡིག་ནོར་དང་ལྷག་ཆད་ཀྱི་སྒྱོན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། སྐྱུས་ཚད་ཀྱང་གུ་ལོ་མ་པ་ཞིག་མ་བྱང་བས་མཁྱེན་ལྷན་ནམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྒྲར་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འདིར་ག་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། སྒོན་རབས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཆོག་ལྷག་སྐབས་གའི་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་པ་(འདུག་།དང་། གཅིག་།དང་། དཀར་ཆག་།ཉ་ལུ)བྱིས་ཡོད། དེ་བཞིན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྙད་བོད་ཡིག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་འཆུང་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ནི། གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་དང་བསྐྱུན་ནས་(दोहा""दोहा नालन्दा""बुद्ध)

xiv

དཔྱུ་མེད་	༡༡། །བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ལ་ཕྱར་བ་གྱུ་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པའི་གསུང་	
དཔྱུ་མེད་	རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙུག་གི་སྒྲིག་པས་ལུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟླ་བའི་དུའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ཀམ་ཡུན་ཆོག་མཁས། མཁན་	
དཔྱུ་མེད་	པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ཡུན་ཆོག་མཁས། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཡུན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།	
ཀམ་ལ་བཤད་	སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་	x
ཀམ་ལ་བཤད་	དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། རྟམ་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ཨུ་ཅུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་	
	ཆོག །བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྱིམས་ལོར་བྲ། བསྟན་རྣམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ལུ་དག་གི་	

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷན་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་། དབུ་མཛེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གཙོས་
 པའི་དག་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛེད་དེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་
 འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷན་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་
 གསུང་ཕྱད་ཚད་རང་གྲོལ་སོགས་དང་། རྩུང་པ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དག་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ལུས་ཏེ་སྒྲ་ཕབ་གནང་བེན་
 ཀྱང་། ལུ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པར་སྐྱོན་ལུ་མ་བུབ་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་སོགས་
 གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐིལ་བྱིན་པ་ལུས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྱོན་ལྷན་ཏེ་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

དཔལ་སྐྱོན་	༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བྲུལ་མུར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བཅུ་འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

རྒྱ་

གཙུག་

ཆུ་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། ཐོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། ཐོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། ཐོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
ཐོད། ཅ། དཀར་ཆུད་གསེར་ཐེང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐེང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། ཐོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུ་ལ། སྒོ་
གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱགས་གསོལ་བཀའ་སྒྲིབ་བྱགས་བསྐྱུས།
འདུལ་བའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀླ་རི་ཀླ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་བར་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ།
 མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ། བོད། ༢༽ མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྐྱུས། རི་མཚོའི་བྱར་མཆན། ཆོད་མའི་སྒྲིབ། བོད། ༣༽ རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མདོན་སུམ་
 ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༣༽ རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༤༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་མདོན་སུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་
 བཀོལ། བོད། ༥༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲོང་བཅས། ཆོད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིབ། བོད། ༦༽ སྟོན་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས། བོད། ༧༽ སྟོན་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྟོན་འཇུག་དང་བྱང་སྒོམ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
 སྒྲིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད། ༨༽ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན། མི་འབྲུགས་སྟོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཟླེད་བྱང་སོགས། ཆགས་མེད་བདེ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན།

༣༣	༡༣། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༤	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཀྱུ་བ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཀྱུ་བ་	
༣༥	མཐའ་སྟིང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཞ། རྒྱད་སྟེ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	
༣༦	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྩེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ས་བཅད། སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲོར། བོད། འ། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དྲགས་པོ་ཚེས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་	
	སྒྲོར། བོད། ཡ། སྒྲོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྒྲོར། བོད། ར། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།	

དར་	༡༡། །ལག་ལེན་ཚེ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཚོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྤྱབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲིབ་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་	
གསུམ་བྱེད།	བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྒྲེམས། ཚོགས་སྤྱུ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོབ་སྒོར། བོད། ༤༡ སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱས་ཉམས་སྤྱོད་ཀན་པོའི་སྤྱིང་གཏམ། སྤང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་བསྐྱས་གནས་བརྟན་ཀན་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༤༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཚོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༤༣ བར་སྐྱོན་སྤོན་བརྗོད་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྱིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྐྱབས་བྱལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྱིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྤོན་ཚིག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།	xxiii
ཆག་		

༡༡། །ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་བྱུང་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༣༡། །གསུང་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་ལོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བསྐྱུ་མེད་རྟག་པར་བརྟེ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་མེད་
 མཆིན་ཅིང་སྟོན། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ། །ཆོད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་ལོ། །མི་ཤེས་མུན་སེལ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་སྐྱ་
 མངའ་ཞིང་། །འགྲོ་ལ་རབ་བརྟེ་མཛོད་པའི་འོད་ཟེར་ཀུན་ལ་འཕྲོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་དབུགས་འབྱེན་མཛོད་མགོན་དེ་དང་། །རྒྱལ་
 ཆོབ་མ་ཡམ་མགོན་ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་རྟག་པར་འདུད། །ཆོད་མར་གྱུར་པས་ལེགས་གསུངས་ཆོད་མ་གང་། །རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རིགས་གཞུང་རྣམས་

༣༡ །མཛད་པ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས། །བརྒྱད་པར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བརྟུང་བྱས་ཏེ། །འཛིག་ཏེན་གསུམ་ན་
 ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གྲགས། །སྟོན་པ་ལྷ་མེད་དེས་གསུངས་ཚད་མའི་དོན། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་དང་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །གསལ་བར་མཛད་ལས་
 གཅེས་བརྟུས་བྲི་བར་བྱ། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་
 རྒྱལ་དུ་སྟོན་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུ་དབང་ལས་བྱུང་ཞིང་། །ལུང་བསྟན་པ་དང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྟན་བཅོས་

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱར་བྱེད་ལོ་ཙྰ་བས་བསྐྱར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རྩ་མཛད་པ། བསྐྱར་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྐྱར་བ་དང་། མཚན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བ་སྤ་ཆ་བླཱི་ཀ་ཀྲ་རི་ཀྲ། བོད་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་
 བྱས་པ། ཞེས་སྒྲིམ་དེ། རྒྱ་གར་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མིང་སྟེ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད། །དེ་ན་སྐད་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ལ་བ་སྤ་ཆ་བླཱི་ཀ་
 ཀྲ་རི་ཀྲ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱ་སྐད་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚོས་ཁུངས་བཙུན་པར་སྟོན་པ་དང་། སྐྱར་བྱེད་ལ་བྱིན་བྱན་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་པ་ནི་འོད་ཟེར་དང་།
 དང་པོ་དང་། རབ་དང་སོ་སོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་དང་པོར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤ་ཆ་འཇལ་བ། བླཱི་ཀ་རྣམ་འགྲེལ། ཀྲ་རི་ཀྲ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། འདིར་དོན་
 འགྱུར་དུ་མཛད་དོ། །དང་པོར་འཇལ་བ་ཚད་མར་བསྐྱར་ནས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། སྤ་ཆའི་བྱིངས་ལ་ཉར་བསྐྱར་བྱ་ཡིག་སྟོན་

༡༡། །དུ་བྱིན་པས་དང་པོར་འཇལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོར་འཇལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་འང་མཚོན་བྱ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གཏན་དུ་མི་བསྟུ་བ་དང་། མཚོན་བྱེད་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བས་ན་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་ཏེ་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཚིག་ཉུང་དུས་བསྟུས་པའོ། །ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རང་གཞན་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་བརྟུས་པས་ན་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་མིང་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཉིད་འདིས་རྣམ་པར་བཀྲོལ་ཏེ་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཏེ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་སོ། །གྱི་ནི་དེའི་ཞེས་པའོ། །ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་རྗེས་སུ་བསྟུགས་པའི་སྟེབ་སྟོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་སྒྲོ་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡོད་པས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ས་དང་། ཉན་རང་གི་ས་དང་།

༡༡། །དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དགོས་དོན་ནི། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྟོང་པ་དང་
 མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་དེ་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་
 རས་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ཤུག་སྟོའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ། སྐྱབ་པའི་དང་སྦྱར་ནས་
 བཤད་པ། དོན་ལ་གནས་པ་མདོའི་མཚོད་བརྗོད་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། ཁམས་གསུམ་པ། །སྟོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །
 དེ་དག་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་
 ནི་རང་གང་ལ་ལྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་སྦྱར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བསལ་

8

༡༩། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། གདུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་མངའ་བའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། དེའི་མཛད་པའི་འོད་ཟེར་
 དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མདོའི་མཆོད་བརྗོད་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 དེ་ལ་འོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མར་གྱུར་ཅེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ། །རྒྱ་ནི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་
 བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གིས་བསྐྱུས་པ་བདག་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བྱ་བས་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པའི་ལམ་རང་གིས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆིང་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་
 བསལ་བར་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཞན་དོན་སྦྱོབ་པ་དང་། རང་དོན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བསལ་བའི་སྐྱེས་སྦྱོར་བ་དངོས་སུ་

བསྟན་ལ་བསམ་པ་བྱགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཅིང་ནི་སྤྲི་བྱི་བསྟུ་བའོ། །སྤྱབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེའང་རང་རོན་ལ་སྤངས་ཚོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་
 པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། དེསངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟབ་པ་བདེ་བའི་རོན་སྤངས་པ་སུན་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལྟན་ཅིང་། ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་གཤེགས་པའི་རོན་རྟོགས་པ་སུན་ཚོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚིག་རྒྱུ་
 པ་དང་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་རོན་སུན་ཚོགས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ། །རང་རོན་གྱི་སྤྱད་དེ་མངའ་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་ལེགས་པའམ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་གང་ལ་བཏགས་པའི་ལོངས་སྤྱད་དང་སྤྱལ་སྤྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གསུང་བའི་ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སུན་པ་འཛོམས་པའི་འོད་ཟེར་དག་ག་དུལ་བུའི་སྐལ་པ་དང་འཚམ་པར་ཀྱན་ནས་འཕྲོ་བ་སྟེ་བསྐྱོར་བའོ། །ཚིག་རྒྱུ་པ་བྱི་མ་གཉིས་པོ་འདིས་ནི། གཞན་རོན་སུན་ཚོགས་

༡༡། སྐྱོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤར་མ་ཤེས་པའི་བདེན་བཞི་སོགས་གསར་དུ་ཤེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་མཛད་
 པས་ཚད་མའོ། །གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་སྐྱོབ་པ་ནི། བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡིན་ལ། དོན་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་བདེ་གཤེགས་ནི་སྦྱོར་བ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྩུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར་
 ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐུག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡང་། །ཡོངས་གྱུར་དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཅེས་བསམ་པའང་མེད། །སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། ། ༢ ཞེས་
 སྐྱོས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པར་རྫོམ་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་པ་དང་། བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ལེགས་བཤད་ཀུན་
 ལས་བདུས་ཐོས་གྱུར་འདོར་བར་བྱེད་པ་སྒོད་ཞབས་རྟོལ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་དང་། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཀུན་ལས་

བརྟམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བཤད་དུ་བཟུང་ནས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ཉན་པ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་སྟོན་ཁ་བུབ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་། སྟོན་དེ་དག་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྟོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པས་སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་བོ་ལ་སོགས་ལེགས་བཤད་མཛད་པ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་ཞེ་སྤང་བར་ཡང་འབྱུང་བ་སྟོན་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་སྟོན་གསུམ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར།
 གཟུར་གནས་སྟོ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་བོ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པར་མཐོང་བ་དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཡང་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྟོན་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་བསམ་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་
 གིས་ཀྱན་ལས་བརྟམ་འདིའི་རྟོགས་དགའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་བཀྲོལ་ན་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྟེ་བོ་ལ་ནི་ཕན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའང་སྲིད་པས། དེ་དག་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་
 བོར་ལྟར་ལེན་ཅིང་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་བརྩམ་པ་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པས་འདི་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཅོམ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་

༡༡། །གི་སེམས་ནི། ཏུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ལེགས་བཤད་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་
 རབ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་དང་། དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཏུ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པས་ཚད་
 མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལ་འཇུག་ཅིང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་བ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་
 ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་འབྲེལ། འབྲེལ་བ་ཅན་ལེའུ་སོ་སོའི་གཞུང་བཤད་

༡༡། །ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲེགས་བམ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཛད་པས་ཆད་མ་
 གྲུབ་པའི་ལེའུ་དང་པོའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་ཆད་མ་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ན། དང་པོ་ཆད་མ་གྲུབ་པ། དེ་ནས་མདོན་སུམ། དེ་ནས་རང་དོན།
 དེ་ནས་གཞན་དོན་དང་བཞིའོ། །དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བརྟག་པ་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དོན་ལེའུར་འཆད་ཅིང་། གཞན་སེལ་བརྟག་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུར་བསྟན་ལ། ལྟག་ཆོད་བརྟག་པ་ནི། རྒྱས་པར་
 རྩོད་རིགས་སུ་སྟོན་པས་ལེའུ་མ་ཆད་པའི་སྟོན་དུའང་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ལེའུ་སོ་སོའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་བཤད་པ། མདོན་སུམ་ལེའུ་བཤད་པ། རང་
 དོན་ལེའུ་བཤད་པ། གཞན་དོན་ལེའུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ། ལུགས་ལས་ལྟོག་སྟེ་བཤད་པ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆད་མའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ཆད་མ་མདོར་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་དེའང་རྒྱ་ལས་གྱུར་པའི་ཚུལ་དུ་

༡༡། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་གྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་མཚན་བྱེད་ཞེས་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 དོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དག་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱིར་རྩལ་གཅིག་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྩལ་གཅིག་པའི་ཚེས་དག་ནི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྱུབ་བོ། །དེས་ན་རྩལ་
 གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་གྱུབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱ་དག་ནི་རྩལ་གཅིག་དང་རྩལ་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྱུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་
 དུ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟོད་དང་། །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་
 དོན་གྱི་ངོ་བོར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་ཐ་སྟོད་སྐྱ་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ལ་མཚན་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་སྐྱེའི་ཙམ་ཞིག་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་འདི་ཡི་རང་བཞིན་

ཅི་ཡིན་ཅེས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ཤེས་པའི་ཆེ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་དག་ལ་མིང་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་གྱིས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྤྲོད་པའི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་
 ལ། མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ནི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །འོ་ན་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་ན་དེ་ལའང་མཚན་ཉིད་གཞན་ཞིག་དགོས་པས་བྱུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་ལ། མེད་ན་མཚོན་བྱ་ལའང་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ནི་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོ་ཡུལ་དུ་གར་བ་ན་འདིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཅེས་
 འཚོལ་བར་མི་བྱེད་པར་འདི་ཡི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞེས་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་སྤྲོད་པས་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི་མིང་དང་། མཚན་ཉིད་ནི་མིང་དེའི་དོན་ཡིན་པས་མིང་དོན་

༡༡། །ལྷན་ཅིག་རྩ་དམིགས་པར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། མཚོན་བྱ་ནི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་རང་དབང་དུ་དེའི་དོན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མེའི་མིང་དོན་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དག་ཅན་གྱི་ཚ་
 ཞིང་བསྐྱེད་པས་ལུས་བསྐྱེད་པ་ན། འདིའི་མིང་ཅི་ཡིན་ཅེས་འཆོལ་བའི་ཆོ་མེ་དང་ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཅན་གྱི་ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས། མེ་
 ཡིན་པར་མཚོན། ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེས་མེ་དང་ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྟངས་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་མཚན་མཚོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཉག་ནས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ངོ། །དཔེར་ན་ཀ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་
 པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་གདུང་འདེགས་པའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། ཀ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་མེད་
 བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ། ཚད་མ་ནི། ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལུལ་

རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འདྲིན་པ་ཡི་ཚེས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་དུང་དཀར་སེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅིས་དང་། རྒྱས་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་དེ་ལ་ཀྱན་མངོན་སུམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དུང་དཀར་སེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ནི་རང་གིས་གཟུང་བའི་
སེར་པོ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རིག་པའི་སྤྱིར་དང་། སེར་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་
རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་བ་ཅན་པ་ལ་ལ་དག་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་སྒྲིན་འདི་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གསལ་ཞིང་རིག་པ་

༡༡། །དེས་ཏྟག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་མཆོན་པར་རྒྱས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མཆོན་པར་མི་རྒྱས་པས་མཆོན་ཉིད་ལ་མ་བྱལ་པའི་སྒྲིན་ཆགས་
 པ་དང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཏྟག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། དང་པོར་རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་
 པའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་རིག་པའོ། །རྒྱས་པ་ལས། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་དབྱེད་
 ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡང་། ཚད་མ་རང་གིས་བསྐྱུན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དང་སྐྱེས་བུ་འཕྲད་པར་བྱས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཐ་སྐྱད་བྱས་
 པའོ། །དེའི་དོན་ཡང་གནས་ལུགས་ཏྟགས་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །འོ་ན་ནི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་

པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའང་ནོར་བུ་ལ་མི་བསྐྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ནོར་བུ་དང་སྒྲེས་བུ་འབྲད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་མར་མའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་དང་། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ནོར་བུ་མི་འཐོབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་ནོར་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་དབྱུད་པའི་དོན་ནོར་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ནོར་བུ་དབྱུད་པའི་ཡུལ་དེར་ནོར་བུ་མ་ཐོབ་ལ། བྱིས་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་དེར་མ་དབྱུད་པས་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །དེའང་འདིས་མཛོད་ཀྱི་སྒྲི་བྱང་ལྟ་བུ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་དབྱུད་ནས་དོན་གཉེར་གྱིས་ཞུགས་པ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ། མཛོད་ཞུགས་སུ་ནོར་བུ་རྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། ཚད་མ་བསྐྱ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རེ་རེ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་ཀས་མཚན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེས་དབྱེད་པ་ན། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་ན་རེ། དང་པོར་བསྐྱ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཚད་མའི་

༡༡། །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ལ། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་འདི་ཡང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ན་
 བོ། །མཚན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོའི་བཞེད་པ་དེ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་
 དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོས་ཀྱང་ཚད་མ་རིག་པའི་སྟོར་བསྐྱུ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ། རོ་བོ་
 ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྡེ་ལྡན་དུ་བཤད་པའང་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ་ན་རེ། དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་སྟོང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་གསལ་བར་
 སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ་ཚད་མའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའོ། །ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྒྲིང་གི་ཚད་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ནི་དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ཡང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་
ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །ལ་ལ་ན་རེ། གཞུང་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་བསྒྲུམས་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟོན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་
བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ་མཚན་ཉིད་སྒྲ་མ་ལ་མ་བྱབ་པ་དང་། བྱབ་ཆེས་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པའི་སྟོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་དང་
དགོས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་པ་དག་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་འདོད་པས། དེ་དག་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ངེད་གྱི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི་སྒྲར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་མ་ཤེས་པའི་དོན་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་སྒྲུམ་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་
བུའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་ཤེས་དོན་གསལ་སྟོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དབང་ཕྱུག་རང་བྱུང་གི་རྟག་པའི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལས་བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ།

༡༡། །དབང་ཕྱག་གིས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྒར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་མེད་ཅན་སྣོས་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་ཏྟག་སེལ་བར་མི་རུས་ཏེ། དབང་ཕྱག་གུང་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒར་མ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚད་མ་ནི་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལོག་ཏྟག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྲ་མ་ཆ་དང་པོར་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་བཤད་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གང་རུང་རེ་རེས་གྲུང་མཚན་པར་རུས་སོ། །ཚད་མ་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རང་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས། ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཆོག་པར་བསམས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱད་པའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་བ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཕྱུ་པ་ན་རེ། ཡིད་དབྱོད། རྣང་ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ལྟོ་ཞེས་བཤད། དེ་ལ་རིགས་གཏེར་ལས།

ཡིད་དཔྱོད་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་དང་། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་སྟོགས་སྒྲུབ་མ་བརྗོད་ནས། ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་གཏན་མི་ལྟོས། དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། ཞེས་
 དང་། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པ། ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་ཀྱན། ཚད་མ་མིན་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལ། དེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་སྟོར་རོ། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ད་ལྟར་བ། བཅད་ཤེས་
 འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། ཡུལ་དུས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ལ། གཞི་མཐུན་པ་ནི་གལ་སྟོན། ཅེས་བཀག་ནས། རང་གི་ལུགས་ནི། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། ཚད་མའི་འགལ་སྒྲུབ་ནས་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
 ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་མངོན་སུམ་རང་གི་དུས་སུ་འདས་ཟིན་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་དང་། མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནི། དབྱེ་
 གཞི་ཡིན་པས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་མི་རིགས་པའི་སྟོན་དང་། མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་དབྱེ་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོན་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མིན་པར་

༡༡། །འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅད་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་། ཡུལ་སྒྲ་ཕྱི་འདྲ་བའམ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཡང་ལྷ་ཞོག། །ལོག་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཏྲགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྷན་ཆེན་པོ་ལས། ཏྲགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲོགས་པའི་གནས་མ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་དཔག་གིས་བྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་བཅད་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་བུའི་ངེས་ཤེས་དེ་ལ་མིང་ཇི་སྐད་དུ་བཏགས་ཀྱང་བུང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནམ་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྒྲ་མས་བབྱང་བའི་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྒྲ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་ཅམ་ཞེག་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་

གང་དུའང་མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་སྟོགས་ཚེས་ཅན་ཡིན་ལ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྟོགས་ཚེས་མེད་པས། སྟོགས་ཚེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་
 ཤེས་ནི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཉིད་དུ་བྱེད་རང་ཡང་བཞེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གལ་མཚུངས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མིན་
 གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད། སྒྲ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དངོས། དེ་ལ་སྒྲིན་གསུམ་སྤང་བ། དེས་ན་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དོན་
 ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོགས་གྱི་གྲང་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བསྟོད་པ་མཛད་ན། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། བཤད་པ། ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་

༡༡། །བྱེད་རྒྱས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་བསྐྱུ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ན་
 འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་གནས་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བཙུམ་
 ལྡན་འདས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་ནས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྐྱོབ་པར་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཅིང་བསམ་པ་ལུན་
 སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བའི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་བུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱེད། །ལམ་སྦྱོར་བ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དོན་དེ་ཐོབ་རྒྱས་པར་གནས་པ་དེ་ནི་གཏན་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྐྱོབ་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱ་དོན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་དང་སྐྱར་ན། །གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་མཚན་གཞི་ཚད་མར་མཚོན། །གཟུགས་ལ་དང་པོར་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་

༡༡། །ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྫོང་བྱེད་ཀྱང་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་བྱ་མིན་ཀྱང་བརྫོང་འདོད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ངག་རྣམས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་བརྫོང་དོན་སྐྱབ་
 པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱབ་ཆེས་པའི་སྒྲིན་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་
 ལ་བྱབ་ཆེས་པས་སྒྲིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཟུང་བ་འཛིན་བྱིར་ཀྱན་རྫོང་ནི། །མི་འདོད། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ཀྱན་རྫོང་བ་པ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
 གཟུགས་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་མི་འདོད་དེ། ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྤྲ་མས་གཟུང་བའི་དོན་ལ་སྤྲ་བྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲིན་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་
 བོ་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པར་མ་གྱུབ་ཅིང་ཚད་མར་ཡང་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་སྒྲིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་དབང་བོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། སྒྲོ་ནི་
 ཚད་མ་ཉིད། །སྤང་དང་དོར་བྱེད་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་བྱིར་དང་། ༥ །ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་བྱིར། །དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དང་པོར་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་

ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། མིག་སྟོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འདི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་བྲང་བྱ་དང་དོར་བུའི་དངོས་པོ་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མིག་སྟོགས་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོ་སེར་སྟོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སྒྲོ་སེར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྒྲོ་སེར་ཡང་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་པ་དེ་ཡོད་ན་སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འདི་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོར་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། མི་བསྐྱུ་བར་ཚད་མ་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རང་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཞན་ཞིག་དགོས་ལ། བྱི་མ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་བྱེད་གཞན་ཞིག་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་མཐར་གང་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་པར་མི་

༡༡། །འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །འདི་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་ནི་མེད་ཀྱི། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། །འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་ལས་
 ངེས་པར་གྱུར་རོ། །དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི། །རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ལ་སྒྲོངས་པ་མེད་ཅིང་ཁྱུང་བའི་ཆ་དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་མ་སྒྲོངས་ཞེ་ན། །ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོངས་པ་ནི་ཡུལ་དེའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བར་ཉམས་
 སུམ་ཁྱུང་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཉ་བྱིས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་བར་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སུམ་ཁྱུང་བས་ཉ་བྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་
 ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བར་ཉམས་སུམ་ཁྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་མེད་དེ། །ཡོད་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཁྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་སྐྱེས་བུ་
 སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་བྱིར། །རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེར་སྐྱ་པས་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བེམ་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། །དེདག་རང་གི་གྲུབ་

༣༡། །གོམས་པ་ཅན་དང་། །འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་པའི་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་དང་། །གསལ་བྱེད་ནི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། །མཐུན་རྒྱུན་ཡུལ་དེ་ཉི་པར་ཡོད་པ་དང་། །ཡུལ་དེ་ལན་གཅིག་མིན་པར་མཐོང་ཞིང་དེའི་ཐ་སྙད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་སྟེ། །དཔེར་ན་རང་རིག་པ་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་རང་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། །འཐད་ལྡན་ལས། །འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ལ་ལ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་གྱུར་ཏེ། །འབྲུལ་བར་དྲོགས་པ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་ནི། །སྤྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱ་འགལ་ཞིག་ལས་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་ལས་སྤྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་མཐ། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་འབྲུལ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ངེས་པས་གཞན་ལས་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །མེའམ་འོན་ཏེ་གིང་བྱ་ཀའི་སྤང་པོ་ཡིན་

ནམ་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མེའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའང་ཕྱིས་རང་གིས་མཐོང་བའི་དམར་འབར་བ་དེ་བསྐྱེད་འཆོད་སོགས་མེའི་དོན་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་
 མཐུ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ལས་རང་ཉིད་མེ་ལ་མི་བསྐྱེད་བའི་ཆད་མར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་པོས་འཇུག་ཡུལ་
 ཐོབ་པར་བྱས་སམ། འོན་ཏེ་ངེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཕྱི་མས་ཐོབ་བམ། དང་པོ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་དང་པོ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་མེའམ་འོན་ཏེ་མེ་མ་ཡིན་སྟམ་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་དྲོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་
 ལས་ཀྱང་མེ་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། མེ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་གནས་པའི་དོན་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱེས་བུས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མེ་
 ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སྐྱེད་ནས་མེ་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ཞུགས་པས་མེ་དང་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེའི་རང་བཞིན་གིན་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་

༡༡། །མདོན་སུམ་སྐྱེ་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་ངེས་པའི་དབང་གིས་མེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མས་བརྒྱད་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ལ། ཕྱི་མས་དངོས་སུ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པས་
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངེས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པས་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའང་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་ནི་རི་སྤྱིད་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཚད་མའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ལ། ཕྱིས་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ན་འགགས་ཟིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཚད་མར་མི་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཚད་མའོ་ཞེས་
 ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་པའི་མདོན་སུམ་ནི་གཏན་མ་མཐོང་བའི་བ་མེན་གསར་དུ་མཐོང་བའི་མདོན་
 སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་གཟུགས་མཛོས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྒྲ་འཛིན་མདོན་སུམ་ནི་ཡིད་མ་གཏད་པའི་མདོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རིགས་གཉིས་ལས། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། །རྗེས་སུ་
 དཔག་རྣམས་རང་ལས་ངེས། །དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། །ཞེས་འབྱུང་ཡང་། མདོན་སུམ་དང་པོ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་གནས་

བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲར་གཏན་མ་མཐོང་བའི་བ་མེན་གསར་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེས་འདི་ནི་བ་སྒྲུང་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བ་མེན་ཡིན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ན་གཞན་ལས་ངེས་སུ་འགྱུར་ལ། བ་
 མེན་དང་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བ་མེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པ་སྐྱེས་ན་བ་མེན་གྱི་ཐ་སྟངས་མ་ཐོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ལས་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 བོ། །ཡིད་མ་གཏད་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་མ་རྟོགས་པའི་གཞན་ལས་ངེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡང་སྟོ་འདོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས་ཡིན་ལ།
 སྟོ་འདོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་སྒྲར་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། ༤ །ཐ་སྟངས་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་སྤོངས་
 པ་སྟོག་བྱེད་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཚད་མ་འགའ་ཞིག་ནི་རང་ཉིད་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱུ་བར་རྟོགས་པའང་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཐ་སྟངས་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ལས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་དགོས་
 པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་གང་དག་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་རང་ལས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མའི་

༡༡། །ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་སྒོངས་པ་སྒྲོག་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་མའི་མཆན་
 ཉིད་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འཕ་མཆན་ཉིད་གཞན་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་མ་བཟད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་
 སྟོན་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཤེས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་གསལ་བར་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ཚད་མར་གྱུབ་པོ། །
 འདི་ནི་མཆན་བྱ་མཆན་བྱེད་དཔེའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་སྒྲུབ་པ་ཤེས་པའི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚད་
 མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་དང་པོར་མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བཟད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་ཀ་མཆན་ཉིད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡི་རྣམ་དབྱེད་ནི། མ་ཤེས་པ་
 དང་དོན་དང་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་མེད་འབྱུལ་ཤེས་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རང་གི་ངོ་བོ་

རྟོགས་འོག་ཏུ། ལྷོ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཚད་མར་རིགས་པས་ཐོབ་སྟེ། དེས་སྤར་མ་ཤེས་པའི་སྤྱི་གསལ་དུ་ཤེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་བྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱེད་བྱིར་རོ། རེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཚད་མའོ་ཞེས་དགོངས་ནས་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཚད་མར་མི་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དབྱེད་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དེདག་དང་ལྡན་པའི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྡན་བཙམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། དང་པོར་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། བསྐྱུ་བ་བྱ་དོན་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྤྱར་ནས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་ཕན་པར་བཞེད་པའི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་།

༡༡། །མཐུན་པུ་ལ་ལེགས་པའི་ལམ་གསུངས་པས། ངན་འགྲོ་དང་སྤྱིད་པ་དང་དམན་པ་ལས་སྦྱོབ་པར་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིར་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 སྦྱོན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་མཁྱེན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གདུལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་ཤེས་པར་མཛད་པས་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཆད་
 མ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། མཆོན་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཡང་མ་གོད་པར་སྤངས་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པས་མཐོང་ཤིང་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་མཐོང་བར་མཛད་
 པའི་བྱིར་དང་། བྱང་འཇུག་དང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་སྦྱོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་པོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་གྱུར་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་
 དང་། དབང་ལྷན་ཉམ་པ་ཆད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།² །དང་པོ་ནི། མ་སྦྱོས་པ་ནི་བསྐྱོད་པོ་དུ། ལྷན་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་བྱིར། །སྤྱིར་བྱེད་ལ་སྦྱོས་ཆད་ཡིན་ཤིགས། །³ ཞེས་
 སྦྱོས་ཏེ། བཙོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྒྱ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་མ་སྦྱོས་པར་ཉམ་པར་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཡིན་ནམ་སྦྱོས་པའི་ལོག་ཏོག་དེ་ནི་བསྐྱོད་པའི་དོན་དུ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་

༣༡། །དུ་སྐྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན། གང་ཞིག་སྤྱ་ཞིང་གཅིག་པུ་སྐྱེ་གནས་འདུག །དེ་ཡིས་འདི་ཀུན་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དབང་བདག་མཆོད་སྐྱེན་ལྷ་མཆོད་བྱ། །ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་གིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ། །བྱེད་པ་པོ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྐྱུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །དབང་ལྷུག་གིས་བསྐྱུལ་ཡང་ན་གཡང་སའམ། །ཡང་ན་མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབང་ལྷུག་བསྒྲོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་། །སྤྱ་ཞིང་རབ་སྤྱབ་ཀུན་རིག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །བསམ་གཏན་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་བསམ་གཏན་ཡུལ། །ཞི་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལྷུག་ཏྟག་ཏུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་གཞུང་སྤྱོད་བྱེད་བྱག་པའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཆེག་དོན་དུག་ཁས་ལེན་ཏེ། རྩལ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྐྱི་དང་། བྱེད་བྱག་དང་། འདུ་བའོ། །རྩལ་ནི་དགུ་སྟེ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྩམ་མཁའ་དང་། དུས་དང་། བྱོགས་དང་། བདག་དང་། ཡིད་དོ། །དེའང་དང་པོ་བཞི་ནི། རགས་པ་མི་རྟག་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། རྩམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་བ། བྱ་བ་མང་ལ་བྱེད་བྱག་པ་ཕལ་ཆེ་བས་འདོད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་

དུས་རྒྱུ་རྒྱ་བས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དེ། དུས་ཀྱིས་སྒྲེ་རྒྱ་སྒྲུང་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །དུས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་སང་པར་བྱེད། །དུས་འདའ་བར་ནི་དགའ་བ་
 ཡིན། །ཅེས་དང་། འོབས་ནི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱུང་བ་སུམ་བཙེགས་དང་། །དམག་ནི་སྒྲིན་པོ་ནོར་སྒྲིན་བྱེད། །དེ་ཡི་བསྐྱར་བཙོས་པ་སངས་ཚད་མེད་ཉམས། །སྒྲི་སྒྲིག་བུང་བ་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉམས། །
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོར་རང་ཉིད་སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་པ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་ཅིང་། ཡིད་ནི་བྱ་བ་
 དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ་སྟེ། ཁ་དོག་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྒྲི་སྟེ་ལྔ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་
 ནོ། །མིག་གི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ལྔ་བདེ་བ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་འདོད་པ། སྤང་བ་འབད་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཙུ་གསུམ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན། གངས་དང་། བོང་ཆོད་དང་། སོ་སོ་བ་
 དང་། སྤར་གས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདུན་ནི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྔ། དེ་དག་ནི་ལ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལ་ལ་མི་རྟག་པ་འོ། །ལས་ལ་ནི་ལྔ་སྟེ། འདེགས་

༡༡། །པ་དང་། །འཛིག་པ་དང་། །བསྐྱམ་པ་དང་། །བརྒྱུད་པ་དང་། །འགྲོ་བའོ། །སྤྱི་ནི་གཉིས་ཏེ། །བྱུང་པའི་སྤྱི་དང་། །ནི་ཆེ་བའི་སྤྱི་འོ། །བྱེ་བྲག་ནི་ནི་ཆེ་བ་བ་ལང་རྟ་ལས་ལྷོག་པ་རྟ་བུ་འོ། །འདུ་བ་
 །ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་། །འཛིག་རྟེན་སྟོངས་པའི་ཆེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཆ་གས་མེད་པ་སོ་སོར་གནས་པ་ལས་དབང་ཕྱུག་གིས་འཛིག་རྟེན་
 །སྤྱུལ་པར་འདོད་ལ། །དེའི་རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་བདས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་འབྱར་བ་ལས། །ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རྒྱུད་གི་དགྱེལ་འཁོར་དང་། །དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་
 །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱེལ་བ་དང་། །དེའི་སྟེང་དུ་སའི་དགྱེལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་། །དེའི་སྟེང་དུ་མའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབར་བ་རབ་རྩ་འབར་བ་ཀྱན་རྩ་འབར་བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྩ་འབར་བ་ཆགས་སོ། །དེའི་ནང་
 །དུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ཅམ་ལས་ཆངས་པའི་སྒྲོ་ང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་རབ་རྩ་འབར་བར་འདུག་ལ། །དེ་སྤྱིན་ཅིང་འབྲུགས་པའི་ནང་ནས་ཆངས་པ་གདོང་བཞི་པ་རལ་པ་ཅན་པདྨ་ལ་གནས་པ་བྱུང་
 །སྟེ། །དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཡིན་པས། །དེས་སྤྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆགས་གིང་གནས་པར་འགྱུར་ལ། །ཆངས་པའི་ཁ་ནས་བྲམ་ཟེ་དང་། །དཔུང་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས་དང་།

བརྒྱ་ལས་རྗེ་འུ་རིགས་དང་། ཀླང་པ་ལས་དམངས་རིགས་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རེ་ཞིག་གཞོལ་བའི་རིགས་ནི་གང་ལས་སྐྱེས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་འབྲེལ་བ་ནི་ལྷ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ།
མེ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲེར་བའི་འབྲེལ་བའོ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་མེ་དང་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་མེ་དང་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བ་དང་ལྷན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མེ་དང་དུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་པ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མེ་དང་དུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཚད་མ་ནི་གསུམ་
སྟེ། འཕྲད་པའི་ཚད་མ། མདོན་སུམ། རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ལལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་པ་དང་མཐུན་མོད་ཀྱི། ཚད་མ་ལ་མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ཉེར་འཇལ་དང་། སྒྲ་ལས་
བྱུང་བའི་ཚད་མ་དང་བཞིར་འདོད་ཅིང་། མདོན་སུམ་ཡང་དོན་ཉི་བར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའང་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ། རྗེས་ལ་དམིགས་པ་བྱུང་
བར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྩལ་ཤྲ་རབ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པར་ཁས་ལེན་པས་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་མི་འདོད་ལ། བདག་དང་དབང་

༡༡། །ཕྱག་བྱེད་པ་པོར་སྤྱོད་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 རྩལ་ཕྱན་རྣམས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བས་གཞིགས་ནས་རགས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། རགས་པ་ཆ་གས་མེད་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་ཡིན་ན། བསྐྱེབས་པའི་ཡན་ལག་དང་།
 ཁ་བསྐྱུར་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་བསྐྱེབས་པ་དང་། ཁ་མ་བསྐྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་ཡིན་པས་མ་བསྐྱེབས་པ་དང་། ཁ་མ་བསྐྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་དུས་གཉིས་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རྩ་ས་
 གཞན་ཡིན་ན་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ས་གཞན་མ་ཡིན་ན། ས་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་མི་རྟག་པ་བཞིན་
 དུ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་ཅི་ལྟར་རུང་། ཡང་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་རྟག་པའི་དངོས་
 པོར་མི་རུང་ངོ། །ཚད་མས་ཡུལ་འཕྲད་ནས་འཛིན་ན། དངོས་སུ་འཕྲད་ནས་འཛིན་ནམ། བརྒྱད་ནས་འཕྲད་པས་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྤྱོད་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་

བ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཚངས་པའི་ཁ་ལས་སྐྱེས་ན་བྲམ་ཟེ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྐྱེ་གནས་
 གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་སྤིང་མོ་དག་བག་མར་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །མ་དང་སྤིང་མོ་ལ་བགྲོད་པ་ལས་ནི་རིགས་ཉམས་པས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་བཞི། སྤྱིར་ཚད་མ་རྟག་པ་ཡོད་པ་དགག། སྤྱོད་བཅུད་དབང་ཕྱུག་གིས་སྤོ་
 སྤོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་དགག། དབང་ཕྱུག་སྤོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། ཚད་མ་ཡིན་ན་སྒྲོག་གུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་དགོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་དག་
 ན་རེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་པ་ཚད་སྤྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་
 མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ནི་མི་བརྟན་ཉིད་སྤྱིར་རོ། །ཉེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཤེས་བྱ་

༡༡། །དེ་མི་རྟན་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དེ་ཡང་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་མི་རྟན་ཀྱང་ཚད་མ་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྟག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རིགས་པས་མི་
 འཐད་ཅེས་བརྟན་པའི་སྒྲིབ། རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བ་ཅན་དག་ནི། །རྟག་ལས་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་སྒྲིབ། །སྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་སྒྲིབ། །རྣམ་འགས་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་སྒྲིབ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་ལས་རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བ་ཅན་གྱི་ཚེས་དག་ནི་
 དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྒྲེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྟོན་རྟག་པ་ལ་བསྟོས་པར་མི་རུང་བའི་སྒྲིབ་དང་། དབང་ཕྱུག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་
 སྒྲིབ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མི་རྟག་ན་ཡང་ཚད་མེད་ཉིད།³ ༡༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་
 ཡང་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ། གཉིས་པ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
 མདོར་བརྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་དག་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། །དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག། ཅེས་ཟེར་རོ། །སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ཐམས་

ཅད་སྐྱེས་བུས་སྒོ་སྒོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་ཏེ། སྒོད་ཅིང་འཇུག་པའི་བྱིར་སྤེལ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ཁང་བཟང་བཞིན། རོན་བྱེད་པའི་བྱིར་དབྱ་སྤྲུ་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེས་
 པས་རྟགས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེའི་ལན་བསྟན་པའི་བྱིར། འདོད་པ་གྲུབ་པའམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཡང་ན་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཡིན།། ༡༩ ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། སྒོད་བཅུད་ཀྱི་སྒོན་དུ་སྒོ་ཙམ་སོང་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་
 འདོད་པས་སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའམ། དབང་ཕྱུག་རྟག་པས་བྱས་པར་བསྐྱབས་ན་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་
 ཕྱུག་རྟག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཡང་ན་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པས་སྟོག་བྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་གྲུང་སྒོད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། དབྱིབས་དང་། རོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
 དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། དབྱིབས་སོགས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག། །ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་། སྤྲུ་མཚུངས་
 པ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པས་དགག། །དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་བྱད་པར་བ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྷར་ན་དེ་ནི་རིགས་སོ་

༡༡། །ཞེས་བཤད་པ། གྱིན་རྫོབ་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན། །དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་བསྐྱབ་པ། །དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །^{༡༩} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྩོལ་བས་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོ་
 སྐྱེས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལས་ཁང་བཟང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩོལ་གསུམ་ཆང་བས་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་གྱུབ་པ། །སྐྱ་མཚུངས་པས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར།^{༢༠} ཞེས་བཤད་ཏེ། དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་ལྟོན་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཁང་བཟང་སོགས་ལ་
 སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པས་ལྟོན་པོ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་གྱུབ་སྟེ། ཁང་བཟང་དང་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་གིས་བརྗོད་པར་མཚུངས་པས་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་
 པ། རྗེས་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་བོའི་རྗེས་ལས་མེ་བཞིན་ནོ། །^{༢༡} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ནི་ལྟོན་པོ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བྱུང་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་བོའི་རྗེས་ལས་མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉི་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་རྗེས་ལས་མེ་ཡིན་གྱིས། །བུམ་པ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་འགྱུར་

འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གྲོག་མཁར་ཡང་དེས་བྱས་གྲུབ་འགྱུར། ། ༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་དང་། གྲོག་མཁར་གཉིས་འཛིམ་པ་ཡི་དབྱིབས་
 གྱི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གྲོག་མཁར་ཡང་རྩ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་
 ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་བཏྲགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཚེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བརྒྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་ཕྱིར་འབྲས་བུ། སྤྱིས་ཀྱང་བརྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། །འབྲེལ་བ་
 ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཐ་དད་སྟོན་བརྗོད་འབྲས་མཚུངས་འདོད། ། ༡༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པའི་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བརྒྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཏྲགས་བརྒྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་
 ལྷོག་པའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་བྱས་ཙམ་དེས་ཀྱང་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བརྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། །འབྲེལ་བ་ཅན་སྐྱ་
 བུམ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཡི་བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ལ། བུམ་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བརྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་པར་ཐ་དད་དུ་

༡༡། །བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དུ་འདོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཅུས་ཀྱི་བྱས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྱས་པའི་བྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་སུན་འབྲེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཙམ་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་མི་ཅུས་པས་དབྱིབས་ཙམ་གྱིས་བྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་སུན་འབྲེན་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲ་མཚུངས་པ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པས་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དབྱིབས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་པ། རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གྲུབ་པ། སྒྲ་ཡི་སྒྲིན་མཐོང་བ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས། གོ་ཉིད་བྱིར་ན་རྩ་ཅན་བཞིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབྱིབས་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཁང་བཟང་གི་དབྱིབས་ལ་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དབྱིབས་ཤེས་པའི་སྒྲའི་སྒྲི་ཙམ་ནི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་ལྷན་པོའི་དབྱིབས་ཀྱང་རང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་བྱད་པ་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ངག་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཉིད་འཇུག་པའི་བྱིར་ན་རྩ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱད་པ་འབྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་བྱིར། །སྒྲ་རྣམས་གང་ནའང་མེད་མ་ཡིན། །དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་གྲུབ་ན། །ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྲུབ། ། ༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་བུའི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་བྱིར་ན། གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ནི་གང་ནའང་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བརྗོད་བུའི་དོན་གྲུབ་ན། སྒྲེས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་
 པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདིས་ནི་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་གྱིས། །མི་རྟག་སོགས་བྱིར་ཡང་སེམས་མེད། །སོགས་དང་ཤུན་པ་བཤུས་ན་ནི། །འཆི་བྱིར་སེམས་ལྟན་དབྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་ཙམ་གྲུབ་
 པས་དོན་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་སེར་སྒྲ་པ་དང་གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོ་དང་བདེ་བ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲེ་འཇིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡང་སེམས་མེད་དང་
 རྟོན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ཤུན་པ་བཤུས་ན་ནི་འཆི་བའི་བྱིར་ན། སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཅེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེ་འཇིག་ཅན་ཆོས་ཅན། སྟོ་

༡༡། །དང་བདེ་བ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཚོལ་དང་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་ཤུན་ལྷགས་བཤུས་ན་འཆི་བ་ལ་ཡང་འཆི་བའི་སྒྲ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ན། །ཚུལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཁྱད་པར་གཞོན་བྱེད་མ་
 ཡིན་ཏེ། །སྒྲ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞིན། ༡༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དེ་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཙམ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་
 དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ཡི་དོན་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཙམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚུལ་ཅན་རང་གིས་ཁྱད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་
 པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ་དཔེར། །འུག་པ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །ལུས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞིན། ༡༡ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་རྟགས་དེའི་སྒྲ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་དེའི་དངོས་པོའི་དོན་ནི་མཐུན་

ॐ नमः शिवाय

ॐ नमः

४५८

༣༡ །པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲགས་སུ་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཚས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་མ་འབྲུལ་ཡང་དོན་
 འབྲུལ་ན་ཏྲགས་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་དབེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལག་ལྡན་ཕྱིར། །རྩ་ཅན་སྤང་བོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད། །འདི་ཡི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི། །གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་མིན།^༥ ༣༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་
 ལང་འདི་ནི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ན་རྩ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བོའི་སྒྲ་གྱུ་འདི་ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་མིང་མ་འབྲུལ་གྱང་དོན་འབྲུལ་ན་ཏྲགས་སྟོན་
 ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་འདི་ཡི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ནི་རྩ་ཅན་དང་སྤང་བོ་ཆེ་གཉིས་ལ་གྲགས་པས་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་རྩ་ཅན་དང་སྤང་བོ་ཆེ་གཉིས་ལ་དངོས་
 པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབང་ལྷག་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བ། བྱད་པར་མེད་པའི་དབེ་དགག།
 དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་བོ་ནི། དབང་ལྷག་ཏྲག་པ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའང་རྒྱར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆོ། །རྒྱ་མིན་གང་གིས་དེ་ནི་རྒྱར། །འདོད་ལ་

རྒྱ་མ་ཡིན་མིན་འདོད། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་པ་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་སྟོན་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆོ་སྟོན་བཅུད་འཛིག་པ་དེའི་ཆོ་འཛིག་
 པའི་རྒྱ་མིན་པར་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ནི་སྟོན་བཅུད་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲ་ཕྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་སྟོན་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་སྟོན་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་ལ། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་བཅུད་འཛིག་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མཆོན་དང་སྒྲན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །ནག་པའི་ཆ་དང་འདུབ་ཡིན་ན། །འབྲེལ་མེད་སྟོང་དུ་མ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །རྒྱ་
 ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་མི་བྱེད། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མཆོན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ནག་པའི་ལུས་ལ་ཆ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲན་དང་སོགས་པ་སྒྲགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ནག་པའི་ཆ་འདུབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་དབང་ཕྱུག་
 རྟག་པ་ཡང་ནག་པའི་ཆ་སོས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། ཆ་སོས་བསྐྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྟོང་དུ་མ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ནག་པའི་ཆ་སོས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །

༡༡། །དེས་ན་སྒོ་ད་དུ་མ་ནག་པའི་མ་སོས་བསྐྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཕྱུག་སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པར་ནི། །བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་
 རུང་ངོ། །རྟག་ལ་ཕྱོག་པ་མེད་པའི་བྱིར། །རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ། ། ༡༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒོ་ད་བཅུད་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མེད་པར་གནས་པའི་དབང་ཕྱུག་ནི་སྒོ་ད་
 བཅུད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལ་སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱི་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒོ་ད་བཅུད་བསྐྱེད་པར་
 རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་མ་ངེས་ཤེ་ན། བཤད་པ། གང་དག་ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད། །དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱུ། །རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱ་རྣམས་ཐུག་
 པ་མེད་པར་འགྱུར། ། ༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་གང་དག་སྒོ་ད་བཅུད་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཞིང་། གང་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་སྒོ་ད་བཅུད་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་གཞན་སྒོ་ད་
 བཅུད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་སྒོ་ད་བཅུད་དེའི་རྒྱར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་

མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་དཔེ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྣོད་བཅུད་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་
 དབང་ལྷག་སྣོད་བཅུད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་གུའི་རྒྱ་ས་བོན་ཀྱང་མ་ཆོགས་པའི་ས་སོགས་དང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་མུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 མུ་གུ་བསྐྱེད་ལ་ས་ལ་སོགས། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལེགས་བྱས་པ་ན། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། ། ༥༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། མུ་གུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 འགྱུར་ན་ནི་མུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་ས་དེ་ཅུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་འདུས་བྱས་པ་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་དེའི་བྱུང་པར་བཟང་བ་དང་མང་བ་ཆོད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་པོ། ཆོགས་པ་བྱུང་མེད་སྟོ་རྒྱ་ཡིན། །དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཅེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཆོགས་པའི་རེ་རེ་བ་དང་།
 ཆོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་དབང་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་དབང་ལྷག་འདི་ཡང་སྣོད་བཅུད་མི་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྣོད་བཅུད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིན། །དེ་

༡༡། །ལའང་ཁྱད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །^{༢༩} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་སོགས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་དེ་
 ལའང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སོ་སོ་སོ་སོར་རུས་མེད་རྣམས། །རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན།⁷ །ཚོགས་ཀྱང་རུས་པ་མེད་
 འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །^{༣༠} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོ་བ་དབང་ཤེས་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ཚོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་
 མེད་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པ་དང་། མ་ཚོགས་པ་
 ལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོ་སོར་གང་རུས་མེད། །ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱིད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་དབང་ལྷན་སོགས། །མ་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །^{༣༡} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པ་ལས་དབང་ཤེས་དངོས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སོ་སོར་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེ་ལ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་ལ། ཡུལ་

མཁའ་འགྲུ་ཡི་

སྐུ་འགྲུ་ཡི་

མཁའ་འགྲུ་ཡི་

༡༡། །པའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ཡོད་པས་དེ་འགོག་པར་མཛད་གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་དག་པ་བྱིས་པའི་
སྟོ་ཙན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འདིར་དབྱུང་པར་མ་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །མ་
དག་སྟོ་ཙན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱབ། །ཅེས་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པ་ལས་ཀྱང་། བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དོན་བྱུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པར་མི་རྣམས་སམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་ཆད་མས་རྟོགས་དགའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་གྱི། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི་རྟོགས་པར་རྣམ་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཙུམ་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེ་ན།

༡༡། །འགའ་ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚེས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་ནམ་མཁའི་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱ་རགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་ཚེས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚེས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་
 གདུལ་བྱའི་སྒྲོས་སྟོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་མཆེན་པ་ན། དེ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་ཡིས་སྒྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། །རེད་ལ་འགའ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་པ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཞེ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་དབང་ཕྱུག་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། བདེ་སྐྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱས་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གྱི་ནུམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས། རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཐར་
 པའི་ཐབས་སུ་འཇུག་དོགས་ཀྱི་བྱས་ལ་སོགས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོའི་སྦྱེས་བུ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དག་ཕྱི་ནང་གི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནུམ་པར་སྦྱིན་པ་སྐྱེ་བ་འདིར་རམ། སྐྱེ་བ་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནུམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱོང་བར་
 འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བྱི་ཐམས་ཅད་དང་། མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་གིན་དུ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནུམས་མེད་དེ་ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་

༡༡། །འདོད་པ་དག་གི་ངོར་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མིན་གིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཚད་མར་
 ཁས་མི་ལེན་པས་རེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་དེ། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཙམ་ཞིག་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
 འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་མི་མཁྱེན་ཞེ་ན། དབང་ལྷག་གིས་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་དོན་དུ་སྒྲོག་གི་མཚད་སྟོན་བྱེད་
 དགོས་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། མཐོ་རིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་སྟེ། ངན་སོང་གི་རྒྱ་ལས་མཐོ་རིས་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་དགོས་པའི་དོན་མི་ཤེས་ཏེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་ལམ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
 གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཚད་མར་མི་རིགས་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་རུས་པ་ནི་སྟོན་བུའི་གྲངས་དང་རྒྱུད་རིང་པོའི་དོན་ཤེས་ཀྱང་རུང་།

མི་ཤེས་གྲང་རུང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཚད་མར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེ་བར་མི་མཁོ་བ་ཤེས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ཉེ་བར་མཁོ་བ་
 མཁྱེན་པ་ཚད་མར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་སྟོན་པར་འཆོལ་གྱི། སློན་བུའི་གྲངས་སོགས་ཤེས་པ་སྟོན་པར་མི་འཆོལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ། །འབྲུལ་བར་དྲོགས་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས། །དེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་བྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་འཆོལ་བར་བྱེད། ༣༣ །དེ་བྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་རུ། །ཁྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དབྱེད་བྱའི། །འདི་ཡིས་སློན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་
 པ། །དེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། ༣༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འབྲུལ་བར་དྲོགས་པ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པར་སྟོན་པ་དེས་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་སྟོན་པར་འཆོལ་བར་བྱེད་
 གྱི། སློན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ་སྟོན་པར་འཆོལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར་ན། ཞི་བ་དོན་གཉེར་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རུ་ཁྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་

༡༡། །དབྱད་ནས་བསྟེན་པར་བྱའི། འདི་ཡིས་སློན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ་ནི་ནི་བ་དོན་གཉེར་ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མཁྱེན་པ་ཚད་མར་བསྟེན་
 པ་ནི། སྒང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། ། ༣༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ནི་
 སྒང་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། དོར་བྱ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནི་བའི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་སྟོང་བ་དང་བཅས་པ་རིག་པར་
 མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི། །བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་ན་སློན་བྱའི་གྲངས་སོགས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་བྱིར། རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་བྱ་གློད་བསྟེན་པར་གྱིས། ། ༣༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདིར་དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ནི་རྒྱང་
 རིང་པོར་མཐོང་བའི་སློན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ་མིན་ཡང་རུང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པའི་དོན་བདེན་བཞིའི་སྒང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་

༣༡། །པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེའང་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་སྟེ། སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་
 གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་སྒྲེལ་། དེའང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་སུས་ཀྱང་མི་རུས་པར་གཤམ་ནས་འགོ་
 བ་ཡོངས་གྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་སྒྲེལ་ཞིང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྒྱུར་བས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་སྙིང་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། སྙིང་རྩེ་དེའང་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཇིགས་བྲལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བྱབ་དབང་སྦྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སུའི་ལགས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་འབྲུགས་པའོ། །
 གསོལ་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་སུའི་བསམ་པ་མ་འབྲུགས། བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་གིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་འོ། །གསོལ་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་སུའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སེམས་སྦྱེ་བའི་འོ། །ཞེས་དང་། རི་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱས། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ། སྤྱོད་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དང་པོའོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱུལ་པ་བརྫོད་པ་ཐོས་ནས་སྤྱོད་

༡༡། །ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་དང་སྐྱབས་མེད་པ་དང་དབྱང་གཉིན་མེད་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་སྒྲིང་
 རྒྱུ་འཕྲུལ་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ། སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 འགོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛམས་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་ལམ་
 དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་དོན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྦྱོབ་པའི་སྐྱ་བུ་དང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཆད་པར་བསྟན་པའི་མཐའ་བསལ་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལྷན་པ་བཞེད། དེ་དག་ག་པ། བཀག་

༣༡། །ཐུར་དུ་འབབ་པ་ནི། །ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། །ཐུན་མའི་རྒྱུ་པོ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ། །
 འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། འཆོ་བ་མ་བྱིད་པའི་སྦྱེས་བུ་སྦྱུ་མ་ཅན་གྱིས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་སྦྱང་གི་འི་རྩེས་བྲིས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་པ་ལ་སྤོང་པོ་སྦྱང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གྲོང་ཁྱེར་པ་བླ་བར་འབྱུར་
 བས་དེ་བསྒྲོག་པའི་རིམ་གྱོར་བས་དང་ནོར་བྱི་རོལ་དུ་བོར་ལ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིམ་ལས་མ་འགྲུལ་ཅིག་ཅིས་སྦྱ་བ་བཞིན་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྦྱོང་གོ་འུ་ཏ་མས་སྦྱེ་བ་བྱི་མའི་འཛིགས་པ་སྦྱས་ཀྱང་དེ་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལུས་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ན་སྦྱོ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པས་སྦྱེ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་གཤི་ཆོ་ན་དགའ་མགུར་སྦྱོང་། །ཤི་ན་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་མིན། །ལུས་ཀྱང་
 ཐལ་བ་བཞིན་སོང་བས། །སྦྱར་སྦྱེ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །ཀྱེ་མ་མང་ཐོས་གང་སྦྱ་བ། །དེ་ནི་སྦྱང་གི་འི་རྩེས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། མཛོས་མ་ལེགས་པར་སྦྱོང་ཅིང་བླ་བར་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་
 དེ་བྱོད་ལ་མི་འབྱུར། །ལུས་འདི་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཛིགས་མ་འོངས་པར་ལྷོག་པར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྱེ་བ་སྦྱ་བྱི་མེད་པས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བེད་རོ། །

༡༡། །པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མི་འཐད་དོ། །སློ་ཙམ་ལ་སློ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པར་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པས་སློ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་སློ་མེད་དེ། །འོད་མི་བསྐྱེད་པའི་
 མར་མེ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཁེགས་ན། །བྱོད་ཉིད་ཀྱི་མིག་དང་། །སྤྱིང་དང་། །སོ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་མཐོང་བའི་
 ཏྲགས་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། །ཚད་མའི་སྐྱེས་
 བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་བཀག་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་མེད་པ་དང་། །ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐོང་བ་ན་ཤུགས་
 ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཆོ་འདི་ཡི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་
 ཡན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འཆོལ་བར་བྱེད་དེ། །བདག་ལ་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་དུ་གནས་པའི་དབང་མེད་ཀྱི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་

༣༡། །རིགས་ཀྱི་ཁྱུས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲེས་བུ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །གང་དག་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤེས་པ་དག་ནི་
 ལུང་ལ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་དེས་མངོན་གྱུར་དང་ལྟོག་གྱུར་བསྟན་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་གཞོད་
 པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་བྱིའམ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བྱེད་པ་པོའི་རང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱས་པ་ལས། མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆོག་གིས། །གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་ཏེ། །གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དབྱེད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་
 དང་ལུང་བྱེད་པ་པོ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ལས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་གིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲེས་བུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་
 སུ།ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དང་ལུང་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་

༡༡། །མཐར་ཕྱིན་པ་ན། གོམས་བྱ་བ་དག་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟོག་ཅིང་། དེ་ལྟོག་པས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་ལྟོག་པར་འགྱུར་བས། མཐར་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ཐར་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་
 དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལྟོག་གི་ལམ་རིགས་པས་སུན་སྒྲུངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟོག་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་
 དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་གཞན་
 ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚོག་གི་དོན་ལ་གཉིས། རང་གི་གཞུང་འཇུགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཏྲོས་ཚད་ཡིན་རིགས། །ཞེས་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་འགྲོ་
 བ་མ་ལུས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་གཏན་དུ་སྐྱོལ་བར་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གྲུབ་
 པས་ན་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། གོམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྤིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་རིགས་པས་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། སྟོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོ་ནི་ལུས་འབྲས་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་པ་ན་སྟོ་ཡང་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རྩིག་པ་དང་རི་མོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྤྲ་

༡༡། བྱི་མེད་པ་དགག། དབང་སོགས་རང་གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་རྟེན་ནི་བཀག་བྱིར་རོ།^{༣༧} ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་
 པའི་སྟོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་ཞིག་པ་ན་རྒྱན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སྟོ་ཡི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མས་བཀག་པའི་བྱིར་རོ། ཁོད་མས་རི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། བཤད་པ། སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་
 ལེན་པ་ན། འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྟོ་དག་ནི། རང་གི་རིགས་ལ་བལྟོས་མེད་ཅན། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་མིན།^{༣༨} ཉ་ཅང་ཐལ་བྱིར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྟེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་
 དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་སྟོ་དག་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ས་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཡང་དབྱགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་པོ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་བྱིར་རོ། གཤམ་ཡང་། མཚམས་སྟོར་དང་།^༣ རུས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ། ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་གང་མེད་པ། གང་གིས་བྱི་ནས་མཚམས་སྟོར་
 མེད།^{༣༩} ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་དབང་སོགས་དེ་དག་སྤྲུལ་སྟེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མར་མཚམས་སྟོར་བར་རུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱིས་

༡༡། །སྤྱུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་བྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །བལྟོས་མེད་པར་ནི་འབྱུང་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྱུར་བཞིན། །ཀྱན་འགྱུར་བྱད་པར་མེད་བྱིར་རོ། ། ༡ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ས་
 སོགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ཡིད་སྟོ་དང་དབང་པོ་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཉར་ལེན་འབྱུང་
 བའི་ལུས་ཁོ་ན་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་ཀྱན་སྟོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་
 ཉར་ལེན་བྱེད་པའི་ས་སོགས་དང་འབྱུང་བར་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སེམས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དགག། ལུས་སེམས་རྩ་ས་གཅིག་པ་དགག། སེམས་
 ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དགག། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག། ཤི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ཡིན་པ་དགག།
 ཡན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དགག། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དབང་པོ་འགྱུར་རྩེས་སུ་སེམས་མི་འགྱུར་

༡༡། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་སློ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ན། བྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
 ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁ་མའི་ཡིད་སློ་དེ་ནི་སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དབང་སོགས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་སོགས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། བྱིས་ཀྱང་སྤར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་
 སྐབས་དེ་དང་འདྲ་བར་དབང་སོགས་འཕེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཡིད་སློ་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་ན། བཙུམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། །ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད། ། ༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་ལ། ལུས་དེ་ཡི་ཤེས་པས་བརྒྱད་ནས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ན། ཡིད་ནི་བརྒྱད་ནས་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་སྒྲོ། །མ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།

མིག་སྟོགས་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སློ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡང་དེ་མེད་པར། །དེ་ལྟ་འང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་པས། །དེ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན། ། ༥༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་སློ་
ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་སློ་དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འང་མིག་སྟོགས་དབང་པོ་དང་ཡིད་སློ་གཉིས་སྒྲར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་
ཤོས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཡང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
འདོད་ན་ནི་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་ཡོད་པར་འགྱུར་བོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དེ་ལས་ཡིད་
སློ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ལུས་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རྟག་ཀྱང་རྟེན་ལ་བཟོས་ནས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བྱད་པར་ཅན་མིན་བཟོས་པའང་མེད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་
རྟེན་ལ་བཟོས་ནས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དེ། ལུས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་འགྱུར་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ།

༡༡། ཡིད་སློ་སྒྲ་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བཟློས་ནས་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་སློ་བྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡིའང་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད། ༤༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུས་
 དེ་ཡིའང་སྒྲ་བྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་སློ་ལ་སྒྲ་བྱིའི་རིམ་པ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནི། སྐད་ཅིག་རེ་
 རེ་སྒྲོན་མེད་དེའི། རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་རྒྱ། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཐོང་བ་ཉིད། ༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་སློ་དེ་དག་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་
 སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱི་མ་བྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ན། ཡིད་སློ་དང་དབང་པོ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་བྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་འོག་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆོ་ན་ཆོད་མས་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཡིད་སློ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་
 བྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་འོག་རོལ་དུ་ཡང་མཐོང་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་བྱི་མ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་

བྱིར། དཔེར་ན་དགྲ་བཙུག་པར་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མཐའ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྦྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་
 ཆོས་ཅན། ལམ་པོ་ཆའི་སྦྱེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་རིག་པ་བྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱར་བར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་བྱི་མ་ནི་གཞན་དང་མཚམས་
 སྦྱར་བ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དཔེ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དགྲ་བཙུག་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །གང་ལས་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་འདོད། ལ། ཆོད་མས་མ་གྲུབ་
 དོན་ཅན་གྱི། །གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི།། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་བྱེད་དགྲ་བཙུག་པར་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྦྱབ་བྱེད་གང་ལས་རིག་པ་བྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་སྦྱབ་
 པའི་མཐུན་དཔེར་འདོད་དེ། བྱེད་ལ་དགྲ་བཙུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་ཞེས་བཤད་པས་མཐུན་
 དཔེར་བཀོད་པའོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་སྦྱེ་བ་སྒྲ་བྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ཆོད་མ་ཡིན་ན་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་བྱེད་ལུང་དོན་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་

༡༡། །མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱས་ནས་དག་བཙུམ་པ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་ངམ། ཅི་སྟེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པ་མི་རིགས་སོ། །
 ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་བྱལ་བྱིར་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དག་བཙུམ་པ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེས་སེམས་བྱི་མ་མཚམས་མི་སྟོར་ཏེ། སེམས་བྱི་མ་དེའི་རྒྱ་ལུས་དབང་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་
 སོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། ། ༤༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་སོགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་སྟེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་སེམས་
 བྱི་མ་དང་མཚམས་མི་སྟོར་བ་སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་བཟོད་རིགས་སོ། །འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་སོགས་དང་བྲལ་བ་
 ཚོས་ཅན། སྟེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་སེམས་བྱི་མ་མཚམས་མི་སྟོར་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་བརྟགས་
 རས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་སྟོ་ལུས་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྟེ་བའམ། འོན་ཏེ་དབང་

༡༡། །འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སེམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་དང་སེན་མོ་སོགས་ནི་
 རང་གི་བདག་འབྲས་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱ་དང་སེན་མོ་སོགས་ལས་ཡིད་སློ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་གཅིག་ཕྱིར་ན་ལྟན་ཅིག་གནས། །དབང་བཞིན་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡིད་སློ་དང་ལུས་གཉིས་
 ནི་རྒྱ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་ལུས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། ལུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་རོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་ཡིད་སློ་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་འགྱུར་ན་ཡིད་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ༥༡ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། ཡིད་སློ་དེ་ལུས་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་

༡༡། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་ཉིད་སེམས་ལ་ཡན་འདོགས་པ་ཙམ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། འགའ་ཞིག་ཆོན་སེམས་རྒྱན་ལ། །ཡན་འདོགས་བྱེད་པའང་
 ཡིན་སྟེ། །བུམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན། །དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན། ། ༥༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོན་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
 པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཡན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་ནི་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལོག་པས་
 སེམས་ལྷོག་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་སོགས་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པས་ཡན་འདོགས་ཀྱང་མེ་ལོག་པ་ན་བུམ་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བས་
 དགག་པ་ལ་བཞི། ཐལ་བ་དངོས། མཐུན་རྒྱུན་མེད་པ་དགག། འགལ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པ་དགག། རང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤི་བའི་འོག་རོལ་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་ནི་མ་འགགས་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན། ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་མེད་

བ་དགག་པ་ནི། ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པས་སེམས་གནས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གུར་ཕྱིར། །དེ་ལས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན། ༥༣ །རྒྱུ་འབྱེན་པ་
 དང་འབྱེན་པ་ནི། །འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡིད་སྟོ་དེ་ཡོད་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཡིད་སྟོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་སྟོ་
 དེ་ལས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ལས་ཡིད་སྟོ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟེས་བུས་རྒྱུ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དང་ནང་དུ་འབྱེན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འབད་ཚུ་ལ་མེད་པར་གང་ལས་
 རུས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོས། དཔེར་ན་འདོད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱིས་ལག་པའི་བརྒྱུད་བ་དང་བསྐྱམ་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འདོད་པའི་
 དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དབུགས་འཕེལ་འགྲིབ་དག་གིས་སེམས་ཀྱང་
 འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕུལ་བུང་འགྲིབ་པ་ལས། །ཕུལ་བུང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༥༤ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་དག་

༡༡། །ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་སེམས་ཀྱང་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་རིགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལྟས། དཔེར་ན་གིང་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དེས་ལུས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལའང་མཚུངས་
 སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་གི་བའི་ལུས་ལ་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡོད་པས་
 སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། དབུགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལུས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་ཐལ་བ་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
 བཤད་པ། སེམས་རྒྱ་ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན། །གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། ། ༥༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་སེམས་ཉིད་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་སྤྲེལ་མའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་ཞིང་ལུས་ལ་གནས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལུས་སེམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། གང་གི་

བྱིར་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་བྱིར། ལུས་སེམས་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལུས་སེམས་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷས། དེས་ན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཕན་ཆད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མཚུངས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ལས། གནས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། སེམས་ནི་སེམས་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་
 རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིད་པའོ། །ལུས་ལ་སེམས་གནས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་བག་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྒྲོང་བུ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཉིས་པས་མི་མཐུན་ལུས་རྒྱ་མིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབེར་ན་རྒྱ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱན་པའི་སྒྲོང་བུ་ལ་སོགས་པས་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་རྒྱང་མཁྲིས་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་གོགས་བྱས་པའི་བྱིར། ཤི་བའི་ཆོ་ལུས་ཡོད་ཀྱང་ཤི་ལུས་སེམས་གནས་

མཁའ་འགྲུ་

མཁའ་འགྲུ་

མཁའ་འགྲུ་

༡༡། །པའི་རྒྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤི་བས་ཉེས་པ་མཉམ་འགྱུར་ཆོ། །སྤྲུལ་ཡང་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།། ༥༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་ཤི་བས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུ་ཉེས་པ་རིམས་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤི་བ་
དང་མཉམ་དུ་ལོག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུ་ལུས་ལ་ཆང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན། ཤི་ལུས་སྤྲུལ་ཡང་སེམས་དང་བཅས་ཤིང་འཆོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་མེ་ནི་ལྡོག་ན་ཡང་། །
ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྡོག་བཞིན། །དེ་ནི་ལྡོག་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤིང་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མེ་ནི་ལྡོག་ན་ཡང་མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཡང་ཤིང་དུ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་
སེམས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་ན་ཡང་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ན་རིམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་སེམས་དེ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མ་ཡིན་གསོ་སྦྱར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། ། ༥༢ ཞེས་སྒྲོས་
ཏེ། རིམས་དང་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བད་གསོ་བའི་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོར་ཐབས་ཡོད་པས་སྤྲུལ་ལྡོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་འོ། །
སྤྲུལ་ལྡོག་པ་དང་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་མི་འབྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ནི། །ལ་ལར་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད། །འགའ་ཞིག་ལྡོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར། །ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། ། ༥༣ །དང་

བོ་ཆུང་ཡང་ལྟོག་པ་མིན། །སྤྲུལ་ལྟོག་རུང་བར་འགྱུར་བྱས་གང་། །དེ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་འབྲུང་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་གྱི་སྤྲུལ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ།། ༥༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །སྤྲུལ་མི་འབྲུང་བར་བྱས་པའི་ཚེས་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་གནས་སྐབས་ལ་
 ལར་མི་ལྟོག་པའི་འགྱུར་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡོད་ལ། ཚེས་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་འགྱུར་བ་སྤྲུལ་ལྟོག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 མེས་ཤིང་ལ་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་མི་ལྟོག་པའི་འགྱུར་བ་བསྦྱེད་པ་དང་། གསེར་ལ་མེས་ཞུ་བའི་འགྱུར་བ་བསྦྱེད་ནས་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།། །དེས་ན་སྤྲུལ་ལྟོག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་དང་
 བོ་མེས་བྱས་པའི་སོལ་བ་ཆུང་དུ་ཡང་ཤིང་དུ་ལྟོག་པ་མིན་ལ། དེམས་དང་དུག་སོགས་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྲུལ་ལྟོག་ཏུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་བསྦྱེད་པར་བྱས་པ་འཆི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱིས་འགྱུར་
 བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་ལྟོག་ཅིང་ནད་མེད་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་བཞུས་པའི་གསེར་གྱི་ཞུ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་མེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་བ་བཞིན་ནོ།། །ཞེས་པ་
 ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །བཞི་པ་རང་ལ་ཚུད་པ་སྤྲུང་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རད་འགའ་ཞིག་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཅུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བརྗོད་པ། །འཆོས་བྱེད་རྟེན་པར་

༡༡། །དཀའ་ཕྱིར་རམ། །ཆོ་བད་ཕྱིར་རོ་ཉེས་འབའ་ཞིག །ཡིན་ན་གསོ་མིན་མེད་པ་ཉིད། ། ༥༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རད་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཅུང་བད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རད་འཆོས་
 པར་བྱེད་པའི་སྤོན་དང་སྤོན་པ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་འབྲད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རམ། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོ་བད་པའི་ཕྱིར་ན་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྤོན་དང་སྤོན་པ་
 རྟེན་ཅིང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཆོ་མ་བད་ན་ནི་དེ་གསོར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལ་རད་དེ་སྟོན་གྱི་ལས་དང་སེམས་སྤྲུལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་བད་ཀན་དང་མཁྱིས་པ་སོགས་འབའ་ཞིག་གིས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་གསོ་བར་རུང་བ་མིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་འབྱུང་བའི་འགྱུར་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཉེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤི་བའི་དུག་སོགས་སྟོན་ཕྱིར་
 རམ། །དེ་ཡི་སོས་ཟིན་བཅད་ལས་ཀྱང་། །འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ན། །དེ་ཅེས་སྤྲུལ་ཡང་འཆོ་མི་འགྱུར། ། ༥༢ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོན་ཆགས་ཤི་བའི་ལུས་ལས་དུག་དང་རིམས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱིས་བྱ་ཤི་
 བ་ན་ལུས་ཀྱི་དུག་དག་དུག་སྤྱུལ་དེ་ཡི་སོས་ཟིན་པའི་སྤྱི་གནས་གང་ཡིན་དེར་ལུས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དུག་སོགས་དང་བྲལ་ཞིང་འཆོ་བའི་མཐུན་

རྒྱུན་ལུས་ཚང་བར་ཡོད་པས་ན། དུག་སྐུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་བ་དེ་ཅིས་ཏེ་སྤྲུང་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ཕྱོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཉར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ན། ཉར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི། བྱེད་པར་མི་རུས་དཔེར་འཛིམ་པ། །འགྱུར་བ་མེད་
 བར་བུམ་སོགས་བཞིན། ། ༥༩ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉར་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ལུས་གཞན་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ན། ཉར་ལེན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སེམས་དག་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པར་ནི་
 རུས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྫ་བུམ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཉར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དངོས་གང་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་ན། །དངོས་གང་གང་ཞིག་རྣམ་འགྱུར་བ། །དེ་དེའི་ཉར་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། །བ་ལང་བ་མེན་ལ་སོགས་བཞིན། ། ༦༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་དེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་ནི་རྒྱ་དེའི་ཉར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བ་མེན་འགྱུར་བར་བྱས་པས་ནི་བ་ལང་བ་མེན་གྱི་ཉར་ལེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཆུ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་

༡༡། །ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་དང་ལུས་གཉིས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་ཉེར་ལེན་དུ་མ་གྱུབ་པ་ནི་དཔེར་
 ན་མེ་དང་ཁྱུ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་མ་གྱུབ་པས་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་ཉེར་ལེན་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལུས་སེམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ངེས་པས་དེ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་མེ་དང་སྟོན་མེའི་འོད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟན་ཅིག་གནས། །མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་ཉིད་བཞིན། ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 མང་ལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་
 པས་ལུས་སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་ཟངས་བལྟས་པའི་ཆེ་ན་མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་བ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་པ་ཨན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་

མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་ནི་རང་གནས་པར་ཡོད་ན་རྟེན་མི་དགོས་ལ། རང་གནས་པར་མེད་པ་དག་ལ་གང་ཡང་རྟེན་དུ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ལྟས། གང་གིས་གང་ལ་རྩུང་བྱང་གྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲིགས་བྱེད་
 ཀྱིས་གངས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། མ་ཡིན་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་ནི། རྟེན་ཡིན་ཅེ་ན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེས་སེམས་གྲུབ་ཟིན་ཡོད་པ་མི་འཇིག་པར་
 གནས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འོ་ན་ལུས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་སེམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདི་རྟེན་
 མེད། །གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། ༥༥ །གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་འདི་རྟེན་ལུས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱས་པ་མེད་དེ། ལུས་མེད་ཀྱང་གནས་པ་པོའི་སེམས་
 ལས་གནས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡང་ལུས་དེས་ནི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་གནས་པར་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། གནས་པ་སེམས་དང་རྩིས་གཅིག་

༡༡། །མི་བསྐྱེད་པར་སེམས་དང་རྩལ་གཞན་པའི་གནས་པ་དེའི་རྒྱ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འཛིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་ནི་ནམ་ཡང་
 འཛིག་པ་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་རྟག་བརྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་འཛིག་རྒྱ་ལས་འདོད། །༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་
 སེམས་གནས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སེམས་དེ་འཛིག་རྒྱ་དང་འཕྲད་པ་ལས་འཛིག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལའང་འཛིག་རྒྱས་
 རང་དང་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་དམ། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འཛིག་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད། །དེས་ནི་འཛིག་པ་ཅི་
 ཞིག་བྱས། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཛིག་རྒྱ་མི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་། གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་དེས་ཀྱང་
 སེམས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། འཛིག་རྒྱས་འཛིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྒྱ་འཕྲད་བར་དུ། །དེ་གནས། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་པའི་

རྒྱ་མེད་ན་འཛིག་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་པའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་པ་ལས་གནས་པའི་རྒྱ་དེས་འཛིག་རྒྱ་དང་འཕྲད་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་དེ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འཛིག་པ་དངོས་
 ཚོས་ཉིད། ༥༥ །ཡོད་པ་འདི་གནོད་མེད་པའི་བྱིར།¹⁰ །གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གནོད་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་བྱིར་ན། སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་ལུས་དེས་ནི་སེམས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དཔེ་མི་
 འཐད་པ། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་སོགས་གྱི། རྟོན་བཞིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོད་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་མི་འཛིག་པར་གནས་
 པའི་རྟོན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་སེམས་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟོན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདི་ལའང་མཚུངས། ། ༥༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོད་གྱིས་རྒྱ་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་འདི་ལའང་།
 ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟོན་མེད་བྱིར། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མཚུངས་གེ་ན། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རང་གནས་ཡོད་ན་རྟོན་མི་དགོས་ལ། རང་གནས་པར་མེད་པ་དག་ལ་གང་ཡང་རྟོན་

༡༡། །དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་གིས་ཁུ་གནས་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ས་ཁུ་ནི་སྟོང་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ནི་སྟོང་ནི་ཁུ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི། །འཇིག་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོང་ནི་ཁུ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁུ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི་སྟེ་
 ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་མཐུར་དུ་མི་འབོ་བའི་རྟེན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ། སྟེ་ཁུ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་རྟེན་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་མིན་ན་རིགས་མ་ཡིན། ༡༠ །འབོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་ཕྱིར། །ཁུ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་འགྱུར་གྱི། །འགྲོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྟེ། །ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་ཅི་དགོས། ༡༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོང་ནི་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་
 རིགས་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་རྒྱན་སྔ་མ་དེ་ལྟ་བུར་མཐུར་དུ་མི་འབོ་བར་སྟེ་བའི་ཁུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སྟོང་ལས་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་སྟེ་བ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྟོང་དང་ཁུ་ལ་
 སོགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་གིས་ཁུ་མཐུར་དུ་འབོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་ཅིང་མི་ལྟར་བར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཁུ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་

༡༡། ཅི་ཞིག་བྱས། །དེ་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང་། །གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྣམས་མེད་ཡིན། ། ༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་དེའི་གནས་རྒྱ་ལུས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། སེམས་
 དེ་ལ་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་གནས་པའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ལུས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང་། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །འགའ་ཞིག་ཆོ་ནའང་འཛིག་མི་འགྱུར། ། ༡༣ ཞེས་སྒྲོས་
 ཏེ། སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་ཀྱི་བར་དུ་རྟག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྟག་
 པའི་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ནའང་ནམ་ཡང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་གམ། འོན་ཏེ་མི་འཛིག་ །དང་པོ་ལྟར་ན་འགལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་ཚུལ་བདག་ །ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་

གཞན་གང་། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སེམས་སོགས་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་
ལུས་སོགས་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་ཚུལ་བདག་མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། ༡༥ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་སོགས་རང་གི་ངང་གིས་འཛིག་པའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ན། སེམས་སོགས་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལུས་སོགས་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་པ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་ལ་
བཞི། ཤེས་རབ་སོགས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་འཐད་པ། ཆགས་སོགས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་འཐད་པ། དེ་ཉིད་དཔའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ། དེ་དག་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་
ཀྱི་སྤུལ་བྱ་འགྲིབ་མེད་པར། སྒྲོ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་སྤུལ་བྱ་དང་། འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ༡༦ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལུས་དང་ཤེས་རབ་དག་ཉེར་ལེན་དང་། ཉེར་ལེན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་བྱ་བྱེད་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉེར་ལེན་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་། བྱམས་པ་དང་།

༡༡། །སྒྲིང་རྒྱུ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཐུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྟེ་
 ལྷག་གཏིས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཉར་ལེན་ཡིན་པར་འགོག་པར་མཛད་ལ། རྒྱན་ལས་བདག་རྒྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་བ་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདི་ནི་མར་
 མེའི་འོད་ལ་སོགས། །བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་འགྲོ་ལྷོག་མི་བྱེད་ན་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་འགྲོ་
 བར་ཉར་ལེན་སྟོའི་རྒྱུ་སྟེ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་། ལྷག་དང་། གྲིབ་མ་ལ་སོགས་པ་ཉར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལས་ཀྱང་འདི་
 བྱེད་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། བཅུད་ལེན་ལ་སོགས་པས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱེད་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་བ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་
 འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་མེད་བྱིར་མིན།། ༡༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བཅུད་ལེན་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ལུས་དེས་བདག་རྒྱེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་

སེམས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། བཅུད་ལེན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་བརྒྱད་ནས་ཕན་འདོགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་འཐད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། གུད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱང་ལུས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགའ་ཆོ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས། །འཕེལ་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་སྐྱེས་ཡིན། །དེ་ཡང་ཁམས་སྟོམས་ལ་སོགས་པ། །ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་རྒྱས་ཤིང་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ན་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ལུས་རྒྱས་པ་དང་གུད་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཁོ་ན་ལས་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ནི་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ལས་སྐྱེ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་དེ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་མི་སྟོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་རེག་བྱའི་བྱེད་པར་གཟུང་དོན་དུ་ནི་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་

༡༡། །པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་ལས། །དྲན་པ་ཉམས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །ནང་དོན་བྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྒོས་ནི་འགྱུར་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༩ །ཞེས་
 སྒོས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྟག་བསྐྱེད་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་འདུས་པའི་རིམས་དང་སྦྱར་དུག་ལ་སོགས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྫོངས་པ་དང་། གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམས་དང་སྦྱར་དུག་ལ་སོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ནང་གི་གཟུང་དོན་རིག་བྱའི་བྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོའི་སྒོས་ནི་ཡིད་སྒོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་འགྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དུ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་
 པ་ནི། དཔེར་རྒྱུད་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས། །སྟག་ཉིད་དང་ནི་བྲག་ལ་སོགས། །ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས། །རྫོངས་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན། ། ༢༠ །ཞེས་སྒོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྲར་མའི་ཤེས་རྒྱུད་མི་བརྟན་པའི་བྱད་
 པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྟག་ཉིད་དང་། ལུ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཐོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་བྲག་དང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་མཐོང་བ་ལས་རྫོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤི་བ་དང་།

བརྒྱལ་བ་དང་། སྤྱི་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡང་སྟག་ལ་སོགས་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་བྲན་
པ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒོ་སྤྲུལ་མའི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉེར་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ལུས་སེམས་
གྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེད་ག་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་གྱི། །འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་རྗེས་འཇུག་པའི། །སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་བྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ། ༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།
ལུས་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ངེས་པར་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་སྤྲུལ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱི་མ་དེ་ནི་སེམས་སྤྲུལ་མ་དེ་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་དེའི་བྱིར། སེམས་སྤྲུལ་མས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་
གྱི་རིགས་པ་དངོས། སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་སེམས་ལ་རྟེན་བྱས་ནས། །ཐོས་སོགས་འདུ་བྱེད་སེམས་ལ་ནི། །

১৫২৬

۱۰۰

४५८

༡༡། །དུས་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར། །དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འགྱུར། ། ་༢ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གོམས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ཐོས་པ་དང་བཟོའི་ལས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་
སོགས་པ་ནན་ཏན་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་ནི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་གསལ་བ་དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཐོས་པ་དང་བཟོའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་གསལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། ལུས་སེམས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ལས། ཉེར་ལེན་སྤྱོད་བ་མངོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་མི་གསལ་གྱང་། སང་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ཡང་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་
ཡང་དམིགས་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་
སྟེ་བ་གཞན་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་འོངས་པ་ཡིན་ན། དེའི་བྱིར་མི་གཙང་བའི་ཡུལ་དུ་འོངས་པ་མི་རིགས་ཤིང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དབང་ལྷན་གིས་བསྐྱུལ་བའང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་

བ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་པ། །བདེ་སྤྱད་དོར་ཐོབ་འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།། ༥༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བགྱི་བ་མིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་དོར་བར་འདོད་པའི་མངོན་པར་ཆགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་ན། ཆགས་པའི་དབང་
 གིས་དམན་པའི་གནས་མངལ་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲང་བུ་དག་མི་གཙང་བའི་གནས་ལེན་པའམ། འདོད་པ་ཅན་དག་བུད་མེད་གྱི་རོའི་ལུས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་
 བོ། བདག་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱེལ་བ་ནི་དམན་པའི་གནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པས་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལས་གྱི་རྣམས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆགས་ལྡན་སྤྲང་འཆོང་མའི་ཁང་པར་འཇུག་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟེང་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་བསྐྱེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་དང་། སྟེང་པས་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ༦༠
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དམན་པའི་གནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་དང་བདེ་བ་དོར་བ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟེང་པས་མངལ་དུ་ཀུན་

༡༡། །ནས་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ནི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྲེད་པ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དེ་མེད་པ་དེ་ནི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྐྱེ་བ་
 སྒྲ་བྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། ཆོ་འདི་ནས་བྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སུ་འོང་བ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
 ན། བར་སྲིད་ནས་མངལ་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དབང་པོ་མི་གསལ་བྱིར་མ་མཐོང་། །དབེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས། །དུ་བ་རྒྱུང་དུ་མི་མཐོང་བཞིན། ། ༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱུང་འཕེན་ཁྱོད་གྱི་
 དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་བྱིར། དེས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་བར་སྲིད་ནས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། དབེར་ན་མིག་མི་གསལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུང་དུ་མི་མཐོང་བས་
 ནི་དུ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བར་སྲིད་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་མཐུན་པ་དང་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །གལ་ཏེ་བར་སྲིད་ལུས་
 ཅན་ཡིན་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་བའི་བྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ། །རྒྱ་བཞིན་གསེར་ལ་དདུལ་རྒྱ་བཞིན། །མ་མཐོང་བྱིར་ན་མེད་པ་མིན། ། ༦ ཅེས་སྒྲོས་

༡༡། །གཡོ་བ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གཡོ་བའི་ཆེ་ན་གཡོ་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་
 བར་གནས་པའི་སྒྲེས་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གཅིག་བསྐྱབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག །བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བའམ་མ་བསྐྱབས་ན། །མཐོང་འགྱུར་གཅིག་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་ན། །བསྐྱར་བའམ་མ་བསྐྱར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། ་༥༥ །དེ་བྱིར་ཆོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་གཅིག་གོ་ས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ན་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དག་གོ་ས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བསྐྱབས་ན་ཡང་ཡན་ལག་
 ཅན་མ་བསྐྱབས་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། གོ་ས་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲེས་བུའི་གདོང་པ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤར་མ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་རྫོགས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབས་པའི་གདོང་
 པ་དང་མ་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་གཅིག་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་ན་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཆོན་

གྲིས་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་མ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཚོན་གྲིས་བསྐྱར་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཚོན་གྲིས་བསྐྱར་བའི་
 ཡན་ལག་དང་མ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་རྩ་ས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 པ་མིན་ཏེ། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ས་འགལ་བ་དུ་མར་གནས་པ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ཉིད་ནའང་སྔ་མ་
 བཞིན། །བྱད་མེད་བྱིར་དང་སྤ་རབ་བྱིར། །རྟོགས་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དེ་ཆ་གས་དང་བཅས་པའི་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་རྩལ་སྤ་རབ་རྣམས་སྔ་
 མ་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་རྩལ་སྤ་རབ་རྣམས་ཚོགས་པའི་ཆེ་ནའང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་
 བྱིར་དང་། རྩལ་སྤ་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། གཏན་ཚོགས་མ་གྲུབ་པས་དགག། བྱབ་པ་མ་ངེས་པས་དགག། མ་དམིགས་པས་དགག། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། བྱད་མེད་པར། ༥༧ །མ་གྲུབ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྟུལ་ཕྱན་མིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ནི་བུམ་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་རྟུལ་མ་ཆོགས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟུལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་ལས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟུལ་ཕྱན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་ཀྱི་རྟུལ་ཕྱན་རྣམས་ལ་ཡང་རྟུལ་ཕྱན་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན།། ༥༨ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་
 ཅན་རྣམས་གཅིག་པ་མེད་ན་སྐྱེས་བུས་ལུས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཆོགས་པའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོ་སོ་བ་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་མེད་པའི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་
 པའི་གྲུན་ཀ་དེ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། དེའི་ཡང་

༡༡། །མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡང་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་ནི། །ལྷན་པས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་
 འདྲེས་པ་ནི་རྫས་མེད་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་ཡན་ཚུན་འབྲད་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པས། དེ་དབང་གེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལྷན་པའི་
 རྟེན་གསེར་དང་དངུལ་ཚུའི་རྩལ་འབྲད་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་གེས་ཀྱིས་གསེར་དང་དངུལ་ཚུའི་རྩལ་འབྲད་པའི་ལྷན་པ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྷན་པར་འགལ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གླེང་གཤེར་དང་བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་རྫས་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྟུང་བ་དེ་ལ་རོ་ཞིམ་པ་དང་། གཟུགས་བབང་བ་དང་།
 གྲི་དང་རིག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་པའི་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ།
 འཇིག་རྟེན་ན་བརྟུང་བ་གཟུགས་བབང་ཞེས་དང་། བརྟུང་བ་ཞིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་ཡིའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས། །འདོད་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་

༡༡། གྲྭ་དག་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་གཅིག་ལ་སོགས་གྲངས་དང་། རོན་གཞན་ལྟན་པ་དང་འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། གཞན་ཉིད་དང་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲི་
 ལ་སོགས་པའི་རོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་ངོ་བོ་སྒྲོ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟ་ཡིའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ། གྲྭ་ཤེས་ཐ་དད་གྲང་རོན་
 ཐ་དད་དུ་མ་ངེས་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་རོན་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ལུམ་པའི་གྲངས་དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུམ་པ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ།
 གྲྭ་དང་ཤེས་པས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། གྲྭ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི། །རྩལ་འབྲང་རྣམ་རྟོག་བཏགས་རོན་ཅན། །དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའམ། །ཞིག་དང་མ་སྒྲེས་དག་ལ་བཞིན། །༧༥ ཞེས་སྒྲོས་
 ཏེ། ལུམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་གྲྭ་དང་ཤེས་པ་ལ་གྲངས་སོགས་རང་མཆོན་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ས་ཐ་དད་ལས་འོག་པའི་ལྟོག་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་
 རྩལ་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བཏགས་རོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཅིག་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

༡༡། །གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་གཙོ་བོར་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་འཇུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་སོགས་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གང་ལས་
 ཉོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པས་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་
 པ། དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། །དཀར་ལ་སོགས་པ་གྲངས་སོགས་དང་། །ལྗན་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 རྣམ་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྗན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པར་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དོན་གཞན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་དོན་གཞན་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དཀར་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལའང་གྲངས་ལ་

སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཡོན་ཏན་རྫས་ནི་བྱད་མེད་འགྱུར། །དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྷོག་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། །ལས་རྫས་
 མིན་པའི་སྐྱབ་པཞིན་ནོ། །^༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་དང་རྫས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ནི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱ་དང་
 རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་སྐྱ་དང་རྫས་མིན་ཅེས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོ་ནས་འཇུག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་དབྱེའི་སྐྱ་
 མི་སྟོན་པ་སྟོང་བ་ལ། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་སྟེ་སྒྲགས་ལྷ་བུའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་གྱིས། །གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས། །ཐ་དད་གཞན་དུ་བསྟན་གང་དེའང་། །ཆོས་གཞན་བྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །^{༡༠} ཅེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་གྱིས་བུམ་པའི་གྲངས་

১৫২৬

ਮੁ
ਨੁ

४५८

༡༡། །ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྷན་པའི་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བུམ་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་པའི་ཆོས་གཞན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་
 བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་བསྟན་གྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་། དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། །གཞན་ཀུན་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི། །ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས། །
 ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད། ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་པའི་ཁ་དོག་སོགས་བྱད་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པར་
 འདོད་པ་ལ་བུམ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་ཀུན་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་ཙམ་ནི་སྟོན་པའི་བྱིར་། བུམ་པའི་གྲངས་སོགས་དེ་བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་གྱང་
 ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སོར་མོའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཤིབས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱབས་ལ་ལར་སོར་མོ་དང་སོར་མོའི་ལྷན་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་

གྲང་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་མི་སྤྱོད་བའི་བྱད་པར་
 མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་བརྗོད་གྲང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྷན་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། ། ༡༠༩ ཅེས་
 སྤྱོས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་མཚུངས་གྲང་སོར་མོའི་བྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཕེན་ཅིང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན། སོར་མོ་
 ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སོར་མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་སོར་མོ་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བརྗོད་
 བྱ་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་གྲང་། བརྗོད་བྱའི་བྱད་པར་གཞན་སྤྱོད་བ་དང་མི་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟར་གྲེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྒྱུར་བར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྷ་ཡིའོ། །བཞི་པ་ཆོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྤྱོད་པ་སྤྱང་བ་
 ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་གྲང་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

༡༡། །གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཤེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཟུགས་སོགས་ལྟས་པའི་བྱད་པར་ནི། །སྤྱོད་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །རྒྱ་མིན་པར་ནི་རྣམ་གཅོད་པ།¹² །བུམ་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། ། ༡༠³ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་ཆོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་དེ་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ཆོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་སོགས་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྩལ་རྩས་བརྒྱད་པོ་འདུས་པ་དེས་ཆུ་སྐྱོར་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྟས་པའི་བྱད་པར་ནི་བརྗོད་བྱར་སྤྱོད་བས་ན་གཟུགས་སོགས་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཆུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་པ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་བུམ་པའི་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་པོའི་བྱན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཆུ་འཛིན་པའི་དོན་བྱེད་ལྟས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཆོགས་པ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་ལྟས་པ་

གཅིག་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྐྱ་དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་བརྗོད་བྱར་སྤང་བ་དེས་ན་བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་གཞི་མཐུན་ཅིང་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་སྐྱ་ནི་བུམ་པའི་བྱུང་པར་ལ་བལྟོས་ནས་རིགས་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། །ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན།། ༡༠༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྐྱ་འདི་ནི་གསེར་བུམ་གྱི་སྐྱ་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་བྱ་གཞི་མཐུན་པ་དང་། བུམ་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་བྱ་གཞི་མི་མཐུན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་གསེར་བུམ་ལ་བལྟོས་ནས་རིགས་བརྗོད་གྱི་སྐྱ་བུམ་གཟུགས་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཚོགས་པའི་སྐྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དང་། གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ནི། བུམ་པ་དང་གིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ནི་རི་བོ་འབྲིགས་བྱེད་ལ་སོགས་

༡༡། །པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། བུམ་པ་དང་བུམ་གཟུགས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་པ་དང་བུམ་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་མ་བརྗོད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་སྒྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །དེ་རུས་བྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་དང་བུམ་གཟུགས་རྩལ་
 ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ཏེ། བུམ་པའི་རྩལ་བརྒྱད་པོ་དེའི་སྒྱི་བུམ་པ་དེ་ཡན་ལག་གམ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་བུམ་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 པའི་མིག་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་བུམ་གཟུགས་དེ་ཀ་བའི་གཟུགས་ལས་བྱད་པར་དུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་ཕྱོགས་འདིས་ནི་གཞན་ཙན་གྱི་དྲི་ཞེས་པ་ལའང་
 དྲི་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ཙན་མེད་ཀྱང་ཙན་དང་དྲི་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་ཡིའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་
 ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དེའི་ལན་དགག། །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་བྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་

༡༡། །འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དབུགས་འབྱུང་རྩལ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། འབྱུང་རྩལ་གཅིག་པུ་དེས་སེམས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་གཅིག་ཅར་རྣམ་ཤེས་མང་པོར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་རྩལ་དག་ནི་དེས་བྱེད་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྩལ་དང་ཏུ་མ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དབུགས་འབྱུང་
 རྩལ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དེས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབུགས་གཅིག་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུགས་རྣམས་
 རྫས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འགྱུར། །དེ་རྒྱ་རྒྱ་ཏུ་ཉེ་ཕྱིར་རོ། །༡༠༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབུགས་རྣམས་རྫས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 སྒྲ་ཕྱི་མང་པོ་གཅིག་ཅར་ཏུ་ད་ལྟ་གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ལུས་དང་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཏུ་
 མའི་རྒྱ་མིན་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་དང་ལུས་ཉིད་མ་ཡིན་ནའང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་གཅིག་ཅར་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཀྱི། ཏུ་མ་གཅིག་ཅར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ཅེ་ན། བཤད་པ།

རིམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་ཁྱད་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་དང་དབུགས་གཉིས་རིམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཅར་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྔ་
 ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུགས་དང་ལུས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མིན་པ་ཡང་མ་ངེས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ། །འཛིན་ཕྱིར་དེ་ལས་ངེས་མ་
 ཡིན། ། ༡༠༥ ཅས་སྟོས་ཏེ། དབུགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་སྟེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དབུགས་གཅིག་གི་ཡུལ་དེ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ་བར་
 ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དུ་མ་སྟོ་གཅིག་གིས་ཤེས་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་དོན་དུ་མ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་མ་སྟོ་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ཅར་དུ་ཤེས་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་གཅིག་ཅར་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །མི་འགྱུར་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༠༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབུགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དོན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་
 འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ནི་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཕྱིའི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡༡། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་མ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྲེལ་མའི་རང་བཞིན་ལས་སྐད་ཅིག་སྤྲེལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱེད་རོ་ཞེས་ལྟ་ཡི་འོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཡང་ལན་མི་འཐད་
 པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱིས། །དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་ཏྲོག་བྱེད་ན། །༡༡༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ལུས་ཏྲག་པ་ལ་རྩ་ས་
 དུ་མ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲེལ་མ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྲེལ་བྱེད་མང་པོ་དག་དེ་འདྲའི་སེམས་སྤྲེལ་བྱེད་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས།
 གཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་ཏྲོག་པར་བྱེད་ན། བཤད་པ། གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར། །དེ་དག་རིམ་ལྡན་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲེལ་བྱེད་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མེད་པར་དབུགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་དེ་དག་རིམ་ལྡན་དུ་འབྱུང་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རང་རིགས་སྤྲེལ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲེལ་མ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ལུས་རྒྱ་མིན་ཅེ་ན།
 བཤད་པ། དང་པོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །༡༡༡ །དེ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་མངལ་ལ་སོགས་པར་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་དབུགས་གསར་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུགས་དེའི་རྒྱ་

༡༡། །པའི་དུས་སུ་དབུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོ་གས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཇི་སྟར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། དབུགས་དྲག་པ་དང་ཞན་པ་དང་རིང་བ་སོགས་ཇི་
 སྟར་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་ཡོད་འགྱུར། །གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས། །ཐ་དད་མིན་ཏེ་དེ་འབྲས་མིན། །༡༢། ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟེས་བུའི་དབུགས་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་
 དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་བ་དང་། དབུགས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གསལ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་དབུགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་
 ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དབུགས་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དབུགས་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་འཕེལ་འགྲིབ་དང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་
 ལྟ་ཡི་འོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། བྱེད་ཅག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་བར་ཁས་སྤངས་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་

བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་ངེས་པའི་བྱིར། གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡི། རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་བྱིར། ༡༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་
 བྱི་མ་བྱི་མ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཅར་དུ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་གཅིག་ནི་རང་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་བྱི་མ་གཅིག་
 གི་རྒྱ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མཚུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མས་རྣམ་ཤེས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལུ་ལ་དོན་གཞན་སོ་
 སོ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ན། དོན་གཞན་སྟོན་པོ་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟེ་ཡིའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་གཅིག་ཅར་སྟོ། རྐྱེས་ཤིང་བྱིས་ནི་རང་རིགས་ལས། །ངེས་
 ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དང་པོར་མངལ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལས་གཅིག་ཅར་ཡིད་ཀྱི་སྟོ་རྐྱེས་ཤིང་བྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་སྟོ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་
 སྟོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཅི་ཡི་བྱིར་ན་ལྟོག་པ་ཡིན། ༡༡༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེས་ནི་དང་པོར་མངལ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་སྟོ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་བསྐྱེད་རྣམ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིས་ཀྱང་ཡིད་སློ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་
 ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ལྟོག་པ་ན། རྟེན་མིན་ཕྱིར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག །གནས་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། བྱེད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་
 ལུས་ནི་གི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞིག་ཅིང་ལྟོག་པ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་
 ལ་བཞི། །ཁམས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག། །སེམས་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དབང་པོ་ཕྱི་མ་མཆམས་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། རྩོད་པ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདོད་གཟུགས་གཉིས་སམ་གཟུགས་མེད་གང་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ། །རྩོད་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྩོད། །གནས་རྩོད་ལ་མི་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 །ཁམས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་ནི་གི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་ལ་བཟོས་མེད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྩོད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྩོད་ཀྱང་ཀྱང་པའི་

༡༡། །བྱེད་རྒྱུན་དང་། དེའི་ལུས་དེ་ལུས་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་པ། །ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་རྟུ་བཤད། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྷན་ཡིན། །¹¹ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་དེ་ནི་རྒྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ལུས་དེ་ནི་རྒྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་དང་དེར་མ་དམིགས་པ་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར། མ་མཐོང་སྤྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །ཅེས་པར་རབ་རྟུ་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་ལུས་ནི་ལུས་སྤྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ལག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ནི་ལུས་སྤྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱབ་པའི་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ། །གསུམ་པ་དབང་པོ་སྤྱི་མ་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྒྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ནི། དབང་པོ་སྦྲ་མས་རང་རིགས་ལ།¹⁴ །རྣམ་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱེས་བྱ་འཆི་ཁ་མའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གེགས་

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་འདི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལུས་གཞན་ཡང་། །འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ༡༢། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་
 དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་འདིའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དག་སེམས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །མཐའ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱན། །མཚམས་སྒྲུབ་མེད་པ་མིན་དེའི་ཕྱིར། །དེ་འདྲའི་རྒྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྟར་འདོད། ། ༡༣། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉར་ལེན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སོ་སྐྱེ་དང་།
 དགྲ་བཙུམ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྒྲུབ་ཏེ། མཚམས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་ལ། འཆི་ཁའི་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ནི་ལྷག་ལྟར་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་སོ་སྐྱེ་དང་དགྲ་བཙུམ་པ་ཆེ་འདིའི་མཐའ་མ་འཆི་ཁ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱན་རིག་
 པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་གོམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དགོད། དེ་དག་ག་

བ། དེའི་ཡང་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གོམས་པས་བྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །མཆོངས་དང་ཚུ་ཡི་དྲོད་བཞིན་དུ། །རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཅེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་
 ལས་དེ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་བྱད་པར་བྱང་བྱད་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོངས་པ་ལེགས་པར་གོམས་པའི་སྐྱེས་བུས་མཆོངས་པ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་བྱང་བྱད་བཟོད་པ་སྤྱིད་ཀྱི། རྒྱུད་གྲགས་དང་དཔག་ཚད་ལ་སོགས་པར་མི་
 མཆོངས་པ་དང་། ཚུ་རི་ལྟར་དྲོས་ཀྱང་དེའི་དྲོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ་འབར་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ། མཆོངས་པ་དང་ཚུའི་དྲོད་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན། དཔེ་དེ་བརྟེ་སོགས་ལ་མི་མཚུངས་པ། བརྟེ་སོགས་བྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྤྱར་ཡང་ནི། ༡༢༩ །འབད་ཚུལ་ལ་ནི་བཟློས་འགྱུར་རམ། །རྟོན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་
 འགྱུར་ན། །བྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། །རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༣༠ །དེ་ལ་ཕན་འདོགས་རུས་པ་རྣམས། །བྱད་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ནི། །སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་བྱིར་དང་། །རྟག་ཏུ་རྟོན་གནས་མ་ཡིན་བྱིར། ༡༣༡ །བྱད་པར་འཕེལ་ཡང་

༡༡། །རང་བཞིན་ཉིད། །མིན་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །མཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འབད་ཚྭ་ལ་ལ་གལ་ཏེ་མི་བཟོས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྤིང་གྱང་། །སྤར་
 ཡང་མཆོངས་པ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབད་ཚྭ་ལ་ལ་ནི་བཟོས་པར་འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་ལུས་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་མཆོངས་སོགས་དེ་དང་དེ་གོམས་གྱང་བྱང་པར་དག་ནི་མཐའ་མེད་དུ་མི་
 འཕེལ་ན་ནི་བརྟེ་སོགས་གོམས་པ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། །མཆོངས་པ་དང་ཆུ་བསྟོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་རྣམས་ནི་གོམས་བྱིན་ལུས་ལ་མ་
 བཟོས་པར་ཚྭ་ལ་བའི་བྱང་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ནི་མཆོངས་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྤྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གོམས་བྱིན་ལུས་ཀྱི་འབད་ཚྭ་ལ་ལ་བཟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །བྱང་
 པར་དུ་མཆོངས་པ་དང་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་ལུས་དང་ཆུ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །མཆོངས་པ་དང་ཆུ་བསྟོས་པ་ལས་བྱང་པར་བྱང་བྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་མཐའ་
 མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དེ་བརྟེ་སོགས་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི། །གང་ཆེ་བྱས་གྱུར་པ། །ཡང་ཚྭ་ལ་ལ་བཟོས་མི་འགྱུར་ན། །ཚྭ་ལ་གཞན་བྱང་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །༡༢༥ །སེམས་ལ་

བརྩེ་སོགས་གོམས་སྦྱེ་བ། །རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང་། །དུལ་ཁུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན།། ༡༣༧ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་གོམས་པ་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཟིན་པར་གྱུར་པ་སྤྱིར་ཡང་
 འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་འབད་ཚུ་ལ་སྦྱར་མ་ལ་བཟློས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཏེན་བཏྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་འབད་ཚུ་ལ་བྱི་མ་གཞན་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། མཆོངས་པ་དང་ཁུ་བསྟོ་བ་ལ་ནི་དེ་
 འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེའི་བྱིར་སེམས་ལ་བརྩེ་བ་དང་། དག་འ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་བྱི་མ་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གོམས་
 ཟིན་ནས་ལུས་ཀྱི་འབད་ཚུ་ལ་ལ་མི་བཟློས་པར་གོམས་པ་སྤྱི་མ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་བསྐྱེག་པའི་མེ་ལ་སོགས་པས་
 གོགས་བྱེད་པ་མེད་ན་ཇི་སྤིད་ཤིང་དག་ཐལ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་མི་བཟློས་པར་བྱི་མ་སྐྱེག་པར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དུལ་ཁུ་དང་ནི་རྩེའི་སྟོན་ཁ་སྤྱིར་དུ་བཞུ་བའི་
 གསེར་དང་བྲངས་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ནི་ཁ་སྤྱིར་གཉིས་པར་བཞུ་བ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་འོ། །

༡༡། །གསུམ་པ་བརྟེ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཏེ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །དེས་ན་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དང་། །ཕྱི་མར་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༢༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྟེ་
 བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གོམས་ཟིན་འབད་རྩོལ་ལ་མི་བཟོས་ཤིང་། ཏེན་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་དེ་དག་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་གིས་འཇུག་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེས་ན། རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩོལ་བ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མར་ཁྱད་པར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་སྐབས་སུ་
 བབས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན། །བརྟེ་བ་ལ་སོགས་སྒྲོ་དེ་དག་ །གོམས་པར་གྱུར་ན་གང་ན་གནས། ། ༡༢༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
 བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པར་རིགས་མཐུན་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའི་ས་བོན་ཏེ་ཉེར་ལེན་ལས་ནི་གོམས་ཤིང་འཕེལ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་སྒྲོ་དེ་དག་ནི་གོམས་པ་
 དང་མ་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་གོགས་མེད་ན་ཆད་གང་ན་གནས་ཏེ་ཆད་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མཆོངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཆོངས་ཉིད་ལས་མཆོངས་

མིན། །དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་ཚུ་ལ་དག །རྣམ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། །མཆོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན།། ༡༣༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩེ་སོགས་བྱི་མ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་
མཆོངས་པ་ཉིད་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་མཆོངས་པ་བྱི་མ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་སྐྱེ་བ་མིན་ཅིང་། མཆོངས་པ་དེའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཚུ་ལ་དེ་དག་གྲུང་རྣམ་པ་ཚད་དང་
ལྟན་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། མཆོངས་པ་ནི་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཡང་ཉེས་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཚུ་ལ་དག་ལས་
མཆོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ན་གོམས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་བུས་ཇི་ཙམ་མཆོངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲར་མ་གོམས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་མི་འབྱུར་ཏེ། སྟོབས་ནི་
སྟོན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཡང་ལན་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ནི་དང་པོ་བྱིས་བཞིན་དུ།¹⁵ །མཆོངས་མིན་ལུས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། །ཚུ་ལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ། །བསལ་ན་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས།། ༡༣༡
ཞེས་སྟོས་ཏེ། མཆོངས་པ་སྟོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱིས་མཆོངས་པ་འབྱོངས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་པ་ནི་བད་ཀན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་

༡༡། །ཕྱི་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱང་མཆོངས་སྦྱང་བའི་རྩྱལ་བས་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་བསལ་ནས་ལུས་ཕྱི་བ་མེད་པ་ན། ལུས་རང་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཅི་ཅམ་
 ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཉིད་དུ་བགྱོད་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ལྷག་པར་མཆོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བརྩེ་སོགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
 བ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བརྩེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། ༡༣༢ །འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྒྲ་མ་དང་། །སྒྲ་མའི་སེམས་ཆོས་བརྩེ་བ་དང་། །ཆགས་བྲལ་སྟོ་སོགས་གཞན་དག་གི། །གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན། ༡༣༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མའི་ས་
 བོན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གོམས་པའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བས་མ་བྱལ་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གོམས་པ་དང་
 བྲལ་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེ་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྤིད་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་ས་བོན་རྩྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེ་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་

གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དང་མ་བུལ་བར་གྱུར་ན་སེམས་ལ་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་སྒྲ་མ་དང་སྒྲ་མའི་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆགས་པ་དང་བུལ་བ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་བྱི་མ་བྱི་མ་དག་གི་
 བྱད་པར་གསལ་ཞིང་ཇི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་འཕུ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོམས་པ་ནི་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །དེས་
 ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
 བྱིར། གོམས་ལས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཆགས་བུལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གིན་ཏུ་སྒྲུག་བསྒྲལ་བ་ལས་ཡོངས་
 སུ་སྐྱོབ་པར་བཞེད་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་གིན་ཏུ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་

༡༡། །འདོད་ཆགས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་སྒོད་པའི་སྐྱེས་བུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་མི་གཙང་བ་ལ་ཡིད་ལོག་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་ལུན་ཆོགས་
 སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བརྟེ་བ་ལས་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་ཚུལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་དངོས་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟེ་ལུན་སྐྱེས་བུ་ལ་
 གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྒྱུ་ལ་ནི་མངོན་སྦྱོར་མཛད། ༡༣༥ །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲིག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱའི་གནས་སྐབས་ནས་ཡོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བརྟེ་བ་དང་ལུན་པའི་བྱུང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཐབས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་
 རྟོགས་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ལ་ཞི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དེ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་བ་
 མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་

༡༡། །ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོག་པའི་ཐབས་གཟིགས་ཤིང་མཁའ་ཕྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་བར་འདོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལམ་བསྐོས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བརྟག་པར་མཛད། །རྒྱ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱང་ངེས་འགྱུར། ། ༡༣༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་
 མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་འབྱུང་དེ་ཡི་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟག་པར་མཛད་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་ངོ་བོ་ཀྱན་འབྱུང་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་རྒྱའི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་དེའི་གཉེན་
 པོ་སྦྱན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོའི་ཚོས་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། །འདུས་བྱས་སྦྱོང་
 ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། ། ༡༣༢ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བར་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱས་པས་འདུས་བྱས་ཤིང་།

བདག་དང་བདག་གི་བའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པས་ཆགས་པ་ནི་སྒྲིང་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བས་སུན་འབྱེན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་
 དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ༡༥༧ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོ་དག་གིས་རྣམ་པ་དུ་མར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་སོགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཐབས་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས། གོམས་པ་པོ་དེ་ལ་སྒྲིན་སྒྲུང་བྱ་དང་ཡོན་ཏན་གཉེན་པོ་དག་རབ་ཏུ་
 གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་ནི་རྒྱའི་བག་ཆགས་སྒྲངས་པ་དང་། མ་སྒྲངས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་བྱུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྒྲངས་པ་ཡིན། །བྱུང་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་བྱེད་འདི་ཡིན། ། ༡༥༨ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཐབས་མང་པོ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པའི་དབང་

༡༡། །ལས་སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་མཛད་པ་དེས་ན། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་མང་པོ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཐུགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དེའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱའི་དུས་སུ་བསམ་སྦྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་བག་
 ཆགས་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་འདོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དེདོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཐུབ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད། ། ༡༢། ཅེས་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ན། སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་ཐུག་འཆལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་
 འདོད་དེ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་རུང་བའི་ཐབས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་དང་པོར་བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་འགོ་ལ་ཡན་བཞེད་པ་དང་། སྒྱུར་བ་ལུན་ཚོགས་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ན། བསམ་སྒྱུར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་དང་སྒྱུབ་པའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་དངོས་ནི་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐབས་གོམས་པ་
 ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །སྒྱུར་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱིའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་བདེན་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལུན་ཚོགས་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ལུན་ཚོགས་བདེ་ག་ཤེགས་བཤད་པ། གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་སྒྱུབ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་།
 ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྤངས་པ་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པའི་སྤངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། བདག་མེད་
 པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏྟགས་པའི་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། དེའང་བྱུང་པར་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། སྒྱུབ་པ་དང་། མི་སྒྱུབ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྤྲོ་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱུགས་པར་འོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་སྤངས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡང་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་སྤྱིད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་པ་ལས། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཉིད་ཡིན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྟེན་མིན་ཕྱིར། །ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་
 བདག་མེད་པ། །མཐོང་བའམ་སྦྱོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡང་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པར་འོས་པའི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཅེ་ན། སྤངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ས་གོང་
 འོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཡང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་

དང་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱལ་བསྐྱལ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་པའི་བྱིར། ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྤྱལ་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཅིའི་བྱིར་སྤྱར་མི་
ལྷོག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། སྤྱར་ལྷོག་པའི་རྒྱ་བདག་ལྟའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱིར། སྤྱར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །བྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་བྱིར་འོང་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་སྤོབ་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་སྤང་བུ་སྤྱར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་བོན་མ་བཙུམ་པས་རང་གི་སྤངས་
པ་ལས་སྤྱར་ཉམས་པ་སྤིང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའང་འདི་ལྟར། ས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་སྤྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ས་དེ་དག་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་
པ་འགའ་ཞིག་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་སྤྱར་ཡང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ནི་སྤངས་པ་སྤྱར་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱེ་དང་སྤྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག། སྤྱར་ཡང་ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་བྱིར་བྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གི་སྤངས་པ་སྤྱར་ལྷོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤིང་ཅེའི་བར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱེ་མཆེད་མན་ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་སྤངས་

༡༡། །ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལས་ཉམས་པའམ། རེ་ཞིག་མ་ཉམས་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དེའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན་ནམ་མཁའ་འཕངས་པའི་མདའ་བྱགས་ཟད་པ་ལྟར་
 མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། བྱང་
 བར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྱོད་གྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྷོངས་པ། །སྤིང་ཕྱིའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡང་འབྱུང་སྤིང་པ་སྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་པ་
 ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དག་གི་སྤངས་པ་ཡང་སྤྲར་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མ་སྤངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྤིང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་བདག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པ་ན་དེ་དུངས་སྤུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམས་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དག་

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བཙུམ་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཙུམ་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཙམ་གཉིན་པོས་ཀུན་རྟུ་བཙུམ་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཙུམ་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་
 བའི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་སྤྲར་མི་སྤྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་པ་དང་བཙུམ་པའི་ཆོས་
 མ་ལུས་པ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་གི། སྤྲར་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཙུམ་པ་རྣམས་ལ་ཇི་སྤྱིད་སྤྱི་ཆའི་འདུ་བྱེད་མ་དོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་
 ཕུང་པོ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་སྤྱི་ཆའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་དེའི་ཆོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཙུམ་མ་ལུས་པ་བུད་ཤིང་བཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་
 མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷག་བཙུམ་གྱི་ཕུང་འདས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིན་པོས་ཀུན་རྟུ་བཙུམ་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ།

ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་འདས་ནི་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་ལེགས་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་སྤངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་
 སྤེང་རྟུ་གཟུང་མེད་ཙམ་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དངོས། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་
 པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཉིད་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་སྲུ་ག་ཏ་ཞེས་པའི་སྤྱ་ལས་དྲངས་ནས། སྤེའི་སྤྱ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ་
 སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལ་བཤད་པ་ལས། འདིར་སྤངས་པའི་སྟོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་སྲུ་ག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྤྱར་མི་ལྟོག་པར་སྤངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་གསུམ། མདོས་པར་གཤེགས་པ། སྤྱར་མི་ལྟོག་པར་གཤེགས་པ། མ་ལུས་པར་གཤེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲུ་ག་བསྐལ་རྟོན་མིན་ཕྱིར། །ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ། །མཐོང་བའམ་སྦྱོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ། ། ༡༩

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་། ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་ན་ལེགས་པར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡང་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མིན་པ་དེ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་སྒྱུར་བ་གོམས་པ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྲུག་
 མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ་ནི། སྐྱེ་དང་སྐྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག །སྤྲུག་ཡང་ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱིར། །སྤྲུག་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༢༣ །དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག་ཡོད་ན་སྤངས་པ་སྤྲུག་ཡང་ལྷོག་
 ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྱིར། སྤྲུག་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དམིགས་ནམ་ཐ་དད་ཅིང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བདག་འཛིན་ནི་

དེ་ལས་ལོག་པའོ། །གསུམ་པ་མ་ལུས་པར་གཤེགས་པ་ནི། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་ཡིན། ༡༣༥ །གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། ཅེས་
 གློས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་མ་སྤངས་པས་ལུས་མཆོང་ཞིང་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་བྲེ་མོའི་གཏམ་བརྗོད་
 པ་དང་། སེམས་རྟག་རྟུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་སྤང་བུའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་ངན་ལེན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་
 པས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་སྤྱར་ཡང་འཁོར་བའི་ནད་དམ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་སྤང་བུའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་
 པའི་དབང་གིས་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་བྱེད་པ་ལ་བྱུགས་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུན་རིང་པོར་རྣམ་པ་དུ་མར་ལམ་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ནི་

༡༡། །བདག་མེད་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གིན་ཏུ་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། སྤང་བའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
 རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྤྲོ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྦྱོན། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །བྱོད་ཀྱི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི་དག་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ལ་
 སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པ་སྤངས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། །འདི་ལྷོག་ལ། །ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་། །༡༥༥ ཅེས་སྦྱོས་ཏེ། དག་སྤྲོ་
 བའི་རྟགས་ཀྱིས་བཙུམ་ལྡན་འདས་སྦྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བའི་རྟགས་འདི་ནི་མཐུན་སྦྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བས་ན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མི་སྤྱིད་པ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྦྱོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན། །༡༥༦ ཞེས་
 སྦྱོས་ཏེ། ཆགས་སོགས་སྦྱོན་ནམས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱོད་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། །ཡང་ན་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེ་ནི་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོན་ནམས་མི་ཟད་པ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཡིན་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྲང་ན། གང་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གཤམ་
 པ་ཡིས། །དེ་གཤམ་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༡༤༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བདག་
 དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྟོན་ནི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་གོམས་པས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་དུ་གཤམ་པ་ཡིས་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་དེ་གཤམ་པར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྟོན་ཆོགས་སྟོབ་པ་བཤད་པ་ནི། སྟོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ། །འབྲས་མེད་
 ཕྱིར་ན་བརྟུན་མི་གསུང་། །ཐུགས་བརྩེ་ལྟན་ཕྱིར་བརྩམ་ཀུན་ཀྱང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྟོར་ཕྱིར་རོ། ༡༤༢ །དེ་ཕྱིར་ཆད་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་
 བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་སམ་ལམ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞན་ལ་གསུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

༡༡། །ལམ་ལོག་པར་གསུངས་ལ་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་དུ་བརྟུན་མི་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ། །ལམ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 །ལམ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་སྟོན་དང་ལམ་གྱི་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་སུ་བྱེན་ཀྱང་བརྩེ་བ་མེད་པས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའ་སྟེ།
 །སེམས་ཅན་ལ་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་དང་། སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་བའི་ཐབས་དང་ལམ་གྱི་བརྩམ་པ་ཀྱན་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་སྦྱོར་
 །བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་བྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་བྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞན་ལ་
 སྟོན་པར་མཛད་པ་དེའི་བྱིར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་ཆད་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷགས་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཤད་པ་ལ་ལྷ། གཞན་དོན་སྦྱོར་
 ཆོགས་སྟོབ་པ་བཤད། དེ་ལས་རང་དོན་སྦྱོར་ཆོགས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་ཆོགས་སྟོན་པ་གྲུབ། དེ་ལས་བསམ་པ་སྦྱོར་ཆོགས་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་གྲུབ། དེས་ན་ཆད་མར་གྲུབ་པའོ། །

༡༡། །གི་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ། །ས་བོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུའོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །
 འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་སྒྲེའོ། །མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་ནོ། །ཡུང་པོ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའོ། །མེ་གསུམ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །འཆོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲ་ནོམ་པའོ། །སྒྲིན་རྣམས་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བགྲོད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་མོ། །རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་གྱིས་རིགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱབ་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདས་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཤི་ན། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་གཉེན་པོར་དེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་།
 བདེ་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་། བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའོ། །རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བ་དང་། བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཙུག་པུར་ལྷ་
 བ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་དང་། དབང་ལྷུག་སོགས་སྒྲིས་བུའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་གཏོང་བར་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་རབ་སྒྲེ་རྒྱུན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

ཐར་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཚངས་པ་དང་བྱ་བ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པ་ཡིན་ལོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཀྱང་ལོ་སྙམ་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལམ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ནི་བ་ཀྱང་ལོ་སྙམ་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ལམ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ངན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཡིན་ལོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་སྤར་ཡང་མི་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་རིགས་པ་
 སྐྱབ་པ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དུག །སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་
 སུ་མེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་སྒོམ་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །སྤྱིད་པ་རྗེས་འབྱུང་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་
 པོ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་གི་

༡༡། །མཚན་ཉིད་དང་། གྲུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་གྲུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་གྲུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་དག་གྲུང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རུས་དང་གྲངས་ཡུལ་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །
 དེ་ལ་གྲུན་གཞིའི་སྟེང་ན་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་དང་། སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སོ། །སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ནི་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཐེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བསྐྱོས་ཤིང་ཐ་སྟོད་སྒྲོས་ཆོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ས་བོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཤིང་
 མ་འོངས་པ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་དུག་གི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བས་བསྐྱོས་ཤིང་མ་འོངས་པའི་གྲུན་གཞི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་སྐྱེད་

པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་གྲང་བུའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོ་དང་དེས་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་བྱ་བ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དང་དུས་
 དང་གྲངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྟད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྦྱོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །བདེ་
 འགོ་དང་ངན་འགོ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་སོགས་ནང་གི་ཁམས་
 རྒྱག་ཡིན་ནོ། །ཟ་བ་པོ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྒྱག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ཕྱིའི་ཁམས་རྒྱག་ཏུ་རིག་པར་བུའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་དབང་གི་གཟུང་ཆ་ལ་རྣམ་པར་
 ཉོག་པས་བདག་དང་ཆོས་སུ་སྦྱོ་བཏགས་པར་གྱུར་པ་ཐ་སྟད་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་པས་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཅུང་ཟད་མ་གྱུབ་པའོ། །དེ་ལ་ཉོག་བྱེད་

༡༡། །གང་གིས་རྟོག་བྱ་གང་ལ་རྣམ་པ་ངེ་ལྟར་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་པ་གཞན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ཀྱང་བྱུང་བས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། དེའང་རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སྣ་ཆོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་དང་དེར་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེས་གྱུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་བྱ་བ་པོའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ནི་བདག་གྱུན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་
 པར་རིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཉེ་བར་སྐྱད་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་སུ་གྱུན་ཏུ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་

སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིང་བ་ཡང་རྣམ་རིག་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་གནས་མ་གྱུར་གྱི་ངོ་བོར་མཆོན་མར་འཛིན་པར་བྱེད། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད། ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད། དེ་དང་དེར་མ་གྱུབ་
 གྲང་དེ་དང་དེར་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པར་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དབང་ལ་རྟོག་བྱེད་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པའི་རྣམ་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་དབང་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་གྱི་ངོ་བོར་གདོད་མ་ནས་མ་གྱུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
 པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའོ། །སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་
 པའོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའོ། །དེ་རྟོགས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་འཕགས་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ།

༡༡། །དབུས་མཐའ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་མིན་བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགགས་
 འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་བྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། །གཞན་ཀྱི་དབང་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། །གཞན་དབང་དེ་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། །གཞན་དབང་རྣམ་རིག་གི་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། །དབུས་མཐའ་ལས། །གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། །ཅིའི་བྱིར་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པས་རྐྱེན་གཞན་དབང་

༡༡། རྣམ་པར་དག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ལ། གློ་བུར་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་དགྲ་གས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་
 གྲུབ་པའོ། །ཀུན་བཏགས་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་ཆད་མེད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་གིས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡང་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱུ་ན་གཉིས་ཏེ། ངོ་
 བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་
 སྤྱིར་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་
 དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་དེ་འོངས་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའོ། །ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།

༡༡། །དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་དག་
 དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེས་རང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེས་ཀྱང་རང་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
 དུ་མཆོན་པའི་སྒོ་ནས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ལ་གཞུང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་ལ་བཤད་ཅིང་། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད། །ཁ་ཅིག་
 ཏུ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་པར་དུ་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་བསྐྱུས་ཤེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུའི་ལམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྡེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་བསྐྱུས་ཏེ། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གཞན་དབང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ནི་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་གཞི་དེ་ཉིད་སྦྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེར་
 སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལྟར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའམ། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཞན་དབང་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་

༡༡། །མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་དབང་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་
 བྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་དབང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅིང་སྒྲོས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སུམ་ཅུ་པར། དེ་བྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་
 ལས། །གཞན་མིན་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མིན། །མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་། དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་དབང་དང་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པ་དང་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་

པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་པར་འབྱུང་པའི་གྱིན་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་བ་སེམས་སུ་སྒྲུབ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་པར་
འདོད་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་གྱི་བུམས་ལྷས་གྱི་ལེའུ་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་
སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དེའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་
མ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོན་
པར་མཛད་ལ། འཕགས་པ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐས་གྱིས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་དབྱུང་ནས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སེམས་གསལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཤིང་རྟའི་སྒོལ་གཉིས་ཀའང་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༡༡། །སེམས་གསལ་བའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དེའང་དང་པོ་ནས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་
 པོ་དང་། དཔལ་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་འཛིན་པར་མཛད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་
 སྟོད་པའི་དབུ་མ་པར་གྱུ་བ་ལ། དེའི་གཞུང་ཀུན་ལས་བརྟམ་སྟེ་བདུན་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་གཞུང་ལུགས་སུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆེག་གི་དོན་ནི། ཡང་ན་སྟོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། མདོའི་མཆོད་བརྗོད་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་
 འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆད་མར་གྱུ་བ་པར་བཤད་པ་ལས། ཡང་ན་ལུགས་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
 སྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆད་མར་བསྒྱུ་བ་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

༡༡། །ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། དག་སྦྱང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉི་པར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་
 གྲང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་གྲོ་ལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱང་བའི་འཛིག་
 ཚོགས་ལྷ་བ་དག །རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་གྲང་། ཉོན་མོངས་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་
 ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་ཞིང་ས་གཤིན་པོར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྦྱེས་བྱས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་དུག་གི་ས་བོན་བཏབ་པས། དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྤེད་པ་དང་ལེན་པའི་རྒྱན་གྱིས་བྲན་
 པ་ན་སྦྱེ་བ་བསྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་སྦྱེ་བའི་ལྷ་གྱུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལས་མིང་དང་གཟུགས་གྱི་སྤོང་པོ་མདོན་པར་གྱུབ་པོ། །དེ་ལས་གྲང་

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལོ་འདབ་དང་ཡལ་ག་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རེག་པ་དང་ཚོར་བའི་མེ་ཏྲིག་མངོན་པར་གྱུ་བོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ནས་མཐར་འཁི་བའི་ཐང་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤིད་པའི་སྒྲོན་གིང་ཆེན་པོ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཇི་སྤིད་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་འདུག་པའི་ཚུལ་དེའང་འཕྱུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚོ་ཆུན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཕྱུན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏྲེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་ཆུན་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བསྐྱམས་པ། རྣམ་པར་གཤེས་པའི་འཕྱུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་དྲག་ཏུ་བསྐྱོད་པ། སྤིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁྲོན་པ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཁྲོན་ཡངས་པར་འཕྱུན་ཏེ། ངན་འགྲོའི་བྱར་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་བདེ་འགྲོའི་གྲུན་དུ་འབད་པས་དྲང་བར་བྱ་དགོས་པ། མ་རེག་པ་ནས་རྒྱ་གིའི་བར་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་དང་ལྟན་ཀྱང་ཐོག་མ་དང་དབྱས་དང་མཐའ་མ་ངེས་པར་མི་ཟིན་པ། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་མནར་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

༡༡། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་སྤང་པོ་འདི་ནི་ཟོ་ཆུན་འཕྱན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་
 ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་གཞོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་ག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ངོས་བབྱང་བ། དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པ། དེའི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་པོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཉི་
 བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ། གོམས་པའི། ལུས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་པ། རྩེ་བ་སྤྲ་མ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྩེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་།
 འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་འཁོར་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། ༡༤༥ །མཐོང་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྩེ་བ་འདིར་ཡང་རྩེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྤྲར་འདོད་ཆགས་

༡༡། །དང་གཏི་མུག་རྣམས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གོམས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། འབྲུལ་ཕྱིར་རྒྱང་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱང་དང་
 མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བད་ཀན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞེ་སྤང་ཆེ་ཞིང་འདོད་ཆགས་
 རྒྱང་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ༡༥༠ །སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་ལ་ཡང་ཞེ་སྤང་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་པའི་རང་
 བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་མཁྲིས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་ཆོས། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་ནི་བད་ཀན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་
 དེའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཞེ་སྤང་དང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་དྲི་ང་བ་དང་། རུལ་དང་། སྐལ་བ་ངན་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དྲི་ང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་ཀའང་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི། །

ཐལ་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་ཚེས་མ་ཡིན།། ༡༥༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་རེ་རེའང་རྒྱུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐྱེས་ཁུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་བའི་སྒྲོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ནི་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་དང་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་དང་
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་བཞིན་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་སྐྱེས་ཁུའི་ལུས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་གཟུགས་བཟང་ངན་སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྒྱུང་སོགས་མཚུངས་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་ཁུ་ཆགས་སོགས་མཚུངས་པར་ཡོད་དགོས་
 པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅན། །ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན། །དེར་ཡང་ཚུང་པ་མཚུངས་པ་ཡིན།། ༡༥༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཁུའི་གཟུགས་བཟང་ངན་དེ་ལ་རྒྱུ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲོན་
 གྱི་ལས་བཟང་ངན་རྣམས་བདག་པོའི་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། དེར་ཡང་སྐྱེས་ཁུ་ཀུན་ཚེས་ཅན། གཟུགས་བཟང་ངན་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་

༡༡། །པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུང་པ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ།¹⁷ །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། སྒྱུན་རྣམས་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མ་གྲུབ་པས་
 དགག། །དགག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། དེ་ལ་ཚུང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ནི་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུན་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 འོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུང་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་མི་འདོད་ཀྱི། དེའི་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལུས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 གདུངས་པས་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་འོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མ་གྲུབ་ཉིད། །མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས། །འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་བད་རྒྱུང་
 ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བད་རྒྱུང་སོགས་འཕེལ་ཞིང་འགྱུར་བ་ཡིས་ལུས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུངས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིའོ། །གལ་ཏེ་ཞེ་སྤང་རྒྱུང་མཁྲིས་

སོགས་ཀྱན་ལས་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། ཀྱན་ལས་སྐྱེ་བའང་མིན། ༡༥༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་རྒྱུ་སོགས་ཀྱན་ལས་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་བྱིར་ཞེས་པའི་
 ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འཕེལ་ན་འབྲས་བུ་འགྲིབ་པ་མི་འཐད། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གོགས་བྱས་པ་མི་འཐད། དེའི་ལན་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན། །འབྲས་བུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ། ཚ་བ་སོགས་བཞིན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་བད་ཀན་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན། འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་
 པར་མི་རུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི་བད་ཀན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་ན། ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི། སྐྱོན་རྣམས་བྱད་པར་
 ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གལ་ཏེ་བད་མཁྲིས་ཆ་མཉམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བས་ན་བད་མཁྲིས་སོགས་ལས་སྐྱེ་འོ་
 ཞེ་ན། བཤད་པ། ཆགས་སོགས་ཀྱི། །འགྱུར་བ་བདེ་ལྷག་ལས་སྐྱེས་ཡིན། ༡༦༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བད་མཁྲིས་ཆ་མཉམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བད་མཁྲིས་ཀྱི་

༡༡། རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བད་མཁྲིས་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནང་གི་རེག་བྱའི་བྱང་པར་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་
 དང་། ཆ་མི་མཉམ་པའི་རེག་བྱའི་བྱང་པར་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆགས་སྒྲུང་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གོགས་བྱས་པ་མི་འཐད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་བསྐྱེད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་ནའང་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཕེལ་བ་ནི་བད་མཁྲིས་སོགས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གོགས་བྱས་པས་འདོད་ཆགས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་དྲི་བའི་ཕྱིར།
 ཅིས་སྐྱེ་སྒྲོས་ཤིག་ཆ་མཉམ་ལས། །ཁུ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན། ། ༡༥༥ ཅིས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ནི་རྒྱ་ཅི་ལས་སྐྱེ་སྒྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་ཞིང་། ཁུ་བ་
 འཕེལ་བ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཆ་མི་མཉམ་ལའང་ཆགས་ཅན་མཐོང་། །གཞན་ནི་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་མིན། །གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛག་གྱང་། །བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཁུ་ངེས་མེད། ། ༡༥༦ །དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་

དྲག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་ལས་བྱུང་བའི་ཁུ་བའི་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཆེས་གིན་ཏུ་ཆགས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན་ནའང་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་གཞན་ཆགས་ལྡན་འགའ་ཞིག་ནི་ཁུ་བ་ཟད་ནས་བྲག་འཛག་གྱུང་
 འདོད་ཆགས་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། ཁུ་བ་གིན་ཏུ་མང་བ་ཅན་ཡང་ཆགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་པ་དང་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མིན་ཏེ། བན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ནི་བྱད་མེད་གཟུགས་མཛེས་མ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཁུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་
 པ་མེད་པའི་བྱིར། སྐྱེས་བུ་དེ་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ནའང་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 པ་ལྟའི་འོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་གྱུང་ཡན་ལག། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གྱུང་ཁུ་བ་འཕེལ་

༡༡། །བར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། མ་ཡིན་ཀྱན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའང་ཡིན། ༡༥༡ །ཡོན་
 ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱུང་མེད་གྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས་དང་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་ནི་བྱུང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁུ་བ་མཚུངས་པ་ཅན་དག་གི་
 རང་ནས་བྱུང་མེད་ལ་དམིགས་ན་འགའ་ཞིག་ཆགས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ཀྱན་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་བྱུང་མེད་གྱི་
 ལྷས་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གཟུགས་ངན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པར་འབྱུང་བའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱུང་མེད་ལ་གཙང་
 བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པར་མི་གཙང་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་རྒྱ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཁུ་བ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་། །ཡན་ལག་ཡིན་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱུང་མེད་གྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་

ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྲུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ།¹⁸ ༡༥༥ ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྲུར་ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཟུགས་སམ། ཁུ་བའམ་གཞན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་
 པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྲུར། །དེ་
 གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་ཕྱིར། །འདི་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད། ༡༥༦ ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་བད་
 ཀན་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྲུར་བར་ཐལ་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བད་ཀན་ཅན་འདི་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་དང་ལྟན་པའི་ངེས་པ་ཆད་མས་མཐོང་བའང་མེད་ཅིང་།

༡༡། །རེས་འགའ་ཞེ་སྒང་དང་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་ཡང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་འོ། །འདི་ལ་དུས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་རེས་པར་མཐོང་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱི་འོ། །བཞི་པ་
 རྩོད་པ་སྒང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བྱེད་ཅག་ལ་འང་བད་ཀན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཞེ་སྒང་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ། །རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་
 བྱེད་པར་ལ། །རག་ལས་པས་ནི་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད། ། ༡༤༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་སྟོང་བ་རིགས་
 མཐུན་པ་སྒྲ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་
 ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྒང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དགག། །འབྱུང་བ་ལ་
 བརྟེན་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་མཛུགས་པ་པ་ན་རེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བད་ཀན་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ཁུ་ཤས་

ཆེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མེ་རླུང་ལས་ཞེ་སྤང་། རྩ་རླུང་དག་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདིས་ནི་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་བཀག་ །རྟེན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པའང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཕན་བྱེད་
 ཏུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྲོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །ཅེས་པར་བཀག་བྱིན། ཞེས་སོ། །རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནི་འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྟའི་འོ། །ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆགས་སོགས་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །ལ་ལ་
 ན་རེ། ཇི་ལྟར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། །བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༥༡ ཞེས་
 སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་བའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་

༡༡། །ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ནི། དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་གང་ལ་ཐ་དད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། འོ་ན་ངི་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་པས་ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཅི་ན། བཤད་པ། དེ་རྟེན་སྒྲ་ཡང་རྒྱ་དོན་ནམ། ཡང་ན་རང་
 གི་རྟེན་དག་དང་། །དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་བྱིར། །རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། །༡༢༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དེ་འབྱུང་བ་ལས་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲུང་མ། ལུང་
 ཡང་འབྱུང་བ་དེ་གཟུགས་སོགས་གྱུར་བེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འབྱུང་གྱུར་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དག་དང་དབྱེར་མེད་
 པར་ནི་གནས་པའི་བྱིར། འབྱུང་གྱུར་ནི་རང་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཐད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་འབྱུང་གྱུར་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཕྱོས་སོགས་རུས་པ་བཞིན། །དབྱེར་ཡོད་ཅི་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆང་དང་ཆང་གི་ཕྱོས་པའི་རུས་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱང་།

༡༡། །པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལྷང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མ་འབྱུང་པས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་ལུས་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཇི་
 སྤེད་ལུས་ནི་འགྱུར་བར་དུ། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོ་བོ། །མཚུངས་འགྱུར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ངོ་ཇི་སྤེད་ལུས་ནི་གཡོ་འགྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་
 བར་དུ་ཡིད་སྟོའི་ངོ་བོ་མི་གཡོ་ཞིང་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཅན་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡོ་འགྱུང་མེད་ན་དེའི་གཟུགས་སོགས་ལ་གཡོ་འགྱུང་མེད་པ་བཞིན་
 འོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ལ་དངོས་སུ་རྟེན་ཡང་དེའི་ཆོ་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་ཡིད་སྟོ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་། ། ༡༢༥
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་འགྱུར་བ་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་བག་ཆགས་སང་པ་ཙམ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པ་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །སྟོན་དེ་བྱོང་ཉིད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་ཆོ་ལུས་ལ་བསྟོས་མེད་པར། །ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི། །བག་ཆགས་སང་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་

༡༡། རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལྷན་སྐྱེལ་འདོད་ན། ༡༤༧ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྷན་པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་འདོད་པས་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྷ་སོགས་ཅེ་ན་གྲུང་ཆེན་བརྒྱ། སྒྲོན་ཆོ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །དེ་སྐད་གངས་ཅན་སྤྱུགས་ལས་གཞན། །ངོ་མཚར་བཅས་པ་སུ་བརྗོད་ཅོད་ལ། ༡༤༨ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འབྱུང་བ་དང་ལྷ་སོགས་རྣམས་ལས་དེ་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པར་འདོད་པའི་སེམས་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཡིན། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་གཞན་ཡོད་པས་དེ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། ལྷ་མཆོག་གི་ཅེ་ན་འབྲས་བུ་གྲུང་ཆེན་བརྒྱ་སྒྲོན་རྒྱུ་འི་ཆོ་ན་གསལ་བར་མ་མཐོང་བཞིན་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པ་ནི་གངས་ཅན་རང་ཉིད་སྤྱུགས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱན་པོ་ངོ་ཆོ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་ཞིང་ངོ་

ཚ་དང་བཅས་པའི་རྒྱང་འཕེན་པ་སུ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ་འབད་ཚུ་ལ་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན། རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་ནམ་ཕྱེ་ཡང་། །ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྒྲུང་གུར་པའི། །ངོ་བོ་དེ་ནི་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། ། ༡༥༧ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩ་དང་འབྲུང་བ་ནི་ལན་བརྒྱར་སྟོས་ཅི་ཙམ་དུ་ནམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཡང་སེམས་དང་གྲུང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲུང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་གྲུང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྒྲུང་རྒྱའི་དུས་སུ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ན། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་དང་གྲུང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་འོ། །བཞི་པ་སྟེ་བ་སྒྲུ་མ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་བཞི། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དཔེ་ཉིད་མི་འཐད་པ། ཆགས་སོགས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུ་ན་མེད་པ་འབྲུང་བ་ལ། །ཆགས་སོགས་རེས་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལས་ཆགས་སོགས་འབྲུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ནམས་ཆགས་སོགས་དང་བཅས་ཏེ་སྟེ་བའི་རེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འགའ་ཞིག་དང་པོ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

༡༡། །ཀྱུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་རྒྱུ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱིར། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་ལང་གི། །ཤེས་པའམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ། ༡༡༣ །སྒོག་ཆགས་ཉིད་སོགས་བྱུང་བར་གྱི། །རིམ་
 བ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་པས་བ་ལང་ཞེས་པ་དེ་ལ་བ་ལང་དང་། ཆེས་བ་ལང་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་བར་གསུམ་མེད་དེ། བ་ལང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱ་
 མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་བ་ལང་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་པའམ། རྒྱུང་འཕེན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིར་ཡང་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ས་སོགས་ལ་སྒོག་ཆགས་དང་། ཆེས་སྒོག་ཆགས་དང་། ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་སྒོག་ཆགས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱུང་བར་གྱི་རིམ་བ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཆེས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་མི་
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྱུང་གཟུགས་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། རྩོམ་བྱུང་བར་ཡོད་ན་ཡང་། །རྩོམ་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་པ། ༡༡༤ །དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་
 ཏེ། མེ་ལ་རྩོད་དང་། ཆེས་རྩོད་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྩོད་པའི་རིམ་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ན་ཡང་རྩོད་གཏན་ནས་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མི་སྲིད་པར་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིན། །དྲོ་ལས་མེ་གཞན་བཀག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དཔེ་དེ་ནི་དོན་
དང་མཆུངས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷས་ལས་འབྲལ་རུང་གི་རྩ་ས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། འདིར་དྲོ་བ་ལས་མེ་འབྲལ་རུང་གི་རྩ་ས་གཞན་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དོན་མི་མཆུངས་
པ་དེ་བས་ན། གང་ཞིག་གཞན་ཡོད་ཡོན་ཏན་ནི། །བྱད་པར་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ། ༡༧༥ །དེ་དག་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི། །ལ་ལར་ཆད་འགྱུར་དཀར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་ཞིག་སློག་ཆགས་སམ་ས་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་
གཞན་འབྲལ་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སློག་ཆགས་སམ་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིས་ལ་ལར་རྒྱན་ཆད་པ་
སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུལ་བུའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་གཟུགས་དང་མི་མཆུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་
ལ་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་གཏན་པའི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ངས་མིན་ཏེ། །

ॐ नमः शिवाय

ॐ

४५८॥

༡༡། །དེ་དག་འབྱུང་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །^{༡༡༥} ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་སམ་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་
 པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་དེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོག་ཆགས་སམ་འབྱུང་བ་དོན་གཞན་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཞེ་ན། ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟོག་ཆགས་སམ་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 མིན། །ཆགས་སོགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བཤམ་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 སྐྱེ་བར་བཤམ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བར་བཤམ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཡུལ་ཡང་ངེས་
 བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །^{༡༡༦} ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་མི་མངོས་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་མངོས་པ་ལ་

དམིགས་ནས་ངས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆགས་སོགས་ངས་འགའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆགས་སོགས་ངས་པ་མེད་པའམ། །རྒྱ་ནི་ཉེ་ཕྱིར་སློ་རྣམས་ཀྱི། །
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །^{༡༧} ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ངས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ངས་པ་མེད་
 པའམ། ཡང་ན་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་ཉར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནའང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སློ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྱུང་
 བའི་ལུས་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །མཐོང་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་བཤད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བ་
 ཅན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་སྟག་བསྐལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྷ་ཤུག་གཉིས་ཀའི་འོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ། སྟོང་པའི་རྣམ་
 པ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ངས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །མི་རྟག། ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་ངས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །

১৫২৬

ਮੁਕਤੀ

४५८

༣༡ །གཉིས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཉེས་པའི་ཉེན་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་ཉེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་སྒྲོ་བས་གཞན་དབང་དག་གིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གི་སྐྱེས་གོམས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན། ༡༡༤ །རྒྱ་མིན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་མིན།། ཅེས་
 སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་སྐྱུང་པོ་ལྔ་ནི་བདག་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 བདག་གི་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱུང་པོ་བདག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མེད་པ་ནི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་འོ། །གཞན་ཡང་བདག་ནི་
 སྐྱུང་པོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟག་པའང་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་པའང་ཇི་ལྟར་ན་སྤང་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟེའོ། །དེས་ན་རྒྱ་གཅིག་ལས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་བྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། །དུས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ། ༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་བདག་རྟག་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་
 ལས་སྤང་པོ་དུ་མ་ནི་དུས་སྤྱི་བྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་པོ་གཅིག་ཅེར་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ཏུ་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་།
 རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཆོགས་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རྟག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན། ། ༡༦ ཅས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱ་གཞན་མིག་དབང་དང་ཡིད་བྱེད་དག་ནི་ཆོགས་ནའང་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་རྒྱ་གཞན་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་
 ཀྱང་ཚང་དགོས་པར་དཔོག་ཅུས་པར་འགྱུར་ན། རྒྱ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་དག་རྟག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ཕྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷག་མ་དང་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ནམས་ལ་སྒྱུར་རོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་
 རོན་དང་། ཚིག་གི་རོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤེད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་
 ལས། དེ་བྱིར་སྤེད་པ་སྤྱིད་ཏེན་ཅན། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤེད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་དང་
 དེ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤེད་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་སྤེད་པ་དང་། འཛིག་པའི་སྤེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་མདོའི་རོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་
 ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། སྤེད་པ་གང་ལས་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་སྤང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དགའ་བའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་
 སྤང་པོ་ལ་མདོན་པར་ཆགས་པའི་སྤེད་པ་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤེད་པའོ། །མ་འོངས་པའི་སྤང་པོ་མདོན་པར་འདོད་པའི་སྤེད་པ་ནི་དེ་དང་དེ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་

གྱི་སྐད་པ་ལོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། དེའང་ལུང་པོའི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་སྐད་པ་ནི་སྐད་པ་འི་སྐད་པ་ཡིན་ལ། ལུང་པོའི་གནས་སྐབས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྐད་པ་ནི་འདོད་པ་འི་སྐད་པ་ཡིན་
 ཅིང་། སྤྱག་བསྐལ་སྤངས་པ་ལ་སྐད་པ་ནི་འཛིག་པ་འི་སྐད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། རྒྱ་ཡིན། །ཅེས་པས་སྐད་སྐད་དང་། སྤྱག་ཆགས་བདེ་སྤྱག་ཐོབ་
 པ་དང་། །འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། །འདོད་དང་འཛིག་སྐད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་འདོད་པ་འི་སྐད་པ་དང་། འཛིག་སྐད་གཉིས་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་ན་སྐད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཙན་ཞེས་
 སྤྱགས་ཆེག་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་། འདས་པ་འི་ལུང་པོ་ལ་སྐད་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། ལྟག་མ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཆོས་མཛོན་པ་བ་དག་འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་
 གི་སྐད་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་འི་སྐད་པ་དང་སྐད་པ་འི་སྐད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ལུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་ནི་འཛིག་སྐད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་ལས་ཀྱང་སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ན་སྐད་པ་ཉིད་ཀྱན་འབྱུང་དུ་འཆད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་དང་ལས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མཛོན་པར་བྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་རྒྱའི་གཙོ་བོ་

༡༡། །མ་ཡིན་ལ། སྤེད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་བསྟན་པས་ཕལ་པ་བྱགས་ལ་གོ་བར་དགོངས་ནས་མདོ་ལས་སྤེད་པ་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་
 དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤེས་སྤེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། །མ་བཟོད་སྤེད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཚོག་གི་དོན་ལ་བཞི། རྒྱའི་རྣམ་པ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ། རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྟུག་བསྐལ་འདི་རྒྱ་བཅས་ཉིད་གྲུབ། །རྒྱ་མེད་གཞན་
 ལ་མི་བསྟོས་ཕྱིར། །ཏྲག་རྩ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །༡༥༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་ཕྱིར། །ཏྲག་རྩ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོན་སོ་ན་གནས་སོ། །འདི་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཆོར་མ་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཚོ་བ་ཉིད་
 སོགས་རྒྱ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་རྩ་བཟོད། །༡༥༣ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཆོར་མ་དང་། བདྲའི་སྟོང་བུ་དང་། འདབ་མ་དང་། གེ་སར་དང་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཚོ་བ་ཉིད་དང་།

དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་དང་། རྩལ་པ་དང་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་མ་ཡིན་
 ཏེ། གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྐྱེ་བའམ། །གང་འགྱུར་ན་ཡང་རྣམ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་རྒྱར་རབ་ཏུ་བརྫོང་། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚོས་གང་ཡན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བའམ།
 ཚོས་གང་འགྱུར་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྫོང་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཚེར་མའི་རྩོ་བ་དང་།
 བརྒྱའི་དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། རེག་བྱའང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་
 འགྱུར་ཏེ། རེག་བྱ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རེག་པ་གཟུགས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།
 གཟུགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རེག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་ནི་བརྒྱད་ནས་ཡན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་

༡༡། །དུ་གུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་གྱི་དྲི་རོ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱད་རྒྱར་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ན། གུན་བྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་གྲུབ་
 པས་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཏྲག་རྣམས་བཀག་སྐྱེར་དབང་ལྷག་ལ། །སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱིད་མིན་ཏེ། ༡༥ །རྣམ་མེད་སྐྱེར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་དབང་ལྷག་
 དང་། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཏྲག་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཅེས་སྐྱབས་གཞན་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་སྐྱེར་དང་། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་
 པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྐྱེར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའོ། །རྒྱན་ནི། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྐྱེར་རོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་དབང་ལྷག་ལ་
 སོགས་པའི་ཏྲག་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་ཏྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྲུབ་པས་གུན་འབྱུང་བ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེར། །སྤྱིད་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་སྐྱེར། །མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་
 བྱད་པར་ནི། །ཡོངས་འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་པས་བྱས། ། ༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལས་སམ། ལུས་སམ། མ་རིག་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྐྱེར། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་

༡༡། །གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤོང་པ་ནི་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་ཡིན་ལ། དེར་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་འཇུག་པ་དག་ནི་འདོད་པའི་སྤོང་པ་ཕན་པར་འདོད་པས་ལུང་དང་འགལ་བ་
 འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་པ་དངོས་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 ལས། །བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། །ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་བྱིར་སྤོང་པ་སྤོང་རྟེན་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་གཞི་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་སྤོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤོང་
 པ་འཁོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་རྣམ་རྟེན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དོན་དམ་པ་བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དང་། བདག་གི་བ་མེད་པ་ལ་བདག་
 གི་བར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཡིན་ཅེས་པས་རྒྱུན་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་སེམས་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུན་ནི་རེས་འགའ་སྤོང་པ་ཡིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོག་དཔོན་རྒྱུན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྦྱེ་བ་

མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཉིད་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྟོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་སྟོན་པ་སྟོན་རྟེན་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་། ། ༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་མེད་པར་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་ཁས་སྤངས་ཕྱིར་ན་
 འདོད། །ཉིར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཙམ་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལུས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུན་ཙམ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལུས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉིར་ལེན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བཀག་ཅིང་བསལ་བ་ཡིན་

༡༡། །པས་སྒྲིན་ག་ལ་ཡོད། བྱོད་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན། འཇིག་རྟེན་སྒྲིམ་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རིགས་འདི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། །རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོད་
 འགྱུར། ༡༢༠ ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཡིན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བར་འདོད་ན་ནི་སྒྲེ་བ་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱང་པར་ཁས་བླངས་པས། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་ལེན་སྒྲིམ་བྱེད་འགལ་བ་དེས་རང་གི་སྒྲེ་བ་སྒྲིམ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་
 པ་བྱོད་ཀྱི་དབྱུད་པ་ནི་རིགས་པའི་མེས་ཚེག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྒྱུན་གྱི་ལོ། །ལ་ལ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྒྲེ་ལ་ཆགས་མཐོང་བྱིར། སྒྲེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་སྒྲེས་མ་ཐག་ལ་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། སྒྲེ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་བྱིར། སྐལ་མཉམ་སྒྲེ་བྱིར་སྒྲེ་བ་བྱུང་ཡིན། ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། སྒྲེས་མ་
 ཐག་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲིམ་ལས་སྒྲེས་པའི་བྱིར། སྒྲེ་བ་སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་

ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་དང་། སྤེད་པ་དང་། ལས་གསུམ་ཀ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་གྱི་སྤེད་པ་གཅིག་པུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་
 ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་སྤེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། ༡༯༡ །མ་བརྗོད་སྤེད་པ་ཉིད་བཤད་པ། རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་དང་།¹⁹ །དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༯༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་སྤེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱར་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་ཙམ་སྤེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་
 བ་དངོས་སུ་སྤྱལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤེད་པ་ཉིད་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན། དེས་པར་འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤེད་པ་ཡོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་བ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་སྤེད་པ་མེད་ན་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་འཁོར་བའི་སྟེད་བྱེད་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། སྤེད་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མངོན་ཏུ་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་ལ། གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་

༡༡། །ལ་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ། གྲུ་མོམ་པའི་རྣམ་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་མི་སྤྱིད་པར་འདོད་པ་དགག། དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བཀག་པའི་ཆ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པར་བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་པའི་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་གཏན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གོགས་སོགས་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་
 ན། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གོགས་དང་། མཐུན་རྒྱུ་ཆོགས་མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་དུག། ཐར་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྩོད་སྤང་། འཁོར་
 བར་གནས་པའི་རྩོད་སྤང་། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་། ཆགས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་། ཁོང་ཁྱོད་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་། གྲོལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། འཁོར་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་གི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ནི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ། །

དཔེར་ན་མེ་རྩོ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་རྩོ་བ་ལས་མི་ཐར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། མ་ཡིན་འདོད་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ༡༩ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཐལ་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱན་ནི། གང་ཞེག་བཅིངས་པ་དེ་ནི་ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐར་པ་ལ་ཡང་བཅིངས་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟག་དུ་ཐར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་གྱི་རྒྱན་མ་དག་པར་གྱུར་པས་ཚོགས་པའི་བྱེད་པར་ལས་ཆ་གཞན་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞེག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་དག་པའི་ཆ་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །དོན་དམ་པར་ནི་འཁོར་བ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རྣམས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་གྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་གྲུབ་བོ། །གང་ལ་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཐར་པ་པོ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞེག་ན་རེ། རྒྱུས་བྱ་རྣམས་བདག་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་པོ་

༡༡། །དང་། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རི་སྤྱིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་གུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་
 བ་མེད། ། ༡༢། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གྲོལ་བའི་སྒྲེས་བུ་ནི་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་འབད་བ་མེད་ལ། རི་སྤྱིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བུ་དེ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་
 འཛིན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གུར་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་སྒྲོ་
 བཏགས་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཞོམ་ཕྱིར་བཅོན། ཅེས་སྒྲོས་
 ཏེ། ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲེས་བུ་ནི་གྲོལ་བ་པོའི་བདག་ནི་དོན་ལ་མེད་ན་ཡང་ལམ་ལ་བཅོན་པར་རིགས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཅོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཚུངས་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་

༢༡། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བཤུལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་བྱེད་བྱིར་རོ། ། ༡༩༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོན་དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་སྤྱིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཤུལ་བའི་
 ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་སྤྱིད་པ་བྱི་མར་མཆོམས་སྟོར་བའི་ལས་གཞན་སྤྱིད་པ་བྱི་མ་འཕེན་རྒྱས་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་བྱི་མར་མཆོམས་སྟོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། བརྟེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་
 བསྐྱལ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་མ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གཤེས་ལ་འགལ་མེད་པ། །
 འདུ་བྱེད་སྤྱུ་མ་འཇུག་པ་ཅན། །དངོས་ཆོས་བརྟེ་བ་སྟེ་བ་དེ། །སེམས་ཅན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། ། ༡༩༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་
 པར་གཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་འགལ་བའི་ཞེ་སྤྱང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱུ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་པོའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་བརྟེ་བ་སྟེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་

བོ་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ཆགས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩྱུང་སྤང་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་འདོད་
 ཆགས་དང་བརྩེ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ཉིད་བརྩེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་བདག་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །བདག་གཞན་སྟོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས། །སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་རིག་ཙམ་ལས་ནི། །བརྩེ་
 བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བརྩེ་བ་ནི་བྱུང་བར་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ནི་དམིགས་ཡུལ་ཅན་བདག་
 དང་བདག་གི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྤང་བོ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ལས་གཞན་བདག་དང་། བདག་གི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདེ་བར་སྟོ་འདོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དང་། སྤང་བོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བར་སྟོ་འདོགས་པ་མེད་པར་དམིགས་
 ཡུལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱན་རིག་པ་ཙམ་ལས་ནི་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྱོ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་རྩྱུང་པ་སྤྱང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བརྩེ་བ་

༡༡། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བདེན་མོད། ཞེ་སྒྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཏི་མུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན། །དེ་མེད་ཉེས་
 རྒྱུ་ལས་ཁྱོ་མིན། །དེས་ན་བརྩེ་བ་ཉེས་མེད་འདོད། ། ༡༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་གཏི་མུག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྤང་བོ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་
 མྱོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བོ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་གཏི་མུག་དེ་མེད་པའི་བྱིར། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཉེས་པ་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བོ་ལ་སེམས་ཅན་
 དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེས་པ་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱི་འོ། །དུག་པ་གྲོལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩྱུང་སྒྲུང་ལ། གཞན་དག་ན་
 རེ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་སྟོན་འདུ་བྱེད།²⁰ །
 ཟད་ནས་གཞན་མཆམས་མི་སྟོར་བྱིར། །འདུ་བྱེད་རུས་པ་མ་ཟད་ན། །གང་དེ་གནས་པ་ཉེས་མེད་ཉིད། ། ༢༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་

གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟད་ནས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་དག་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཟད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་སྤྱི་ཇི་ལྟོ་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་ལ་སྒྱུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཇི་ལྟོ་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་གནས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཇི་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་པས་འཁོར་བར་རྒྱན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤྱི་ཇི་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་། །གནས་པའི་འབད་ཚྭ་ལ་ཆེན་པོ་མེད། །གང་དག་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་པ། །
 གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན། ། ༡༠ ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དབྱ་བཙམ་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཇི་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འབད་ཚྭ་ལ་ཆེན་པོ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་ལ་མཆོག་ཏུ་མཉེས་
 གཤིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དེ་དག་འཁོར་བར་གསུལ་བྱ་གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཉིས་པ་ནི་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡༡། །མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཛིག་ཚེགས་ལྟ་བུའ་ཕྱིར། །ལམ་དང་པོར་ནི་སྤྱིད་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ། གཏི་མུག་ཉེས་པའི་རྩ་
 བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་པ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་ཚེགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་བུའ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་ཡང་སྤྱིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འཛིག་ཚེགས་སུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། རྩལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལམ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ནའང་སྤྱིད་པ་གལ་ཡོད། ། ༢༠༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ནི་འཛིག་ཚེགས་སུ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟགས་པའི་བདག་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་འཛིག་ལྟ་
 སྤངས་ནའང་སྤྱིད་པར་སྟེ་བ་གལ་ཡོད། དེས་ན་འཛིག་ཚེགས་སུ་ལྟ་བུ་ལ། གུན་བརྟགས་དང་། ལྟན་སྟེས་གཉིས་ལས། གུན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བརྟགས་པའི་རྟག་པའི་བདག་ལ་སོགས་

༡༡། །ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་མ་སྤངས་པའོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་འཁོར་བ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལས་གདོན་མི་བ་བར་ཐར་བ་འགྱུར་བས་ནི་
 བའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གསུམ་པ་གྲུ་ཞོམ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་རྟག་པ་གྲུ་ཞོམ་ཡིན་པ་དགག། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་གྲུ་ཞོམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བློ་གཞན་དག་ན་རེ། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་ཐར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅིངས་པ་པོ་དང་། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་རྟག་པ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྒྲིན་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེས་ན་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་དེ། བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལྟ་སྒྲིན་ལྷགས་སྒྲོག་ལས་གྲོལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྷག་བསྐལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་
 ཉིད་ནི། །འཆིང་ཡིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། །ལྷག་བསྐལ་མི་སྒྲེ་རྒྱ་ཉིད་ནི། །ཐར་ཡིན་རྟག་ལ་དེ་གང་ལས། ། ༡༠༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འཁོར་བའི་ལྷག་བསྐལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པ་ལས། བདག་
 རྟག་པ་ལ་འཆིང་བ་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་བསྐལ་སྒྲེ་བྱེད་བྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསྐལ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་

༡༡། །བཞིན་འཛིག་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དུའང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཁས་པའི་ཚོགས་ལ་ངོ་ཚ་བའམ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་འདི་སྟོངས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་སྒྲོས་ལ། བྱིས་པའི་ཕྱིད་མོའི་རྟོག་པ་དང་འདྲ་
 བར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོག་ལ་དམིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ན། གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་ལ་
 བརྗོད་ནས། གང་གི་རང་བཞིན་འཛིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། །དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི། །སྟོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྒྲོས། །འཛིག་པ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ནི་འགལ་ལོ། །གང་གི་བྱིར་འཛིག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་དང་
 མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ངོ་ཚ་བའི་ལྟ་བ་འདི་སྟོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྒྲོས་ཞེས་པར་སྒྱུར་རོ། །བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཞར་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྒྱན་

ལས། དེ་ནི་ལམ་གྱི་ཞར་ལ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་སྒྲུང་བྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་གོམས་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གཏན་
 ལྡོག་པར་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེའང་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བདག་འཛིན་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་པ་ལས།
 བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བཅས་པ། །འདུས་བྱས་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་པ་དེའང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པའོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གང་ཟག་དང་བཟུང་བ་བདག་མེད་པ་ཅམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དེ།

༡༡། །དེ་ཙམ་གྱིས་རང་རང་བཞེད་དོན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཙུག་པོར་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་དེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་ལ། དེ་མ་ཐོབ་པར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེལ་པ་དང་འཆམས་པར་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛེད་པ་སྦྱབ་པར་མི་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཅི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལས་གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་
 ལྟ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་དེའང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚོས་མཛོན་པ་ལས།
 ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྒྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་ཅིང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་བདེན་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་དུ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། གོམས་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངང་དུ་གྱུར་པས་དེའི་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་འགགས་པས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་འཇུག་པ་ཉེ་
 བར་ནི་སྐྱེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤྲོང་བ་མི་འཐད་དེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དག་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོང་
 བར་མི་རུས་ལ། མ་འོངས་པ་རྣམས་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྤང་མི་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བྱའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ལའང་ལམ་
 བཞི་བཞི་སྟེ། སྦྱར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་མོ། །ལམ་དང་པོས་ནི་སྤང་བྱ་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་
 བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་ནི་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལམ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་གོ། །བཞི་པས་ནི་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེས་པའི་ལམ་

༡༡། །ཐམས་ཅད་དོ། །དང་པོས་སྤང་བྱ་ཉམས་སྦྱོད་པར་བྱེད། གཉིས་པས་དྲུངས་འབྱེན། གསུམ་པས་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད། བཞི་པས་སྤང་བྱ་ཐག་སྤིང་བར་བྱེད་པའོ། །སྤང་བྱ་ཡང་གཉིས།
 མངོན་འགྱུར་དང་། ས་བོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་ལམ་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་སྤང་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ས་བོན་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དེའང་མ་འོངས་པ་སྤྱོད་གི། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པས་སྤྱོད་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་
 པ་ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གི་བསྐྱེད་པར་རུས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་འོངས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ས་བོན་སྐྱེ་བའི་གོ་བཀའ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བར་རུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྦྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ། །དེ་སྐྱེ་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་
 ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་མ་བཀའ་ན་དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་སྤང་དགོས་ཤིང་། དེ་སྤངས་པས་སྤང་བྱ་

༡༡། །པ་ཅམ་པས་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་གྱི། གནས་ལྷགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སྟོང་བདག་
 མེད་སོགས་གནས་ལྷགས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་གནས་ལྷགས་གང་ཡིན་པ་དེའང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྟགས་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་
 རྒྱད་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་དུ་གྱུར་པ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཉི་བར་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ལས། སེམས་གྱི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒོ་བྱར་བ། །ཞེས་དང་། །འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་བེན་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། །སྒོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆེག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་གྲོལ་བར་རིགས་པ། བདག་འཛིན་ཅན་གྲོལ་བར་མི་རིགས། བདག་འཛིན་གྲོལ་བའི་ལུང་དགག། །ལས་
 དང་ལུས་ཟད་པར་གྲོལ་བ་དགག་པའོ།²¹ །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲོལ་བའི་རྒྱ་དངོས། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་བེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་གྱུར། ཅེས་སྟོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤང་སྟོན་

བ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་
 ལམ་དེའི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་གིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་གཉིན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་གུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་མཛད་པ་ནི།
 སྒར་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས། གནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམ་ཀུན་གཞི་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་བདག་མེད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པ་ན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་གནས་གུར་གྱང་། །ལམ་བཞིན་
 སྐྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སེམས་གཉིན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་གུར་གྱང་། ཇི་ལྟར་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་
 ཡང་སྐྱོན་ཉེས་པ་ནི་སྒྲར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་གཏན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་གོ་ལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གནས་གུར་གྱང་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཐད།

༡༡། །བྱམས་སོགས་སྒྲོངས་པའི་གཉེན་པོར་མི་འཐད། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྒྲོངས་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉེས་པ་ལ་འབད་པ་མེད་པ། ཉེས་པས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་
 མི་བསྐྱོག་པ། ཆགས་སྒྲོང་གཉིས་སྒྲོང་གཉེན་དུ་མི་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་མི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །༡༠༥ ཉེས་སྒྲོས་ཏེ། ལམ་གོམས་པའི་སེམས་རྒྱད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་རྣམས་གཉེན་པོས་བཅོམ་ནས་སྐྱར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཉེས་པ་ཉམས་ཏེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས། །ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་། །ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །༡༠༦ །རང་བཞིན་
 འདི་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ནི། ཡུལ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཇི་

ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱང་རང་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཅི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་དང་། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ནི། འདི་ལས་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྱུར་ཞིང་། །
ལྟོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས། །མི་བརྟན་སྐྱུ་གྱི་སྟོབ་བཞིན་ནོ། ། ༡༡༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འདི་ལས་རྟག་བདག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དེ་སྟོབ་བྱ་འབྲུལ་
པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འབྲུལ་པ་དེ་དག་ལྟོག་ཅིང་སྟོང་བ་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་གཉིན་པོ་གོམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཅུ་བ་མེད་པ་དང་མི་
བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུ་ལ་དུ་འབྲུལ་པའི་སྟོབ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱུ་གྱི་འོ། །དེའི་ཕྱིར། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྟོབ་བྱ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྐར་ཡང་རྒྱས་མེད་རྣམས། །

༡༡། །དེ་བདག་གྱུར་ལ་ཕྱིས་རྣམས་མེད།། ༡༡༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མུན་པ་དང་བྲལ་
 བའི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཇི་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་སེམས་རྒྱད་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་སྤར་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་སྤང་པོ་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་འང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གཞོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་སེམས་རྒྱད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གནས་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པར་རྣམ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་མི་གནས་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེན་པའི་དགྲ་བཙུམས་པ་ཉམས་པར་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་རྣམས་སྤར་མི་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་ཡོད་ན་ཡང་གཞོན་པ་ཅན། །བསྐྱེད་རྣམས་སྤོང་པོ་ཅན་དངོས་ལ། །ཡུན་དུ་གནས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཏེ། །ས་སྒྲོན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།། ༡༡༢ ཞེས་

སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲོན་སྒྲེ་བའི་རྒྱས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཉེས་པའི་ཆོགས་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲིང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་འཇག་པའི་ས་རྒྱོན་པ་ལ་
 བོ་མེ་སྒྲེས་སུ་བྱིན་ཀྱང་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱི་ལོ། །གཉིས་པ་འབད་དུ་བྱིན་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་པར་བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཉེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་ལམ་སྒྲེ་བ་དེ་
 ལྟར་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་སྒྲེས་བུ་ལ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་ཉེས་པ་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱིན་
 ལོག་གིས། །འབད་དུ་བྱིན་ཀྱང་མི་བསྒྲོག་སྟེ། །སྒྲོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་བྱིར་རོ། ༡༡༩ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་
 མི་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིར་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་དུ་བྱིན་ཀྱང་སྒྲར་མི་བསྒྲོག་སྟེ། སྒྲོ་ནི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་

༡༡། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཅིང་འབད་ཚུ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། ཉེས་པ་མེད་པས་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གསུམ་པ་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུང་གཉིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཤད་
 པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བཤད་ཟེན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་གྱུར། ཅེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤྲོད་པའི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་པར་
 མཐོང་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་ཡན་ཚུན་འཛིན་སྒྲུངས་འགལ་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱིང་གཅིག་གིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་གཞན་གིན་ཏུ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་
 པ། བདག་འཛིན་རྒྱ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་བྱིར། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་ཡན་ཚུན་དག །ཐ་དད་ན་ཡང་གཞོད་མ་ཡིན། ། ༢༡༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉིས་ཀའང་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་རྒྱ་དང་ཞེ་སྤང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པ་ཡང་སྤྲོད་པའི་བྱིར། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དག་འཛིན་སྒྲུངས་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་
 པའི་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་ཡན་ཚུན་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་རྒྱས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བུམས་སོགས་སྤྲོདས་པའི་གཉིན་པོར་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོལ་འཁྲིལ་གཉེན་པོར་སྤྲིང་རྩེ་དང་། དུག་དོག་གི་གཉེན་པོར་དགའ་བ་དང་།
 བཅས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའང་ཉེས་པའི་གཉེན་པོ་ཅིའི་བྱིར་མ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། བྱམས་སོགས་སྤོངས་དང་འགལ་མེད་བྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་
 མིན། ཉེས་ཀྱན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། ༡༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུམ་པ་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤོངས་པ་དང་འགལ་བ་
 མེད་པའི་བྱིར། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་ཆར་གཙོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་པ་མ་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།²² རང་གི་སྤེལ་ཁྲ་ཅིག་ན་རེ། མ་རིག་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མི་
 གསལ་བ་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་བ་ནི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་བ་ཉིད་ཅེ་ན། བཤད་པ། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་བྱིར། །སེམས་བྱུང་ཉིད་གྱིས་

༡༡། །དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན།། ༢༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ལས་དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྫས་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་ཏེ་མཚུངས་ལྡན་ལྡས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་དམིགས་རྣམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཟླ་བ་སྒྲོལ་བའི་²³ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཚོས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས་གྱུང་། དེ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་པ་ལས་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ཚོ། འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དུ་དོགས་པ་བྱུང་བ་གང་

རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་མོ། །དེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་
 བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་དུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ། ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། ལོག་པར་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་བསོག་སྟེ། འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་གཤིའི་རང་བཞིན་ཀྱང་སྤིད་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཏུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའང་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་མ་རིག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་མིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་ཉིད་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་གསུངས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བུ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་

༡༡། བྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འགའ་ཞིག་རྩ་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་མཚུངས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། ལྟ་
 བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལུས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྩ་མ་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་སྒྲི་དང་བྱད་པར་ཐ་
 དད་དུ་བཏགས་པའི་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་བྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲུ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཚལ་ཞེས་པ་དང་། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་
 དམིགས་པ་སྒྲི་དང་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱད་པར་རོ་ཞེས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོངས་པའི་གཉིན་པོར་བསྐྱབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་
 བྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱན་དང་། །འགལ་བར་རབ་རྩ་གྲུབ་པ་ཡིན། ། ༡༡^མ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྩ་ལྟ་བ་དེའི་འཇིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་

༡༡། །བརྗོད་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་ལ་སྒྱལ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ངེས་འགའ་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གྲང་རེག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་དྲོ་བའི་རེག་པ་
 ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལ་གཉེན་པོས་ལན་གཅིག་མེད་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བཟུས་པ་ན་སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་།
 སྒྲར་ཡང་སྒྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ལོག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགག་པ་ནི། །སྒྲ་ཞིང་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་མེད་དེ། །དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་དང་། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར། །༢༡༥ །ཞེས་སྒྲུ་ཏེ། བདག་
 མེད་པར་མཐོང་བའི་གཉེན་པོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བཅོམ་ནས་རྣམ་པར་འགག་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་ལ་ནི་གསེར་གྱི་ལྷ་བ་མེ་དང་བྲལ་ན་སྒྲ་བ་སྒྲར་སྒྱེ་བ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་དང་
 བྲལ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་ནི་སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་མེས་ཐལ་བར་བྱས་པ་མེ་དང་བྲལ་ཀྱང་ཐལ་བ་

༡༡། །པ་དེའི་ཕྱིར། བྱོད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ངའི་འོ་ཞེས་བདག་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཞེན་ཅིང་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 བྱོད་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས།²⁴ །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། །^{༢༥} །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གང་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་བཟོས་པའི་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཅིང་
 ཞེན་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ལས་ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཉིས་པ་བདག་གིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་གྲོལ་བ་དགག་པ་ལ་དུག །བདག་གིར་ཆགས་པ་སྤང་བ་དགག །བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤང་བ་དགག །བདག་ཏུ་
 ཆགས་པ་སྤོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག །དོན་བསྐྱུ་བ། བདག་གི་བ་སྤང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེས་ན་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་

ནི་བདག་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་ནའང་། བདག་གིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། །བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་། །
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེས་པ་ཁོ་ནར་བདག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་ལྷན་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤང་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་ཡིན་པས་སྤྱོད་བ་དགག། ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་ཉིད་ཀྱང་
 མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉེས་མེད་གྱི་བདག་མེད་པའོ། །བདག་ལ་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། །བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༢༢༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱོད་
 གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་འཆོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་མེད་གྱི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་ཡིན་པས་སྤྱོད་བ་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྦྱོན་བཅས་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྦྱོན་

༡༡། །དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱལ་གྱི་སོས་ཟེན་པའི་སོར་མོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལས་ཅིར་གྱུར་དེ་སྤྲོད་འགྱུར། །འདི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་མེད་པར་ནི། །
 དེ་སྤྲོད་བར་ནི་རྣམས་མ་ཡིན།། ༡༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་སྤྲོད་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། བྱོད་གྱི་གོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲེས་བུ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་མེད་པ་ཉིད་དུ་སུན་སྤྱང་བ་མེད་པར་ནི་བདག་ཉེས་
 པ་མེད་པར་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྤྲོད་བར་ནི་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཡོན་ཏན་སྒྲོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤྲོད་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་
 བས། །ཡིན་གྱི་བྱི་ཚུལ་གང་གིས་མིན།། ༡༡༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་དེ་དག་མཐོང་བ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྒྲེས་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་བ་ནི་རྒྱ་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤྲོད་བ་ཡིན་གྱི། ཡིད་གྱི་སྒྲོན་དག་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཆོར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་

སྟོང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་སྟོང་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆགས་མིན་གྱི། །དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིན། །མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སྟོག་པར་བྱེད། ། ༢༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བདག་འཛིན་སྟོང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། །དོན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྟེས་བུ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་གིས་སྟོག་པར་བྱེད་དེ་བསྟོག་པར་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་དེའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱིས་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ཆགས་པ་སྟོན་བཅས་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ། ཆགས་ལ་སྟོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྟོན་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་ཅེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟུག་

༡༡། །བསྐྱེད་ཅེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལས་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ལེན་ཅིང་རྟོག་པའི་བྱིར། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་
 རི་སྒྲོན་དང་ལྷན་པར་གྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱུལ་གྱི་སྐྱེས་ཟེན་པའི་སྐྱེས་མོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལྟར་འདི་ལ་ཆགས་བྱལ་མིན། །བདག་གིར་མཐོང་བྱིར་དཔེར་བདག་བཞིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ལ་
 ཆགས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་གིར་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བདག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་ཀྱང་ཆགས་
 པ་དང་བྱལ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ལས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོག་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བདག་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པས་བྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་གྱི། བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་སྤྱད་
 བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྤྱད་བསྐྱེད། །རྒྱ་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་སྤྱེས་དུ་བདག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
 པ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ན་ཡིན་གྱི། ཆོགས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་གཅིག་པུས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྟོག་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་

༡༡། །པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱུལ་གཟུང་ཡན་ལག་བཞིན། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱོམ་པས་སྦྲོང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྦྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་སྐྱུལ་གྱི་སྔོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྐྱུག་
 བསྐྱུལ་དུ་བསྐྱོམ་པས་སྦྲོང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སྔོགས་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་བསྐྱོམ་པས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྦྲོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོན་མེད་ཅེས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་གི་བ་སྟོ་བཙོམ་པས་འདི། །འདོར་བ་ཡིན་གྱི་ལྷོག་པས་མིན།²⁵ ༢༢༧ ཅེས་སྦྲོས་ཏེ། སྐྱུལ་གྱི་སྔོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་ལ་བདག་གི་བའི་སྟོ་བཙོམ་པས་དེའི་
 སྔོས་ཟིན་པའི་ཡན་ལག་འདི་འདོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་བདག་གི་བའི་སྟོ་མ་བཙོམ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཙམ་ལས་དེའི་སྔོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྦྲོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
 དཔེ་དེ་བྱེད་ལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལ་སྔོགས་ལོངས་སྟོན་གྱི། རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ། །རང་སྟོ་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས། ༢༢༩ ཞེས་སྦྲོས་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་
 མཐོང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ལུས་གྱི་དབང་པོ་ལ་སྔོགས་པ་ལོངས་སྟོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བྱེད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱེས་བྲུ་ནི་མིག་ལ་སྔོགས་པའི་དབང་

༡༡། སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་རང་གི་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འབྲེལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་བྱིར། །
 མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་འགྱུར། ། ༡༣༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་བདག་དང་འདུ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྤར་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱིས་ཀྱང་གནས་པའི་བྱིར་ན། བདག་དང་བདག་གིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་དུ་
 ཟིན་ཀྱང་ཆགས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་གི་བ་དང་བདག་འདུ་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ཇི་སྤྱིད་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་
 བུ་དབང་སོགས་དང་། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་དབང་སོགས་དང་། གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་དང་།
 སྐྱེས་བུའི་བྱོད་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདུ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད། ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འཕྱོད་པ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཡང་རང་བཞིན་

དང་། རྒྱུས་བྱ་དབང་སོགས་དང་། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། བྱི་རོལ་གྱི་ལོངས་སྟོང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་བྱ་དང་། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་ན་ཡང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་བདག་གིར་ཆགས་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རླུག་བསྐལ་བསྐྱེད་བྱིར་སོར་མོ་བཞིན། །རང་གི་སྟོ་ནི་མི་འགྱུར་ན། ༢༣༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རླུག་
 བསྐལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་འཛིན་པའི་སྟོ་ནི་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རླུལ་གྱིས་ཟེན་པའི་སོར་མོ་ལ་རང་གིར་འཛིན་པའི་སྟོ་མེད་པས་དོར་བྱ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཅིག་ཏུ་དེ་ནི་རླུག་བསྐལ་མིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རླུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཕལ་ཆེར་དུག་བཅས་ཟས་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་རླུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་དང་བཅས་པའི་ཟས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས། །དེ་འགལ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། ༢༤༠ །ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྲིད་པས། །

༡༡། །བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་༥ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒོག་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའི་ཟས་རྟེན་པའི་སྒྲེས་བུ་ནི་སྒོག་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་
རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་ཁ་ཟས་དང་ཡོངས་སྤྲོད་དེ་ལ་ཆགས་པས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྒོག་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཟས་དེ་དང་འགལ་བ་ལུས་ལ་གཞོན་པའི་དུག་བཅས་གྱི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་
པ་མ་དེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོག་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་སྟོབས་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་ཁ་ཟས་ཡོངས་སྤྲོད་རྟེན་ཅིང་། དེ་ལ་སྤྲོད་པས་ནི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཞིམ་པ་དང་འགྲངས་
པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དུག་དང་བཅས་པའི་ཟས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་རྟེན་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ། ༢༣༥ །བྱེད་མེད་དག་ནི་མ་རྟེན་
པ། །དུད་འགོ་ལ་འདོད་སྤྲོད་མཐོང་བཞིན༥ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་ཟས་བྱེད་པར་ཅན་རྟེན་ན་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ཙམ་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཟས་སོགས་བདེ་
བའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་དངོས་སུ་མ་རྟེན་པས་བསམ་པ་མེད་པའི་སྒྲུན་པོ་ཁ་ཅིག་བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིས་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་གང་རྟེན་པ་བཞིན་ལ་འཇུག་

ཅིང་ཆགས་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་དག་ནི་མ་རྟེན་པས་དུད་འགོ་མོ་ལ་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་འོ། །གཉིས་པ་བདག་ཡོད་
 པར་མི་རིགས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་དེ་བདེ་སྤྱག་སོགས་སྟོང་བའི་རྟོན་མ་ཡིན་པས། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་བྱིར། བདག་གི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་བྱེད་དོ་
 ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་དེ་ནི་འཛིག་པར་འདོད། ༡༣༤ སྟོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དག་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟོན་ལོག་པ། རི་ལྷར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན། ༡༣༥ ཅེས་སྟོས་
 ཏེ། བདག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐར་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་རི་ལྷར་ན་བདག་དེ་ནི་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་དུ་འཛིག་ཅིང་མེད་པར་འདོད་དེ། བདག་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཉམས་སུ་སྟོང་
 བ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དག་གཤམ་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པ་དང་། རི་ལྷར་བདག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོན་བྱེད་པ་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལོག་པར་མི་འདོད་ན་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་བདག་ལོག་པར་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་མ་

༡༡། གྲུབ་པ་མེན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གསུམ་པ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡོད་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྤོང་མི་རུས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི། །བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད། །དེ་ནི་བདག་གིར་
 ཞེན་པ་ཡི། །ས་བོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས། ། ༡༣༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་
 པའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱི་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ཇི་སྲིད་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་སྲིད་ཏུ་བདག་གིར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་བདག་
 ཏུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ན་འབྲས་བུ་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ནད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བརྩོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་
 བརྟེན་ནས། །འཇུག་ལྡན་བདག་གི་བ་ལ་ནི། །ཆགས་བྲལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་སྦྱོན་ཡང་སྦྱིབ་པ་ཡིན། ། ༡༣༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྤོང་བའི་ཆེད་ཏུ་བརྩོན་
 ན་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་ན་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྦྱེ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་སྤྲངས་པའི་

༡༡། །གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པ་ནི། དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་བྱེད། །དེ་ནི་སྤར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད། །དེ་སྤར་ན་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེད།། ༡༤༡ ཅེས་སྒྲོས་
 ཏེ། བྱེད་གྱི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ནི་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱང་བདག་ལ་
 ཆགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་སྤར་ན་ཡང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ནི་སྤར་མ་བསྐྱོམས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
 མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཆགས་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཏན་
 ཚིགས་མ་གྲུབ་པའམ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡིས། །སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་སྒྲོ་ལྷོག་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདོད་ལྷན་བུད་མེད་གཞན་ལ་བཞིན།། ༡༤༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཆགས་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིས་ངེ་སྤྱིད་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་སྤྱིད་དུ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡི་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ལྷོག་ཀྱང་ཆགས་

༡༡། ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། སྒྲིན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཡིན། །འགྲོ་བའང་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། །ད་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། ། ༡༢༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་སྒྲིན་མེད་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བདག་སྒྲིན་མེད་ལ་ཆགས་པ་དེའང་སྒྲིན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྒྲིན་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐར་པ་ལ་འདུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྒྲིན་
 མེད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གི་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྒྲིན་མེད་ཡིན་ཅིང་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བའང་བདག་དང་། བདག་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གི་བ་དེ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། ད་ནི་སྒྲེས་བུ་དེ་དག་དང་། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་པོ་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲིན་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དང་ནི་འབྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། དེར་དེ་སྒྲིན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན།
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དེར་ཆགས་པ་དེ་ནི་བདག་སྒྲིན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཡང་

༡༡། །མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་དང་ཕྱགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟགས་དབྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་རིབ་དང་ལོང་བ་དང་ཞར་བ་དང་གཟུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་སྦྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་སྦྱེས་བུ་གཞན་དབང་གི་དབང་པོ་ལ་བདག་གིར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་ཡན་ལག་འདས་ཤིང་ཞིག་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལས་བོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བདག་གི་བའི་སྒོ་དེའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་བདག་གི་བའི་སྒོའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་རྒྱན་

བཅད་པ་ལས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི། །སྟོ་རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས། །དེ་
 ཡང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཅོ། ། ༡༥༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱིས་སོགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི་སྟོ་སྟེ་བའི་རྒྱུའང་བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་
 ཏན་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ལ། བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བདག་གིར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གི་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 དེའི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཇི་སྲིད་དུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དེ་སྲིད་དུ་བདག་གི་བའི་སྟོ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། དེ་སྲིད་དུ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །
 སྟོན་གཞན་ཡང་བརྗོད་པ། གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནི། །སྟོ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་ཡང་མཐོང་། །དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞོད་མེད་ཅན། །བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད། ། ༡༥༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་གཞན་ཡང་བྱོད་
 ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟེས་བྱ་དེས་བདག་གི་བའི་སྟོན་མཐོང་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དུ་བསྒྲུམ་པས་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་

༡༡། །ཏན་ནི་ཡོད་པར་སྒོ་འདོགས་ཤིང་བདག་ལ་ཆགས་པས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་ཞིང་། སྒྲོན་མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཆགས་པ་དེ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེས་ན་བདག་གིར་ཆགས་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གི་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཆོ་ག་བསྐྱབས་པས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ་མི་གཞོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །ལྷ་པ་སེར་སྒྱ་པའི་ཆགས་བྲལ་དགག་པ་ལ། སེར་སྒྱ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཆགས་པར་མི་སྒྲུའོ། །འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྒྱ་ལས་ཆགས་པ་འབྱུང་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཞན་དུ་ཤེས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་འདོར་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཇིག་སྟོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། །བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས། ༣༥༠ །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། །ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ། །དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྱུར། ༣༥༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་

ཆགས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཞེ་སྤང་གཏན་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཆགས་བྲལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཞེ་སྤང་
 སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་ཅན་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་སྤྱིད་ཙམ་དུ་གནས། །དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤྲར་བརྟེན་འགྱུར། ། ༢༥༣ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་
 མེད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞེ་སྤང་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལོག་ཅིང་མེད་ན་ནི་ཞེ་སྤང་ཡང་ལོག་ཅིང་མེད་པས་འདོད་ཆགས་རང་ཉིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲར་ཡང་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །བདུན་པ་ཆགས་བྲལ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ནི་ཞེ་སྤང་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤང་དང་དོར་བྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྒྲིམས་ཅན། །ཅན་སྤྱེའུ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ༢༥༤
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཐམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོའི་

༡༡། །ཆོག་ས་ཉི་བར་མཁོ་བ་རྣམས་འདི་དང་འདི་ནི་ང་དང་ངའི་འོ་ཞེས་སྒྲུང་བྱ་དང་སྒྲོན་ལ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཆགས་
 པ་དང་སྤང་བ་མེད་པར་མཉམ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དང་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཅ་རྒྱན་གྱི་བྱུག་པས་བྱུགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་
 གིས་ཁོང་ཁྱོད་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟེའུས་ཡན་ལག་བཅད་པ་ལ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་དེ་དེའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་
 ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་རི་
 ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཤེ་ན། བཤད་པ། འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྟུག་བསྐྱལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ངེད་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྟེས། །དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་

ཡིན།། ༣༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བཙམ་ལམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ན་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱབ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པའི་ངོས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེད་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱ་བྱབ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞན་དབང་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་རྟེན་ཡིན་ན་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །བསྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྒྲོམ་པ་ལས་འདྲུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བསྒྲོམ་པས་ཡོངས་

༡༡། །སྤྱི་ལོ་བར་རྒྱུ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱི་ལོ་བར་ལ། །སྤྱི་ལོ་བར་ལས་མི་བདག་མེད་གསུངས། ། ༡༥༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་ལོ་བར་ལ་
 བསྒྲོམ་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་བར་ཉིད་མཐོང་བའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དངོས་སྤྱི་ལོ་བར་ཁྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐབས་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་བར་ལ་ཤེས་ལ། །སྤྱི་ལོ་བར་ལ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་མི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། དག་སྤྱི་ལོ་བར་གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་བར་ལ་
 བ་ཡིན་ནམ། བདེ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྤྱི་ལོ་བར་ལ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་བར་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ། །འདི་ནི་ངའི་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་
 བདག་གོ་ཞེས་ལྟ་རུང་ངམ། བཅུན་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་བར་ཉིད་ལ་གཞི་ལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་འོ། །
 བཞི་པ་དོན་བསྟན་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་མིན་དང་མེད་ལྷན་དང་། །ཚོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ། ། ༡༥༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ནི་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྤྲེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་སྤང་བ་དང་དོར་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བརྩོན་པ་ཀྱན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་དང་། སྤྲེད་པ་དང་། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུ་བདག་གི་བ་སྤངས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་སྤང་ཞིང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད། །བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་ཅན། །དེ་ཆེ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད། ། ༡༥༥ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོའི་བདག་གི་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བར་བྱ་བའམ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཆེ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་།

༡༡། །མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་དེས་ན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་གདམས་པ་ནི། དེ་བྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱུང་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དག །རྩ་བ་ཉིད་
 ནས་དབྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ལམ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ལམ་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། །འཁོར་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་འབད་པ་ཆེན་པོས་བདག་མེད་པ་གོམས་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བ་དང་བཅོམ་པར་གྱིས་ཤིག་
 གོ། །འཛིག་ལྟ་དེའང་ཅི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །གསུམ་པ་བདག་འཛིན་ཅན་གྲོལ་བའི་ལུང་དགག་པ་ལ་ལྟ། དགག་པ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། མ་མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པས་ཐར་པ་དགག། །བདག་གི་རུས་པ་
 སྒྱུར་བ་དགག། །འཁོར་བ་མི་སྤྱིད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཐར་པ་ཡང་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་དེའང་གཅིག་ཏུ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་

ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དེའང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ལས་གྲུབ་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་
 རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དབང་པོ་ལས་འདས་རིག་བྱ་མིན། །དངོས་པོ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡི། །དང་སྟོང་དེ་དག་ཆོག་ལ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་བུས་མ་
 བྱས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། ལུང་ནི་དེ་ལྟའི་དངོས་ཡིན་པའི། །རྒྱ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི། །ལུང་ཙམ་གྱིས་ནི་གོ་ལ་བར་ཡང་། །སྤྲོ་བ་ཡོངས་སུ་མགྲ་བྱེད་མིན། ། ༢༩༠ ཅེས་སྒྲོས་
 ཏེ། གང་དག་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་གོ་ལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དབང་ལྷུག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ནི་གོ་ལ་བར་ཡང་སྤྲོ་བའི་ལུང་དེ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པར་ཡོངས་སུ་མགྲ་བར་བྱེད་པའི་
 ལུང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་བས་འདིར་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ས་བོན་སོགས་གྲུབ་ཆོག་ནི། །སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་རུས་མིན། །ཏིལ་མར་བསྐྱས་

སྤང་གིས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱི་བ་དང་ཡང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་ལ་སོགས་པ་ལམ་མ་ཡིན་ན། བྱེད་ཀྱི་འང་བདག་མེད་པ་ལམ་མ་ཡིན་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་། སྤེད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས། །དམན་གནས་འགོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཅད་འགོ་མི་འགྱུར། ༡༤༩ །དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ལ་དེ་དག་ཉིད་རྣམས་
 ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་བ་དོན་གཉིར་གྱི་སྤེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོག་སྤེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལོག་སྤེད་དེ་བཅད་ཅིང་བཙོམ་ན་འཁོར་བར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལོག་སྤེད་དེ་ཙམ་ལས་ནི་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྤེད་དེ་དག་ཉིད་
 འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྒོན་བྱས་པའི་ལས་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་འཁོར་བ་དེ་ལོག་སྤེད་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་

༡༡། ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱུ་ཉམས་པ་མེད། ༡༤༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་པ་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་འདས་པའི་ལས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
 འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ནི་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལོག་སྤེད་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་
 མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པས་ཐར་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོག་ས་པ་དགག། གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ།
 འགོ་དང་རྟོགས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་གྱུར། །མ་མཐོང་ཞིག་ཕྱིར་འགོ་བ་མེད། །དེས་ན་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་མིན། ༡༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་ལས་གནས་གཞན་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བས་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་ས་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་ནི་དགོ་

བ་དང་མི་དག་བ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི། བྱེད་ཅག་འདོད་པའི་ལོག་སྟེང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །
 བྱེད་པ་བསྐྱེད་ལ་སློ་ཡི་ནི། རྒྱས་མཐོང་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཡོད་དེ་དག་ཅིས་མི་འགོ།། ༡༩༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་སྟེང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སློ་ནི་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་
 སུ་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དབང་པོ་དུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྟེང་གྱི་སློའི་ནི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་མཐོང་བའི་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཉི་ཤུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
 འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་ལོག་སྟེང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དབང་པོ་དེ་དག་འཁོར་བར་ཅིས་མི་འགོ་སྟེ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་བདག་
 གི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོགས་པ་དགག་པ་ལ། ལ་ལ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱས་མེད་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལོག་སྟེང་དང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའང་དབང་བསྐྱར་གྱི་
 བཅོམ་པས་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་བཤད་པ། དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག །སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག །གཡང་དང་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར།། ༢༠༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་

༡༡། །དབང་བསྐྱར་བ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ལོག་སྟེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་འཛིན་
 པ་དང་། ཡུལ་རང་གར་འཇུག་པ་བསྒྲེག་པ་དང་མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་གཡེང་བ་མི་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་འགོག་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་བསྐྱར་མ་
 ཐག་ཏུ་ལོག་སྟེ་དང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པས་སྟོ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ནི། འཛིན་འཕེན་འབྲུག་དང་འགོག་པ་
 དང་། །སེམས་པས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་མིན། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བསྒྲེག་པ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །འཕེན་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲུག་པ་བསྐྱར་པ་ལ་
 སོགས་པས་སྟོ་ནི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའོ། །འགོག་པ་ནི་སྟོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ཡང་འབྲུག་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བ་ནི།²⁷ གཞན་དག་ན་རེ། ཅི་
 སྟེ་དེ་ཚོ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མི་འགྱུར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་གཡེང་བ་དང་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་དེའི་ཆོ་ལོག་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་

པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་དབང་སོགས་འཕེན་པའི་སྒོ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ། །མཚམས་སྦྱར་དེ་རྣམས་རྣམས་མེད་ན། །ཞེས་
སྒྲིས་ཏེ། འོག་པའི་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོའམ་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དབང་མ་བསྐྱར་བས་དབང་པོ་སོགས་སྤྱིད་པར་མཚམས་སྦྱར་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་ན་ནི་དྲི་མའི་དབང་གིས་དབང་པོ་དེ་རྣམས་སྤྱིད་པར་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རྣམས་མེད་འགྱུར། རྟེན་
ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། འོ་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་ནི་གསོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ནའང་འོག་སྤྱིད་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོས་དབང་པོ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
གསོན་པའི་གནས་ནས་དབང་གིས་འོག་སྤྱིད་ཀྱི་རྣམས་པ་བཙུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བསྐྱར་མ་ཐག་ཏུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིའོ། །འདོད་པར་ཡང་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཉོན་པོ་དང་ནི་རང་གི་ཕྱོགས། །འཕེལ་ན་འགྲིབ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ཉེས་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། །དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཕྱོག་པ་མེད། ། རྟེན་སྒྲིས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཉོན་པོ་བདག་མེད་ལྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འོག་

༡༡། །སྤེད་རང་གི་ཕྱོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཕེལ་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ཉེས་པའི་རྒྱན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་རང་
 གི་ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པས། །དེ་དག་མ་བཅོམ་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ཅུ་མ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །བཞི་པ་བདག་གི་བྱས་པ་སྦྱར་བ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། །བདག་རྒྱུར་མི་རིགས་པ། །བདག་མེད་པ་ལ་ཕྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། །ལ་ལ་དག་ན་རེ། །བདག་གིས་ལོག་སྤེད་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །རྟག་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིམ་
 གྱིས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ། ༢༡༠ །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །བདག་རྟག་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་བདག་དང་། །འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་རྟག་པ་དག་ནི་རྒྱེན་ལ་མི་བལྟས་པའི་རྟག་པར་འདྲ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་ནའང་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས། །རི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་གང་གི་ཚོ། །རྒྱ་མིན་དེ་ནི་གང་གི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་

བའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དང་། འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེདག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན། བྱེད་པོ་ཟ་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར། རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འགྱུབ་མ་ཡིན། ། ༢༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལོངས་
 སྟོང་པ་པོའི་བདག་དེདག་ནི་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དེ་ལས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེར་མ་ཟད་བདག་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་མེད་པ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་དག་
 ན་རེ། བདག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བ་གཞན་གྱིས་ངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་གཞན་གྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཞན་གྱིས་དྲན་དང་ལོངས་སྟོང་སོགས། །ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །འགའི་ཡང་དྲན་པ་

༡༡། མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོང་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་། ། ༡༧༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྟོང་བ་དང་། བདག་གིས་
 སྟོང་བ་བདག་གིས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་འགའི་ཡང་སྤར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་བྱིས་དྲན་པ་
 མེད་པས་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྟག་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་རྒྱད་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྤར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་བྱིས་དྲན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ལྷ་པ་འཁོར་བ་མི་སྤྲིད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དཀའ་བྱུང་གིས་གྲོལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བདག་མེད་པས་འཁོར་བར་འཇུག་པའང་
 མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། བདག་མེད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་
 མིན་པ་རྣམ་བཟུ་དུག །སྟོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟེད། ། ༡༨༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། འཁོར་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོའི་རྣམ་པ་བཟུ་དུག་ལས་སྟུག་

བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་ང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངའི་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་མ་ཡིན་ཅེས་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྱུ་ཞོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཅེས་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་ནི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟེན་པ་དེ་འབྱུང་བས་ན་ལོག་སྟེན་གཉིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་གེས་རབ་འབྱུང་གནས་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཉིད་འཁོར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་ནི་འཁོར་བ་མེད་དོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྟེན་པ་ཅན་ལས་གྱི་འཁོར་བར་རྫོམ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནི་འཁོར་བ་སྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་

༡༡། བྱིར། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྤེད་པ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འཛོམས་བྱེད། ། ༡༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྟག་པ་
 དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་དོན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ལྟ་བུ་དེ་འཁོར་བ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དངོས་སུ་བཅོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤེད་པ་དང་། དེའི་
 རྗེས་འབྲངས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སེར་སྒྲ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །རྒྱུན་ནི། མ་རིག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་
 ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་སྤེད་པ་ལོག་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ།
 ལས་དང་ལུས་ཡོད་པའི་བྱིར་སྤེད་པ་སྤངས་པ་ཇི་ལྟར་ཐར་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་། །གཅིག་མེད་བྱིར་ན་རྒྱ་གསུམ་ཅན། །སྤྱི་བ་སྤེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་བོན་མེད་པར་སྐྱུ་གུ་བཞིན། ། ༡༡༥

ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙུག་པོ་སྤེད་པ་སྤངས་པའི་སྤྲེལ་བུ་ལ་ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་ལས་དང་ལུས་དང་སྤེད་པ་སྤྲེལ་བུ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་སྤེད་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་ན། སྤྲེལ་ཡང་འཁོར་བར་སྤྲེལ་བ་ལེན་སྤེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་མེད་པར་ཚུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲེལ་བུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྤེད་པ་སྤངས་
 པས་གྲོལ་ན་ལས་དང་ལུས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་དག་ཟད་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་སྤྲེལ་བུ་གསུམ་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལས་དང་ལུས་དག་སྤྲོད་མིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དག་ནི་མེད་བྱིར་དང་། རྣམ་མེད་བྱིར་རོ་སྤེད་པ་ནི། །
 ཡོད་ན་སྤྲེལ་ཡང་འབྱུང་བྱིར་རོ། ། ༢༧ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲེལ་བུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་དང་ལུས་དག་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་མ་
 བཅོམ་པར་ལས་དང་ལུས་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་རྣམ་པའི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྤེད་པ་མ་སྤངས་ན་ལས་དང་ལུས་རྩ་བ་ནས་སྤྲོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་སྤེད་པ་མ་སྤངས་པར་ནི་ཡོད་ན། ལས་དང་ལུས་དག་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤྲེལ་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ལྟས་སོ། །རྒྱན་ལས་ནི། སྤེད་པ་བསྐྱོག་པ་མ་གཏོགས་པར་ལས་དང་ལུས་

༡༡། །དག་གི་གཉེན་པོ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གཉིས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་དང་སྤེད་པ་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་
 འབད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། བཤད་པ། ལས་ཟད་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན། །ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྤེད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་
 བྱེད་པ་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ། སྤེད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་སྤྲོང་མི་རྒྱས་ཤིང་སྤྲོང་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། སྤེད་པ་སྤངས་ན་ལས་སྤྲོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དགག་པ་ལ་
 གསུམ། དཀའ་ཐུབ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དགག། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲེས་པ་དགག། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་གདུང་བས་སྒྲོན་
 བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟད་པ་དང་། མ་ལོངས་པའི་ལས་གསར་པ་མ་བསགས་པའི་བར་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ནི། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བ་རྩོམ་པ་ལས་
 མི་འདོད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན། གང་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲིམ་

བུའི་བྱེད་པས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །དེ་བས་ན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འང་
 འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པའི་ལུང་ལས། བདེ་འགྲོ་འམ་ནི་ངན་འགྲོ་ཡང་། །སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡི་རྒྱུན་ཅན་གྱི། །སེམས་ནི་མི་འདོད་སྐྱེ་གང་གི། །སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད། །ཅེས་བཤད་པ་སྟ་
 བུའོ། །དེས་ན་དཀའ་བྱུང་གྱི་གདུང་བ་གཅིག་གིས་ལས་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་ཟད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་མཐོང་བའི་བྱིར། །ལས་རྣམས་རྣམས་པ་ཐ་དད་
 དུ། ༡༧༧ །རྗེས་དཔོག་དེས་ན་དཀའ་བྱུང་གྱི། །ཉོན་མོངས་དངོས་གཅིག་གིས་མི་འཛད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོངས་སྒྲོད་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་དང་ནད་དང་ནད་མེད་པ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཆང་བ་དང་
 མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་པ་འབྱུང་བར་སྣང་ཞིང་མཐོང་བའི་བྱིར། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱེན་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་རྣམས་པ་
 ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་འབྱེན་པར་རྣམས་པའི་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དཀའ་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་

༡༡། །ཅད་ལོངས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་ཅིང་ཟད་པར་མི་རིགས་སོ། །དཔེར་ན་གོ་ཏུ་བའི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་བཙུམ་པས་ནས་དང་སྤ་ལུའི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྩས་པ་
 བཙུམ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བྱབ་པ་མ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་འགྱུར་རིགས་མི་མཐུན་ཅན་མིན། །^{༢༨} ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བྱབ་གྱིས་
 ལུས་གདུང་བའི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་དག་བའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་འགྱུར་འགྱུར་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མི་དག་བ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་དག་
 བའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །རྒྱུན་ལས་ནི། གང་གི་ཕྱིར། རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་འགྱུར་རིགས་མི་མཐུན་ཅན་མིན། །འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་
 བྱོང་བས་ནི།²⁸ །ཞེས་འདོན་པར་མཛད་ནས། ལས་གང་གིས་དེའི་རིགས་ཅན་ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེའི་ཆ་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་ཕྱིར། ལས་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་
 ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འགྲིབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་དཀའི་ལས་རྣམས་བྱས་པ་ནི། །བདག་

ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱང་པས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། །བཤགས་དང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས། །བརྟན་དུ་བྱངས་ནས་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བདག་སྦྱང་པ་དང་། བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
འགས་ཆུང་བའམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཟད་པའི་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲེས་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཅིས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་
རྣམ་པ་ཡིས། །རྣམ་པ་འདྲེས་པ་ཟད་པ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཅིས་ཏེ་ཡང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱེན་རྣམ་སུ་འདྲེས་པར་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པོ་སྐྱེ་འབལ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གདུང་བས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་རྣམ་པ་འདྲེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིན་འདི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཆ་འགའ་སྤོང་བའམ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་
སྐྱེས་བུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་གཅིག་སྤོང་བ་ལ་སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བ་སྐྱེ་གཅིག་བརྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་
དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་འགས་ཀྱང་དེ་དག་སྤོང་བའི་བྱིར་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་དེས་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དེ་ཅམ་བསྐྱེད་རྣམ་སུ་རྣམ་པ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། རྣམ་པ་

༡༡། །རགས་པ་ཟད་པར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྒྲོན་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ངེས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་
 ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་ལས། ༡༡༩ །གཞན་འདོད་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་ཟེར་ཏེ། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་དག་
 བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྒྲོང་འགྱུར།²⁹ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བུས་དཀའ་ཐུབ་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གདུང་བས་ལས་ཀྱི་རུས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱས་
 ནས་ལས་ཀྱི་སྤྱག་མ་ཅུང་ཟད་སྒྲོང་བ་ལ་སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩྭ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་
 ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀུན་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་ཅམ་ལ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེ་ལས་
 ངན་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་འདིས། །རུས་པ་འདྲེས་སོགས་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༢༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་ཚྩོམ་པའི་དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལས་ཀྱི་རུས་པ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ལས་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་པ་དང་། ལས་ཟད་པའི་ཐབས་དེ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཙུག་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་སྦྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་རུས་འགྱུར་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། ། ༣༡ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བཙུག་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཡང་སྦྱོན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་སྦྱོང་བ་ལ་རུས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་མ་བྱས་པའི་ལས་སྦྱོང་བ་ལ་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟར་ན་འདས་པའི་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཉམས་ཤིང་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་འདས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་

༡༡། །བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ལས་ནི། གང་ཞིག་གཞོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞོན་མི་ཟ་བ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་འང་དགའ་ཐུབ་ཅན་དག་མངོན་པར་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 དག་ན་རེ། སྤེད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལས་ལས་ཀྱང་སྤེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགྲ་བཙུམ་པ་སྤྲུང་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལས་ལས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྦྱོན་ལྡན་བྱེད་འགྱུར་བསྐྱོག་ལས་མིན། ཅེས་སྦྱོས་ཏེ། ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་དགྲ་བཙུམ་པའི་ལས་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་སྤེད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་ལྡན་ན་
 སྤྲུང་ཡང་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། འོག་སྤེད་ཀྱི་སྦྱོན་ལས་བསྐྱོག་པའི་དགྲ་བཙུམ་པ་སྤྲུང་ཡང་ལས་གསར་དུ་གསོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །
 གཞན་དག་ན་རེ། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤངས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལས་ལས་

གྲང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི། །བདེ་བ་ལས་གྲང་འདོད་མི་འགྱུར།། ༣༥༢ ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ལོག་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་དང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ནི་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་གྲང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཉིས་པ་
 དེ་ལས་རང་དོན་ལུན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །མ་ལུས་བྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྲུབ། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སྟོབ། ༣༥༣ །མི་སྟོབ་ལས་ལྷག། ཅེས་
 སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་བཙུམ་ལུན་འདས་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་
 པར་མཁྱེན་པ་དང་། སྤྱར་མི་ལྟོག་པར་བརྟན་པར་མཁྱེན་པ་དང་། མ་ལུས་པའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལུན་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་དེ་ཡང་སྤྱར་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཅིང་། འདིར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་གསུམ་དང་ལུན་པ་དེའི་ཕྱིར། བཙུམ་ལུན་འདས་ནི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལུན་

༡༡། །སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆིན་པས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། བརྟན་པར་མཆིན་པས་སྒྲོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་མཆིན་པས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་པ་ལས་ལྷག་ཅིང་བྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་སྦྱར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་དོན་མཆིན་སྦྱར་དེ་སྟོན་པ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་གསུམ་
 མཆིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ལས་རྒྱ་སྦྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོན་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱའི་དུས་སུ་གཞན་དོན་མཆིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་གོམས་
 པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱའི་དུས་སུ་ལམ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལ་སྟོན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་ལས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་བརྩེ་ཡིན་གཞན་དོན་
 དོར། །དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་ཕྱིར། ། ༣༥ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་རང་ཉིད་ལམ་ལ་གོམས་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་བརྩེ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་
 རོར་སྦྱར་བས་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་གྲུབ་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་བརྩེ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་སྤྱ་གྲུ་གྲུབ་པས་ས་བོན་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེས་ན་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ནི། བརྩེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །བདེན་པ་གསུང་མཛད་སྐབ་བྱེད་བཅས། །དེ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་སྦྱོར་ལྟ་ན། །གང་ཕྱིར་དེས་ན་
 ཚད་མ་ཉིད། ། ༣༥ ཅེས་སྦྱོས་ཏེ། བསམ་པ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱོང་བར་བཞེད་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོན་དུ་སོང་བས་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྦྱོར་བས་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་བསམ་སྦྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་
 རྒྱ་དང་ཆོས་གྱི་སྤྱ་གཉིས་འགྲུབ་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ལས་གདུལ་བྱའི་སེམས་གྱི་སྤྲང་བ་དང་འཆོམས་པར་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པའི་
 སྦྱོབ་པ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་འགྲུབ་པས་ན། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བསམ་སྦྱོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ན་བཙུམ་ལྟན་འདས་
 ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་གསུང་བར་ཡང་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་

༡༡། །ཞིང་འགོད་པ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 ན། ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་འཕུ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་པ། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །ཚད་མའི་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་ཏེ། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། །སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་
 པོས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེའི་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ནི་ཚད་མའི་བསྟན་བཙུམ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཟོར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མངོན་སུམ་
 ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་ན་ཤེ། མངོན་སུམ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་མ་
 གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་བསྒྲེག་ཕྱིར། ༣༥ །ཅུང་ཟད་སྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཚེས་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། །འདི་ཡི་སྦྱར་བའང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། ༣༥ ། ཞེས་

སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོག་ཅིང་མ་བཀག་པའི་བྱིར་ཚད་མར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མར་མི་བཞེད་ན་བསྐྱོག་པར་མཛད་དེ། དཔེར་ན་ཕ་རོལ་རབ་
 ཏུ་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གསོག་སྟེ། ང་གཅིག་ཤུ་དེ་ཉིད་གསུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་བསྐྱོག་པ་བཞེན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
 འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བཞེན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་འདི་ཡི་རྒྱ་རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་བའང་བཤད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་རྟགས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བཞེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་བཞེད་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། མེད་ན་མི་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཅན། རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱས་གཏན་ཚིགས་བྱབ་པ་ནི། །
 བསྟན་བྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། ། ༡༥ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསལ་
 བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་དང་། ལྟོགས་ཚོས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གསལ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཚད་མ་རྣམ་

ཨ་མ་ལོ་ཤེ་ པ་ལོ་ཤེ་ མེད་ལོ་ཤེ་	༣༡། །འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །	311

ཡམྲུང་ས་པ་ལྷོན་ཁ་འབྱུང་གསུང་འབྲས། །དྲེ།	27. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བསྟན་པའི་རྩ་འགྲེལ་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མེད། འདིར་ལྷ་སྒྲིག་པས་ སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་དབྱུད། 28. འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་འདི་སྡེ་དགའི་རྩ་ བ་ནང་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་བར་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་ རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པར་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུང་འདྲེན་སྐབས་ གསལ།	29. སྐབས་འདིར་སྡེ་དགའི་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་རྩ་བ་དང་རིགས་གཞུང་རྒྱ་ མཚོ་ནང་གི་རྩ་བ་གཉིས་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དབྱུད།		314

༢༡། །ཚོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༣༡། །ཇི་སྟེད་ཚེས་དང་དག་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྒྱུན་ཡངས་པས། །མངོན་སུམ་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །མངོན་སུམ་ལེའུ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། །གཉིས་པ་
 མངོན་སུམ་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །ལེའུ་སྒྲ་ཕྱིའི་འབྲེལ། །འབྲེལ་བ་ཅན་ལེའུའི་གཞུང་། །ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་དཔོན་སྟོབ་ནི། །ཀུན་ལས་བརྟུས་འཆད་པའི་རྒྱ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་པོར་

༡༡། །བཞག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་མདོའི་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་གོང་མའི་བཤད་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུས་རྗོགས་པར་མཛད་ནས། ད་ནི་མདོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་འོག་མ་རྗོགས་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བྱེད་གོང་མ་ཉིད་གྱི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། ད་ནི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་
 དཔོན་ཡ་མ་གྱིས། ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ་ནི། ལྷ་དབང་སློ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལྷའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ་དཔོན་སློབ་གཞན་རྣམས་ནི། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ཉིད་དང་པོར་མཛད་
 དེ། དེར་ཚད་མ་སྟེའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ནས། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འཇུག་པར་བཞེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྷར་སྟེའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་ནས་བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལེའུ་དང་པོས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཆད། ལེའུ་གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བྱེད་གྱིས་ནི་ཚད་མ་གྲུབ་པ། གསུམ་པས་ནི་མངོན་སུམ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་པོ་
 དང་ཉན་པ་པོ་སྟུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོངས་པས་དེ་ལྷར་སྟེའི་མཆན་ཉིད་སློབ་སོ། །ཞེས་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས་ཀྱང་། དེ་ལྷར་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་བྱན་མོང་

༡༡། །བ་བཤད་ནས། ད་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་གི། །ཚད་མ་གཉིས་ཏེ་འདྲ་བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལྷགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་
 གྲུབ་པར་ཚད་མ་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་ལ། རིགས་པ་དེའང་
 མཐར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གྲངས་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞི་བསལ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚད་མ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་སྒྱི་གཉིས་

༡༡། །པ་ནི་གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཚད་མ་གྲུབ་པར་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའོ། །གྲངས་ངེས་པ་དེའང་གང་ལས་ཤེས་ན། གཞལ་བྱ་ནི་མངོན་གྱུར་དང་། ལྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་ཅི་ན། ཚད་མ་
 ནི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་
 གྲང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་སྦྱ་ན། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ལ་བཟློས་ཤིང་། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་
 ལ་བཟློས་པས། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་བྱིར་གང་རུང་གཅིག་གྲང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བཟློས་མེད་དུ་གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། འོན་གྲང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མངོན་དུ་གྱུར་

བའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་ལ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས། འདི་ནི་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན། འདི་ནི་རྟོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ན། རྒྱགས་ལ་ཡུལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པར་འགྲུབ་སྟེ་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྦྱང་ནི། །འདི་ནི་ཐ་དད་སྟོ་རྒྱ་ཡིན། །དེ་བྱིར་སྟོ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། །འགྲུབ་འགྱུར་དེ་
 དག་གིས་དེའི་དོན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་སྒྲས་པས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐ་སྟོད་ནི་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་ཡུལ་
 ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འདིར་བཤད་པ་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟོས་པ་མེད་པར་རང་རིག་གིས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པའི་བྱིར་། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་

༡༡། །བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་དེའི་ཡུལ་ལ་
 ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བསྟན་པས་ནི་
 གཞལ་བྱ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཚད་མའི་གངས་གཞན་ཡང་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ལས་
 མེད་པར་ཁེགས་གིང་། གཉིས་ལས་མེད་པས་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉིར་འཇལ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཁེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས། གཞལ་བྱ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་།
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་འདིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རོན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མི་ནུས་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་སྤང་བོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་བོའི་
 ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱ་ཤད་དང་། ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་ལ་ལར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་བྱིར། སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་བྱིར། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་རོན་མིན་
 ཏེ། །རོན་དུ་མོས་པ་མེད་བྱིར་རོ། ༡ །འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཉིད་བྱིར་དང་། །སྐྱ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་བྱིར། །རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྒོ་ནི་ཡོད་དང་མེད་བྱིར་རོ། ༢ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱ་
 ཤད་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་རོན་མིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བོས་གཞལ་བྱའི་རོན་དུ་མོས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ལྟར་ཞུགས་པས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་

གཞན་པའི་ཡུལ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་བྱན་མོང་བ་དང་མི་འདྲ་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཡི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། བདག་རྟེན་དབང་པོ་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟུན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྦྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ། སྦྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། རོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཤུར་བསྟན་པ། ཚད་མའང་གཉིས་སུ་བྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་རོན་དང་། ཚིག་གི་རོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བྱེ་རོལ་གྱི་རོན་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་པའི་ཚོས་ཤིག་ལ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཤུ་འདི་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་

༡༡། །དམ་པ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་པས་རྫས་ཡོད་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་ཀྱན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རང་
 མཚན་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པས་མངོན་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་ཅིང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པས་ན་ཀྱན་རྫོང་། མེད་ཀྱང་འབྲུལ་བའི་སྒྲོས་ཡོད་པ་ལྟར་ཀྱན་བཏགས་པས་ན་བཏགས་ཡོད། རིགས་མཐུན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སུ་སྣང་བས་སྤྱི་མཚན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 འདིར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་བ་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཤུན་རིགས་མཐུན་རྣམས་སྟོ་མེད་དུ་རེ་རེར་གནས་པ་ན། དེ་དག་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་ཤིང་ཡན་ཚུན་རེག་པའམ་འབྱར་བ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་སྤྱོགས་ཆ་མེད་པས་ཡན་ཚུན་རེག་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་རྩལ་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་
 རྩལ་ཤུན་གཅིག་ལས་གོང་བྱ་ཆེར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །རྩལ་ཤུན་གཞན་གནས་པའི་གོ་ས་མེད་པས་བར་སྟོང་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་བུམ་པ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་

རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་མ་འབྲུར་ཡང་བར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་ཟ࿳་མེད་པ་ན། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་དུ་མ་དང་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་
 པའི་ཚོ། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་བྱས་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རྒྱས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད་པས་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་པའི་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་བསགས་པའམ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རི་སྐད་དུ། དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་འབྲེལ་ཕྱིར། །རྩལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཤེས་པ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །ཅེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དག་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོར་གནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲ་རིས་མ་བྱེད་པར་ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བས་འདི་ནི་རགས་
 པའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་གྱི་རྩལ་ཕྱན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྩལ་ཕྱན་མིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དུ་མ་ལིངས་

༡༡། །པོ་གཅིག་རྩ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཉིད་རགས་པའི་ཐ་སྣང་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་རགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲོས་སྒྲོ་བ་ཏགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་གི་ཡུལ་
 རྣམས་ནི་རྩལ་ཕྱན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་བ་ཅན་པ་པལ་ཆེར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི།
 རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་པར་རགས་པར་སྒྲུ་ཞིང་། རྩལ་ཕྱན་དབང་ཤེས་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མགིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱས་མེད་པའི་གཏམ་དུ་བྱང་
 དེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་གིས་ཡན་ལག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་པའི་སྒྲོགས་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྩལ་
 ཕྱན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་བ་ཏགས་གི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཚས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ཐལ། སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། དོན་དམ་དོན་

བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་གཞུང་འདིས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་གང་གི་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
གཞུང་འདིའི་སྒྲ་འགྲེལ་དུ། ཡ་མ་གླིས། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒྲོ་ཡི་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་
འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གང་ལ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱིས་བཙམ་ཞིང་རྟོག་པས་ཆ་ཤས་སྤྱེ་ཡང་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ནི་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲར་བཤད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུལ་ཕྱན་དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བསྐྱེད་ཀྱི། དུ་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ཡང་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་སྒྲོས་ངས་པར་མ་རྒྱས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་

༡༡། |ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། |ཞེས་བཤད་དོ། |དེས་ན་
 ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། |བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ནི། སྦྱིར་དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་
 ལས། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་བ་དང་། རྟུལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཡུལ་དང་། སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ནི་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞིར་བཞག་གོ། |རགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་། སྐྱ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། |
 གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། |དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། |གཞན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། |དེ་དག་རང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད། ༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་བྱེད་རུས་དང་མི་རུས་ཕྱིར། |ཞེས་བཤད་
 པ་དེ་གཏོན་ཆོགས་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་བསྦྱེད་པར་མི་

རུས་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། བྱེད་པ་ཚད་མས་ངེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀས་
 སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི། དོན་དམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྤྱི་ཤད་སོགས་སྤྱིར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ། ཇོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རུས་མེད་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། སྤྱོད་པ། ས་བོན་སོགས་ནི་སྤྱུག་སོགས་ལ། རུས་མཐོང་། ཞེས་སྟོས་ཏེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ནི་ནས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་
 པ་དང་ལྷན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པོ། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། འདོད་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་སྤྱུ་གུ་དེ་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་
 དུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། ལ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་སྤྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟོ་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་

༡༡། །ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ས་བོན་རང་མཚན་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩེད་པ་སྤང་བ་ལ། སྤྱི་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ཀུན་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དེ་ཡོད་པས། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འབྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགོ་ལྟོག། སྒྲོ་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་
 སོགས་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། ། ༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་ཡན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། རང་འཛིན་གེས་པ་བསྐྱེད་རྣམས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 མིག་དང་། སྤྲང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལུམ་པའི་གཟུགས་དག་ཡོད་ན་ངེས་པར་ལུམ་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་གེས་པ་ནི་སྤྱི་ཡན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པས་ན་བ་དང་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །རྒྱུན་ལས། སྤྱིའི་སྒྲོ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་ནི་སྒྲོན་མཐོང་བའི་འབད་རྩེད་ལ་ཅམ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །རིགས་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བརྟ་དང་རྩེད་ལ་སོགས། །ནང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །ལུམ་པ་འདེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི། །གངས་སོགས་སྒྲོ་ནི་བཤད་པ་ཡིན། ། ༦ ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།

སྤྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་སྤྱི་ལས་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་བུམ་པ་འདེགས་འཛོག་གི་ལས་དང་། སྤྱི་དང་ནི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ནི་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་བུམ་པ་འདེགས་འཛོག་གི་ལས་དང་། སྤྱི་དང་། གྲངས་སོགས་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བད་དང་། རྩོལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རང་གི་ཡན་ལག་བག་ཆགས་སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་ཡིའོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་ཤད་སོགས་སྤྱིར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དོན་བྱེད་པར་མི་རུས་
 པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྐྱ་ཤད་སོགས་ནི་སྤྱི་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་ཤད་
 དང་བྲུ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་མཆན་མིན་ཏེ། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་མཆན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། །ཉེས་པ་དག་དུ་ཐལ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་སྤྱི་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་

༡༡། །པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལོ། །འོ་ན་སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་མཆོན་ཏུ་ཐལ། །ཞེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། །བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །རབ་
 རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་སྒྲུང་བ་སྐྱ་ཤད་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྐྱ་ཤད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པར་ཞེན་ནས་འཇོན་པ་བཀག་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ལས། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་བཀག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་བཤད། །འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན། །གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅི་ཡིན་ཅི་ན། །བཤད་པ། །གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད། །ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་བྱིར། །སྐྱ་སོགས་ཞེས་བྱའི་སྒྲོ་དག་ནི། ༥ །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། །སྐྱ་སྒྲུང་དོན་མེད་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ནི། །སྤྱོད་བྱ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། །རང་མཆོན་ཡིན་ཅིང་རྟོག་པས་དཔྱོད་པའི་
 ཆེ་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་དག་ནི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་ལ། །སྐྱ་ཤད་འཇོག་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ནི་སྐྱ་ཤད་

དུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེའོ། །རྒྱན་ལས། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྟེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བར་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། སྐྱར་སྒྲུང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་། སྐྱ་
 ཤད་དུ་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་འཇག་པ་ནི་མེད་སྒྲུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱན་ལས། བསམ་པ་ནི་རང་རིག་པ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་མེད་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་
 ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྟི་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི། དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་བྱིར། ཞེས་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་ངས་ཏེ། སྟི་འཇོན་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་

༡༡། །ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལྟར་འདོད་བྱིར་སྒྲིན་ཡོད་མི་ན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
 འདོད་པའི་བྱིར། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གཞོན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི། །ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་བྱིར་དང་། །དེ་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར།།² ༡༠
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ནི། དོན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། སེལ་བའི་ངོར་ཤིང་གསལ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བའི་བྱིར་དང་། དོན་གཞན་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ལོག་པ་རང་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་ཤིང་། རྟོག་པས་བྱི་རོལ་དུ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་རང་མཚན་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་
 ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དེ་ལྟར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་
 མཐའ་དག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱིའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ལྷག་

༣༡། །ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་དང་མཚན་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་མིན་པའི་འདུ་
 བྱེད་ཀྱང་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ནི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་རིགས་ཏེ། བར་དང་ཐ་སྐྱད་གྱི་དུས་གཉིས་
 ཀར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྗོད་པས་གསལ་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་ནུས། སྤྱི་ནི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་
 སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བརྗོད་པས་གསལ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་དབྱུག་པའི་སྐྱ་ལས་
 ཀྱང་དབྱུག་པ་ཅན་རྟོགས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལ་འདུ་བས་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་ན་སྐྱ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱ་ནི་སྐྱོ་བ་ཉགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །དོན་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གིང་ཞེས་པའི་སྤྱ་ལས་ཅན་གྱི་བྲག་ཏུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟུགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བརྟུགས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དང་གཅིག་གམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་པ་
 ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རང་མཚན་བརྟུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟུགས་པའི་སྒྲིན་གནས་གིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་སྒྲི་དོན་གཞན་དུ་སྤྱ་བ་ལ་བརྟུགས་པའི་ཉེས་པས་གོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་སེལ་བ་དངོས་པོར་མེད་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟུགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་བརྟུགས་པས་དོན་ཐོབ་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་གྱི། སྤྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་གེས་པའང་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཅིང་།
 སྤང་བ་ལྟར་གྱུབ་པའང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲི་བཏགས་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲི་བ་དཔོན་ཆོས་མཚན་གི་སེལ་བ་བརྟུགས་པར། གང་གི་རང་བཞིན་རྟོག་བཅས་སྒྲི་ཡིས་གཞན་གྱིས་དབེན་པར་རབ་

བསྟན་པར། བྱི་མིན་ནང་མིན་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་སྟོང་བཏགས་གང་ཡིན་བརྗོད་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སེལ་སྐྱས་བརྗོད་པ་ན་རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པས་དེ་ཉིད་ལ་བྱི་རོལ་དུ་ཞེན་
 ནས་ཞུགས་པ་ལས་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྟད་པ་དག་ནི་དོན་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པའི་བྱིར། སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་གྱེ། འོན་ཀྱང་
 ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་སྐྱས་ཀྱང་བརྗོད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པའི་ངོར་རང་མཆོན་ཉིད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ན་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱར་རིགས་སོ། །
 དོན་དམ་པར་ནི་གཞན་སེལ་བ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར། ཤིན་ཏུ་དབྱད་པ་ན་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་སྐྱི་མིང་དང་ཆེག་གི་ཆོགས་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བརྟུན་བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པས་དོན་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟོག་པས་དོན་ལ་བརྟུན་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོས་པ་ན་རྟོག་པས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཆེག་ཏུ་སྟོང་བཏགས་ནས་དོན་དང་མིང་དང་མིང་ཙན་

༡༡། །དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་སྒྲུང་བ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་རང་མཚན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པར་སྒྲུ་མ་མོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྟོག་པའི་ངོར་སྒྲུ་རང་མཚན་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་དཔུང་ན་སྒྲུའི་སྒྱུ་ཉིད་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་དཔུང་པ་ན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
 བས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྒྲུ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་མི་བསྐྱུ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ལས་ནི་དོན་ཐོབ་པ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འབྲུལ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་འགའ་ཞིག་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་འབྲུལ་ཡང་དོན་ཐོབ་ལ་མཐོང་སྟེ། རོར་བུའི་འོད་ལ་རོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱུ་བར་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། རང་གི་སྒྲུང་བ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་
 པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དཔུང་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དོན་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་

དུ་མི་བསྐྱུ་བར་མི་ཤེས་ལ། གང་གི་ཆོ་དོན་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུའམ་ཚད་མ་མེད་ཅིང་། སྒྲུ་དང་ཚད་མས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་བཞིན་པའི་དོན་ཀྱང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ན་འཇུག་པ་དོན་མེད་ཅིང་ཞུགས་པའི་མོད་ལ་འགག་པས་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མ་འོངས་པའི་དོན་
 ཐོབ་པ་ན་འདས་པའི་སྒྲུའམ་ཚད་མ་མི་བསྐྱུ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཡང་མ་བཏགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཀྱན་རྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གནས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་ཆོགས་འབྲས་བཙས་ཉིད་ཕྱིར་རོ།^༣ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་བའི་སྐྱེ་དེ་ནི་དངོས་པོ་
 མིན་ཏེ། སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དབང་པོ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དབང་པོའི་ཆོགས་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རང་མཆོན་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཁ་བ་ཙན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

༡༡། །པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། མིང་སོགས་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག། སྒྲ་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག། མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོ་
 དོན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། ༡༡ །མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་སྒྲིས་
 ཏེ། མང་པོས་བཀྱར་བ་དག་ན་རེ། ལུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ལུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོའི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བས་སམ། ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 ལུམ་པའི་མིང་སོགས་ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་དམ། བརྗོད་བྱ་ལུམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མིང་མཚན་སོགས་བརྗོད་དམ། གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རྗེས་
 ག་ཞན་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་མཚན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དགག། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་དགག། །
 དོན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། ཤེས་པ་མིང་སོགས་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་རིགས། མིང་སོགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པའོ། །

༡༡། །གོ་བའི་སྐྱེས་བུས་བུམ་པ་མི་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་སྐྱེ་ཞིང་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པས་
 བུམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བུམ་པར་འབྱུལ་ནས་གོ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཞན་ལ་དེ་མེད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི། ༡༩ །སྒྲོ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 སྒྲོས་ཏེ། གཞན་མིང་སོགས་འདོད་པ་བྱོད་ལ་བུམ་པའི་སྐྱ་ལས་བུམ་པར་གོ་བའི་སྐྱེས་བུས་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ལས་བུམ་པ་གོ་བ་མེད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི་རྣམ་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཁས་ལེན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་མིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱང་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཁས་ལེན་ན་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་ལས། ཐ་དད་པ་ནི་ཚད་ཅན་མིན། །རྟོག་པ་ཀྱུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༢༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་མིང་དང་མཚན་མའི་གཟུང་དོན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མས་ཀྱུབ་པ་ཅན་མིན་ཏེ། བུམ་པའི་མིང་མཚན་ལོག་ན་བྱོད་ལྟོག་པ་ཚད་མས་ཀྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། ཤེས་ཀྱན་དོན་ལྟན་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀྱན་གཟུང་

༣༡། །སྒྲེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་མི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་ཤེས་པའི་བྱིར། མི་ལམ་དུ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་ས་སྟོགས་ཤིན་ཏུ་དོག་
 པར་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་བྱུ་མཐོང་ཡང་། དེར་སྒྲུང་པོའི་བྱུ་ཤོང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་བརྗོད་པ་དེས་ནི་མིང་སོགས་སུ་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་རྣམ་པའང་
 ཤེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མིང་སོགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་འདོད་པ། དེ་ཉིད་དོན་ལྡན་གང་གིས་འདོད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་
 སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འདོད་ཅེས་བྲི་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ་དོན་རྒྱས་མཐོང་བྱིར་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་
 རྒྱས་པ་ལས་སྟེ་བར་མཐོང་པའི་བྱིར། གཟུང་དོན་ལས་སྟེ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཞན་པ་དོན་མེད་ཅན་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྟེ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་དོན་
 མེད་པ་ཅན་དུ་རིགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་གསུམ་པོ་གང་

དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་མི་འགྱུར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྐྱུས་གསུམ་པོ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པར་འདོད་
 ན་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ལས་བུམ་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་
 དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་ལྡན་པའི་མིང་སོགས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་
 བྱེད་རོ། །^{༡༥} ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མིང་སོགས་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བུམ་པ་འདས་པ་དང་
 བུམ་པའི་མིང་སོགས་དེ་ནི་བུམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་། བུམ་པ་མ་སྐྱེས་ན་བུམ་པའི་མིང་སོགས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་བྱེད་ཏེ། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མིང་སོགས་རྫས་གཅིག་པའི་བྱེད་རོ། །གཉིས་པ་
 སྐྱ་སྐྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དོན་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། སྐྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ།

༡༡། །སྒྲ་ཡིས་སྒྲི་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བུམ་གསལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོའི་
 ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། དེ་མིན་སྒྲི་ནི་ཡན་གར་བ། །བརྗོད་མེད་ཕྱིར་རོ་བརྗོད་ན་ཡང་། ༡༥ །དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་དམིགས་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སྒྲོས་ཏེ། །བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པས་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པ་དེ་ནི་མིན་ཏེ། །བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བུམ་
 པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བར་བརྗོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། །བུམ་གསལ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་བུམ་གསལ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲི་མིན་པ་དང་། །བུམ་གསལ་གྱིས་གསལ་
 བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། །བུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་སྒྲི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་བུམ་པའི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། །དེས་
 ན་བུམ་པའི་སྒྲི་ནི་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། །གལ་ཏེ་ཡང་། །གསལ་བས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་ཡིན། ༥ ༢༠ །ཅེས་སྒྲོས་

ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་བུམ་པའི་གསལ་བས་བུམ་པའི་སྒྱི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བུམ་པའི་གསལ་བ་མེད་ན་བུམ་པའི་སྒྱི་རྟག་ཏུ་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་
 བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདག་ལ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཁུས་པ་གང་དེ་ལུས་ཉིད་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྒྱི་དེས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པར་ལུས་སམ་འོན་ཏེ་མི་ལུས། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། བུམ་པའི་
 གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྱི་དེ་འང་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒར་བུམ་པའི་གསལ་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་དང་ལྟན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བུམ་གསལ་མེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་དང་ལྟན་པའི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཆོ་ལུས་མེད་ན། ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་བུམ་པའི་གསལ་བ་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་བུམ་པའི་སྒྱི་དེ་ལ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་
 པ། དེ་ནི་ཀུན་ཆོ་ལུས་མེད་འགྱུར། ༡༡ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བུམ་པའི་སྒྱི་དེ་ལ་ནི་བུམ་གསལ་ཡོད་པའི་དུས་ཀུན་གྱི་ཆོ་ན་ཡང་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་

༡༡། །ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ཡི་རྒྱས་པའམ་རྒྱས་མེད་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ། །རྟག་བྱིར་བཙོས་སུ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཟད་བྱ་བྱིར་རྒྱས་པ་གང་། ། ༡༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གང་གི་བྱིར་བུམ་པའི་
 སྟེ་དེ་ཡིས་རང་འཇིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའམ། །རྒྱས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་རྟག་པ་དེའི་བྱིར་དང་། །བསྐྱར་བ་དང་བཙོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་ན། །བུམ་པའི་
 སྟེ་དེ་རང་འཇིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བུམ་གསལ་གྱི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །ཁག་ཉིས་པ་སྟེ་འཇིན་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དགག་
 པ་ལ། །གཞན་དག་ན་རེ། །བུམ་པའི་སྟེ་འཇིན་རྟོག་པ་དེས་བུམ་གསལ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པའི་བུམ་པའི་སྟེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །སྟེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། །རྣམ་
 པའི་ཆ་ནི་རྣམ་ངེས་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་གང་གིས་སྟུལ། ། ༡༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །སྟོན་པོའི་སྟེ་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གནས་པའི་སྟོན་
 པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། །སྟོན་པོའི་སྟེ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སྟུལ་ནས་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། །སྟོན་པོའི་སྟེ་འབའ་ཞིག་མི་

༡༡། །པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ། སྤྲོ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ། མེད་པ་སྦྱིར་མི་འགྱུར་བ། དེས་ན་རིགས་ལས་ལ་
 བས་བཏགས་པ། དོན་དང་སྒྲོའི་སྦྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གངས་ཅན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཁ་བ་ཅན་པ་ཡལ་མོ་ཆེ་
 དག །སྦྱི་དང་གསལ་བ་རྗེས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱི་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའམ། ཡང་ན་སྦྱི་བཞིན་དུ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྦྱི་མེད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་དག་སྦྱི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་སྤྲོ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་དད་པར་མི་
 དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། སྦྱི་ཏྲག་པ་ནི་རྒྱའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྦྱི་ཞེས་
 བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒྲོས་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཉིད་ལ་སྦྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་སྟེ། སྦྱི་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིའི་བྱ་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ཉིད་གྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྐྱོ་བྱུང་མོང་བ་ཞིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་སྒྱུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འདི་ཉིད་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་
 ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་སྐྱ་གཅིག་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྱུ་སྒྲོ་གཅིག་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུ་
 སྒྲའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དག་གིས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྱུ་རོལ་དུ་ཞེན་ཏེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྐྱ་དང་རྟོག་པས་དགག་
 སྒྲུབ་བྱས་པ་ལས་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་མ་དབྱེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྱུ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་དགོས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་སྒྲོས་བ་ཏགས་པ་
 ཅུ་མ་དུ་ཟད་ཅིང་། གསལ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས། རྒྱས་པ་ལས། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། སྒྱུ་ཡོད་པར་ནི་རབ་དུ་བསྐྱགས། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀྱན་བ་ཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅིས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསལ་

༣༡། །བའམ་བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ན་བྱེ་
 བྲག་གམ་གསལ་བའམ་གཞི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའོ་སྒྲུམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ཅིང་ཟངས་
 བུམ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་མཚན་ལ་ནི་ཆ་གསེར་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་
 དམིགས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་
 བྲག་གམ་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། །སྒྲུང་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། །
 གཞི་མཐུན་སྟོད་ཡུལ་ཅན་དག་གིས། །ཐ་སྙད་ནོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གམ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་

བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་དངོས་པོ་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དོན་
 ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ལ། གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ནི་གཞི་མཐུན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་རྟེན་ཅན། །རྫོང་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། །
 དེ་དངོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་ལས་ནི། །ཐ་དད་པས་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །
 གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་བརྟེན་མེད། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་དེ་གསལ་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། །དང་པོ་ལྟར་ན་བ་གྲུང་གི་རིགས་སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་ལ་རིགས་སྤྱི་བ་གྲུང་ཙམ་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་སེར་སྤྱི་དང་རྗེས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བའི་ངོ་བོ་བ་གྲུང་སེར་སྤྱི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྗེས་དེ་གཞན་དཀར་ཟལ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༣༡། །ཞེས་པ་ལྷན་པོ། །རྒྱུན་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གསལ་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། གལ་ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་
 བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྟོས་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་བརྟེན། ༣༥ །རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་སུ་རག་ལས་མེད་པར་ཡང་། །རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་
 ཤིང་གསལ་ལ་ལྟོས་ཤིང་རྩ་ས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་སྤྱུ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་སུ་ནི། རང་གི་རྒྱུ་ས་པོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་ལས་
 གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱར་ཡང་སྟེ་བ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་ས་པོན་དང་ཆུ་གྱུའི་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་
 པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་ ༣༦ །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་གསལ་བའི་འབྲས་སུ་མིན་པའི་སྤྱི་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་

གསལ་བ་དང་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱི་གསལ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
 དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས། རིགས་ནི་རྟག་པའི་བྱིར་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་མིན་པའི་བྱིར་བལྟས་པ་མེད་དོ། །བལྟས་པ་མེད་པའི་བྱིར་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལས་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་མེད་པ་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་
 རེ། སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་རིགས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མེད་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །^{༡༧} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མེད་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ནི་བ་ལང་བྲ་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་བྲ་བོ་དེ་ལ་བལྟས་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་རིགས་འབྲུལ་པས་བཏགས་པ་ནི། དེ་བྱིར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས།^{༡༨} །ངོ་བོ་མེད་
 པའི་རིགས་བཏགས་པས། །བྱད་པར་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན། །སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །^{༡༩} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་རིགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེའི་བྱིར། ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཤིང་རང་མཚན་

༣༡ །པའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གི་སྒྱུ་དེ་ལ་བྱེ་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་བྱེར་ཤིང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཤིང་གི་རིགས་དེ་ཤིང་རང་མཚན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བཏགས་
 ཞེ་ན། བྱད་པར་ཤིང་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤིང་གི་རིགས་སུ་བཏགས་ནས་རབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲོས་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྱུ་མ་མཐོང་
 བའི་བྱེར་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ངོ་བོར་སྒྲུང་བའམ། དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། གང་དེ་འབྲུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཡིན། ། ༢༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་སྒྱུ་
 དེ་ཉིད་ཤིང་གི་ངོ་བོར་སྒྲུང་ཞིང་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་ལ་ཤིང་གི་སྒྱུ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་དང་བཏགས་
 པ་གཅིག་དུ་འབྲུལ་པ་བརྒྱད་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ནས་སྒྲུང་བཏགས་གཅིག་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱེར། བཞི་པ་དོན་དང་སྒྲོའི་སྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི། དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྱུ་
 གང་ཡིན། གཞན་ལས་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྐྱེ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། ། ༣༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྱུ་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་

ॐ नमः शिवाय

ਅਮ੍ਰਿਤ

二五二

༣༡། གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས། ༣༢ །དངོས་འདོད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་དེ་བརྗོད་བྱ་བུམ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྐྱས་བརྗོད་པའི་བྱིར་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེ་
 བ། བཤད་པ། དངོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཉིར་ལེན་ཐ་དད་བྱིར་གཞན་དུ། །བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཉིར་བཏགས་བྱིར། ། ༣༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལས་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཉིར་ལེན་ནམ་ཉིན་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རམ། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསལ་བ་ལས་ཉིར་ལེན་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འདས་མ་འོངས་ལ་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ། དེ་བཏགས་མིང་
 དུ་མི་འཐད་པ། དོན་མེད་ན་ཡང་དངོས་མིང་དུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་ཤིང་གི་སྤྱི་དངོས་པོ་བའམ་ཤིང་གསལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤིང་

ལ་དེའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཤིང་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། །དོན་ལའང་སྒྱི་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱི། །མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་
 བ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི་ཤིང་གི་དོན་དག་ལའང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཤིང་གི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འམ། མཉན་པ་དག་ནི་
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཡོད་པ་མེད་ཚེ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ། ༣༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་སྒྱི་ནི་དེ་ལྟར་མེད་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 ཤིང་གི་ཚེས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་བཏགས་མིང་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཉེར་བཏགས་ལས་དེ་འདོད། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་ཤིང་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བཏགས་མིང་དུ་བཏགས་པར་འདོད་དེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤིང་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་
 ད་ལྟར་བའི་ཤིང་ལ་དེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་ཞིག་སྒྲུམ་སོགས་ལ་མེད་ལ། །ད་ལྟར་བ་ཡི་བུམ་བ་ཡི། །དངོས་མེད་དང་ནི་ཉེ་བ་གང་། ། ༣༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག་སྒྲུམ་བུ་དང་ཀ་བ་

༡༡། །ལ་སོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དང་ནི་ཉེ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སློ་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་འཇུག་པ། ཏྲག་ཏུ་དངོས་དང་སྒྲོ་འདོགས་
 ལ། །སེང་གེ་བྲམ་ཟེའི་བྱེའུ་ལ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ཡོད། ། ༣༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པ་གོ་བ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སློ་ནི་སྒྲམ་བུ་སོགས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་བུམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་བུམ་པ་གོ་བར་རུས་པའི་
 སྒྲ་དེ་ནི་ཏྲག་ཏུ་བུམ་པའི་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་ཚོས་འགའ་ཞིག་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྒྲ་དེ་རི་དྲགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་མིང་དང་། །ཁ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་ཉག་པ་ལ་སོགས་དང་ལྟན་པའི་བྲམ་ཟེའི་བྱེའུ་ལ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་དོན་མེད་ནའང་མིང་དུ་འཐད་པ་ནི། དོན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས། །གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲ་བཞོད་པ། །དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །འབྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན། ། ༣༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་

༡༡། །རྟེན་དུ་སྒྲེ་བོས་བྱས་པའི་བྱིར། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲི་མཚན་དོན་
 བྱེད་མི་རྣམས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞིག་ལ་སྒྲུ་ལས་སྒྲོ་ཇི་འདྲ། །སྣང་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འདྲ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས། །དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད། །^{༣༧} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་
 སྒྲུ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་སྒྲོ་ལ་དངོས་མེད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། མ་ཞིག་པའི་བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདྲ་བུམ་པ་རང་མཚན་སྣང་
 རས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། རྣ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་བུམ་གཟུགས་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 བུམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་འདྲ་བ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲི་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། །སེམས་གཉིས་དག་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དུས་གསུམ་གར་རྗེས་སུ་འགོ་
 བའི་སྒྲི་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། བུམ་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་སེམས་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྣང་ཡུལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་

འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །སྤར་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ཟིན་ཏོ། ། ༤༠ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མེད་པར། དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་ནི་
 རྣམ་པར་བསྐྱོག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། ། བཞི་བ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། བུམ་པའི་སྤྱི་ནི་བུམ་གསལ་རྣམས་དང་རྫས་
 གཅིག་གོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཡན་ཚུན་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །བྱེད་མེད་དོ་བོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ། ༤༡ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བུམ་
 གསལ་རྣམས་ནི་བུམ་པའི་སྤྱི་གཅིག་དང་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་གི་དོ་བོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་
 ཡང་བུམ་པའི་སྤྱི་དེའི་དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི། །དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་གསལ་
 བ་དེ་དག་ལ་མཚུངས་པར་རྫས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་དེ་བུམ་གསལ་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་འགྱུར། ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྤྱི་ཚས་ཅན། བུམ་

༡༡། །གསལ་དེ་དག་གི་སྒྲི་ཞེས་སྒྲི་གསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཉིད་ལའང་མཚུངས་སོ་
 ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྷོག་པ་ལ་ནི་སུན་དབྱུང་མེད། ༄༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལྷོག་པ་སྒྲི་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་སྒྲི་གསལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཏགས་ནས་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། ཡང་
 དག་པར་ན་སྒྲི་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སེལ་ངོར་རང་གི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་མཚུངས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲི་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་མཚུངས་
 ཉིད་སྒྲི་འདི་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་ངོར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉིད་གྱི་སྒྲི་འདི་ལ་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་དངོས་
 པོར་སྒྲུང་ཡང་ཡང་དག་པར་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུ་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་འབྲས་ཤེན་དུ་མ་དང་། །འཛིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན། ༄༢ །
 འཛིག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་དང་ནི། །རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྒྲི་གཅིག་ཤུ་དེ་གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། ལྷོགས་དང་པོ་ལྟར་སྒྲི་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅེ་ན།

སྒྲི་གཅིག་ཕུ་དེ་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་། སྒྲི་ཞིང་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་མེད་
 གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་འདོད་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཅི་ན། འོ་ན་གསལ་བ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་དང་། འཛིག་པ་དང་། རྒྱའི་རྗེས་
 སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅུ་མ་ཡིན་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ན། དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བས་ཁས་སྦྱངས་འགལ་ལོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲི་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཅི་ན།
 བཤད་པ། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་བྱིར་ན། །མ་འབྲེལ་བ་དང་དངོས་མེད་འགྱུར། ། ༤༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་པའི་བྱིར་ན། ཡང་དག་པར་རང་གི་གསལ་བ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་དང་དངོས་མེད་
 དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་བརྟ་དུན་ལ་བལྟོས་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཤེས་པ་གང་དེ་བརྟ་དག་ལ། །བལྟོས་པ་མ་ཡིན་སྒྲི་ཡི་ནི། །སྟོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་
 བ་མེད། ། ༤༤ ཅས་སྟོས་ཏེ། གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟ་དག་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲི་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ནི་སྟོ་ལ་བརྟ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་

༡༡། །སྒྲིང་བ་མེད་པའི་བྱིར། རང་མཚན་སྒྲིང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྒྱི་ནི་བརྟ་བྱ་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དངོས་མེད་དུ་གྱུབ་ཅེས་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དངོས་
 གཉིས་མཐོང་ལ་སྒྲོ་འགའ་ཞིག །བརྟ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་གཉིས་ལ་སྒྱི་གཅིག་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་སྒྱེ་ཡང་དཀར་ཟེལ་དང་སེར་སྒྱུའི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་བ་ལང་གི་སྒྱི་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་གིས་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྟ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་བ་ལང་གི་སྒྱི་གཅིག་འཛིན་པའི་བྱིར། སྒྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་འཇུག་
 པ་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། ༤༤ །རི་ལྷོ་རིགས་མེད་ཤེས་པ་ཡི། །འབྲས་ཅན་མིག་སོགས་ཉེ་འདོད་བཞིན། །གང་གིས་རྣམ་པར་སྒྲེ་བ་ཡིས། །རིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། ། ༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་སེར་སྒྱུ་དང་
 དཀར་ཟེལ་ལ་བརྟ་མེད་ཀྱང་བ་ལང་ངོ་ཞེས་སྒྱི་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བ་ལང་གི་སྒྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དཀར་ཟེལ་དང་སེར་སྒྱུ་
 གཉིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྒྲོག་པར་འདྲ་བ་ཅུ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་རི་ལྷོ་རིགས་མེད་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་བུའི་འབྲས་བུ་

ཅན་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་འབྲས་
བུ་གཅིག་བྱེད་པ་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ཡིས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་རྒྱུར་
པར་མི་སྤྱང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །དེ་དངོས་སྤྱང་བ་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་པུ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་
འགས་ཀྱང་རང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་དེ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་སྤྱང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཐ་དད་དུ་མི་སྤྱང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་
མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་སྤྱིར་དབང་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན། ༤༥ །དེ་ལུས་སྤྱང་འགྱུར་རིགས་རྣམས་ནི། །མ་ཡིན་ཡན་གར་མཐོང་མིན་སྤྱིར། །གསལ་འཛིན་ཆེ་ནའང་དེ་སྒྲུ་དང་། །ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྤྱང་
བ་མེད། ༤༦ ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་མཛོན་སུམ་ཡོད་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་

༡༡། །དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སམ་ལུས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ། རིགས་སམ་སྤྱི་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་རྫས་ཡན་གར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ལུས་པའི་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་ལུས་པའི་གསལ་བ་དེའི་མིང་ངམ་སྒྲུ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་སྤྱི་རྫས་གཞན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ལས་ནི། མིག་སོགས་རྒྱན་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱན་གསུམ་ལ་སྤྱི་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་སྤྱི་དེའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་དེའི་ལུས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཙམ་གྱི། །དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། ། ༥༠ ཅས་སྟོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མི་སྒྲུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་དངོས་པོའི་

རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་ལས་བསྒྲོག་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲུའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པའི་གཏན་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་བསྒྲོག་པ་སྒྲུའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་
 བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་སྟེ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་
 ཕྱིར་སྟེ་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ལྷ་པ་སྟེ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟེ་དེ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་པ་སྟེ་འོ། །རྒྱན་ནི་གཞན་དུ་བཞེད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དངོས་བརྟེན་དངོས་འབྲེལ་ཕྱིར། །དངོས་པོ་གཤམ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེ་ཡོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྒྲུང་ནས་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིན། །ལན་བཏབ་ཕྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་

༡༡། །མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ལྟེན་སྒྲིལ་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཅེས་སོགས་སུ་སྒྱི་འཛིན་རྟོག་
 པས་རང་མཆོན་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཆོད་མས་གཞོད་པར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པར་རྟོག་པ་ལ་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རང་
 མཆོན་མི་སྒྲུང་བར་མཐོང་བས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དངོས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་ན། ཞེས་སྒྲིལ་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་
 འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། ཡུལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་སྒྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྒྲོན་འགོ་ཅན། །དེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་ཉེས་འདི་མེད། །ཅེས་སྒྲིལ་ཏེ། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་འཛིན་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །དུག་པ་དོན་
 དམ་པར་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་ཤུར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །

༣༡ །གལ་ཏེ་སྤྱི་མཆན་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀས་རང་མཆན་རྟོགས་པར་བཤད་པས་སོ་སྤྱི་མཆན་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཆན་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་
 འཇུག་ཡུལ་རང་མཆན་ལ་མ་དམིགས་པར་ཡུལ་རྟོགས་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཆན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྤྱི་མཆན་མེད་པར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཡང་
 མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འགྱུར་བས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་སེལ་ངོར་གྱིན་ཏུ་འང་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དང་ཚད་མ་
 མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་མཆན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཆན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་འབྱུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 རྒྱུ་འདུག་པར་མཆན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞུགས་པས་དོན་རང་མཆན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདིར་ལ་ལ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་སོ་

༡༡། །ཆ་ནས་ཚད་མའི་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འབྱུལ་བ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འབྱུལ་བའི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ལ་ནོར་བུ་མི་སྣང་བར་མཚུངས་ཀྱང་
 ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ལ་རང་མཆོན་མི་སྣང་བར་མཚུངས་ཀྱང་རང་མཆོན་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་གི་དོན་སྒྲུབ་ན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞུང་བྱ། ༥༩ །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དབྱེད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་དང་སྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ལས། ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་གཞུང་བྱ་ཡིན་གྱི། སྒྱེ་མཆོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་དབྱེད་པ་ལྟར་དོན་གཉིར་སྒྲེས་བུ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ནི་རང་མཆོན་དེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱེ་མཆོན་ལ་དབྱེད་ཞུགས་ཐོབ་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་བྱ་གཉིས་
 སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རང་མཆོན་གཅིག་ཕྱ་གཞུང་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞུང་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་རང་གཞན་

རོ་བོ་ཡིས། རྟོགས་སྤྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། ༥༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་རོ་བོར་སྦྱང་ནས་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཆོན་ལས་
 གཞན་སྤྱི་ཡི་རོ་བོར་དངོས་སུ་སྦྱང་བའི་བྱགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྦྱུང་དུ་དགོངས་ནས། ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་སྤྱི་
 མཆོན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་རོ་བོས་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་འབྲུལ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་སྤྱིར། རྟོགས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་
 པར་བཞེད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་རང་མཆོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་པར་ཞེན་པ་མིན་པར་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཆོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིར། ཆོད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་འབྲུལ་པ་
 ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རོ་བོས་ནི། རྟོགས་ནའང་འབྲུལ་པ་ཆོད་མ་མིན། ༥༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རོ་བོས་སྦྱང་བའི་
 སྟོན་ན་ནི་རྟོགས་པར་འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཆོན་ལ་རང་མཆོན་དུ་འབྲུལ་པའི་སྤྱིར། ཐལ་བ་ལས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། འང་

༡༡། །ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་ཚེས་ཅན། རང་མཚན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་བྱིར། ཐལ་བ་ལས་རང་མཚན་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་བརྗོད་
 པ། བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱིར། །འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། བསམ་པའི་དོན་འཇུག་ཡུལ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བ་མེད་པའི་བྱིར། སྐྱེ་མཚན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་
 ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བརྗོད་པ། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན། ། ༥༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རང་མཚན་མི་སྣང་ཡང་མ་རྟོགས་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྐྱེ་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་རྟོགས་ན་སྣང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི། བརྗོད་
 བྱ་ཉིད་བྱིར་དེ་དངོས་ཡིན་ཅེས་པ་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་དཔེའི་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་བྱིར། བོར་བྱ་སྟོན་མེད་འོད་དག་ལ། །ཞོར་བུའི་སྟོ་ཡིས་མཛོན་རྒྱག་
 པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་། །རི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་བྱད་ཡོད། ། ༥༥ །དེ་ལྟར་རི་བཞིན་དོན་མེད་ནའང་། །རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་སྣང་དག །དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་བས། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག། ༥༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ།

དཔེར་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་གཉིས་ནོར་འོད་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཡིས་མངོན་པར་བརྒྱག་པ་ན། དེ་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དང་ནི་རྗེས་དཔག་མིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དེར་སྒྲུང་བ་དག་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་འབྱུང་བར་འདྲ་ན་འང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་གི་གཞུང་བྱ་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞུང་བྱ་ཞེས་འགོད་པར་མཛད་ལ། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གཞུང་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་གཏུན་ཆོགས་སུ་བཀོད་ནས། གཏུན་ཆོགས་དེ་ཡང་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་

༡༡། །པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྣང་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། རོན་ལ་མི་གནས་པའོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བར་གོ་ནས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་
 ལ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའང་རང་ཞི་བར་འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཆད་པའོ། །མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་དེར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མའི་སྣང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་
 སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་སྟེ་ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །བདུན་པ་ཆད་མའང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། གང་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས། རྗེས་འགོ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །
 དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། ༥༩ །མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ། རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན།¹⁰ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་གང་ལ་གཟུང་བའི་དོན་
 གྱི་རྣམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་དོན་རང་མཆན་དེ་ལ་རྟོགས་སོགས་རྒྱ་མཆན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་བའི་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། མངོན་

༣༡། །སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན།། ༤༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་དེ་ལས་ནི་ཚོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ན་
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོས། མངོན་
 སུམ་དང་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེའང་རྟོགས་པ་པོ་དེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དང་། ཤུག་སྒོ་གྲོས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་ལས། འཚོལ་བར་ཡང་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་
 ཡང་གཞན་དུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་གིས་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གང་གསུངས་པ་འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་སྒྲུབ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེས་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལུང་འདི་དག་གིས་ནི་རང་སྐྱེ་མ་བྱེ་
 བའི་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའམ་ལ་མེ་ལྡན་ཙམ་ཚད་མ་གཉིས་ཀར་གྱིས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་ནི་སྐྱེ་མཚན་

ཁོ་ནའོ་ཞེས་གེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། ༤༩ །གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་བྱིར། །གསུམ་གཅིག་གངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་གློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། །ཡུལ་ཅན་ཚད་མའང་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་བཞེད་པ་དང་། །གང་གི་བྱིར་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྟེ་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་དེའི་བྱིར། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གསུམ་ནས་དུག་གི་བར་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་ཤུར་འདོད་པའི་གངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྟོས། །གཞལ་བྱ་གཉིས་བསྟན་པས་ཚད་མ་གསུམ་པ་སོགས་དང་ཚད་མ་གཅིག་བསལ་ཞིང་། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །གང་གི་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཞན་གསུམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། །ཚད་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །རྒྱན་ལས་གྱུང་། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་

༡༡། །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཚད་མ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་
 ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་བྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
 གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་ནི་མདོན་གྱུར་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ལྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་འབྲུལ་པའི་
 བྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྤྱིད་ལ། དེའི་བྱིར་ཚད་མ་ཡང་མདོན་སུམ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྟ། དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་པ་གྲུབ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས། རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་དགག། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་འང་འདོད། ། ༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་
 ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཤུར་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་བོ་འང་འདོད་པས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ལྟས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་རྟགས་པའི་བྱིར་གཞལ་བྱ་

༡༡། །པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་སྟོ་མིན་ཏེ། ༥༥ །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །དོན་གྱི་རྣམ་ལ་བཟློས་མེད་ན། །བར་
 ཚོད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་སྐྱེས་སྟོ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༥༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་མངོན་སུམ་ནི། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞལ་བྱར་མེད་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་
 གཟུང་བའི་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་བར་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་ལས། །མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པ་ལས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་
 གྱི། མངོན་སུམ་ཡོད་པས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགལ་བའམ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་དང་། །རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ།¹² ༥༧ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་
 གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་འཇལ་བྱེད་དུ་འགལ་ཏེ། དེའི་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བའམ། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་པ་བྱོད་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ལྟོག་

༡༡། །གཞན་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་འདོན་ནས་གཞན་གིང་ག་པ་དང་། ཏུ་བའི་བྱད་པར་དང་། ལུ་བའི་བྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གིང་དང་། མེ་དང་། ལུ་བའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རྟགས་
 པའི་སྒྲོ་དེའང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ཞི། བསྐྱབ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་འདོན་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལ་ཡོད་པས་ན་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་པ། དགག་པའི་རྟགས་ལ་
 འབྱུལ་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི། །འབྱུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དག་གལ་ཏེ་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སངས་ཡིན་
 ཏེ། ལྟ་སྐྱེན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འབྱུལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ག་པ་དང་། ཏུ་བ་དང་། ལུ་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གིང་དང་། མེ་དང་། ལུ་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བའི་
 རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏུ་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟགས་ལོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འདྲ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ག་པ་ཆོས་ཅན། ག་པ་དང་ལྟན་པའི་གཞིར་གིང་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་འབྱུལ་བ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ལམ་པོ་ཆེའི་སྦྱེས་བྱ་སྡོ་སངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི་རྟགས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མིན་གྱང་དེ་དང་
ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། བྱིད་ཅག་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་འབྲུལ་བ་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟགས་
ཡང་དག་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་ལས་འགའ་ཆེ་དངོས་འགའ་ལ། །དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གྲུབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྦྱེས་པའམ། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་གདོན་མི་
ཟ། ༥༠ །རང་གི་རྒྱུའམ་ངོ་བོ་དག །མེད་པར་དོན་ནི་སྤྱི་མིན་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འང་མཚན་ཉིད་ཡིན། ༥༡ ཅེས་སྦྱོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཤ་པ་དང་། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་དུས་
འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་དུ་བ་དང་། ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་མེ་དང་ཤིང་དེའི་རྟོགས་པ་སྦྱེས་བྱ་འགའི་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་
གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དུ་བ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལས་སྦྱེས་པས་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའམ། ཤ་པ་ནི་ཤིང་དེའི་ངོ་བོར་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། དུ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱ་

༣༡། །མེའམ་ཤ་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་དག་མེད་པར་རྟགས་དུ་བ་དང་། ཤ་པའི་དོན་ནི་སྤྱིད་པ་མིན་པའི་ཕྱོག་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་དག་འབྲས་རང་གི་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅི་རིགས་ནས་གཏན་ཚིགས་གཞན་དུ་འང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཉིས་པ་དགག་པའི་རྟགས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ནི། བཟླ་ར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་འམ། །རང་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དག་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ནི། །དེ་དང་ལྡན་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད། ། ༡༢
 ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡོད་ན་བཟླ་ར་རུང་བའི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད་མས་དམིགས་པའམ། ཤ་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་ཅམ་དང་། དུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མེ་གསུམ་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཡོད་
 པར་གྱུར་གྱང་། བུམ་པ་དང་། ཤིང་དང་། མེ་གསུམ་པོ་སྒྲུང་བ་མེད་ན་ནི་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་དང་། ཤ་པ་དང་། དུ་བ་དེའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ངོ་
 བོ་ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་ཞེས་པས་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་བཟླ་ན་པར་ལྟ་དབང་སྒྲོས་བཞེད་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱབ་བྱེད་དང་། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་

༡༡། ཁུས་པ་སོགས་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་། དེས་དབང་གེས་བསྐྱེད་པའི་ཁུས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པར་ཆད་མས་
 རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོའི་སྒོ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་དང་། དེས་དབང་གེས་བསྐྱེད་པའི་ཁུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་བས་ལ་སོགས་པས་སྒོ་
 ལྷོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁུས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ནི་རྒྱའི་ཁུས་པ་ལ་བཞེད་དོ། །ལྷ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དབང་པོ་དང་། དེས་དབང་གེས་བསྐྱེད་པའི་ཁུས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་རྟོགས་
 པ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པར་ནི་སྤྱི་མཆོན་འཛིན་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་སྒློག་གྱུར་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆད་མ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་

༣༡། །སྒོ་ནི་རང་མཚན་དང་། སྒྱི་མཚན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྱི་མཚན་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་རྟགས་
 མེད་པར་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མེ་སྒར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་བྱད་པར་མེ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་བྱད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ནི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྒྱི་གཉིས་ལས་གཞལ་བྱ་མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཉིད་དམ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཅིག་གི་གྲངས་སེལ་བར་མི་རུས་སོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱད་པར་མཐོང་བའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རང་མཚན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 ཚད་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་སེལ་མི་རུས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་མི་རུས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་རང་སྒྱི་

༡༡། །དུ་ཐལ་བ་སྤང་། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་དོག་གི་སྤྱིའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པའི་ཆོད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བསྐྱབ་ཅིང་འཇལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །རྒྱན་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རང་མཆོན་དུ་འདྲ་གྲུབ་པས་སྤྱིའི་ངོར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལས་དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་གཞན་གྲུབ་མིན་ཅེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མས་རང་མཆོན་ལས་གཞན་
 སྤྱི་མཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྤྱང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་རང་མཆོན་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། ། ༥ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ།

༡༡། །རྟག་པ་ཙམ་དང་། བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྱི་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཞེན་ནས་དཔག་བྱ་དཔོག་
 བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཙན་གྱི་སྒྱི་ལ་ཆོས་གྱི་སྒྱི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་གྱི། །བྱད་པར་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱས་པ་ལས། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེ་ཆོ་ཆོས་གྱི་རྗེས་འགོ་བ། །སྒྱི་ཡི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས། །དེས་ན་ལྟོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད། །བྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཆོད་མ་འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི། །དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་བསྐྱབ་
 ཕྱིར། །རྟགས་སྒྱིའི་ཡུལ་ཙན་དུ་བཤད་དེ། །བྱད་པར་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་སོགས་རྟགས་ཆོས་དོན་གྱི་ཆོས་སུ་
 བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཙམ་དང་། བྱས་པ་ཙམ་ཡང་དོན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་བྱས་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པར་དོན་ལ་གནས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྒྲོའི་སྒྲུང་ཡུལ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྐྱབས་པས་ཕྱིའི་དོན་དེར་བསྐྱབས་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲོའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིའི་དོན་དེ་དང་དེར་ཞེན་ནས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྒྲོས་ཅི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་ཕྱིའི་དོན་གྱང་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་ནི། །དེ་དག་དང་ཡང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་
 གུན་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་གྱང་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གུན་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 སྒྲོས་དངོས་པོ་གཅིག་གྱང་ཆོས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ལྟོག་པའི་ཆོས་དུ་མ་གུན་བཏགས་པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས། དབྱུང་ན་མ་གྱུབ་གྱང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བཏགས་པར། །འཇིག་རྟེན་རི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་གུན་བཞག་པ། །

༡༡། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་
 ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཟུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་སྒྲིལ་ཡིན་ན་རྟགས་
 ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་སོགས་རང་མཆོན་ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱང་། ལྷང་བཏགས་སོ་
 སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་དུ་ཞེན་ནས་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྟགས་འཛིན་
 གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། གཅིག་ནི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲིབ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅན་

གྱི་སྒོའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀ་འཛིན་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ན་ཡང་དང་པོས་རྟགས་གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་རྟགས་ཅན་པ་ལ་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་ལ། བྱི་མས་རྟགས་ཅན་གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་རྟགས་པ་ལ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 རྟགས་འཛིན་གྱི་སྒོ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོས་རྟགས་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་རྟགས་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཞན་དགོས་པས་རྟགས་
 འཛིན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས། རྒྱན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་
 རྟགས་འཛིན་ཡིན་ལ། ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་ནི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་དུ་བཞེད་དེ། རི་རྒྱད་དུ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ཉིད་དེ། རོན་དམ་
 པར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྟེ། ཡུལ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དེ་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་དུ་བ་སྟོ་བུར་

༡༡། །བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དུ་བའི་སྒོ་ལས་མེའི་སྒོ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ནི་མདོན་སུམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱུག་
 པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཁོ་ན་རྟགས་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལྷགས་ནི། མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལས་རྟགས་འཛིན་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་
 སྒོ་གཉིས་ཀ་རྟག་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟག་པ་དང་མདོན་སུམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་རྗེས་དཔག་དེ་བརྒྱད་ནས་ཡུལ་ལ་
 རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། དངོས་གང་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། དངོས་ལ་དེ་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྒོ།¹⁵ ༡༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བའི་རྒྱ་དང་། བྱས་
 པའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་རང་གི་བྱུང་བྱུང་གྱུར་པའི་རྟགས་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལས་རྟགས་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་དེ་བསྐྱེད་ལ། སྒོ་དེས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་བརྒྱད་ནས་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་

ཚུལ་ནི་དེ་འདྲའོ། །རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་བྱལ་པར་བྱེད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་བྱལ་བུའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ། སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱད་ནས་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྒོ། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འབྲེལ་བྱིར་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཡང་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། ། ༥༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟགས་དང་
 རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་གཉིས་བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་རང་གི་གཞུང་བུའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་
 མཆོན་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིས་ནི་སྟོང་ཡང་ཡུལ་རང་མཆོན་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་མི་བསྐྱུ་ཡང་འབྲུལ་བར་བསྐྱོན་པ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་བྱིར། །དེ་དངོས་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མིན་ཀྱང་། །
 འབྲུལ་བར་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན། ། ༥༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གི་སྒྲུང་བ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་རང་མཆོན་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རང་མཆོན་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་རང་གི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ལ་རང་མཆོན་དེའི་ངོ་
 བོར་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཀྱང་རང་མཆོན་

༡༡། །མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་མཆོན་དུ་འབྱུང་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། །བྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་འཕམ། །རྒྱ་དག་བྱབ་པར་བྱ་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་མཆོན་དེ་
 ཡང་དེ་སྟོའི་ཡིན། ། ༥༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བསྟུ་བ་བྱའི་ཆོས་མེའམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་
 དུ་མེ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་འཕམ། མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་འཕམ། དུ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ཅིང་། །བྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། དུ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟགས་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྟགས་འཛིན་དེ་ཡང་རྟགས་ཅན་དེའི་སྟོ་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགག་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་དངོས་བཤད། འབྲེལ་བ་མེད་ན་དགག་རྟགས་སུ་མི་རུང་། དོན་བསྟུ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགག་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་
 སྟོར་བས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་བརྗོད། མ་བརྗོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། དེས་ན་རང་སྟོས་བརྗོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཆོད་མས་

གྲུབ་པར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི། འོན་ཀྱི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།། ༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དགག་བྱ་འགོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་རང་མཚན་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཅན་ལ་དགག་བྱའི་ཚེས་མེད་ངེས་བསྐྱབས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་བོ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཚེས་མི་དམིགས་པ་ལས་དགག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྟགས་ལས་ཡོད་ངེས་བསྐྱབ་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་ཀྱི་བསྐྱོག་པ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉིད་ཚད་མ་བསྐྱོག་པ་ལས་དོན་མེད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་མི་དམིགས་པ་དང་མེད་ངེས་བདག་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྒྱུར་བས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། མེ་ལ་སོགས་དམིགས་པ་བཞོད་པས་ཀྱང་
 གྲང་རེག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་བོ་ཞེ་ན། དགག་ལ་དེའམ་དེ་རྒྱ་དང་། འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད། མེད་པ་འཇེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།། ༥༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་སུ་གྲང་རེག་

༡༡། །དགག་པ་ལ་གང་རེག་དེའམ། གང་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱུ་ལོང་བྱེད་དེའི་རྒྱ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟགས་མེ་སྟོབས་ཆེན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སྟོགས་སུ་གང་རེག་དེ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པར་འཇེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྟོགས་སུ་གང་རེག་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་དགག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མ་བརྗོད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
 གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྗོད་པས། །གཞན་མེད་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གང་རེག་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་ན་དེའི་བྱིར་རྟགས་མེའི་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་ས་སྟོགས་སུ་གཞན་གང་རེག་མེད་ངེས་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་འདི་ན་གང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། གོང་བུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །གལ་ཏེ་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་སྟོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་མེས་གང་བའི་རེག་པ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་
 གིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། འགལ་བྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་།¹⁶ ༥ །ཅིས་འགྱུབ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་བྱིར། །ཞེ་ན་དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད། །སྤང་བ་མཐོང་མེད་བྱིར་ཞེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མེས་གང་བའི་རེག་པ་ཁེགས་ཏེ།

དེ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་གྲུབ་པར་
 འདོད། གལ་ཏེ་གྲང་བའི་རེག་པ་སྒྲར་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་མེ་དང་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ན་སྒྲང་དུ་རུང་བ་ལས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མེ་དང་གྲང་བའི་རེག་
 པ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ༥༥ ཅིས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁས་སྤངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་བསྐྱབ་
 པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །བཞི་པ་རང་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་བྱིར་རང་སྐྱས་བརྗོད་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །གང་ལ་དེ་ནི་ཚད་མིན་
 དེས། །དགག་པ་ནམ་ཀུན་བརྗོད་བྱ་མིན། ༥༦ ཅིས་སྟོས་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེའི་བྱིར། མེ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་རང་སྐྱ་བརྗོད་པའི་དགག་ཏུགས་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མས་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ནི། ཡང་གི་སྐྱ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྐྱར་ཏེ། མི་དམིགས་པར་རང་སྐྱ་དང་ཡང་ནི་མི་དམིགས་པ་ཡང་

༡༡། །གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྐྱེལ་བ་དེས་མེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ས་སྟོགས་སུ་གྲང་བའི་རེག་པ་དགག་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་སྟོགས་
 སུ་གྲང་བའི་རེག་པ་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་ལའང་མཚོན་ནུས་པས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་དང་འགལ་དོན་གྱི། །འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་བཤད་པ་ཡིན། །ཀྱན་ལ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངག་གིས་མི་དམིགས་པ་
 འཕེན་པར་བསྟན་པ་དེས་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཏུ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་མི་དམིགས་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱན་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་དོན་ཐ་དད་མེད་པ་

ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དགག་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འགལ་བ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། གྲུབ་དང་བཀག་པ་མེད་
 པར་ནི། །དགག་ལ་ཚད་སྒྲ་གང་ཡིན་ཏེ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་དེ། ༡༡ །སྒྲ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་བསྐྱབ་བཞིན། །དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང་། །འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་
 རོ། ༡༢ །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་འགལ་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕ་
 འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་མེད་པར་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲ་བའི་རྟོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ལ་འགལ་
 བ་མེད་ཅིང་། དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ངག་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱེས་བུ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་རྒྱེས་བུ་ཡ་ལོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་བསྐྱབ་
 པ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདི་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། རྒྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་བཅོམ་པར་

༡༡། །འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱ་པ་ལ་པོ་ཀུན་མཁུན་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སྒྲུབ་བྱ་བྱི་སོགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཀུན་མཁུན་དང་། སྒྲུབ་བྱ་བྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཀུན་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་ལས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་སྐྱོངས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་སྐྱོངས་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། སྒྲུབ་པ་པོ་མཁུན་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་
 ལས། ཤེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ། འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པོ་རིག་ཡིན་ན། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་རོ་བོ་གང་། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་
 པོ་ལ་ལ་ཀུན་རིག་པ་ཡིན་སྲིད་པའི་བྱིར་ན། ཀུན་རིག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བའི་རོ་བོར་གནས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ཀུན་རིག་པ་མི་སྲིད་

༡༡། །ཅན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པ་སྒྲར་ཉིད་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། ཇི་ལྟར་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ནི་དགག་པ་ལ་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱན་ལས་
 གྲང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་
 ཏྲགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དགག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འབྲེལ་བ་པོ་འགོག་པ་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞོད་བྱེད་གྲུབ་ནས་གཞོད་བྱ་འགོག་པ་འགལ་བླ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྣང་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་བཀག་ནས་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྣང་བསྒྲུབ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་མི་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་བཀག་ནས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འགོག་པ་མི་
 སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་གྲུབ་ནས་གཞོད་བྱ་འགོག་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་འགལ་

དམིགས་བཞི། བྱབ་བྱ་འགལ་དམིགས་བཞི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་དང་ལྡན་
 པའི་གཞི་ཚེས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་འོ། །བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི།
 དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཚེས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་
 དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཚེས་ཅན། གྲང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཚེས་ཅན།
 གྲང་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བྱབ་བྱ་འགལ་དམིགས་བཞི་ལས། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་

༡༡། །འགལ་ཟེའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅན་གྱི་མེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཚལ་ཅན། གྲང་རེག་མེད་དེ། ཅན་གྱི་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་
 བྱེད་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚལ་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། ཅན་གྱི་མེ་སྟོབས་
 ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚལ་གྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་ཚལ་ཅན། གྲང་འབྲས་སུ་ལོང་བྱེད་
 མེད་དེ། ཅན་གྱི་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་དེ་ཚལ་ཅན། གྲང་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། ཅན་གྱི་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
 དམིགས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཚལ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དྲག་ཏུ་སྦྱར་བཞིན་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཚལ་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་ཏུ་སྦྱར་

༡༡། །པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། མེ་སྟོབས་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་པ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན་དེ་
 དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཅེ་ན། བདེན་མོད་གྱི། གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱན་
 ལས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དག་ནི་ཡན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་པར་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ཡན་ཚུན་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཐ་མི་དད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་
 དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡན་གྲུབ། ལྷ་བ་བྱེད་ལྡན་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འདོད། །དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་ལྡན་
 ན། །དངོས་རྣམས་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༧ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་

ཁྱབ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་ལྷོག་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་རྣམས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ནི་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ཆོས། །
 ལྷོགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷོགས་དག་ལས། །གང་རུང་ཉིད་སོགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། །ཅི་ཡང་རུང་ལ་སྲིད་བྱིར་རོ། །^{༡༦} ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་སུ་
 རྟོག་པས་སྦྱར་ཞིང་སྟོ་བཏགས་པའི་ཆོས་དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྷོགས་དང་མཐུན་པའི་ལྷོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟག་པར་ལུང་ལས་
 བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་མེད་གྱི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཁྱབ་བྱེད་ལྷོག་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལའང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། །ཁྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་གོ་བྱེད་འདོད། །གལ་ཏེ་རང་གི་ལྷོག་པ་ནི། །རྣམ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནའོ། །^{༡༧} ཞེས་སྟོས་ཏེ། གོང་དུ། དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་
 ལྷོག་ན། །ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལའང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་ན། རང་ལྷོག་པའི་རྟགས་དེ་ཁྱབ་བྱ་ལྷོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལོག་པས་ནི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་

༡༡། རྒྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། རྒྱུ་དང་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལའང་གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་མེ་དང་གིང་ཙམ་ལྷོག་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། བྱུང་བྱེད་དུ་བ་
 དང་། ག་པ་ལྷོག་པ་ནི་རྣམ་པ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ཅིང་ངེས་ན་དེའི་ཆོ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །འོ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་རྩི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ། མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། ཆོད་མེད་རྟགས་སུ་བརྗོད་
 གང་ཡིན། །དེ་ནི་གིན་ཏུ་མྱོངས་དོན་ཏེ། །གནག་རྩི་མོ་བར་གྲགས་སྤྱིར་རོ། །༧༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་སྒྲུང་རུང་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་བྱེད་ཆོད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་
 བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ངེས་སོ་སྟུམ་པའི་རྒྱལ་བ་གིན་ཏུ་མྱོངས་པའི་དོར་ཐ་སྟོད་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་མཁས་པ་ནས་གནག་རྩི་མོའི་བར་ལ་
 གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ནི་རྒྱུ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིར། མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག །མེད་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན། །དེ་ཡང་སྒྲུང་
 བར་འདོད་པ་ཡི། རྒྱུ་ལམ་རང་བཞིན་སྒྲུང་མེད་ཉིད། །༡༠༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ནི་རྒྱུ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་འདུས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་

དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དེའང་ཡོད་
ན་སྒྲུང་བར་འདོད་པའི་རྒྱུའམ། རྒྱབ་བྱེད་དམ་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བར་མི་འདོད་པའི་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཞར་ལས་འོངས་པའོ་ཞེས་སྟེའོ། །
གཉིས་པ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སྦྱི་མཆོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ། རྗེས་པ་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་བརྗོད། རིགས་པ་ཅན་པའི་མི་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ།
རྟོགས་ཚུལ་དངོས། རྗེས་དཔག་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར། མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྒྱ། མ་ངེས་པའི་དབེ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན། ཁ་དོག་སྦྱི་ལ་སྦྱོར་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །འཛིན་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད། །
ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྒྲུང་བ་ནི་སྦྱི་མཆོན་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྦྱི་ལ་མི་རྟག་པར་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་

༡༡། །པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པ་ཡིད་གྱིས་སྤྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་གྱིས་རབ་རྒྱ་སྤྱར་བར་བྱེད། ཅས་
 སོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མདོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། ༡༠༡ །དངོས་ལས་མི་རྟག་
 གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྤྱར་གྱུ་བ། ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གཞལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་དོག་རྒྱན་ཆད་ཀ་མ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་
 དེས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་ཉིར་ལེན་ཚད་མ་སྤྱ་མས་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁ་དོག་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡང་དག་པར་ན་གཞན་དུ་མེད་པས་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ལས་སྤྱར་གྱུ་བ་ཟིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་དུག་པའི་སྐྱེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དུ་མའི་དངོས་དེ་བརྗོད་བྱ་མིན། རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཚེས་བརྗོད་
 བྱ་ཡིན། ། ༡༠༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། ཁ་དོག་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་
 ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་གྱུར་ཁ་དོག་ལས་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་བཏགས་པའི་ཚེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་དེ་
 བྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་
 བྱད་པར་ནི། སྦྱི་ཡི་རྟོན་ནི་གྲུབ་པ་ན། སྦྱི་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དེ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་ཕྱིར་རྗེས་དཔོག་ཡིན། ། ༡༡༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱི་མི་རྟག་པའི་རྟོན་ཁ་དོག་ནི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་རྟོན་གཏན་ཚིགས་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། སྦྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་

༣༡། ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མ་རྣམས་ན་ཉེན་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་ཏེ། ཁ་དོག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་
 ལྟར་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐ་སྟོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། སྤྱི་ནི་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཡིན་ལ། ཐ་
 སྟོན་ཀྱང་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ན་ངེས་པའམ་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་
 མཐོང་བ་ན་དེའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། །ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། །འབྲུལ་ཕྱིར་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། །ཐ་དད་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༠༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་མ་མ་མཐོང་ཞིང་ཁ་དོག་རྒྱུན་ཆགས་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་
 ལར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་ཤེས་ཏེ། མི་ངེས་པའི་རྒྱ་ཁ་དོག་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དབང་གིས་

རྟོག་པས་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་རྟུ་བཟུང་ནས་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་དོག་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་ཐ་དད་དེ་རྟོག་པས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲོང་གི་སྒྲ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་
 པས་གཅིག་རྟུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་པ་ནི་ཞིབ་མོ་དག་གིས་དབྱུང་ན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་རུས་ཀྱི། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་བདེན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་
 གྱིས་བར་གྱི། སྐྱེ་བོས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི། །འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཛིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཙོ་ཉིད། ། ༡༠༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེས་རུས་པ་འདི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཡང་མཁས་པ་
 རས་གྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མར་མེ་དང་དུང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་ཆད་ཀ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་མཛོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་ཡིད་ཡོངས་སུ་གཏད་ན་གཙོ་ཅིང་དེས་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་རྟག་པར་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། རུས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །
 གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་མེད་པས། །འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མྱོངས་འགྱུར་ངེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༠༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འཛིག་པ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དཔེར་ན་ས་བོན་མཛོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་

༡༡། །པའི་ཆེ་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུ་གུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པས་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ས་བོན་གྱིས་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ངེས་ཤེས་གསལ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་ཁ་དོག་མི་ཏྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁ་དོག་མི་ཏྟག་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་ཡང་ཁ་
 དོག་ཏྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ནི་ཁ་དོག་མི་ཏྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཏྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་དབེན་པ་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་པ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཇོ་ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གོམས་པ་གསལ་ཞིང་ཏྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་
 ཉིད་ལས་མི་ཏྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་རྣམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་མི་ཏྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་

དབང་སྒོས། རི་ལྷར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལའང་སྒྲོ་བཏགས་པས་ངེས་པ་ལ་གོགས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱས་སུ་དཔག་པས་ཅི་བྱ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བཏགས་པས་མ་ཆོད་པ་
གང་ཡིན་པ་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒོ་ཡངས་པ་ཅན་དེ་དག་གིས་མཐོང་ཉིད་ལས་ཏེ། གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ངེས་པར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་བཞེད་དོ། །ལྷ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱས་སུ་སྒྲེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་དུ་མར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་ཡུལ་
ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སྒྲོག་པ་ཡིས། །ཐ་དད་མེད་དོན་དེ་ལ་ནི། །ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྒོ་དང་། །རི་ལྷར་བརྟུང་བཏགས་པ་ཡི་སྒྲ། ༡༠༥ །ཐ་དད་རྟེན་ཅན་བཞིན་འཇུག་འགྱུར། །
ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་རྟག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སྒྲོག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཁ་དོག་དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཅན་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་དོག་དེ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྷར་སྒྲ་དུ་མ་ཡང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟུང་

༣༡། །བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སྒྲས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །
 གཞན་ཡང་། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་དང་ནི། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་སྦྱེད་བྱེད། ། ༡༠༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཁ་དོག་ལ་རྟག་པར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། །ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་སོགས་
 མེད་ན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་རང་རི་ལྟར་གནས་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་སྒོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྡེ་བ་གཞན་གྱི་
 མི་རྟག་པ་བརྗོད་པ་ནི། །ཡང་ན་འདིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་¹⁷ །རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །སྒྲར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ༡༡༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཡང་ན་རང་གི་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་འཇིག་པ་ནི་
 མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོ་རྒྱན་ཆད་ཀ་མའི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་ན་འདིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་། །དེ་ཡང་སྒྲར་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་བྱིས་
 མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། །དངོས་པོ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི། །དངོས་ལས་མི་རྟག་

གཞན་དུ་མེད། །ཅེས་པའི་ཞར་ལ་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་ཙན་གྱི་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་ །དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་ཡོད་པའམ། །འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཙན། །མི་རྟག་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་པ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་པ་ཙན་པ་གང་གི་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཞིག་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་གྱིས་ཆོད་ཅིང་མཐའ་གཉིས་གྱི་དབུས་ན་
 གནས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲུ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཙན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲུས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་
 འདོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད། །༡༡། བྱོད་འདོད་པའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དེའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུ་བྱིར་མེད་ཡིན་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 གཞན་དག་ན་རེ། །སྒྲུ་ན་མེད་པ་སྒྲུ་མའི་མཐའ་དང་བྱི་མར་མེད་པ་བྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅིས་མ་ཡིན། །འོ་ན་བྱེད་མཐའ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྒྲུ་བྱི་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་

༡༡། །ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བྱེད་ཞིག་ནས་མེད་པ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། གཞན་དག་ན་རེ། རྟག་པ་སོགས་སྦྱར་མི་རུང་བྱིར། །ཞེ་ན།གལ་
 ཏེ་སྤྲ་བྱིར་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །བྱ་བ་སྟེ། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་ཅིས་རྣམ་དབྱེ་
 རྟག་པའི་སྒྲ་དང་། བདུན་པ་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱར་བ་གནས་གཞིའི་སྒྲ་སོགས་སྦྱར་རུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། མཐའ་ལ་དེ་ཇི་ལྟར། ༡༡༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྤྲ་བྱིར་མེད་པའི་
 མཐའ་གཉིས་ལ་ཚོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེས་དངོས་པོའི་སྒྲ་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མཐའི་མཚམས་ཅན་ལོ་ཞེས་རྟག་པའི་སྒྲ་དང་། དེའི་བྱེད་པར་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་
 ཇི་ལྟར་འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་ལོ། །ལྟ་བུ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ལས་མཐའ་གཉིས་
 རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པའི་སྒྲ་མི་རུང་ན་མཐའ་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་རྟག་སྒྲ་མི་རུང་བ་མཚུངས་ཏེ། །བྱེད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཡོད་ཉིད་དང་འབྲེལ་

༣༡། །སྒྲུབ་ཅིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་པའི་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་དུས་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་དང་སྒྲུབ་ན་མེད་པ་
 ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་སྒྲུབ་མེད་དང་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ན་མེད་པ་དེ་ཡིས་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མ་འགྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྒྲུབ་མེད་གསལ་བྱུང་
 མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་ལ། འབྲས་བུ་མེད་ན་རྒྱ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱ་དང་། །འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་གྲགས།¹⁹ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུར་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་། འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའང་མི་བདེན་ཏེ། ཡོད་ཉིད་དེ་དག་འབྲེལ་དེ་ཡང་། །རྟག་ན་འོ་
 ན་འདི་འབྲས་གང་། །²⁰ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་འབྲས་བུར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་། འབྲས་བུ་རང་གི་རྒྱ་དང་། འདྲ་བ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་

གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་། གང་ཞིག་མེད་པ་དེ་བྱེད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་ལྟ་མིན་ཏེ། །འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་དང་ལྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་གསར་བྱུང་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་ལས། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་གསར་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཕྱིར་རིལ་འདི་རྟག་པར་
 འགྱུར། ། ༡༡༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རིལ་པོ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་མེད་དོན་སྒྲོ་འདོགས་པ། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཅན་སྒྲོ་ནི། ཐ་དད་མེད་དོན་མངོན་འདོད་
 ཅན། སྒྲ་ལའང་སྟོག་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། ། ༡༡༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མེད། འབྲེལ་བའི་དོན་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱ་
 གྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཐ་

༡༡། །དད་དུ་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཐ་དད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པར་རྟོག་པས་སྒྲུལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་དང་རྟོག་
 བ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བཏགས་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུན་གྱིས་ཏེ་གིན་དུ་ལེགས་སོ། །འང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་བཀག་པའོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་
 ཅན་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་ངེས་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྒྲུ་ལའང་ལྟོག་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། དེ་ལ་རབ་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 མདོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་ཡང་ངོ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱད་པར་སྒྲུང་བ་མི་འཐད། སྒྲུ་མ་དཔེར་འདོད་པ་མི་འཐད། དེ་དྲན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་ལ། གལ་ཏེ་བྱད་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་བྱད་པར་ཁོ་ན་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར། །བྱད་པར་ངོ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་ཕྱིས་རྟགས་གྱིས་སད་པར་བྱས་པའི་སྒོ་དེ་ནི་སྒྲུར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེའི་རང་མཚན་ནམ་བྱད་པར་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༡༡། །སྟེ་ཚད་མ་སྒྲ་མས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲུབ་མེད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །སྒྲུབ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིས་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲུབ་མེད་ཅེ་ན། །བཤད་པ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །འོ་ན་སྒྲུབ་མེད་དེ་ཕྱིས་བརྟེན་ཅིང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། །ཕྱིས་མེ་རྟོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 །འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ཀྱི།²⁰ །ཚད་མས་གྲུབ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། །ཕྱིས་མེ་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲུབ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་བྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་
 །ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །དངོས་གཞན་ལ། ༡༢༠ །དེ་ཉིད་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །དེས་གྲུབ་ཚད་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །འོ་ན་བྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་སྒྲུབ་
 །ཀྱི་མེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། །སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ཚད་མ་སྒྲ་མ་དེས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་དེ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་མེ་འཇལ་པའི་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་
 །ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་ནི། །དེ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་མིན་ཅེས་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུབ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་མེ་གཉིས་

གཅིག་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མངོན་སུམ་གཅིག་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀའང་གྲུབ།²¹ ༡༣༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒར་མེ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཕྱིས་དོ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་མེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒར་གྱི་མེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་སྒར་གྱི་མེ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱིས་ཀྱི་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་མེ་དང་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་
 གྱིའོ། །གསུམ་པ་དེ་དྲན་པར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྒྱུར་བ་ཡི། །ཞེན་པ་མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་སྒར་གྱི་མེ་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྒྱུར་བའི་ཞེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱད་པར་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁས་པས་དྲན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ལ་བསྟོས་ཕྱིར། །དྲན་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་
 རྟགས་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མ་ཡིན་འབྲུལ་ཕྱིར་རོ། ༡༣༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱད་པར་དོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་རྟགས་
 འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་ཅམ་ལ་མེའི་བྱད་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱད་ཅིག་སོ་སོར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ནས། འབྲུལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་

༡༡། །པས་ནི། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། མངོན་སུམ་དང་དེའི་གོལ་ས་བཤད་པ། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཡང་དག་བཤད་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་
 ཉིད་བཤད་པ། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པའང་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཚིགས་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མ་འབྲུལ་བས་ནི་སྐྱེ་ཤད་
 འཇག་སྒྲུང་སོགས་འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་འབྲུལ་བ་སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་བསལ་བ་མ་
 ཡིན་ནམ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྐྱར་ནས་འཇོན་པའམ། མིང་དང་

༡༡། །སེལ་བས་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་མ་འབྲུལ་བ་སྟོས་པས་བསལ་བྱ་གང་ཞིག་སེལ་བར་བྱེད་ཅི་ན། མ་འབྲུལ་བ་སྟོས་པའི་བསལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་རྣམས་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། རབ་རིབ་དང་མྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་གྱུར་ཞུགས་པ་དང་འབྲུགས་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །
 ཞེས་སོགས་དངོས་སུ་བསལ་བྱ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྣམས་བསྟན་ནས་ལྷགས་ལ་སེལ་བྱེད་མ་འབྲུལ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབ་པའི་ལྷགས་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཅི་ན། སྟོབ་དཔོན་ཆས་མཆོག་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོབ་པ་ལ་ནི་བག་
 ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་མཐོང་ལ། འདིར་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས། ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་རྟོག་བྲལ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་མདོན་སུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བཞེད་ཅིང་། མདོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞེས་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་བཞིན་སྒྲུང་བ་

ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འཐད་པས། གཞུང་འདིས་མདོ་སྤེལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་བརྟན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་དུ་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱིད་བར་མི་འབྲུལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་སྟོད་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་འདིར་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མདོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་དང་། མཆོག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། ལྟོན་མེད་དེ། འདིར་རྟོག་བྲལ་སྟོས་པ་གཉིས་སྒྲིང་གི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་སེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤྱོད་དོན་འདྲེས་རུང་གི་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དབེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༡། །མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་དག་གིས་བཤད་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་མ་འབྲུལ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་བ་དག་གིས་
 གྲང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་བསམས་ནས་མཆོག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་དུ་བསྒྲུབ། རང་མཚན་སྣང་བས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཀྱན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡིད་བརྟེན་ཅན། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན། ། ༡༢༣
 ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟེན་ལས་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་བསྟན་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་མི་རུང་མི་སྣང་བའི་ཤེས་པར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེ་བོ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་

༡༡། །གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་དགོངས་ནས་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐབ་བྱེད་མ་གསུངས་སོ་
 ཞེས་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རང་མཆོན་སྒྲུང་བས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། རང་མཆོན་ལ་སྐྱ་མི་འཇུག་པ། བདའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བ།
 རང་མཆོན་ལ་བདུ་སྦྱོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་རྒྱ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ནི། །གཞན་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་ལས་སྦྱི་གཞན་ཐ་དད་པ། །ཡོད་མིན་ཐ་དད་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །༡༢༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་ནི་བདའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་རྒྱ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་རང་མཆོན་ནི་ཡུལ་གཞན་འགའ་ཞིག་རྒྱ་རང་མཆོན་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱི་རྗེས་གཞན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱི་རྗེས་ཐ་དད་པ་དམིགས་པའི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་རང་མཆོན་ནི་སྦྱི་དང་རྗེས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་
 གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་པོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་བྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་སྦྱི་མེད་པ་དང་། རང་མཆོན་བདའི་དངོས་

༡༡། །དོན་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་འབྲེལ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན། ། ༡༢༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་དེའི་མིང་ནི་འདིའོ་ཞེས་བརྟན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་མིང་དོན་གྱི་བརྟན་འབྲེལ་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། བརྟན་དངོས་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གཤེས་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་ནོ། །དེ་ཡི་གཞུང་འཇུག་ས་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོ་གས་ལ་བར་སྣང་བ་ཡིན།²² །དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་སྤྱིར་རོ། །ཤེས་སྣང་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི། །དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༢༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟན་སྒྲིབ་བ་དེའི་ཆོ་བརྟན་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་དབང་གཤེས་གྱི་ཡུལ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི་དོན་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་མཆོན་ལ་བརྟན་སྒྲིབ་བ་དག་ག་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རང་མཆོན་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་བརྟན་མི་སྒྲིབ་བ་བདེན་མོད། རང་མཆོན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟན་སྒྲིབ་བ་ན་དབང་གཤེས་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ལ་བརྟན་སྒྲིབ་བ་ཅི་སྟེ་མིན་ཅི་ན། བཤད་པ། མིག་ལ་དོན་སྣང་བ་ན་ཡང་། །འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང་། །དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡི་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི། །དབང་པོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༢༦ །དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །

གཞན་དག་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་དོན་གཟུགས་སྒྲུང་བ་ན་ཡང་དོན་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྟེན་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་ཡིས་བརྟེན་པ་བར་བྱེད་གྱི་དབང་པོའི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་སྒྲེས་བྱ་ལ་གཞན་གྱི་དག་ཙམ་གྱིས་རང་མཆོན་གོ་བཞིན་དུ་འང་རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྱུར་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མིང་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ཅན་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། ༡༣༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྟེན་པ་མཁན་པོས་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྱུར་བར་མ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཅན་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བརྟེན་པ་མ་བྱང་བས་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟེན་པ་མ་བསྟོས་པར་བུམ་པ་རང་ཉིད་གོ་ཞིང་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཛོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མི་སྒྲིད་པའི་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་དང་། མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ།

༡༡། །ཐག་ཐ་ལ་འདི་ནི་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲིལ་པ་ན་དབང་ཤེས་ཉིད་གྱིས་སྒྲུལ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་བར་ཆད་
 དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་དུ་མ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱེད་ལྟར་ན་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་སྒྲིབ་
 རམ། །འཇུག་པ་སྒྲུར་སྒྲིབ་སྒྲུན་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །^{༡༣༩} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གཉིས་ཀ་ཡང་ངེད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་ཡུལ་ལ་
 གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྒྲིབ་རམ། བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་སྒྲུར་བས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་མོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་
 པའི་སྒྲུན་པོ་དག་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་དེ་དག་ལ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིབ་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་གཅིག་ཅར་དུ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་ལྷ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་དགག། །ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག། །བར་བཅས་དང་བར་མེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཉེ་ཡང་ཤེས་པ་

༡༡། །པ་བྱས་པས་དེའི་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོའི་ཆ་གས་ཡུལ་སྤྲ་མ་སྒྲོང་ཞིང་བྱི་མ་བྱི་མར་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲང་བ་དེར་ཡུལ་
 མ་ལུས་པར་བྱབ་པ་ཡིན་ནའང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་
 བཀོད་པའི་བར་མ་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་འཇུག་པ་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་ཤེས་ཏྲིག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལའང་དབང་ཤེས་བར་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། ཡི་གེའང་གཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ༡༣༥ །འདིར་དོན་ཀྱན་དང་གཅིག་ཅར་དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་། །ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲང་
 བའི་སྒོ། ༡༣༦ །གང་དེ་མིང་གི་མཐའ་ཐུག་པའི། །ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་བྱིར། །ཆོད་པར་སྤྲང་བ་དེ་ངོ་མཆོར། །དེ་བྱིར་སྒོ་ནི་གཅིག་ཅར་འགྱུར། ༡༣༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡི་གེ་སེར་དང་ར་ས་ཞེས་པའང་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་
 ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པ་མགྲོགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རོ་ཞེས་པ་དང་མཆོ་ཞེས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྒྱེ་བར་མི་འདོད་པ་འདིར་

ཡང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པོ་ཀུན་དང་གཅིག་ཅར་དུ་འདུས་ཤིང་ཕྱད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་པས་ཀྱང་འཛིན་པ་ན་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་པ་དེས་ཤེས་པ་ལྡས་བར་ཆོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བར་ཆོད་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ལྡན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆོད་ནའང་བར་ཆོད་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་སུམ་དང་ར་ས་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཅར་མི་སྒྲུང་བར་བར་ཆོད་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ངོ་མཆར་ཆེ་བ་སྟེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྟོ་གཉིས་ནི་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་བར་བཅས་དང་བར་མེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། །བར་བཅས་བར་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་། །རིམ་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ༡༣༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་ལྡན་ཅར་འཇུག་པའི་མིག་ཤེས་དང་། མིག་ཤེས་གཅིག་ལུ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་

༡༡། །ཀྱི་མིག་ཤེས་རྒྱན་ཆགས་གཉིས་པོ་ལ་གཟུགས་བར་མ་ཆད་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་ན། བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་གཟུགས་འཛིན་པའི་བྱད་པར་ཇི་
 ལྟར་ཡིན། དེས་ན་དོན་ལྡན་པོ་གཅིག་ཅུ་སྒྲུང་བ་ན་དབང་ཤེས་ལྡན་བར་ཆད་དང་བཅས་ནས་འཛིན་ལ། མིག་ཤེས་གཅིག་ལུ་འཇུག་པ་ན་བར་ཆད་མེད་པར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་དོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
 རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལའང་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་གཅིག་ཅུ་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་འཇུག་པ་མགྱོགས་
 པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡུལ་ཉེ་ཡང་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བྱོད་ལ་དོན་ལྡན་གཅིག་ཅུ་ཉེ་བ་ནའང་གཟུགས་འཛིན་ལ་སྒྲ་སོགས་མི་
 འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པར་བཤལ། ཡུལ་ལྡན་ཅུ་ཉེ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅུ་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་སེམས་
 ཅན། །དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་མེད་གང་། །ཆགས་པས་གཞན་བསྐྱེད་རུས་ཉམས་བྱིར།²³ །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚུད་འདི་ཡོད། ། ༡༣༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གནས་སྐབས་ལ་ལར་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་

གཟུགས་མངོས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆོ་སྒྲ་སོགས་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་དེ། སྒྲ་སོགས་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མངོས་ལ་
 ཆགས་པས་གཞན་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མ་ཚང་ན་ཡུལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཤེས་པ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བྱོད་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡུལ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འདི་མཚུངས་པར་ཡོད་
 དོ། །ལྷ་པ་དཔེ་དགག་པ་ནི། མགལ་མེ་ལ་སོགས་སྐྱར་འཇུག་པའི། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་ཅན། །མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འབྱུལ་སྐྱེ་ཡི། །དེ་མཐོང་མཚམས་སྒྱུར་ལས་མ་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་
 དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་རང་ཡུལ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ཡི། མགལ་མེ་སྐྱར་དུ་འཁོར་བ་ལས་རང་ཡུལ་འཁོར་
 ལོའི་རྣམ་པ་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་མགལ་མེ་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་དུ་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་མཐོང་མཚམས་

༡༡། སྒྲོར་ལས་མ་ཡིན། ཁྱེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། མིང་དང་རིགས་སོགས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། དབང་མདོན། ཡིད་མདོན། རང་རིག རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་བཤད་པ།
 རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲ་ཏི་ཨ་ཏྲཱའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན། དྲ་ཏི་སོ་སོ་དང་ཨ་ཏྲཱ་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲའི་མདོ་ལས་རིམ་བ་ལས་མ་འདས་པར་ཕྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་ཏིའི་ཨི་
 ཡིག་སོ་སོར་ཕྱལ། ཨི་ནི་ཨ་དང་ཡའོ་ཞེས་པས་ཨི་ཡིག་ཨ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བས། ཨ་བརྗོད་པའི་དོན་ཏི་ཞེས་པས་བྱིས། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་ཕ་ལ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་དྲང་ངོ་ཞེས་པས་ཏ་དང་
 ཡ་ཨའི་སྟེང་དུ་དྲངས་པས་དྲ་ཏྲཱ་ཞེས་པ་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་འཇུག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ། །དེའང་དབང་མདོན་དང་ཡིད་
 མདོན་གཉིས་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། རང་རིག་མདོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་

ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། རིགས་པའི་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །ཉེ་བྲག་སྤྱ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པ་ནི་
 མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་སྤྱེ་སྤྱེ་ཞེས་དང་། ཉེ་བྲག་སྤྱ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་པའི་
 ལུགས་ལྟར་ན་རང་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྤིད་པ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཉེ་བྲག་སྤྱ་བ་རྣམས་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཀྱང་
 འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་གི་ཆ་གང་དུའང་ཡིད་མངོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་ལ། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་གིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་
 ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སྟོགས་སྤང་གྲགས་པ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ན། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་དང་། འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དཔེ་མཛོད་མི་རིགས་པ་ལས་དེ་

༡༡། །ཉལ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་ངེས་ལས། ཉེ་བར་བསྐྱད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྱོན་གྱིས་མི་མཁས་པས་ཐ་སྐྱད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་
 མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རི་སྐད་བར་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་ནི་ཐ་སྐྱད་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྐྱོས་ནས་འདིར་ཚད་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འབྲུལ་རྒྱ་བཞིས་འབྲུལ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉལ་མིན་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་འགལ་
 བ་མེད་དེ། འདིའི་རྣམ་གཞག་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་ཡང་བསྐྱབས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་བཞིར་འཐད་པར་
 གཟིགས་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེ་ན། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྐྱད་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།

༡༡། འི་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་མཛོན་སུམ་དེའང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རིག་པ་དེའང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་མཛོན་དང་ཡིད་མཛོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་པས། འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་
 རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་རང་གི་སྒྲ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་རང་ཉིད་སེམ་གདུང་སོགས་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད། དེའང་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་སེམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་
 ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་སེམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ཆ་འདི་དམིགས་

ཤིང་། དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་རིགས་ལ། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་ཡང་འདིའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའང་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་དང་གཟུགས་
 སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སྦྱང་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དེ། རང་ལ་སྦྱང་བའི་ཆོས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་
 ལ་བསྟོས་མེད་དུ་ཤེས་པ་སྦྱང་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གིས་རང་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱང་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས། བྱི་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་བྱི་མ་སྦྱང་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པའི་བར་ན་ཤིང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་ཁང་པའི་རིགས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པའི་དེ་མ་ཐག་ན་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་
 པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྒྲ་བྱིའི་བར་དུ་རིགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱད་ཅིག་མང་པོས་བར་ཆོད་

२५
२५
२५
२५

பி.

二二二

༡༡། །པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ཡང་ཤེས་པ་སྒྲིམ་འི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིད་མཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལས་སང་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནི་སྒྲར་གཉིད་དུ་འགྲོ་ག་མ་དང་བརྒྱལ་ག་མའི་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་སྒྲིམ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་མི་རིགས་པར་སྒྲར་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་རོ། །གཉིད་མཐུག་པོ་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སུམ་ཅུ་པར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་རྟའོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། སེམས་མེད་པའི་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར་ཡིད་ཤེས་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་སྒྲིམ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདིར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་ཉེར་ལེན་ཀྱང་སྒྲར་གཟུགས་མེད་དུ་འཇུག་ག་མའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ། །ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྲིམ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འདིར་

२५
२५
२५
२५

כח
ב
כח

二五二

༡༡། ཁོ་ན་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་བྱེད་མིག་དབང་གིས་མ་བྱས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ལ་སྒྲ་སོགས་མི་འཛིན་པར་བྱེད་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་དབང་ནི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ལ་འོངས་སྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དུའང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྷ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བས་ན་གཟུགས་ནི་གཙོ་བོར་མིག་དབང་གི་སྟེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་དབང་ལ་གནས་བཅས་པའི་དབང་གིས་མིག་དབང་གི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་འོངས་སྟེན་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་མངའ་འབངས་ལ་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་འོངས་སྟེན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་དེའི་མངའ་འབངས་ལ་འོངས་སྟེན་པར་རུས་གྱི། རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཁི་ལྟར་ན་མིག་གི་དབང་པོས་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་འོངས་སྟེན་ཅེ་ན། མིག་མེད་པ་དག་ལ་གཟུགས་ལ་འོངས་སྟེན་པའི་མཐུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཡོད་པ་དག་གིས་ཐ་ན་མུན་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དང་ལྟན་གྱང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་མེད་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་སྟོང་པའི་མཐུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཡུལ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པར་མིག་གི་ཤེས་པ་ཞེས་
 དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤེ་ན། སྟེར་དོན་རྣམས་ལ་མིང་གི་བརྟུང་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ན་མིང་དེ་ལས་དོན་དེ་བདེ་སྟག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟུང་དགོས་པ་ཡང་མིག་ཤེས་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་མེད་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ནི་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཀུན་དེ་

༡༡། །མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ནི་མིག་དབང་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲེས་བུ་དུ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་རྣམས་རྒྱུད་སོ་
 སོར་ངེས་པས་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཤེས་པ་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་དབང་ཤེས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། དོན་གང་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་
 བར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཅུས་པའི། །རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་གྱིས་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་བར་བསྐྱེད་
 དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་། རུལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱིས་སམ། འོན་ཏེ་རགས་པས་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རུལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་མ་འདྲེས་པར་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱང་བར་རིགས་ན།

དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རགས་པ་རྫས་སུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རགས་པས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ནི་མི་སྦྱ་ལ།
 འོན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཕྱན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་རང་དང་འདྲ་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་
 པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་གི། རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པར་སྣང་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ནི་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་དང་བཅས་ཀྱང་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་གྱི་
 ཆ་དང་བཅས་པའི་ཁང་བབང་ལའང་ཁང་བབང་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པས་དབྱུང་པ་ན་ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུབ་སྟེ། ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡུལ་བེམས་པོའི་ཆོས་

༡༡། ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། གཟུང་རྣམ་བཤམས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། འོ་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་གཟུང་རྣམ་ལ་སྟོགས་ཆ་མེད་བཞིན་དུ་
 དེར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ལོ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོ་ན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་ཞིབ་མོ་བོར་ནས་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་མ་
 འབྱུང་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འདྲི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སིལ་བུར་སྒྲུང་ཡང་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པས་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་རིས་མི་བྱེད་པས་ལིངས་པོ་
 གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་གཟུགས་གཅིག་གོ་སྒྲུབ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། གཤམ་ཏེ་དོན་དང་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། དུས་མཉམ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མི་འཇིན་པར་ཐལ། དོན་གྱིས་དབང་
 ཤེས་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལོ། མ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་དུས་མི་མཉམ་ན་འང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཇིན་པར་མི་
 རིགས་ཏེ། དབང་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་དོན་འགགས་ཟིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། མེད་པར་ཡང་འཇིན་ན་འདས་པ་སོགས་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་

བྱིར་རོ། །དོན་མ་འགགས་པའི་ཆོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་པ་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་མི་འཛིན་པ་ནི་
 ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མར་སྦྲ་བ་
 དག་ལ་བྱ་བྱེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་དང་མཐུན་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕའི་བྱད་གཟུགས་
 དང་འདྲ་བའི་བྲུ་ལ་ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ནོ་ཞེས་འཛིག་ཏེན་ན་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དོན་ངེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་སྐྱེས་པ་ན་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཅུམ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལས། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་བྱིར། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར། །བྱ་བ་ལྡན་པ་མ་
 ཡིན་ཀྱང་། །འཛིག་ཏེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་འདི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དོན་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཡིད་

༡༡། །ཡོད་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་མེད་ན་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་ཞིང་། སྒྲོན་པོ་ཡོད་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་སྒྲོན་པོའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲོན་པོ་ལ་བསྟོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་སྒྲོན་པོའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་སྒོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྗེ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡུལ་ལྗེ་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་མིའི་བཞིན་གྱིས་མེ་ལོང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་དོན་ཏྟགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འདོགས་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཅན་སྟོགས་ལ་ནི། །དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་ན། །བཏགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཆོར་བར་རུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་རིག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་དོན་རིག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བར་སྦྱང་བ་ན། བདག་ཉིད་སྦྱང་བས་རིག་པ་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ།

བདག་ཉིད་གསལ་བར་སྟོང་བ་ཡིན། །འདྲ་བར་སྒྲུང་བ་དམིགས་བ་ཡིན། །དེས་ན་ཤེས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམིགས་སྟོང་དག་ནི་ཐ་དད་གནས། །ཞེས་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་སོགས་བ་
 རི་ཤེས་བ་ལ་སྒྲེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཡང་སྤྱི་རོལ་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བ་པོ་སྒྲེ་བ་གཉིས་མེད་པས་འབྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་བརྩུན་པས་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་གང་ཇི་སྟེད་བཤད་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་བ་སྒྲེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་བ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལྟ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་
 རིགས་པས་བསྐྱབ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་རྒྱ། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྟེད། ཏུ་མའི་ངོ་བོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ། སྤྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 གཞན་གྱི་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་དབང་སྦྱེས་ལ་སོགས་སྤྱིར། །བྱིས་པའི་སྒོ་བཞིན་རྟོག་

༡༡། །མེད་དང་། །བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །བར་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་སྟེ། །༡༤༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཏེ་སྤྱིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། །དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ནི། །དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་བྱིས་པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་
 བསྐྱབ་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྟོ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟེ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། །དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །བྱིས་པའི་མངོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བར་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །༡༤༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །སྟོལ་བ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དབྱུང་པར་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པ་བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བར་སྟོར་བའི་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་
 མ་སོང་བའི་ཕྱིར། །བྱིས་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་བར་སྟོར་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ། །གལ་ཏེ་བར་ལ་མ་བྱུང་བའི། །ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། །བྱིས་པ་དེ་སྟེར་

བར་ལ་མ་བྱང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེས་ན་བྱིས་བར་དེ་འཛིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་
 ཡིན། ༡༥³ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་སྐར་བར་ལ་མ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དཔྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བྱིས་བར་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འང་
 མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་ཤིང་རྟོག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཀྱང་མ་དེས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འདི་འདྲ་བ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་
 བ་མེད་ཅིང་། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བྱིས་པའི་སྒོ་སྒྲིལ་བྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་དང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གཞན་གྱིས་རྟོག་
 མེད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བྱིས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །དབང་པོའི་སྒོར་ནི་མཚུངས་བྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མྱོང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། ༡༥⁴ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བྱིས་པའི་སྒོ་རྟོག་མེད་ལ་སྐྱབ་

༡༡། །པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྟོང་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་འཇུག་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་
 བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་ཅམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མ་ངེས་ཤིང་རྟོག་པར་དོགས་པའི་དབང་པོའི་སྟོར་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་
 རིགས་པ་འདིས་ནི་སྟོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོན་སྟོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག། མིང་སྟོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དགོད། རིགས་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དགག། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དགག། རྩོད་པ་སྤང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་པར་དང་ནི་བྱུང་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཛིག་རྟོག་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་སྟོམ་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་
 གཞན་དུ་མིན། ༡༥༥ །དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན་རིགས་སོགས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་སྟོར་བ་ཡོད་མིན་པ། །དེས་ན་འདི་ལ་རྟོགས་པའང་མེད།²⁴ ༡༥༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ནི་རིགས་སོགས་སྟོར་བའི་

རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། གང་དོན་སྐྱོར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱད་པར་གྱི་གཞི་འདི་ལ་བྱད་པར་འདི་ལྡན་ཅོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདི་ནི་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཅོ་འདི་ནི་
 བྱད་པར་ཅོ་འདི་འདི་ལ་ལྡན་ཅོ་ཞེས་འཛིག་རྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་མིང་དང་ཐ་སྐད་སོ་སོར་ནི་བཟུང་ནས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་པར་བྱས་ཏེ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བྱད་པར་སྐྱར་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི། སོ་སོར་
 གཟུང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་བཟུང་ན་སྐྱར་ནས་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འཛིན་པ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་སྐྱིར་བསྟན་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབང་ཤེས་འདི་ལ་དོན་སྐྱོར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་དེ།
 བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་དེ་བ་ལང་གི་རྫས་དང་ལྡན་པར་སྐྱར་བའི་དོན་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་རྫས་ལ་
 སྐྱོར་བའི་རྟོག་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་སྤྱིར་རོ། །འང་ཞེས་པ་སྐྱའི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེའང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །གཉིས་པ་རིགས་སོགས་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། འཕྲོད་འདུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། སྐྱ་བཏགས་མིང་དང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གསལ་བ་

༣༡། རྣམས་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགོ་ཅན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། རྟེན་ལྗང་སྤྱི་དང་གསལ་བར་སྤྲང་། ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་
 རྣམ་པ་ཡིས། སྟོང་པ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བརྟེན། ༡༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་སྤྲང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྤྱི་
 མིང་དང་གསལ་བའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བའི་བྱིར་རོ། །བྱབ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མིང་ངམ་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་གཅིག་ལ་བ་
 ལང་གི་སྤྱི་ཉིད་དུ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། སྤྱི་འཛིན་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་མཐོང་མེད་དེ། སྤྲང་བ་གཉིས་ནི་མེད་བྱིར་རོ། །སྟོ་ཐ་དད་པའང་རྟེན་པར་དགའ། ༡༣༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཡིན་ན་ཡང་མིག་གིས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། གསལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་མེད་དེ། མིག་གིས་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་སྤྲང་བ་དང་

མི་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །དེས་ན་དབང་སློབ་ཚུལ་ཅན། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དེའང་རྟེན་པར་དགའ་སྟེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་གི་མི་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་
 བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཞེས། སྒྲུང་བ་གཉིས་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །སློབ་ཡི་ཐ་དད་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་ལྟ་དབང་སློབ་འདོན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཕྲོད་འདུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཛོན་སུམ་
 གྱིས་མི་འགྲུབ། གྲགས་པས་མི་འགྲུབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་སོགས་རྩལ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རིགས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་འཕྲོད་འདུ་དབང་པོས་འཛིན་པ་ཁོ་ནས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་སློབ་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་འཕྲོད་
 འདུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་གྱིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གྲུབ་པོ། །འཕྲོད་འདུ་དབང་པོ་ལས་འདས་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་ན་དབང་
 ཤེས་ཚུལ་ཅན། རིགས་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རིགས་དང་རྩལ་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕྲོད་འདུ་གྲུབ་སྟེ། སྤལ་མ་འདི་ལ་སྤམ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་

༣༡། །ཤིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་རང་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་སྐྱོ་ཡང་འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལྷལ་མ་འདི་ལ་ལྷམ་བུ་ཞེས། །སྐྱེ་འདི་
 དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱས། ༡༢༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལྷལ་མ་འདི་ལ་ལྷམ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འདི་དག་ཀྱང་ཚེས་ཅན། འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བརྗོད་པ་ལྟར་པོ་རང་གིས་རང་གར་བྱས་པའི་སྐྱེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་འཛིག་རྟེན། །རྩ་ལ་བ་ལང་འཛིག་རྟེན་མིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་ཡང་ལྷམ་བུ་ལ་ལྷལ་མ་ཞེས་དང་། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོད་འདུར་
 མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་རུང་ན་རྩ་ལ་བ་ལང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། ལྷལ་མ་ལ་ལྷམ་བུ་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་པ་དང་། ལྷལ་མ་ལ་ལྷམ་བུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དམིགས་ཤིང་སྐྱས་ཀྱང་བརྗོད་
 དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་གི་རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ན་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩ་ལ་བ་ལང་ངམ་བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པ་
 གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་འཕྲོད་འདུ་མ་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བ་ལང་ཞེས་བྱའི་ཡན་ལག་ནི། །ལྷག་མ་རྣམ་བཅད་དམིགས་མེད་ཕྱིར། ༡༥༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། བ་ལང་ལ་རྩ་འཕྲོད་

འདྲ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་བྱའི་ཡན་ལག་གི་ནི་ལྷག་མ་མིག་དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ལས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱི་བྱོའི་ནི་མ་རི་རྩེར་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལ་བ་ལང་དུ་ཞེན་ཅིང་། དེ་དག་ལ་རྩ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྣལ་མ་འདི་དག་ལ་སྣམ་བུའོ་སྣམ་པའི་སྒོ་འབྱུང་བའི་བྱིར་འཕྲོད་འདྲ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ། །འདི་ཞེས་སྣལ་མ་འདུས་བྱས་ལས། །བྱིས་བྱུང་འབྲས་བུར་བརྗོད་ཡིན་གྱི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན། ། ༡༥༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྣལ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྣམ་བུ་འདི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྒྱའི་སྣལ་མ་འདུས་བྱས་པ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་སྣམ་བུར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འཕྲོད་འདྲའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱའི་སྣལ་མ་དང་འབྲས་བུའི་སྣམ་བུ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདྲའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་། བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ནི། སྣལ་མ་དང་སྣམ་བུ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་སྣམ་བུ་དང་སྣལ་མ་དུས་གཅིག་པ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྣལ་མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་སྣལ་མ་འདུས་བྱས་

༡༡། །པ་ལས་ཕྱིས་བྱང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲུལ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲུལ་
 མ་མེད་ན་སྒྲུལ་མ་དེ་དག་གི་ནི་སྒྲུལ་བུ་འདིའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགའ་ཡིས་རྒྱ་སྒྲོ་བཏགས་པའམ། སྒྲུ་ཡི་རྟེན་ནི་རྟེན་པ་ན། སྒྲུལ་མ་གཅིག་ནི་
 བཀར་བྱས་ནས། །འབྲས་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་འཇུག་འགྱུར། ། ༡༥༩ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་རྟེན་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་དང་རྒྱ་སྒྲུལ་མ་རྩལ་ཐ་དད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 དོན་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲེས་བུ་འགའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ལ་རྒྱ་སྒྲུལ་མར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྒྲུལ་བུ་ནི་སྒྲུལ་མ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་རྟེན་རྒྱ་
 སྒྲུལ་མ་ནི་རྟེན་པ་ན། སྒྲུལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་ཐ་
 དད་པ་མེད་ན་སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཡན་གདགས་ཡན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། རྣམ་པར་ཆད་མེད་སྤང་བ་ཉིད། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུལ་མ་ལས་སྒྲུལ་བུ་རྩལ་ཐ་དད་

བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུལ་བུའི་སྒྲ་འཇུག་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲལ་མ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། སྒྲལ་མ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ལིངས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་ནི། བ་ལང་ལ་རྩ་ཞེས་སོགས་དང་སྟེལ་ནས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་ཐལ་བ་
 སྒྲུང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚས་ཅན། སྒྲུལ་བུ་ལ་དངོས་མིང་མིན་པར་བཏགས་མིང་དུ་ཐལ། སྒྲུལ་བུ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། འབྲུལ་མེད་ཅན་གེས་དང་
 པོ་ཡི། །བད་ཡི་སྟོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །^{༡༥༩} ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྒྲུལ་བུ་ཞེས་པའི་མིང་ཚས་ཅན། འདོད་རྒྱལ་དང་པོར་བད་སྦྱར་བའི་བདའི་སྟོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲུལ་བུའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་བུ་ལ་
 འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བད་སྦྱར་ཞིང་བྱིས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲུལ་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་གེས་གིང་གོ་བར་རུས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རིགས་སོགས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་
 བཞི། རིགས་སོགས་རྗེས་དཔག་གིས་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། སྒྲ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག། སྒྲ་དོན་ལ་མ་བཟློས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། རིགས་སོགས་

༡༡། །ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་རྫས་སུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་དང་།
 དབྱུག་པ་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན། རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྫས་དཔག་མེད། །དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་། །ཀྱན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་
 འདོགས། ༡༥༥ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གསལ་བ་ལ་སྤྱི་རྫས་སུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྫས་སུ་དཔག་པའི་ནུས་པ་
 མེད་དེ། བྱུག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་འདོད་པའི་དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་པའི་རྫས་དཔག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཁང་བཟང་ཐེང་སོགས་ཀྱི། །སྒྲ་
 ཡང་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མིན། ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཞན་ཡང་ཆོག་གི་དོན་དུག་ལས་དངོས་པོ་ཞེས་དང་། གྲོང་དུག་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཞེས་དང་། གྲོང་བྱེད་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་བརྗོད་བྱ་རྫས་གཞན་

༡༡། །པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་གྱང་མིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། །ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བ་དེ་ལྟ་ན་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། །རིགས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ཁང་བ་གཅིག་གྱང་ཆོས་ཅན། །ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གིང་ག་བ་གཅིག་
 གྱང་གིང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བ་མང་པོ་དག་ལ་ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བ་ཞེས་པའམ། ཕྱེང་བའི་ཕྱེང་བ་ཞེས་མང་པོ་དེའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་པར་བཤམ། ཇི་ལྟར་ཡང་ཁང་
 བབང་གི་ཕྱེང་བའི་རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁང་བབང་གི་ཕྱེང་བ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་བཤམ། ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྩ་ལ་འདུ་ཡི། ཡོན་ཏན་ཁང་བབང་ལ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཏགས་མིང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། དངོས་མིང་རྒྱ་མཚན་
 གཞན་ལ་བལྟས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱེང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས། །ཉེར་བཏགས་ལས་འདོད། ཅེས་སྒྲོས་ནས། སྒྲོན་མེད་དེ། ཕྱེང་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཉེ་བར་བཏགས་

༡༡། །པ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་དུག་པ་ནམས་ལ་ནི་ཚིག་གི་དོན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཚིག་གི་དོན་
 དུག་ལས་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་བལྟོས་པར་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་། མེད་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གང་ལ་ཐོག་མར་ངེ་ལྟར་གྲགས་
 པ་ཅམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་བརྟུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྒྱ་མཆན་གྱི་དོན་གང་ལ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་མིང་ནི་མིང་ཕལ་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་སྐྱེན་པའི་དངོས་པོ་ལའང་བྱ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲ་དོན་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲགས་པ་བརྟུ་
 རྟེན་འགོ་ཅན། །དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྟེན་འགོ་ཅན། །ཐ་སྐད་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །སྤེབ་སྦྱོར་མིང་དང་སྒྲ་ཆ་བཞིན། ། ༡༤༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་མིང་གི་རྒྱ་མཆན་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་བདེན་མོད་ཀྱི། གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་
 གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་དངོས་མིང་ཚས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་ཏེ། བརྟུ་ཡི་རྟེན་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། བརྟུ་དེའང་བརྗོད་

༡༡། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱི་སྟེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འཛིན་པས་ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ཅེ་ན། བཤད་པ། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་ནི། རྟོགས་ལ་ཤེས་
 པའང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བ་ལང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པར་ནི་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོ་བོར་གཅིག་རྗེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། རྟོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་ལྟ་དབང་
 སྟོ་འདོན་ཏེ། རྟོགས་ན་དུ་མ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་དེའང་བག་ཆགས་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་མེད་བལ་བ། རྗེས་འགོ་དངོས་གཅིག་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༡ །
 དངོས་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། དངོས་ལ་མཉན་པ་དེ་མཐའ་ཅན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བ་ལང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བལ་བའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྟེ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཉན་པོ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་ལས་ལོག་ཅིང་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཅམ་གྱི་དོན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་མཐར་

༡༡། །བརྗོད་བྱར་བསྟན། སྤྱི་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 མཆོན་ཉིད་བརྗོད་ཅི་ན། ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་དག་ལས། །ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་། །གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་ལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན།། ༡༥༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་མིན་ལས་མི་
 ལྷོག་ཀྱང་སྟོ་ལས་ལ་བ་ལ་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བས་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་དག་ལས་དོན་གོ་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་གྱི་རོལ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཕྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ། ལྷོག་པ་
 དེ་ལས་ལ་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སྤེལ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོའི་མཆོན་མ་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དངོས་པོར་
 གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་མཉན་པས་བརྗོད་པ་ན། །དོན་གྱི་ཆ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེ་མ་རྟོགས་ན་དེ་དོན་ཙན། །བརྗོད་པ་ནི་དོན་མེད་འགྱུར།། ༡༥༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོའི་མཆོན་མར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་མཉན་པས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། སྒྲུ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྒྲུ་ལས་དོན་དེ་མ་རྟོགས་

པར་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རོན་དེ་གོ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་བརྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་སེལ་གྱང་
སྒྲུའི་བརྗོད་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲས་དོན་ཆ་ནི་ཅི་བརྗོད་ཅེས། དེ་ལ་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱ། རྣམ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད། དེ་བརྗོད་ཇི་ལྟར་དོན་ཏེན་ཡིན། ༡༤༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་
སེལ་ནི་ནང་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲས་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་ན། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡན་ཚུན་ལྷོག་པར་སྒྲུང་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་མིང་ཅན་
རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་དེ་བརྗོད་ན་ཡང་རང་མཆོན་སྒྲུང་ནས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བ་
ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ན། བུམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དོན་བུམ་སོགས་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་བུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའང་
དོན་བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅིང་། བུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་བརྗོད་པའི་བྱིར་། གསུམ་པ་སྒྱི་བརྗོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཇེས་འགྲོ་ཅན་སྒྲ་ཇེས་འགྲོ་ཅན། དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།

༡༡། །གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་དོན་གྱི་བཞག་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའང་སྤོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མཐོང་གོམས་པས། །སྤྱི་ལས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༤༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྱི་ལ་ཞིང་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རྟོག་གི་རྣམ་པ་དེའང་ཡང་དག་པར་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་མཁའ་གྱི་སྤོ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་སྤོའི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀ་གཞན་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་གཞན་སེལ་ལས་དོན་གོ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཚུལ། བརྗོད་དུས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ལ། འོ་
 ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྗོད་སྤྱིར་བས་དོན་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་དངོས་སྤོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས། །གཞན་ལས་སྤོ་ག་པའི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །སྤོ་དོན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། ། ༡༤༦ ཅེས་
 སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤྱིར་བ་ལ་བུམ་པ་དེའི་དངོས་པོར་སྤོ་བཏགས་ནས་བུམ་པ་རྟོགས་གིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞན་བུམ་མིན་ལས་བསྤོ་ག་པའི་བུམ་པ་

༣༡། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི། བད་སྟོར་བའི་དུས་ནའང་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བད་སྟོར་བའི་སྒྲ་ནི་དོན་རང་མཚན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཞེན་ནས་བད་སྟོར་བའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ནི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དང་བརྫོང་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོས། རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན། གང་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དོན་གྱི་སེལ་བ་དང་སྟོར་བ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་འོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་གཞན་སེལ་བ་ལ་བད་སྟོར་གྱི་ཅིའི་ཕྱིར་སྟེ་དངོས་པོ་བ་ལ་བད་མི་སྟོར་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་སྟོས་དང་། །ལ་ལར་དེ་མཐོང་ལ་
 སྟོས་ཕྱིར། །གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི། །དེ་ནི་དངོས་ལ་མི་རུང་ངོ་། ། ༡༧༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུམ་མིན་བཅད་པ་ལས་གཞན་དུ་བད་སྟོར་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུམ་མིན་བཅད་པ་ལ་ལར་བད་སྟོར་བ་དེ་
 མཐོང་བ་ལ་བསྟོས་ནས་ལུམ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པར་སྒྲ་བའི་གཞན་སེལ་ནི་ལུམ་པ་བརྫོང་པའི་སྒྲ་དང་བརྫོང་བྱེད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་

ཞིང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་གྱི། བུམ་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་བད་སྦྱོར་བ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །རྒྱན་ལས། ཐ་སྙད་གྱི་ཆོ་བད་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་བུམ་མིན་ལ་བད་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ལ་ལར་བད་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་བད་དེ་ནི་སྦྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལྷ་པ་དོན་བསྒྲུབ་ནི། དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྟར་ནི། ཡོད་མིན་དོན་དང་དེ་དག་ལ། །མཉན་པ་འབྲེལ་མིན་གཞན་ལས་ནི། །སྒྲོག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་ཕྱིར། །¹²³ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྫས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་གྱིས་སྒྲ་ཆོགས་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་མཉན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རིགས་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རང་མཆོན་དང་རིགས་སོགས་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་བད་འབྲེལ་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། གཞན་བུམ་མིན་ལས་ནི་བསྒྲོག་པར་སྒྲ་བའི་གཞན་སེལ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བད་མི་འཛིན་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ། འཛིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བད་དྲན་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱིས།²⁸ །མཐོང་བ་སྟེ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། །སྒྲ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་བ་ཡི། །མིག་

༡༡། །ཤེས་ལ་ནི་དེ་ཇི་ལྟར། ༡༡༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པས་སྒྲོང་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཚས་ཅན། མིང་སྒྲུབ་རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། སྤྲེལ་བར་སྤྲེལ་བ་
 བྱིས་ཐ་སྟོང་གི་དུས་ན་དྲན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྤྲེལ་བར་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་། བྱིས་ཐ་སྟོང་གི་དུས་སུ་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་། གཞན་ལ་འཇུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་། །མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་གུར་པ། །དེར་ནི་གསལ་བར་དེ་ཡི་བར། །མི་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་རྟོག་པའང་མེད། ༡༡༥ །གང་ལ་སྤྲེལ་ནི་དེས་འགོད་པ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་སྤྲེལ་བར་འགྱུར། །དེས་ན་དབང་
 སྤྲེལ་འདོད་པ་ཡིས། །འཇུག་འགྱུར་བྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར། ༡༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་རྟོག་པ་གཞན་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་
 པའི་གནས་སྐབས་དེར་ནི་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། བར་དྲན་དེས་བསྐྱེད་པའི་མིང་སྒྲུབ་རྟོག་པའང་མེད་དེ། བར་ལ་མ་བསྟོས་པར་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲེལ་གོ། གཟུགས་དེ་ཡི་བར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་གང་ལ་སྤྲེལ་ནི་དེས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་སྤྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་ནི་བྱིར། དབང་པོ་ལས་སྤྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་

འཕྲུག་པར་གྱུར་རོ། །འདོད་ན། དབང་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། བྱི་ལོ་རང་མཆོན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཕྲུག་པའི་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཛིན་ན་
 ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་བཞི། གཞན་རིག་པའི་ཆོ་རང་མི་རིག་པར་ཐལ་བ། རང་སློ་བྱུང་པར་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རྟོན་རིག་འདས་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། བྱུང་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཤེས་མཐོང་བ་ན།²⁹ །དེ་སློ་ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །དེ་ཡི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའང་ཡོད། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །³⁰ ཅེས་སློས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་བྱང་པས་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཤེས་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་དེའི་སློ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་སློ་ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྟོག་པ་གཅིག་ཤུ་དེས་ནི་གཟུགས་འཛིན་
 ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐལ་བ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དེའི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཇི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་གཟུགས་འཛིན་པ་ན་གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་འཛིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་

༡༡། །པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ནི། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད། །དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྣམ་པར་ཤེས། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་
 བསྟན་བ་ཡིན། ། ༡༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལའང་གཞོད་པ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱིས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་སྤྱོད་བའོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདས་པ་ལ་ནི་དྲན་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་བ་མེད་ལ་དེ་ཇི་ལྟར།
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་བ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་ནི་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 འཛིན་དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་སྟོ་བྱུད་པར་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། རང་སྟོའི་སྟོ་དང་གཞན་གྱི་སྟོ། །ཡོངས་གཅོད་ངོ་བོ་གཅིག་

བར་འགྱུར། ༡༣༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་འདས་པ་རྟོག་པ་བྱི་མས་སྟོང་བར་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་རང་གིས་སྟོ་གཟུགས་འཛིན་དེ་སྟོང་བའི་སྟོ་དང་རང་གིས་གཞན་གྱི་སྟོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་
 བའི་སྟོ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྟོ་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར་རང་སྟོ་ཡང་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྟོ་དང་གཞན་སྟོ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་
 བར་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་རིག་འདས་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དོན་རིག་འདས་པ་དཔེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཅིས་གྲུབ་གང་བྱིར་དེ་ལ་ནི། །མདོན་སུམ་མ་
 ཡིན་རྟགས་ཅན་མིན། ༡༤༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། མདོན་སུམ་རྟོག་པར་སྟོ་བའི་བྱི་རོལ་པ་དང་། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་མདོན་སུམ་རྟོག་མེད་ཏུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཚད་མས་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པས་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་རྟགས་ཡང་
 དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། དོན་རིག་འདས་པ་དེ་ལ་ནི་འཇལ་བྱེད་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་

༡༡། །མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོན་རིག་འདས་པ་སྒྲོས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་ཉིད་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་དང་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ལྟེན་འོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ནི། ལྷང་ཅན་དེ་མ་ཐག་པའི་སྒྲོས། གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་སྒྲུ་མ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་ནི་སྣང་བ་
 ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྒྲོ་བྱི་མས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་
 སྒོ་དེ་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར། ༡༥༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁོ་བོས་གཟུགས་ཡུན་རིང་དུ་མཐོང་ངམ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ཐ་མ་དེ་ལས་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་
 པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒོ་སྒྲུ་མ་རྣམས་དང་ཁྱོད་ལ་བར་ཆོད་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་གཟུགས་འཛིན་སྒྲུ་མ་དག་ལ་སྤྱོད་བ་མཐོང་བས་སྤྱོད་བ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་
 པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་དེ་རྟོག་མེད། །དེ་བཞིན་བརྟ་བྱ་མི་རུས་པ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༡༥༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དངོས་སུ་བརྟུ་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་
 རང་མཆོན་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ་ལྷ། ཐལ་བ་དགོད། དབང་ཤེས་བརྟུ་ལ་མི་བཟླས། བཟླས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། དེའི་ལན་དགག་པ། རོན་
 བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་བརྗོད་རང་ཚུལ་ཅན་སྐྱ་དང་། རྟོག་པ་འང་དེ་དང་རོན་གཅིག་ན། རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི། །བྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ༡༥༩ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབྱེད་པ་པ་བྱེད་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་
 པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི་བྱད་པར་རང་མཆོན་ཆོད་མ་གང་གིས་སྒྲུང་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱས་སྤྱི་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བརྗོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དང་།
 རྟོག་པ་འང་དབང་ཤེས་དེ་དང་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་རོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ནའོ། །འོན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་གྱང་། ཡོད་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་འགའ་
 ཞིག་གྱང་ཡོད་པས་རང་མཆོན་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་དང་མཚུངས་སྐྱུ་ཅན། ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འབྲས་བདག་ཉིད། ཐ་དད་སྐྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། ། ༡༦༠ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་དེ་དང་མཚུངས་སྐྱུ་

༡༡། །ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་སྒྲུང་བ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྟོག་མེད་དུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་བྱིར་། །བྱེད་སྒྱེ། །འབྲས་བུའི་
 བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་བརྟུན་ལ་མི་བཟོས་པ་ནི། །བྱི་རོལ་དོན་ལ་བཟོས་མེད་པར། །བརྟུན་པ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བརྟུན་པ་ལ་བཟོས་མེད་པར། །དངོས་
 རུས་ཉིད་ལས་མིག་སྒྲོར་འགྱུར། །༡༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །བརྟུན་རྟོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་བརྟུན་པ་ཅམ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་། །རྟོག་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
 བཟོས་པ་མེད་པར་བརྟུན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པ་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་དངོས་པོའི་རུས་པ་ཉིད་ལས་མིག་གི་སྒྲོ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་
 ཡན་ཚུན་སྒྲུངས་ཏེ་གནས་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་བཟོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྟུན་ལ། །བཟོས་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་དག་
 ལ། །རུས་འགྱུར་བཟོས་མེད་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། །ཡུལ་གཟུགས་ནི་བརྟུན་ལ་བཟོས་ནས་དབང་པོའི་སྒྲོ་དག་ལ་ཡན་འདོགས་རུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་། །དབང་ཤེས་བརྟུན་

ལ་བཏྟོས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟགས་བཞིན་དྲན་པ་ཉིད་ལ་འགྱུར། ༡༥༤ །དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །དྲན་ལས་དབང་སྟོ་འགྱུར་བའང་མིན། །དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར། །ལ་ལར་རྣམ་གཡེང་སྲིད་ཕྱིར་རོ། ༡༥༥
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དྲན་པ་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་བསྐྱེད་ནས་དྲན་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་བྱའི་སྒྲ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲན་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་རྟགས་ཅན་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དྲན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་འབྲེལ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སྟོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་
 དོན་ལ་དངོས་སུ་མི་བཏྟོས་པར་དྲན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱིས་རང་གི་རྒྱ་དྲན་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་དབང་སྟོ་ཆོས་ཅན། དྲན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
 ཐལ། གཟུང་དོན་ལ་དངོས་སུ་བཏྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་སྟོ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ནའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་དོན་ལ་
 མ་བཏྟོས་པར་དྲན་པ་ཅུ་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ལ་ལར་ཡིད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ན་གཟུང་དོན་གྱི་བརྟུ་མ་དྲན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་དེ་དུས་གཞན་དུ་འང་

༡༡། དེ་ལ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱ་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། གཟུང་དོན་གཟུགས་དེས་སྒར་དུན་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། བྱིས་དབང་
 ཤེས་བསྐྱེད་པས་རིམ་གྱིས་དུན་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་ལས་གོ་ལ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་སྒར་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་སྟོས་ཏེ། འོ་ན་གཟུགས་དེ་དུན་པ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་
 རྒྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒར་དུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ། དབང་པོའི་སྟོན་གཞན་ཡིན་ན།³⁰ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། གཟུགས་
 སྐད་ཅིག་དང་པོས་བརྟུན་དུན་པ་བསྐྱེད་ནས་དབང་པོའི་སྟོན་རྒྱ་ནི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་སྒར་མ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལ་འད་དུན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ༡༥ །བར་
 དུན་ཇི་ལྟར་བརྟུན་བཏགས་པ། གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། །བྱད་པར་བརྟུན་མེད་འཛིན་ན། །དེ་ལ་དུན་པ་དོན་ཅི་ཡོད། ༡༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུང་དོན་གཟུགས་དེས་དབང་ཤེས་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འད་དུན་
 པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུན་པ་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གཟུགས་རྟོགས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུན་ནི་སྒར་ཇི་ལྟར་བརྟུན་བཏགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་

བྱིར་དང་། དབང་ཤེས་བརྟན་ལས་གཞན་པའི་རང་མཆོན་གསལ་བར་འཛིན་པའི་བྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཚས་ཅན། གཟུང་དོན་གཟུགས་
 འཛིན་པ་དེ་ལ་བརྟན་པའི་དོན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བྱད་པར་གཟུགས་རང་མཆོན་ལ་བརྟན་བཟགས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་ནས་འཛིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པས་སྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། །བྱད་པར་ལ་བལྟས་མི་རུང་དོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་བྱིར་དབང་ཤེས་དེ་བྱད་པར་གཟུགས་
 རང་མཆོན་ལ་བལྟས་ནས་སྤྱི་བར་མི་རུང་དོ། །ལྷ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བརྟན་ནས་མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་བརྟན་པ་ལ་བལྟས་པ་མེད་པ་དེའི་
 བྱིར། དབང་ཤེས་ནི་བརྟན་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ་བརྟན་ནས་མིག་གི་སྒྲོ་དངོས་སྤྱི་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ལས་བཟུངས་ལས། མིང་དང་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལ་གཉིས།

༡༡། རྩོད་པ་དང་། ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རུས་ཡིན། །འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བརྗོད་༥༥ ༡༧༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 གཞན་དག་ན་རེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུང་དོན་ཀྱང་དབང་མངོན་ལ་ཕན་འདོགས་རུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བྱང་པར་མེད་ན་འོ་ན་ནི་ཅིའི་
 ཕྱིར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་དེས་མི་བརྗོད་པར་དབང་ཤེས་ཞེས་དབང་པོའི་སྐྱས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅི་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་
 པ་ནི། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན། །དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ཡོད། །སྐྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན། ༡༧༢ །དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྐྱར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱིར་བར་སྐྱིར་
 བ་ནི་བར་གང་གིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་ཅིང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་འབྲས་རྟོག་བྲལ་མ་
 འབྱུལ་བ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་རུས་པ་དེ་ཡོད་པས་དབང་པོའི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བར་བྱ་བའང་གོ་བྱ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེའི་དོན་གྱི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ནི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་གྱུར་། འདི་དག་ནི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་བསྟོས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་དེ་ནི་སྒྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱི་འམ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནི་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ།
 སྒྱི་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་བཤད་པ། དེ་ལའང་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་
 གཞན་དང་ནི་མདོན་འབྲེལ་ཕྱིར། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྒྲེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཤེས་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན། ༡༥ །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། །རྟུལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མེད། །ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་ངས་མིན་
 ཕྱིར། །སྒྱི་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། ༡༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྱན་སོ་སོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྤང་བའི་རགས་པ་རྩོམ་བྱེད་དུ་

༡༡། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། །གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རུལ་ཕྱན་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་རགས་པ་ནི་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ནི་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་དུག །ཏིལ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས། །བྲ་བོས་མ་ངེས། དུ་མ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དབེས་བསྟན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལྟན་ཅིག་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། ཐ་དད་མཐོང་
 ཡང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ། གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲངས་ཅན་ལའང་གྲུབ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར། །གཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན།། ༡༢༥ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཏིལ་དང་
 ཡུངས་ཀར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཏིལ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་
 འཛིན་ཀྱང་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པས་གཅིག་ཅར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདི་ལ་མཁྱོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་འཇུག་པ་མཁྱོགས་པས་གཅིག་ཅར་སྒྲུང་བའི་དགག་པ་

༡༡། །འཇུག་པ་སྦྱར་བའི་སྒོ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། ཏིལ་སོགས་རིམ་ཅན་དུ་མིན་པར་གཅིག་ཅར་དུ་སྦྱང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇུག་པ་མགྲོགས་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཁ་བོས་མ་
 དེས་པ་ལ་གསུམ། ཁ་བོ་དབང་གེས་ལ་མི་སྦྱང་བར་ཐལ་བ། དོན་སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད། སྒོ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྦྱང་བས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་ཁ་བོ་ལ་སོགས་གཟུགས། །དུ་མའང་
 རི་ལྟར་སྦྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྦྱང་ན་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་དང་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་བོ་དུ་མའང་ཚེས་ཅན། གཅིག་ཅར་དུ་རི་ལྟར་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྦྱང་བར་
 ཐལ། དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅི་སྟེ་ཡང་། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་གཅིག་ཡིན་པས་
 གཅིག་ཅར་སྦྱང་ངོ་ཞེ་ན། དཔལ་དུ། དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། ༥༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དུ་མ་དབང་གེས་གཅིག་གིས་མི་འཛིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྒྲ་ཚོགས་རྩ་ས་གཅིག་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་འོ་ཞེས་མ་རངས་
 པའི་ཚིག་གོ། །གཉིས་པ་དོན་སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་ནི། སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་ནི་དཀར་དམར་སྒྲ་ཚོགས་

ང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མིན་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཐ་
 དད་བཞག་འདི་གང་གིས་འགྲུབ། ༥༠ ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩམ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་རི་མོ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་མི་སྒྲུང་
 བར་ཐལ་བ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ནམས་ཚུམ་མེད་ཕྱིར། །རི་མོ་སོགས་སྒྲོ་སྒྲ་ཚོགས་མིན། ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། བཅོས་མའི་རི་མོ་དང་ལྟན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲོ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་པར་ཐལ། རགས་པ་
 རྩམ་གཅིག་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རུལ་རིགས་མི་མཐུན་ནམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩམ་ཚུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་མོ་ལ་ལྟན་པ་རྩམ་གཅིག་པ་ཡོད་པས་དེ་སྒྲ་
 ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྟན་སྒྲ་ཚོགས་མིན། ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་ནི་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མིན་ཏེ། ལྟན་པ་ནི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ལྟན་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་བྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་དེ་རི་མོའི་ཁྲ་བོ་དང་དོན་གཅིག་

༡༡། །ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཉེ་བར་བཏགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། ༡༠༥ །རེ་རེ་སྣ་ཚོགས་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི་རི་མོའི་སྣ་ཚོགས་
 དང་དོན་གཅིག་ལ་འདྲ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའང་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་འདྲ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་སོགས་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་
 ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་ལ་དེར་བཏགས་ན་ལྷན་པའི་འདྲ་གཞི་སྒྲོ་སོགས་རེ་རེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་འདྲ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་སོགས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་གཟུང་བ་དེ་ལ་ཕྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲོས་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་
 དུ་མ་མི་འཛིན་ཕྱིར། ༡༠༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་གྱིས་སྤར་ཡན་ལག་སྒྲོ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲོ་གཅིག་ཤུ་དེ་ཡིས་སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་
 པ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན། །ཅེས་པར་ཏྲགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་དབང་ཤེས་ཏོག་བྲལ་དུ་གྱུབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་དག་³⁴ །གང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནའང་། །གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༥༠༧ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རི་མོ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་མེད་པར་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་
 སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དུ་མ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱང་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་
 པ་སྣ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ནའང་གཟུགས་སོགས་གཞན་དག་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་བོའི་ཤེས་པ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་
 བ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་སྒྲུང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །རེ་ཞིག་གཅིག་ཕུའི་སྟོ་དེ་ཉིད། །སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་།། ༥༠༨ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་
 རེ། བྱེད་སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་ཅེས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་རིགས་ན། །འོ་ན་རེ་ཞིག་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་གཅིག་ཕུའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་
 སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལན། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ།

༡༡། །གྱི་དོན་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ལེགས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་
 པ་ནི། དེ་སྤྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྒྲུང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་སྤྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༡༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་དེའི་སྤྱིར་གཟུང་བའི་དོན་དང་འཇིན་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་ཚོས་ཅན། སྒྲུང་བ་ལྟར་རགས་པར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ས་གཅིག་ལ་རགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ནི་སྤྲུལ་བཀག་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་དང་།
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་མང་པོ་ལ་ཡང་རགས་པར་སྒྲུང་བ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་བདེན་མོད། ཤེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅི་ན། བཤད་པ།
 ཡོངས་གཙོ་ནང་ཡིན་སྤྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན། །ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །ཐ་དད་སྒྲུང་བ་བསྐྱད་པ་ཡིན། ། ༡༡༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཡོངས་སུ་གཙོ་དུ་ཅིང་སྟོང་བ་ནི་ནང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་རོལ་ལྟར་གནས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འདི་ནི་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུང་བ་ལས་ཆ་གཞན་གྱིས་པ་སོ་སོའི་

སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་
རབ་རིབ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ། ༡༡༩ ཅེས་སྒྲོས་
ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གཟུང་བ་ནི་མེད་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་
ཡན་ཚུན་བསྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཤེས་པ་དེའི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །
དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱེད་འགྱུར། ། ༡༢༠ །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་བྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། ། ༡༢༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།

༡༡། །འདིར་དབུ་མ་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་དང་བྱི་དོན་སྒྲུབ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་།
 འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྱུབ་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་ཅིང་གནས་པ་འདི་ནི་སྟོ་
 འབྱུལ་བ་དེ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོ་དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་
 འགྱུར་གྱི། ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་མི་འགྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤང་པོ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ན་འདུ་བྱེད་དང་། སྟོང་བས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བས་ན་གཟུགས་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པ་ལས་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་བྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མདོ་ལས་

༡༡། །པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རང་གི་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ངོ་བོར་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི་རབ་རིབ་
 ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་མཚོག་མཐོང་བ་མིན་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྤང་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྤང་བས་བསྐྱེད་པ་དག་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་རོལ་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་མཛད།།³⁵ ༥༡༥ ཅས་སྟོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བཏང་སྟོམས་ཅན་དུ་མཛད་ནས་སྤང་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་གཟིགས་

སྒྲངས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་། མ་གཟིགས་པ་ལྟར་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་བྱགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ངོར་
 དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྱུད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །རི་ལྟར་སྒྲང་བ་ལས་བསྐྱོད་པར་འཇིན་པར་མ་བྱེད་ཅེས་ཕྱི་རོལ་བསྐྱར་
 པས་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲངས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་གསུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲང་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་གསུང་བའི་རྒྱ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སེམས་ཙམ་ཡང་བཀག་ནས་ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱན་གྱིའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དབང་ནི་མི་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་གྱི་ལན་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། ཤེས་པའི་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱར། དེ་དོན་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྒྲོ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ། ཤེས་པའི་བྱད་པར་གཞན་བརྟེན་མིན།³⁶ །མཐོང་རུས་མ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྣ་ཆོགས་

༡༡། །གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཁས་སྤངས་ནས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་བྱུང་བར་ཡིན་གྱི། གཞན་རྩལ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་
 རྣམ་པ་རྣམས་སྒྲོན་པོ་སྤངས་པའི་སེར་པོ་སོགས་ཡན་གར་དུ་རང་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲོན་པོའོ་སེར་པོའོ་ཞེས་རྣམ་པ་རྣམས་སོ་སོར་མཐོང་
 རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་ཆོ། རྣམ་དགེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ༡༡༠ །ཤེས་གང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། ༡༡༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་
 བྱ་བོར་སྒྲ་བ་དེའི་ཆོ་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་སྒྲོ་སེར་སོ་སོར་རྣམ་པར་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོན་པོའོ་སེར་པོའོ་ཞེས་རྣམ་དགེ་དོན་ལ་ཞེན་ནས་འཇུག་
 པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་མཐོང་བ་ལྟར་སོ་སོར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཚོགས་གཅིག་
 དུ་དགེ་བར་མི་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བྱོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་འང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་སེར་པོའི་རྣམ་པ་མཐོང་བར་མི་བྱས་ལ། སེར་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཡང་མཐོང་

བར་མི་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། རྩ་ས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རྩ་ས་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་མི་མཚུངས་པ་ནི།
རས་སོགས་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་བཞིན་རྣམ་དགེ་མེད་པར་འགྱུར། །ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་བསལ་བ། །ཐ་དད་མེད་པ་གཞན་མཐོང་མེད། ། ༡༢༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར་རས་དང་སྟན་ཁ་
བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན་རས་སོགས་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ཚོས་ཅན། སྟོའི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པའི་དགེ་བ་མེད་པར་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རགས་པ་རྩ་ས་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཐལ་བ་ལས་རགས་པ་རྩ་ས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྟོན་བོའོ་སེར་བོའོ་ཞེས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དགེ་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་
ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོ་སོགས་ནི་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བོར་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྲ་བོ་དེ་འདྲ་བ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དབེས་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་བོ་ལ་སོགས་བཞིན། །བྱད་པར་སྐྱེས་གྱུར་མང་

༡༡། །པོ་དག །གཅིག་ཅར་སྒོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༣༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །བྱེད་ཀྱི་རྩལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྩལ་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་སྒྲུས་པ་
 དེ་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་མང་པོ་ཚོགས་པ་དག་ཚོས་ཅན། །གཅིག་ཅར་དབང་སྒོའི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རྩལ་ཚོགས་
 པའི་རྒྱུན་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དབང་པོ་དང་བདག་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་
 པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །དེ་ལ་སྒོ་ནི་གང་དུ་སྒྲུང་། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད།། ༣༤
 ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཚོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་འདུའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱུང་སྟེ། རྣམ་པ་གཏོད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་མེད་དོ། །འོ་ན་དབང་པོའང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དབང་སྒོ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་སྒྲུང་

བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་དེ་ནི་དབང་སློ་དེ་ཡི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནམ་གཟུང་བར་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། །གཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་གཟུང་ཡིན། །སྒྲིག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི། །བ་ལང་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད།། ༢༢༥ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་བ་ལང་རང་གི་ཡན་ལག་སྒྲིག་ཤལ་སོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་གཟུང་བ་ན་དེ་དང་གཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གཏན་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་བ་ལང་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་སྒྲེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་དག །གཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་ཅན་དག་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྩ་དང་སྒྲིག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པར་འདོད་ལ། རུལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་རྩ་ས་ཕན་ཚུན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡང་བཤད་པ། གཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྟོགས་འཛིན་མིན། །ཡོན་ཏན་

༡༡། །ལ་སོགས་ལྟན་པའང་མིན། ༡༡༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་གེས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་རྩ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ།
 རྩ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་དུ་མ་དག་ཡན་ཚུན་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་རྩས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཆོ་ཡན་
 ལག་ལྟག་མས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ། །ན་བ་ཉིད་དང་ན་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། །ན་བ་ལ་ལྟན་པའང་མིན་པར་ཐལ། །ན་བ་དེའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་གཙོ་བོའི་རྫས་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་ཅན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་བྱིར་། །ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེར་གཟུང་གང་། །དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་འཛིན་འགྱུར། ༡༢༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་དང་གློག་གཤལ་ཆོས་ཅན། གློག་གཤལ་དེ་བྱད་པར་དང་ནི་བ་ལང་དེ་བྱད་པར་ཅན་དུ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་དུ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེས་ན་བ་ལང་གི་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་ཅན་འཛིན་པའི་གེས་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་མི་

འཛིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་སྒོག་ཤལ་ལྷ་བུ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པོ་དེ་གཟུང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཡན་ལག་དེ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་
 ལྷག་མས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ཐ་དད་མཐོང་ཡང་གཅིག་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་སོགས། །ཐ་དད་བྱེད་པའང་མ་
 བཟུང་ཕྱིར། །གཞན་གཞན་མཐོང་ཡང་སྒོ་གཅིག་འགྱུར། །ཨོལ་སྒོས་ཏེ། གཞན་སྒྲམ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གཞན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་ཡང་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་སྒྲམ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་སྒོས་
 གཅིག་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཞན་སྒྲམ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམས་གཅིག་པ་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཆད་ཅེས་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྱི་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་སོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའང་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་བྱང་
 པར་ནི། །གཟུང་ཕྱིར་དུ་མ་རྟོགས་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྒོས་ཏེ། དེའང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲར་རྣམས་བཟུང་ནས་ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་བྱང་པར་རྣམས་གྱི་ནི་འབྲེལ་བ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

༡༡། །བཤད་པ། འགྱུར་མོད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་། །འདི་དག་གི་འབྲེལ་འཆོལ་བར་འགྱུར། ། ༡༡༩ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་ཐ་དད་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་བ་
 ལང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་ནས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡན་ལག་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་
 ཅན་འཛིན་པས་ནི་ཡན་ལག་མ་བཟུང་ལ། ཡན་ལག་གཟུང་བའི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱ་སོགས་དུ་མ་
 ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་གྲུབ། །བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། །བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་ཕྱིར། ། ༡༢༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པར་ཐལ། སྐྱ་
 སོགས་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་སམ། དུ་ལ་ཐུན་སྟོང་སྟོབས་དུ་མ་ཉིད་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་གྲུབ་པོ། །ཁྱབ་སྟེ། བཀོད་པ་
 ཅན་བདེ་སོགས་ནི་མ་བཟུང་བར་བདེ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱ་སོགས་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་ཁུ་ཚུར་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ལོག་ས་ཐ་དད་པའི་

ལྷོག་པ་དུ་མ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཟུང་བ་ནི།³⁷ ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ། གང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལ།³⁸ །ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན། །དེ་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད།། ༢༣༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་
 ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟོན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ཡིན་ན། ལྷོག་པ་དུ་མའི་ཆོས་ཅན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི་རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལས་ལྷོག་པས་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་དང་དེ་ལས་ལྷོག་པའང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་སེལ་ངོར་ལྷོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ། །སྣ་ཆོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི། །རྟོག་པ་མེད་སེམས་སྣ་ཆོགས་མིན། །རེས་འགའ་བ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན།། ༢༣༢ ཅེས་
 སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལས་ལྷོག་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ནོ། །ཁྱབ་
 རྟེ། དབང་ཤེས་ནི་གཟུང་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་ལྷོག་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་དེའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས།

༡༡། །དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད་མིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཕྱིར། ། ༡༣༣ །ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། གལ་ཏེ་
 སྤྱོད་ཡུལ་དཀར་པོའི་སྤྱོད་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དཀར་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་རྟོག་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བའི་དཀར་སོགས་དེ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་གསལ་བར་
 སྤྱང་ནས་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། མི་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་སྤྱོད་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སྤྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། སྤྱོད་མས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །རྟོག་སྤྱོད་ཆོགས་པས་དེར་འགྱུར་ན། །ཞེས་སྤྱོད་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། དབང་ཤེས་དང་བརྗོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་མས་སྤྱང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
 རྟོག་དབང་པོ་དང་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པས་སྤྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྤྱང་བ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་སེམས། །ཐ་དད་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས། ། ༡༣༤ །
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་ནི་གཞན་དང་གཞན། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། །དངོས་དེ་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་སུ། །སྤྱང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན། ། ༡༣༥ །ཅེས་སྤྱོད་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་

༡༡། །ན་བྱེད་གྱིས་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱིར་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ལས་གསལ་བ་ལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་དང་དབང་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཐུང་ངོ་། །གཞན་
 ཡང་། མཐོང་བ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། ། ༡༣༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མཐོང་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་ཅིང་སྦྱི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་ནི་མི་འགལ་ཏེ། ངོ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་གཅིག་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སེལ་ངོར་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བ་ལང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་སྟར་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་
 ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་རྒྱན་མཛད་པས། རི་སྐད་དུ། གོ་མས་ནས་མདུན་དུ་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་སོགས་སྟོ་འབྱུང་བ། །མཛོན་

ཏུ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་པས། གོམས་པའི་དབང་གིས་འདིའོ་ཞེས་དོན་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་གེས་པ་གང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།
 དབང་མངོན་གྱིས་དོན་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འཛིན་པར་མི་རྣམས་གིང་། ཡིད་མངོན་གྱིས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྣང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་བཞེད་ཅིང་།
 གྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་དང་པོར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་གྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེལ་མར་
 འབྱུང་ཞིང་། དབང་མངོན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་ནས་མཇུག་ཀྱང་བསྐྱུས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡིད་མངོན་གྱིས་དོན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི། དོན་གྱི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ངེས་པ་ཡིན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྣང་བའམ་རྣམ་པ་ཙམ་སྣང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་
 བས་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་གྱིས་དོན་སྣང་བ་དང་། འཛིན་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཉམས་ཏེ། དོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་

༡༡། །དབང་མངོན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དོན་ངེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡིད་མངོན་དེས་དོན་དེ་ལ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འགལ་ཁྲ་རྣམ་པར་མི་གཅོད་ན་དོན་དེ་ངེས་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་གང་དེ་བསྟོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་བསྟོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དོ་བའི་ཕྱིར། །
 འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་མི་བསྟོག་པར་ཡང་ངེས་པར་མི་རུང་བས། དེས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
 མངོན་སུམ་ལ་ནི་དེ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་སྟེལ་ནས་སྒྱེའོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། མིག་དབང་ག་ཟུགས་ལ་མངོན་པར་
 ཕྱོགས་བཞིན་པའི་ཆེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བར་ཆད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་རྟེན་གསུམ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་རྟེན་

གྲིས་བསྐྱོག་རྒྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་རྒྱས་པ་ལས། མ་ཚད་མེད་རྒྱ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཚས་མཚན་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ན་ལེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་དེ་མ་ཐག་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དབང་མངོན་རྒྱུ་འགག་ཀའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ནི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབང་ཤེས་རྒྱུ་འགག་ཀའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་རྒྱུའི་བྱུང་པར་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། འཐད་ལྟན་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྐད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ནི་བཅའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཅི་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་
 ན་དེའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚུད་པ་བྱས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་ལོ། །མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ། དག་སློང་དག་

༡༡། །གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འདིའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་རིགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ།
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་འགགས་པ་ནི་འདྲ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་དམིགས་པར་རིགས་ན། དེ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་ན་ཡང་ལོང་བའི་རྒྱད་ལ་
 གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཅེས་པའི་སྟོན་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་སུ་དོན་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྲུབ་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་བ་དག་ནི་ཚུ་
 རོལ་མཐོང་བའི་སྤྱིང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་
 མཛད་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་ཅིང་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་ན། སྟོབ་དཔོན་ནི། དགོ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

༡༡། །རྒྱུན་ལྷག་པོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྒྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཙམ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་གྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདའ་རྒྱ་གཞན་གཞུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཡིད་མངོན་འདི་དབང་མངོན་ལས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་དག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བྱད་པར་བྱང་བྱང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱད་པར་ལས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐ་དད་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་ཡིན། །ཅིས་དང་། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བཙལ་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་བཟོས་ཅན། །དབང་སྐྱེས་སྒོ་ནི་རྒྱ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་རྒྱུར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡིད་མངོན་འདི་ནི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་མངོན་སྤྱི་མ་རྣམས་གྱི་གཟུང་དོན་འབའ་
 ཞིག་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་དོན་མེད་དེ། རི་
 སྐད་དུ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་བཞིན་པ་ན་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། བྱེད་གྱིས་ཡིད་མངོན་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་གྱི་གཟུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཅི། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའམ།

༡༡། །འོན་ཏེ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲོན་དེ་དག་ནི་འཇུག་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར། དུ་བའི་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདི་ལ་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་ལྷག་པོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཅུ་མ་ལས་
 བྱུང་བར་བཤད་གྱི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདིའི་རྒྱ་གཞན་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དུ་བ་འདི་མེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལས་རིགས་ཐ་དད་
 དུ་བཞག་པར་མི་རུས་ཏེ། འདི་དག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ། གཞན་
 ཡང་མེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་འདི་མེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་ནི་ཉེར་ལེན་རིགས་མི་འདྲ་བ་དག་
 གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དུ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བཅའ་དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་ཡིད་མངོན་གྱིས་

ཡུལ་གཞན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དབང་མངོན་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོས། སྒྲར་བྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། ཡིད་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་ཆད་མ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་འཛིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ཆད་མར་མི་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་ལན་སློབ་དཔོན་གྱིས། སྐད་ཅིག་ཉིད་བྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །ཞེས་ཆད་མ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཡང་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་བྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་ཅན་ལས་བྱུང་ཅན། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་བྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཅེས་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་པས་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡུལ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་འཇུག་པ་གཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རེ་རེ་ལའང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྟོད་འཇུག་

༡༡། །པ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་གཡས་པ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་བཞིན་པ་ན་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་གཡས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་མིག་དབང་གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདི་མིག་དབང་གཡས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། བྱེད་ཀྱིས་མིག་དབང་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་མིག་གི་དབང་པོ་གཡས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཅི། མིག་གི་དབང་པོ་གཡས་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། འོན་ཏེ་མིག་དབང་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་གྱི་བྱེད་བུ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ལན་ནལ་མ་ནི། འདི་ལྟར་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུགས་སོགས་གསལ་བར་

༡༡། །རྒྱུན་དབང་མངོན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་གཟུང་བས་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེས་མ་གཟུང་བར་འཛིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲར་ལྷོང་བེན་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་དེས་མ་མཐོང་བའི་
 དོན་འཛིན་ན་ཡོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་དུག་ཏུ་གས་བེན་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན།
 འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད། ཡུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པ་དགག་ཏུས་མི་མཉམ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་
 ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དབང་མངོན་གྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་དོན་ཡིད་མངོན་
 གྱིས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ནི། །བྱད་པར་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར། ༥༤༠ །བྱ་བ་བསྐྱབ་ཅན་ལས་ལ་ནི། །བྱད་པར་ཅུང་བད་མི་བྱེད་པ། །དབང་པོ་

ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད། ༥༣༡ །དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོང་། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འབྱུང། །གཞན་གྱིས་བྱད་པར་བྱར་མིན་ན། །དེ་ལ་བཟློས་པ་འགལ་བྱིར་རོ། ༥༣༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་དེ་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པས་བྱིས་ཡིད་མངོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུང་ནས་རྟོགས་ན་སྒྲར་གཟུང་བེན་འཛིན་པའི་ཚད་མར་འབྱུང་བས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲར་རྟོགས་བེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱད་པར་
 དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འབྱུང་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཚད་མ་སྒྲ་མས་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་བེན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་ནི་བྱད་པར་བྱང་བཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་
 དང་། ཡུལ་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པར་རྟོག་ན་དབང་པོའི་བདག་ཀྱིན་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་བྱི་མ་རྣམས་སམ། གཞན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་
 རིགས་པའི་བྱིར་དང་། གཟུང་དོན་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་སྟོང་དང་ཡིད་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཀྱིན་གཞན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཀྱིན་ལ་བཟློས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་གཉིས་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི། དེ་བྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གཤམ། །དེ་མ་ཐག་ཅན་

༡༡། །ལས་བྱུང་ཅན།³⁹ །ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན།། ༡༢༣ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་སྒྲ་མས་གཟུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་སྒྲིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་
 བའི་ཡུལ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དེ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡུལ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་ལྟོས་ཅན། །དབང་ཤེས་སྒྲོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།⁴⁰ །དེ་ཕྱིར་འདི་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། །ངེས་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།། ༡༢༤ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དེས་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་ན། ཡུལ་བར་ཚད་པ་དང་བསྐྱལ་བའི་དོན་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། ཡུལ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་སྐྱེས་གྱི་སྒྲོ་འགགས་པ་དེ་ནི་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་མེད་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་མངོན་

ལྷ་མ་འདིས་དབང་པོའི་མངོན་ལྷ་མ་སྤྲུལ་ལས་ལྷ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་ལྷ་བར་ཚད་པ་དང་བསྐྱལ་བའི་དོན་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་མ་མེས་པར་ལྷ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
 པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དང་བྱེད་དུས་མཚུངས་མེད་ཅན། །རང་ཤེས་དུས་ཅན་དོན་དག་ནི། །ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི། །ལྷ་པ་ཅིག་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཅེ་ན། ༡༥༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རང་གི་ལྷ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ནི་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ལྷ་པ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་དང་འབྲས་བུ་
 བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། མེད་པ་སྤྲུལ་མེད་བྱིར་དང་། བྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྒྲུབ་བྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ཡོད་ཡིན། །དེ་བྱིར་རང་སྒྲོ་བཅས་དོན་མིན། ༡༥༦ ཅེས་སྒྲོས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་རང་གི་ལྷ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་མིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྤྲུལ་ཡོད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྤྲུལ་མེད་པ་དུས་
 མཉམ་པ་ལ་སྤྲུལ་ཡན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བྱིས་བྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་པ་ཉེ་བར་མི་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི། དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་འཛིན། །

༡༡། ཅེ་ན། གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུས་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་དུ་འཐད་ཅེ་ན། བཤད་པ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པའི། །རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་
 གཟུང་བར་ཤེས། ༡༢༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས་
 པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་འཛོག་གམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་རྗེས་བྱེད་སྟེ་བ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་ངོ་བོ་དེ། །བཞག་དང་གཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ༡༢༦ ཅེས་
 སྟོས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་གང་གི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་། སྟེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཏོད་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་བཞག་པ་དང་གཏད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་མངོན་

༡༡། །ཤལ་ལ་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་དག་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་གཅིག་གི་བརྟུ་གཅིག་ལ་མི་སྒྱུར་ཡང་ཤེས་པ་སྒྲ་བྱི་ནི་རིགས་འདྲ་བའི་བྱིར། སྒྲ་མའི་བརྟུ་བྱི་མ་
 ལ་འགོད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཅི་སྒྲར་བཞེས་པའི་བརྟུ་འདི་སྒྲ་མའི་རིགས་ལ་བཞེས་པའམ། འོན་ཏེ་རྫས་ལ་བཞེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྱི་ལ་བཞེས་པའི་བརྟུ་རང་མཆན་ལ་སྒྱུར་བར་མི་རིགས་
 ཏེ། དེ་དག་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། བརྟུ་སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། རང་མཆན་ལ་སྒྱུར་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་སྒྲ་བྱི་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲ་
 མའི་རྫས་ལ་བཞེས་པའི་མིང་བྱི་མའི་རྫས་ལ་སྒྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྫས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྫས་ལ་བྱི་མའི་རྫས་སུ་ཞེན་ནས་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བཏགས་ལ་བརྟུ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་
 གྱི། རྫས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་མ་སྒྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟུ་སྒྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་མ་གྱུར་པ་
 དེ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་དེའི་མིང་གིས་བརྟུ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་བུའི་མིང་བཞིན་མ་སྒྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ད་ལྟ་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྒྲེ་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཤེས་

པའི་ངོ་བོ་སྒོ་ལ་མི་སྒྲུང་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ནས་བརྟ་བཅོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྒྲོ་བ་ཏུ་གས་ལ་བརྟ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་གྱི། རང་མཚན་ལ་བརྟ་སྒྲུབ་ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་དེ་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུབ་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་འདི་ཤེས་པའི་རིག་བྱེད་ཡོད་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གྱིས་རིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲོན་མེ་ལ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བུམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བཟློས་པ་བཞིན་དུ་མར་མེ་ཡང་རང་གསལ་བ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བཟློས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེ་ལ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་དམིགས་ཏེ། གཟུགས་གཞན་གསལ་བ་དང་རང་གསལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་གཟུགས་གསལ་བྱེད་དང་། རང་གི་གསལ་བྱེད་གཉིས་སུ་རིག་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་རིག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུལ་རིག་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་འགའ་ཡང་ཚུད་

༡༡། །པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རིག་པའི་བྱ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཐད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་འདི་རང་རིག་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མི་འཐད་པས། རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲེས་བུའི་རྒྱད་ལ་ཁོ་བོས་སྒྲོ་སོགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་ནི་སྤྱང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ལས་ཤེ་ན། སྒྲུང་ཉམས་སུ་མ་སྤྱང་བའི་དོན་འགའ་ཡང་ཕྱིས་དྲན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་འཛིན་རང་ལས་རྗེས་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པས་རིག་གམ། འོན་ཏེ་ཕྱིས་འབྱུང་གིས་རིག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲེས་བུ་ལ་སྒྲོ་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲོ་འཛིན་གསལ་
 བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ནང་འདིར་དམིགས་པར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ་སྒྲོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་སྤྱང་བ་གཅིག་ །ཏོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ནི། །སྤྱང་བ་སྤྱང་བ་གཞན་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་འཛིན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན། དེ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་དང་དུས་མཉམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཐར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ན། སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་རང་གིས་སྤྱོད་ངམ། འོན་ཏེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱོད་འཛིན་ཀྱང་རང་གིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཕྱི་མ་དང་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ཡང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཛིན་ནམ་ཡང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་དྲན་པ་ནི་དེ་སྤྱོད་བ་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཙམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་སྤྱོད་བ་དང་ཡུལ་རིག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དང་ལྟན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་རིག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

༡༡། །འོན་གྲང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཉིད་ལ་རང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་། ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་ནས། དང་པོ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་ནི་དབྱེ་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད། རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པའི་སྦྱིར་དང་། དེ་ཙམ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་
 སྦྱིར། རི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བསྐྱོག་པ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་གང་། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར་
 རོ། །སྦྱི་མ་ཡུལ་གཞན་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ལ་ནི་ཐ་དད་དེ། ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡུལ་གསལ་བར་རིག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མི་གསལ་བར་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྦྱིར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་
 སུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་པ་མི་འཐད་དེ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན་གངས་

ཅན་གྱིས་རང་སྐྱེ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། མ་གྲུབ་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལ། གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་ན་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས་མི་འཐད་
དོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་རིག་པ་རིག་བྱར་འགལ་ཞིང་། མ་རིག་པ་རིག་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། རིག་པས་མ་རིག་པ་རིག་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རིག་པ་རིག་བྱར་མི་འགལ་ཏེ། རིག་པ་འདིས་གཞན་
སེམས་ཤེས་པ་ན་རང་ཉིད་ཤེས་ལ་རིག་དགོས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་གལ་མཚུངས། བདེ་བ་སོགས་བཅུ་པོར་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནི་གཞུང་
ལས་གསལ་བས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རང་རིག་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། །བདེ་བྱེད་པར་ནི་རྣམ་པ་ཡིན། །དེ་
ཕྱིར་དེད་ག་རང་རིག་ནི། །བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དེད་ག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རང་རིག་ནི་ཚོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་བདེ་དུས་གྱི་བདེ་སོགས་གྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཁྱོད་གྱི་སྦྱང་བྱ་བདེ་སོགས་ལ་བདེ་བྱེད་པར་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་

༡༡། །བ་ལ་གཉིས། བདེ་སྟོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད། བདེ་སྟོགས་ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་
 བྱེད་མིན་དེ་དག །རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་རིག་ །དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནམ་ཤེས་ཀྱི། །རིག་བྱ་ཡིན་ཅེས་འགའ་ཞིག་ཟེར། ། ༡༥༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་སྟོགས་དེ་དག་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་རིག་སྟེ། ཡུལ་གཞན་ཡང་རིག་
 པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་བདག་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་བརྟེན་པའི་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱར་བྱུར་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་
 ལ་གསུམ། བདེ་སྟོགས་ཤེས་པར་བསྐྱབ། ཡང་དག་པར་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་རིག་པར་ཡང་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །ནམ་ཤེས་རྒྱ་
 ལས་གཞན་མིན་སྟེས། །བདེ་སྟོགས་དེ་ཅེས་ཤེས་མ་ཡིན། ། ༡༥༡ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཅི་རིག་ནས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་པ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་བྱུང་
 ལ། དེས་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སྟོགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཅེས་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཙོ་བོ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལས་ཤེས་པར་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གཏན་ཆོགས་

༡༡། །ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། །བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན། །དབེར་ན་སྤོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་བཞིན།། ༢༥༤
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གསུམ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབེར་ན་སྤོ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལའང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་རང་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སོགས་
 འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་མི་འཐད། མྱོང་བ་དང་སྤེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མི་འཐད། རོན་མེད་པར་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་སོགས་དང་རོན་འཛིན་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་རོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་འདོད་ནས་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ན་དུས་མཚུངས་པའམ་བྱིས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་
 བ་ཡིན་གྲང་། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། རོན་གང་ཉེ་བས་སྤོ་དང་ནི། །བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད། །དེས་ནི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༢༥༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤེས་པ་

དེས་ནི་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཟུགས་གང་ཉེ་བས་དབང་སློང་དང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོང་བ་དང་སྐྱེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་སྟོང་བ། །རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར། །མགྲོགས་ཕྱིར་ཞེན་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །སྟོང་བ་མེད་པར་ཅིས་མ་
 ཡིན། ༡༥༥ ཅེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གྱིས་བདེ་སོགས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས་བདེ་སོགས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཙམ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་དེ་སྟོང་བ་ཚོས་ཅན། བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོང་བ་ལ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་
 གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་བར་ཆད་དང་བཅས་ཀྱང་འཇུག་པ་མགྲོགས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་མགྲོགས་པ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 བདེ་སོགས་སྟོང་བ་མེད་པར་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ་འོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་དང་བདེ་

༡༡། །བ་གཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་། །བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་དག་ལས། །སྒྲེ་ཕྱིར་དེ་རུས་གྲུབ་མེད་ཕྱིར། ། ༡༥༧
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འདིར་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ནི་གཟུགས་ཁོ་ནའི་གཟུང་
 དོན་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་གཟུགས་དག་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སོགས་དེས་ཕན་བཏགས་པའི་རུས་པ་ལས་སྒྲེ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ། གཉིས་
 གྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་། །རུས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་པ་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
 སྒྲོ་སོགས་བཞིན། །བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར། །དེ་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་བཟུང་བར། ། ༡༥༨ །དེ་སྒྲོང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་གཟུང་
 དོན་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་སྒྲེས་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། བདེ་སོགས་

དེ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་མ་བཟུང་བར་གཟུགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་མྱོང་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་འཛིན་ན། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གཞན་དག་
 ན་རེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདེ་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཅི། །གང་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་སྒྲོ་མི་འདོད། ། ༡༥༩ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། དབང་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། བདེ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བྱོད་ལ་ཡན་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོའི་སྒྲོ་ཕ་རོལ་པོ་བྱོད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོན་མེད་པར་བདེ་
 སོགས་འཛིན་པར་མི་འཐད་པ་ནི། དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་ལ་སོགས། །མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་ན་ནི། །གཟུགས་སོགས་བྱུང་མེད་སོགས་བྱུང་པར། །ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་མི་འགྱུར། ། ༡༦༠ །ནང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་པའི་དོན། །
 ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དོན་འཛིན་ན་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས། །བདེ་བ་ལ་སོགས་མྱོང་མི་འགྱུར། ། ༡༦༡ །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་བར་
 །ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདེ་སྐྱེག་གི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་དང་། བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནམ་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ།

༡༡། བཤུ་གི་ཡན་ལག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། བཤུ་
 ཏེ་དོན་ཁོ་ན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི་དོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ལྷ་པ་བདེ་སོགས་དང་དོན་འཛིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ་
 གཉིས། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་དང་ནི་དེ་ཡོད་ལས། སློ་ནི་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ནི། གཅིག་ཅར་དོན་ནི་ཡོད་པ་ན། བདེ་སྐྱུག་དག་ནི་རིག་པར་འགྱུར། ༥༦༥ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ།
 བཤུ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་དེ་དང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་ཡོད་ཅུ་ལས་དབང་ཤེས་དང་བདེ་སོགས་མྱོང་བའི་ཡིད་གྱི་སློ་གཉིས་ནི་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན་ནི། འདོད་མི་འདོད་གྱི་དོན་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་ན་ཆོས་ཅན།
 བདེ་སྐྱུག་འགལ་བ་དག་ནི་གཅིག་ཅར་དུ་རིག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཏེ། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་སྒྲ་མ་ལ་མ་བཟློས་པར་དམིགས་རྒྱུན་སོ་
 སོ་ལས་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། བཤུ་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་། ཡོད་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་འབྱུང་། གཅིག་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡི། ཉེར་ལེན་མིན་པར་

༡༡། །བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཉིད་མཚན་མོར་རྒྱ་བ་འུག་པ་དང་སྤྱིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་མི་མཐུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཅེར་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐ་སྟད་གཞན་རིག་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ། །འཕྲོས་པའི་དོན་ནི་སྣང་བ་དང་། །དེ་ཕྱིར་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདོགས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། །རང་བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི། །དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཅུ་ཟད།⁴² ༥༤༤ །དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གིས། །རང་གི་བདག་རྒྱུར་དེས་ཕྱོང་ཡིན།⁴³ །དེས་ན་དོན་ཕྱོང་བར་བཤད་དེ། །དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྣང་བའི། ༥༤༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བདེ་སོགས་རང་རིག་པར་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལས་འཕྲོས་གིང་ཤར་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྣང་བ་དང་རྣམ་པ་དེ་ཕྱོང་བའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྟད་འདོགས་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་ཕྱོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་བདེ་སོགས་འདི་དག་ནི་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་ཕྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཅུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱོང་བྱེད་དེ་དག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཕྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདེ་སོགས་དེས་རང་ཉིད་ཕྱོང་

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཐ་དད་སྒྲུང་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཟུང་
 དེ་ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད། ༡༤༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་སོགས་དང་སྒྲོ་སོགས་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ན་ཐ་མི་དད། གཉིས་
 བ་བྱི་རོལ་ན་གནས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། བྱི་དེར་བྱད་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། །གོམས་པ་ཡི་ནི་བྱད་པར་ལས། །སྒྲོ་ལ་དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་། །བྱད་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། ༡༥༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོམས་
 པ་ཡི་ནི་བྱད་པར་ལས་སྒྲོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་བྱད་པར་དུ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་
 རེ། གལ་ཏེ་སྒྲོ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་བདེ་སོགས་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲོ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོ་གོམས་པས་བྱད་པར་འགྱུར་
 བ་ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་གོམས་པས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ད་ནི་བྱི་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། ༡༥༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་སོགས་ནི་གོམས་པའི་བྱད་པར་དུ་

༡༡། །སྟེ་སྟོ་དང་བདེ་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཡོད་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟེས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་ལའང་མཚུངས་
 པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་མེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ནང་སེམས་སུ་བསྐྱབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ནང་ཉིད་དང་། ཟློང་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རང་བཞིན་ཟློང་
 མ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཟློང་བ་ཡིན།⁴⁴ ༥༧༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གོམས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ནང་ཉིད་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། ནང་དེ་ཡང་ཟློང་བྱ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། གང་གི་རང་བཞིན་ཟློང་བ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟློང་བྱེད་དེའི་ཟློང་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དཀར་པོ་མཐོང་བས་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་
 ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་མིན་པ། ཟློང་བས་སྟོ་གནས་དེ་རིག་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་ཟློང་བ་མིན་ཀྱང་ཟློང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཟློང་བ་ཤེས་རིག་གིས་སྟོ་འམ་
 ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་རིག་གོ། །དེ་ཡང་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་རིག་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། །

མྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདི་སྟོ་གང་། ༥༧༥ །དེ་དང་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་མྱོང་བ། །གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་མཐོང་གི། །བར་དུ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། ༥༧༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་དང་། །བདེ་སོགས་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་པའི་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པའི་བར་འདི་ན་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡོད་དེ། །འདོད་པའི་དོན་དེ་དང་མི་འདོད་
 པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་གི། །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཞན་སྟོ་འམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་མ་
 མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། །ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གཞན་དག་ན་རེ། །ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷགས་གོང་དང་མེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདྲེས་
 པས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་མྱོང་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱིན་ལ། །
 ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་གཞག་ཉམས། ༥༧༧ །ཐ་དད་མེད་མྱོང་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་གང་མིན་དེ་ཐ་དད། །ཅན་གྱུ་བ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ན། །ཐ་དད་སྐྱབ་བྱེད་འབྱུང་མ་ཡིན། ༥༧༨ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀྱིན་ལ་རྩུ་ས་

གི་ཚེ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བས་ཉིན་པར་གྱི་སྐར་མ་ལྟར་བསྐྱབས་ཤིང་ཐ་དད་པར་མ་ངེས་པ་སྤིང་ན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་
 གྱི་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱན་དག་ལ་ཀུན་འགོ་ལྡེ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ཀའི་མར་ངོའི་ནམ་ཁྱེད་གྱི་སྐར་མ་ལྟར་རོ་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད། ཁས་སྤངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་ཆེས་འབྲེལ་ལོ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ། རྟོག་བྲལ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གེས་པ་སྤར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་བ། གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ཡིན། ། ༢༥ །
 ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་གེས་པ་སྤར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བསྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན།
 ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་རྩྱུང་པ་

༡༡། །སྤང་བ་ལ་བཞི། གོམས་པས་གསལ་བར་སྤང་བའི་དཔེ། མེད་བ་ལ་གསལ་སྤང་མི་འཐད་བ་སྤང་། དེའི་ཕྱིར་གོམས་པས་གསལ་སྤང་འཐད། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་
 རེ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་བྱལ་དུ་མི་འཐད་དེ། གསལ་བར་རྟོག་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདས་མ་འོངས་སོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གོམས་པ་ལས་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདོད་འཛིགས་མུ་ངན་གྱིས་བརྒྱམས་དང་། རྟུན་པོ་མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱུད་པས། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར། ། ༡༢ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་འདོད་བ་གོམས་
 པ་དང་། འདྲེ་སོགས་ལ་འཛིགས་བ་གོམས་པ་དང་། ལུ་སྤྱུག་པ་དང་གི་བའི་མུ་ངན་གོམས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟུན་པོ་གོམས་པ་དང་། མི་ལམ་སོགས་གྱིས་བསྐྱུད་པའི་ཤེས་པས་
 ཆོས་ཅན། གོམས་པས་ཡུལ་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་བར་མི་སྤང་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གོམས་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་
 དུ་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་མུར་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་ལྟའི་འོ། །གལ་ཏེ་མི་སོགས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བར་སྤང་ངོ་ཞེ་ན།

བཤད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་ལམ་དང་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱི་གསལ་སྒྲུང་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡུལ་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་མི་ལམ་གྱི་དྲན་པ་གསལ་སྒྲུང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ། །དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་དྲན།། ༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་ལམ་དྲན་པ་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མིན་ཏེ། སད་པ་ན་གསལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་མི་གསལ་བར་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒྲོམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་པ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་།། ༥༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གོམས་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱང་མིན་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པས་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་ཁས་སྤངས་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་དབང་སྒྲོས་བཞོད། རྒྱན་ལྟར་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་དངོས་པོ་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྒྲུང་རིགས་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་ན་རང་མཆོན་སྒྲུང་བའི་བྱིར། མེད་པ་བསྒྲོམས་པས་གསལ་སྒྲུང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར། འདས་མ་འོངས་

༡༡། །ནི་རྩ་ས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོམས་པས་གསལ་སྒྲུང་འཐད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་མིན་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཀེང་རུས་དང་ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་
 པའང་བསྒྲུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནི་གོམས་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིར་གོམས་པས་གསལ་
 སྒྲུང་འཐད་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུམས་གྱུར་པ། །བསྒྲུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། ། ༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་དོན་
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་མིན་པ་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུམས་པར་གྱུར་པ་ལས་བསྒྲུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་བྱའི་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་ལ་མི་རྟོག་
 པའི་སྟོ་འབྲས་བུ་ཅན་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལ་སྒྲར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །སྒྲུམ་བྱུང་མཛོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །ལྟག་མ་ཉི་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༦ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་གོམས་བྱའི་ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲར་ཚད་མ་གྱུ་བ་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་

༡༡། །རྣམ་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པའམ་གསལ་རིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སོ། །གཉིས་སྣང་
 རྒྱབ་པའི་ཆོ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་འབྱུལ་
 བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་གྲང་པོས། འབྱུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བརྟན་དུ་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གང་། བསྐྱུ་ན་གང་དུ་འདུས་ཤེ་ན། སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་འབྱུལ་བ་དང་། ལུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་གསུངས་པ་
 ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་དེ་གཉིས་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུལ་བ་ཡོད་པས། དེ་དག་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྟོས། འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་གང་ལས་ཤེ་ན། མངོན་སུམ་
 དང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུལ་བའོ། །རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟོས་པ་ནི། འབྱུལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་

པའི་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡང་བརྟེན་ལ་བསྟོས་ནས་འཛིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་རང་མཚན་མི་འཛིན་པར་མཚུངས་ལ། དེའི་
 བྱིར་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །རབ་རིབ་ཅན་སྒོས་པ་ནི་ཏྲོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། བྱི་རོལ་པ་དག་དེ་གཉིས་མདོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་བྱིར་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། རྗེས་དཔག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཏྲོག་པ་གཉིས་ཏྲགས་
 ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ན་པ་དང་མདོན་པར་འདོད་པ་གཉིས་སྟོང་བ་དང་ཏྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཏྲོག་པ་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་
 གསུམ་དང་རབ་རིབ་བཅས་ཤེས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་ཏྲོག་མེད་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཞིར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་
 པ་ལས། མདོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ནམ་པ་བཞི། ཏྲོག་པའི་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་དང་། ཏྲིན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། ཏྲོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟུན།

༡༡། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། རྟོག་པ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་པ་རྣམས་སོ། རྟོག་མེད་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་
 སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་དབང་གེས་འབྲུལ་པ་དང་། མི་ལམ་གསལ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་གེས་འབྲུལ་པ་རྣམས་སོ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་
 སུ་བཤད། རེས་དང་། ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྒྲུང་ཕྱིར་དང་། རེ་བར་བསྐྱུད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་བརྗོད། རེས་གསུངས་སོ། རགཉིས་པ་ཚིག་
 གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འདིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཞིར་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ། མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་དུ་སྦྱེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། རད་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རྣམ་པ་བཞི། རྟོག་པའི་
 གེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། རེན་བསྐྱུད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། ། ༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཅན། མདོར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་པོ་དེ་རྣམ་པ་བཞིར་བསྐྱུས་
 བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། མདོར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུག་བཤད་པའི་ནང་ནས་འབྲུལ་པའི་གེས་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་པོ་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཞེས་ཏེ་རྟོག་པའི་གེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་

དང་། རྟེན་དབང་པོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་དུག་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། རྟེན་དཔག་སོགས་བཞི་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྱུ་བ་དོན་དུ། །གཉིས་བཤད་འབྲུལ་བ་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། མདོར་འབྲུལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྱུ་བ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གཉིས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་བ་མཐོང་བས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟེན་དཔག་སོགས་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྱུ་བ་བློན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྟེན་དཔག་སོགས་གྱུ་བ་བརྗོད་པ་ནི། །སྤྲུལ་གཉིས་ཉིད་བསྐྱབ་བྱིར་རོ། ། ༡༥ །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་དཔག་སོགས་ལྟག་མ་བཞི་པོ་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྱུ་བ་བློན་ཀྱང་འདིར་བརྗོད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། །སྤྲུལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་

༡༡། །དུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྐྱན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ནི་གང་ཞེ་ན། བཤད་པ། བད་
 རྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་ནམ་པར་རྟོག་པ་དག །མངོན་སུམ་ཉེ་འཇུག་ཅན་ཉིད་བྱིར། །འགའ་ཆེ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ༡༩༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བད་རྟེན་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 པ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མངོན་སུམ་དུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་
 ལ་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེས་པ་སྤྲོ་མོ་སྐྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཞེས་ལྟ་དབང་སྟོའོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལས་འབྲུལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་མིན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཇི་ལྟར་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཅན། །དན་པ་ལ་སོགས་རྟོག་པ་འདི། །བད་ལ་བསྟོས་པའི་ངང་རྩལ་ཅན། །མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད། ། ༡༩༡ །དེ་ལྟར་ཉམས་སྦྱང་དྲན་མེད་པར། །བུམ་པ་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལ། །ཤེས་ཡོད་མིན་པས་དེ་ཡང་ནི། །མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་ཉམས་འགྱུར། ། ༡༩༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཅན།

མདོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཆོན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དེ། བར་ལ་བཟློས་ནས་ལྟོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་དོན་
 དྲན་པ་མེད་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས། འབྲུལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་མདོན་སྒྲུབ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་རྟོག་མེད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན། དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །དེ་ནི་ཉེར་
 གནོད་ལས་སྦྱེས་བཟོད། །དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །ཉེར་གནོད་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།། ༥༧༩ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཞི་པར་བཤད་པའི་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་
 དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། མདོན་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྟེན་དབང་པོ་ལ་འགལ་རྟེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་མདོན་སྒྲུབ་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་རྟེན་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་

༡༡། །གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་མཆོན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལུང་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེ་མཛོན་
 སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་
 བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྟོག་པས་དེར་གཟུང་བའི་དབང་གིས་སོ་ཞེས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་སྟེ། །དེ་ལ་བརྗོད་པ། རྩོད་དང་ལྷ་གཉིས་ལ་སོགས་སྟེ། །དབང་པོ་འང་
 རྒྱ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི། །གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ། ༡༧ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་རྩོད་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྒྱུན་འགོག་པ་ན། །བྱོད་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་འདོད་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བས་ཡུལ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡིན་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་པོའི་རྒྱ་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དེ་འང་ཆོས་ཅན། རྩོན་པོ་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་སྟེའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་འམ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་ལ་

སོགས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་དག་ཉིད་ཟླ་བ་གཉིས་དང་། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞེས་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། ཕྱ་རབ་
 རྩལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྒྲུང་བྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པའི་གཞུང་འདི་དང་ནི་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་འཛིན་པ་དབང་ཤེས་མིན་པ་དེ་དག་འགལ་ལོ། །
 གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་བརྒྱད་པས་རྒྱ་ཡིན་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞུང་དེས་དབང་ཤེས་དེའི་བརྒྱད་པས་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་དག་། དབྱད་པ་
 འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནི། །སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན། །^{༢༧} ཅེས་སྟོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་དག་ལ་དབྱད་པ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ནི་རྟོག་
 པའི་བརྒྱད་རྒྱར་བཤད་པ། །སྐབས་སུ་བབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་གི་བརྒྱད་རྒྱར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་དབྱད་ནས་འགོག་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། །ལུང་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ཚུད་པ་སྐྱབ་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པལ་ཆེ་བ་དག་འདོད་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟམས་པར་ཚུད་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བཤད་པ་

༡༡། །ན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་བཤད་པར་སྒྲུབ་པའི། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། དབང་རྟོན་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་གང་། །དབང་པོ་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན། །དེ་མཚུངས་གལ་ཏེ་འགྱུར་ལྡན་ན། །དེ་འདི་ཉིད་ན་ཅི་བྱིར་འགོག། ༢༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་དབང་པོ་ལ་བརྟན་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་
 ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གང་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའང་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་གཉིས་གསལ་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དེའང་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་
 ལྡན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅི་བྱིར་འགོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། འདིར་ཡང་སྒྲུལ་སོགས་འབྲུལ་བ་བཞིན། །དབང་པོའི་འགྱུར་
 བ་ཡོད་ན་ཡང་། །ཕྱོག་འགྱུར་དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ནི། །འོན་ཀྱང་ཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།⁴⁵ ༢༨ །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། །བརྗོད་པ་དག་གིས་འགའ་ཆོ་འཛོག་ །མཐོང་བ་དྲན་ལ་བལྟས་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོངས་སུ་གསལ་བར་

སྒྲུང་མི་འགྲུར། ༢༩༥ །གཉིད་ལོག་པ་འམ་སང་པ་ན། །གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་སྟོ་གང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་། །དེ་ལྟར་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན།། ༢༩༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འདིར་ཡང་
 ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་འགྲུར་བ་མིག་བསྐྱད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལྟོག་པར་འགྲུར་བ་དང་། དེས་འགའ་དབང་པོའི་བསྐྱད་པ་ནི་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟོག་པར་མི་འགྲུར་བར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐུལ་ལ་སོགས་པར་འབྱུལ་བའི་ཡིད་རྟོག་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐུལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། སྐུལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ནི་ཟླ་བ་
 གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཟླ་གཉིས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འཛིན་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟུན་ལ་བལྟོས་པར་ཡང་འགྲུར་ཞིང་། ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཉིད་ལོག་པ་འམ་སང་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡུལ་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྟོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིད་ལོག་པ་དང་སང་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བཤད་

༡༡། །པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཚོག་མེད་ན་ཡང་། །ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འདྲ་། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད། ། ༣༠༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོག་པ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་
 པས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་བཀག་ན་རབ་
 རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བཀག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དེའི་དོན་དུ་འདྲ་ཚོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་ཚོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་
 སུ་སྟེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། །ཚོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚོག་བྲལ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་
 པས། རྩ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོག་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་དམིགས་གྱིས་
 བསལ་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་ཚོག་བྲལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱགས་ལས་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་བསྟན་མོད་གྱི། །འདིར་ཡང་ཉེན་དབང་པོ་བསྤྲད་པའི་ཚོག་མེད་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བའི་

བྱིར་མདོན་སྤུམ་ལྟར་སྤྲང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་མདོན་སྤུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་མདོན་སྤུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་
 མཐུན་པར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆད་འབྲས། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པའི་ཆད་འབྲས། རིགས་པས་གིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་
 དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བརྟན་བཅོས་འདིར་གྲགས་པའི་ལས་ནི་གང་། བྱེད་པ་ནི་ངེ་ལྟར། བྱ་བ་ནི་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལས་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ། དོན་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་
 ལ། བྱེད་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཆད་མ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱ་བར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དོན་
 རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དོན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་སྤྲང་བ་སྟེ། མ་བརྟགས་གཅིག་ལུ་ཉམས་དགའ་བར་ནི་འདི་ཉིད་ལ་གཟུགས་སོ། །སྤྱོའོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་ཐ་

ॐ नमः शिवाय

മു. ൧൨.

二五二

༡༡། །སྒྲིབ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། ཡང་དག་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་སྤྱི་ལོ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མདོ་སྤེལ་ཡན་གྱི་མཐུན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་གཏོང་མཁན་གྱི་སྤྱི་དོན་ཞིག་ལོགས་ན་ཡོད་ཅིས་མདོ་སྤེལ་པས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སེམ་གདུང་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱོ་སེར་དང་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་སྒྲིབ་ཞིང་། ཤེས་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་འཛིག་ཏེན་ན་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། གང་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲིབ་ཞིང་ནང་དུ་དགའ་གདུང་སོགས་གྱི་ངོ་བོར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་པ་དག་གིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དོན་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཙལ་དུ་མེད་དེ། འཛིག་ཏེན་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དོན་རིགས་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་དང་། དོན་རིག་པ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིའི་སྟོང་བྱར་ཞེན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡང་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་དབྱེད་པ་ན་སྟོང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དུ་གྱུབ་གྱི། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། རྩ་ས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་སྟོང་བ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་སྟོང་བར་གྱུབ་པས་རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དོན་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སིམ་གདུང་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྩེས་གྱི་རྟོག་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྟོད་དུ་དོན་རིག་པར་བཞག་ལ། རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན། དེའི་རིག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་ཆར་གྱུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་རང་རིག་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྟོང་བ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོའི་ཐད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་རིགས་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རང་རིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་འབྲས་བུའི་རྟོག་

༡༡། །པ་གསུམ་པ་ཟེར་གྲང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། རིགས་པས་དབྱད་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་དེ།
 དང་པོའི་དོན་རིག་དང་གཉིས་པའི་རང་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཟུགས་རྣམ་མྱོང་བའི་ཆ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རི་སྐད་དུ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་གནས་པ་ནི་རང་
 རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། རང་རིག་པ་ཡིན་གྲང་འབྲས་བུ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ན་དོན་རྟོགས་པ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་སྟད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རང་རིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རིག་པ་གཅིག་པུ་
 འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པ་ཐ་སྟད་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་སོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་དུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་དངོས་ཡིན་པར་མི་རིགས་

ལ། གཟུགས་སོགས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པར་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་
འདི་གཟུགས་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་འདི་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོད་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ལ་དང་འདྲ་བའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ལ་འཛིག་རྟོན་ན་ལུས་
ལའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟོན་ན་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་། །སྒྲུ་ཐོས་སོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་
གྲགས་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་འདིའི་ཕྱིར་དོན་འདི་དང་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲགས་ལ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བཞག་པར་ཡང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པས་གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རིགས་པས་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་བཙལ་དགོས་ན། དེ་ཡང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དོན་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ལས་གཞན་འཐད་

༡༡། །པར་མ་གཟིགས་ནས། དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། འདི་ནི་
 དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྐྱབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོན་
 རྟོགས་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་པ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་སྟོང་བའི་ཆ་ལས་གྲུབ་པས་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ལ་མི་བཟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དོན་འདྲ་བ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཆོ་རང་རིག་
 པ་འབྲས་བུར་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་མོད། ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་བཟོགས་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཅུང་ཟད་
 བཟོགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པ་འབྲས་

ཐུར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་དབྱེད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞག། །གང་གིས་ན་རང་རིག་པ་བསྒྲུབ་པར་མ་རྒྱས་པའི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཚད་མར་བཞག་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་པ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་གི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་རང་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་ཁས་སྦངས་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་དོན་དེ་དང་དེར་ཞེན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་དེ་ཙམ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ལ་

༡༡། །ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དེ་ཆོ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི། །དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །
 འཛིན་བདག་བསྟོས་པར་བྱ་བ་མིན། །གང་ཕྱིར་རི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས། །དེས་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིན་ཏེན་
 གྱི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། །བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། །འཛིན་ཏེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཟོད། །ཅེས་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས། །འདི་ནི་འཛིན་ཏེན་ན་རྒྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཟོད། ཅེས་འཛིན་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་ན་
 ཤེས་པ་ཀུན་རང་རིག་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མཛོན་

১৫২৬

பெ. உ. ப. பி.

二五二

༣༡ ། ལས་འབྲས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད། ། ༣༠ ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱ་བ་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཚཱ་ཅན། བྱ་བ་འམ་ལས་ཀྱན་གྱི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་འཛོག་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་བྱ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་ཙམ་དུ་ནི། །འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་དེ་བདག་འགྱུར་བ་ཡིན། ། ༣༠ ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སྦྱང་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་དུ་ནི་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གང་རང་གི་ལས་སམ་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་འབྱེད་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་རྟོགས་པར་གོ་རྒྱས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དོན་རྟོགས་

ॐ नमः शिवाय

பெருந்தேவியே

二五二

༡༡། །ཐ་དད་པར་ཤར་བ་གང་ལས་ཆོས་ཅན། ལས་སམ་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྒྲིན་པོ་འདི་དང་སེར་པོ་འདིའི་རྣམ་པ་ཐ་
 དད་དུ་ཤར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིན་པོ་དང་སེར་པོ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་
 པར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་སམ་མ་གྱུབ་པོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། །འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན།། ༣༠༥ ཅས་སྒྲོས་ཏེ།
 བདག་རྒྱུན་མིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་འབྲས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་རྒྱས་ན་ཡང་
 དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའམ་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཛོག་བྱེད་དུ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཕྱིར་

༡༡། གཤམ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། འོན་ཏྲེ་གས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ༣༠༧ ཁྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། ཁྱེད་དང་བཅས་པ་ལྷ་བུར་སྒྲུང་། བདག་ཉིད་ཁྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། འདྲི་
 དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། ༣༠༨ འདྲི་ར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷ་པོ་ཀྱི། བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་པོ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིན་ཏྲེ་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད། ༣༠༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་མིག་གེས་
 ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་དེ་ཡི་རྒྱུ་པའི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ་ལ་དོན་སྒྲོན་པོ་ཏྲེ་གས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁྱེད་པས་ཁྱེད་པ་པོ་རང་གི་ལས་སྒྲོན་པོ་ལ་ནི་ཏྲེ་གས་པའི་ཁྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྷ་བུར་སྒྲུང་
 ཏེ། སྒྲོན་འཛིན་མིག་གེས་བདག་ཉིད་སྒྲོན་པོ་ཏྲེ་གས་པར་ཁྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་སྒྲོན་པོའི་རྒྱུ་པ་ཤར་བ་དེའི་དབང་གིས་སྒྲོན་པོ་ཏྲེ་གས་པ་དེར་འཛིན་ཏྲེ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་དེ་རྒྱ་པ་མ་རྒྱུ་ལྷ་པོ་ཀྱི་གཟུགས་དང་བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁྱེད་པོ་བུའི་གཟུགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་ལ་འཛིན་ཏྲེ་ན་བུས་རྒྱ་
 པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། གཞུང་འདི་ནི་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་མིག་གེས་ཀྱིས་དོན་ཏྲེ་གས་པ་ལྷ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ཏྲེ་གས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ར་ན་ཡང་དོན་དང་འདྲ་བར་

གྱེས་པའམ། རོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་རྟོགས་པར་གྲགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་སྒྲོའི་ངོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པར་གསུངས་
 པས། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་སེམས་
 དབུ་མ་པ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུད་པའི་སྣང་ངོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །ཞེས་སོགས་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེད་དང་གཉིས་པོ་འདི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་ཞར་བྱང་ཡིན་གྱི། གཞུང་དགྲུས་མ་ཡིན་གྱི། རོན་རྟོགས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་
 པོའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བུའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་ཏེ། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་གྱི་སྣང་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་
 ནས་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ཤེས་པ་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་མདོན་པར་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་གཞུང་འདི་ནི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྟོང་པོ་དང་སྟོག་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཁོ་བོ་སྤྲོའོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་མདོར་བསྟན། གཞོད་བྱེད་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་
 མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །བྱེད་པར་གྱི་ནི་སྒྲོ་དེ་དག །བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་བྱིར། །ཆོད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། ༣༡༠ །བྱ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྒྱུར་ན་ཡང་། །ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་གང་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་
 འདོད། ༣༡༡ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤར་བ་བོར་ནས་ལས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེའི་བྱིར། དཔྱེད་པ་པས་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཆོད་མ་དང་། རྒྱལ་
 དཔོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོད་མ་དང་། བྱེད་བྱག་པས་དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྒྱི་སོགས་བྱེད་པར་གྱི་སྒྲོ་ཆོད་མའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དཔྱེད་པ་པ་ལ་སོགས་པས་
 འདོད་པའི་ཆོད་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་དང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་ནི་རྫས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཆོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱ་
 བ་དོན་རྟོགས་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་དབང་སོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལན་པ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་མར་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་

འབྲེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་སྐབས་བྱེད་དམ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།
 རྒྱལ་དཔོག་པའི་འདོད་པ་དགག། དཔྱེད་པ་པའི་འདོད་པ་དགག། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། །འདི་འདྲ་དབང་
 པོ་ལ་ཡོད་མིན། །དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད། །འདི་འདི་ཞེས་བྱ་གང་དེ་ལས། ། ༣༡༢ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྒྲོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་གུན་གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་དུ་འབྲེད་རྣམས་པ་འདི་འདྲ་བ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་སེར་དེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བ་
 མེད་པས་འདི་སྒྲོན་པོ་དང་། འདི་སེར་པོའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དཔྱེད་པ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འདིས་ནི་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་སྐད་
 བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷག་མ་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལའང་དགག་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་

༡༡། །པར་དོན་མཐོང་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི། །སྟོ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །སྟོ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ༣༡༣
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟེ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོ་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོ་དག་ཀྱང་
 སྟེ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོ་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་དང་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས། །ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་དོ། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ལ་འཇུག་པའང་མི་འདོད་དོ། །དཔེར་ན་པ་ལ་ཤ་ལ་སྟེ་རེ་ཞུགས་པས་བྱ་གོ་རྟེ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར། ། ༣༡༤ །སྟོ་ནི་གཅིག་ཅར་འབྱུང་འགྱུར་
 ན། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཆོས་ཅན། སྟེ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆད་མས་གཞལ་ཞིང་ཕྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆད་མས་འཇལ་བའི་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་

༡༡། །ཀྱི་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དྲི་རོ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་དེ་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་དང་བདག་ཉིད་
 ཀྱན་གྱི་ཕྱད་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །ཐ་དད་དེ་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད། །འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་
 དངོས། །མེད་ན་དེ་ཡང་བཞག་མེད་ཕྱིར། །^{༣༡} །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་དོན་དེ་ཕྱད་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་སྒྱུབ་བྱེད་གང་ལས་དོན་རྟོགས་ཐ་
 དད་དུ་འཛོག་རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྟོགས་འདིའི་སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་དོན་ཕྱད་ཅིང་འདུས་བྱས་པ་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་འཇུག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེའི་དངོས་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་དབང་དོན་ཕྱད་ཅིང་འདུས་བྱས་པ་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་གྲོས་ཀྱི་ཕྱད་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །འགའ་ལོ་ཞེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྱུབ་བྱ་དང་སྒྱུབ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་བ། དེ་

ལྷོང་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཉིས་པ་ལན་ནི། མི་བདེན་ཏེ། ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིར། །དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། ༣༡༥ །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག། ཐམས་ཅད་དེ་ལྷོང་རྣམ་པར་གནས། །ཐ་
 དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། སྒྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ༣༡༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རྟོག་ངོར་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ཏེ། ལྷོག་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྫས་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྷོང་རྣམ་
 པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་དོན་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འང་དོན་རྟོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་
 རྣམས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ། གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སྒྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་བཤད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པས་

༡༡། །འཐད་པར་མཐོང་བ་ན། ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས། དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་པ་ལ་དོན་དུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་
 གྲིས་སྟོང་པར་རིག་པ་ན་དོན་མེད་པའི་རང་རིག་པའི་ཚུལ་ལ་རང་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་གཟེགས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྲིས་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པའི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་སྟེར་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་ཡང་སིམ་གདུང་སོགས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་དོན་རྟོགས་པར་ཞེན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 རིག་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ལ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་
 བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པར་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལ་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་
 གཞན་རིག་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་སྟེར། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་

འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་རང་རིག་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱིད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་གཞལ་བྱར་མི་འཛིག་ཅེ་ན། བཤད་པ། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསྐྱུ་ཞིང་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་རྣམས་འདིར་གཟུང་གི། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐྱད་དུ། ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས། ཉེ་བར་བསྐྱུད་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་

༡༡། །ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བས་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡང་དག་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོན་མི་རུས་པར་གྲགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། རང་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་བྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་མཛད་ནས། དེ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་སྐད་དུ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་ཀུན་ཐ་སྐད་ཅམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་ན། ཐ་སྐད་དུ་ནི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་གྲགས་ཀྱི། རང་རིག་པར་ནི་མ་གྲགས་ན་ཇི་ལྟར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་ཅི་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཞག་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཆེ་རིགས་པའི་ངོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་འགྱུབ་ཅིང་། རང་རིག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེའི་ཆེ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། དེས་ན་
 གཞན་རིག་མེད་པའི་བྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་

བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འདིར་ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་པར་བསྟན་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་རིག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་མིང་དང་བརྟན་དང་ཐ་སྙད་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀྱང་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ནི་ཡོད་ལ། ཡང་དག་པར་ན་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་
 ཙམ་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞན་དག་སེམས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚད་འབྲས་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་
 ཚད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ནས། དེའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་
 ལྟོན་པར་བཞེད་དེ། གང་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གཞལ་བྱ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་

༡༡། །ཀྱང་གཞུང་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་དོན་དུ་གནས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཚད་མ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་
 འབྲས་བུ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱུང་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་གཞལ་བྱ་དང་ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་ནང་ཤེས་པར་གནས་པའི་བྱིར་
 རོ། །གང་ལྟར་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་རང་རིག་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་ཏུ་བསྒྱུབ། དོན་བསྒྲུས་ཏེ་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་བཤད་པ།
 རང་རིག་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གི་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། འགོག་བྱེད་གྱི་
 རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་བྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་མཛོན་སུམ་གང་ཡིན་

གྲིས་པའོ། །ལན་འདེབས་པར་འདོད་ནས། སོ་སོར་རིག་མཛོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རིག་པའི་མཛོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་དོན་རིག་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སོ་སོར་རིག་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་གང་གིས་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན། ཅེས་དྲིའོ། །གལ་ཏེ། དེ་འདྲ་ལས་ཡིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་དེ་འདྲ་བ་ལས་དོན་
 རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འབྲུལ་བ། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འབྲུལ་བ། དེས་ཤེས་དང་གསུམ་
 ཚོགས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འབྲུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུལ་བར་འགྱུར། །^{༣༢༠} ཞེས་སྟོས་ཏེ། དོན་འདྲ་བ་དེ་ཡང་གང་ཡིན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སམ། འོན་ཏེ་དོན་དངོས་འདྲ་བར་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་
 འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེ་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུན་ལས། གལ་ཏེ་སོ་སོར་དེས་པའམ་སོ་སོར་རིག་པར་གྱུར་
 པའི་རིག་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཙམ་ཁོ་ན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དོན་རིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་གོ། །འོན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་

༡༡། །ལས་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེའི་རང་བཞིན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པས་འབྲུལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་
 མདོ་སེམས་གང་ཡིན་ཕྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་ནི། འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོ་མདོ་སྒྲེ་བ་དང་། འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། རི་སྐད་དུ་ལྟས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲེ་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཐ་དད་པ་དང་ལྟན་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་ཏྟགས་པའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་
 ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྒྲེ་བ་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཅེས་དྲི་བ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ན་ལེ།
 འོན་ཏེ་འདི་མྱོང་དེ་གང་ལས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། འོན་ཏེ་དོན་རིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་དོན་འདི་མྱོང་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལས་
 ཤེས་པར་འདོད་ནས་དོན་རིག་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་དོན་མྱོང་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་དོན་མྱོང་བར་སྒྲུང་བ་

ཅམ་ལ་དོན་མྱོང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་མྱོང་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱད་ན་དོན་དངོས་དང་འདྲ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་
 པ་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། ༣༢༡ །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་བྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྩལ་ཕྱན་དུ་གནས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་རགས་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་དང་ཡན་ཚུན་འདྲ་བར་བྱེད་དེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དོན་དངོས་དང་འདྲ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྟ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་འོ། །གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད། བྱབ་པ་ཡང་འབྱུང་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པས། །དེ་མྱོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རུས་
 མ་ཡིན།། ༣༢༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། བྱབ་པ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་འདྲ་བའི་རྟགས་ལས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་དོན་དེ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟེས་ལ་འདྲ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་འབྱུང་བ་ནི། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་

༡༡། ཟློང་འགྱུར། ༣༡༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། རོན་དེ་འདྲ་བ་དང་རོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་རོན་ཟློང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་རོན་སྟོན་པོའི་རྣམ་
 ལྟན་དུ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་པ་མཚན་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཟློང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྟེས་ཤིང་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །འདི་ནི་
 མགོ་མཚུངས་གྱིས་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རོན་སྤྲང་གི་ཤེས་པ་རོན་ལས་སྟེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་འབྲུལ་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ།
 འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར། །གང་ལ་སྟོ་ནི་ངེས་པ་དེ། །དེས་ཟློང་ཡིན་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟེས་འདྲ་བ་དང་གཟུགས་འདི་མཐོང་སྒྱུ་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གང་ལ་སྟོ་ནི་ངེས་པར་གྱུར་པར་གསུམ་
 ཚོགས་པ་དེས་རོན་ཟློང་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྒྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། ༣༡༤ །སྤྲང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི། །ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དབྱེད་བྱ་ཡིན། །དེ་དག་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་བ་པོ་ཡི་ངེས་དེ་
 ཡིན། ༣༡༥ ཅས་སྟོས་ཏེ། གང་གིས་ན་སྟེས་འདྲ་བ་དང་རོན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་རོན་རིག་དེའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྲང་བ་རོན་དང་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་

དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉི་ཐར་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་དག་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷ་བ་པོའི་ཡང་དག་པའི་ངེས་པ་དེ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཡན་ཚུན་བལྟོས་པས་ལོང་བས་ལོང་བ་བྲིད་པའི་ཚུལ་ལོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 རིག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་དོན་རིག་གོ་སྒྲམ་པའི་ངེས་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་ལྷ། དམ་བཅའ་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེས་ན་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ། དོན་སྣང་ཤེས་པར་བསྟན་པ། སྒྲོ་བྱེད་དོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཕྱོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།
 འབྲུལ་ངོར་དོན་རིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེའི་ཕྱོང་བྱ་དེ་ནི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ལ། དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་
 རང་ལས་དོན་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱོང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་འབྲུལ་

༡༡། །བར་བསྟན། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་པར་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡང་། །དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། ༣༡༤ །དེས་ན་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་གཞན་
 མེད། །དེ་ལའང་སྤྱོད་བྱ་གཞན་ཡོད་མིན། །དེར་ཡང་བརྟུན་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན།། ༣༡༥ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་མ་རིག་ན་ཅི་ཞིག་རིག་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སོ་སོར་
 རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེའི་རིག་བྱེད་ནི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། མངོན་སུམ་རིག་བྱ་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་ཉིད་
 ཡིན་དོན་གཞན་མིན། །རྣམ་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས། །ཐ་སྙད་འདོགས་གྱི་གཞན་མ་ཡིན། །ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལའང་
 ཚོས་ཅན། སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དེར་ཡང་སྤྱོད་བྱ་དོན་གཞན་འདོད་པ་ལ་བརྟུན་པ་དེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྣང་གི་དབང་
 ཤེས་དེས་ནི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་དང་འཇོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་སེམས་འོགས་པ་ཡང་རང་

རིག་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འབྲུལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པོ་སྤྱང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ཡི་དངོས་དེ་
 སྟོ་སོགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའང་དེ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོ་སོགས་སྤྱང་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན།། ༣༢༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
 སྤྱང་བར་གྱུར་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་སྟོ་སོགས་སྤྱང་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་དེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཉོག་པས་སྟོ་སོགས་སུ་ཞེན་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་སྟོན་
 པོའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྗེས་གཞན་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དཔེའི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་པར་བསྐྱབ།
 རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །གསལ་བྱེད་རབ་རྩ་གསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་སྟོ་བདག་རིག་ཅན་ཡིན།། ༣༢༦ ཅེས་སྟོས་ཏེ།
 དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མར་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་མར་མེ་དེ་རབ་རྩ་གསལ་བར་གྱུབ་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་

༡༡། །འདོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་སྣང་གི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ཚོས་ཅན། བདག་རིག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་མི་བསྟོས་པར་རང་ཉིད་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རང་ལས་
 དོན་གཞན་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་རིག་བྱེད་དོན་གཞན་ན། ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་འཐད་པར་དགའ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །སྒྲ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། ༣༣༠ །གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐེ་བའི། །མཚན་ཉིད་
 རྣམ་པར་བསྐྱད་པ་ཅན། །དི་ལྟར་འབྲུལ་བས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ། ༣༣༡ །དེ་ཆེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུང་བྱ་མིན། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱ་དང་རིག་
 བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། ཤེས་པ་དེའི་རིག་བྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་འཐད་པར་དགའ་བའི་བྱིར་ཞེས་སྟེ་འོ། །རྒྱན་ལས།
 སྟོན་འཛིན་དེའི་རིག་བྱ་སྟོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྟོན་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྟོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཚོས་ཅན། དེ་འཛིན་དང་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དེ་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དགའ་བར་ཐལ། དེ་
 འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱ་གཟུང་བ་དང་། རིག་བྱེད་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འབྲུལ་བས་

༡༡། ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རོན་རྟོགས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བཞི་པ་རོན་སྒྲུང་ཤེས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་སྟོང་གུར་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད། །བྱི་རོལ་རོན་ནི་སྟོང་འགུར་བ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཅི་བརྗོད་འགུར། ། ༣༣༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་
 སྟོང་བར་གུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ངོར་ནི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། གནས་ཚུལ་ལ་བྱི་རོལ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་ནི་སྟོང་བར་འགུར་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་
 པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་རོན་སྟོང་བ་ལས་མི་རིགས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགུར་ཏེ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་དབང་སྟོས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་མོད་གྱི།
 འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཐབས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་མི་རིགས་ཤེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་སྟོན་ནི་དེ་རྣམ་ཅན། རྣམ་པ་རྗེས་
 ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད། །དེ་ནི་བྱི་མའམ་གཞན་ལས་ཞེས། །འདི་ནི་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན། ། ༣༣༤ །མཐོང་བའི་བྱེད་པར་དང་བུལ་བ། །མི་འཇོན་དེ་འཇོན་ན་འཇོན་བྱིར། །སྟོན་པོར་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། འོན་ཤེས་པ་ལ་རོན་

བ་གཉིས་མྱོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །ཅེས་བ་ནས། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་
 འབྲས་བུ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལྟའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཤེས་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རང་རིག་བ་དེ་
 ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གོང་དུ་རི་རྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་བ་
 འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་ཀྱང་མདོའི་ཅུ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་སྤྲས་དོན་དུ་གནས་སོ་ཞེས་གང་སྤྲས་བ་དེ་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་ལྟས། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་བ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོགས་བ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་བ་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །གཞན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན། ། ༣༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ།

༡༡། །གང་གི་ཆོ་ཐ་སྟེང་ཙམ་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རུང་མཛེས་མི་མཛེས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གཞན་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་
 འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཆོ་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་གཟུགས་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་
 པར་བྱི་དོན་ཁྱུང་ན་དེའི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་སྟོ་མ་འབྱུལ་བ་གཉིས་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དོན་དུ་སྒྲུང་ཡང་དོན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོས་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཆོད་མ་ཡིན་ཅིང་། དོན་ཁྱུང་བ་ནི་འབྲས་སུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཤུག་སྟོས་ཀྱང་། འདིས་ནི། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་བྱིར་། ཆོད་མའི་འབྲས་སུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དེ་བཤད་པར་བལྟ་བར་བྱའི། རང་རིག་པའི་འབྲས་སུ་བཤད་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད། ཡང་ན་སྒྲུང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་རིག་པ་འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཆོ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་བྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །དེ་ཆོ་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་ཁྱུང་གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་

དེས། ། ༣༩ ། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཤེས་པས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ཏེ་གསུང་བ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ་གསུང་བས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དོན་གསུང་བས་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་ཏེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་དག་
 པར་ན་ཤེས་པས་དོན་མ་རིག་ན་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱང་བྱུང་ན། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་
 ཡིན། ། ༤༠ ། ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཏེ་གསུང་བའི་དོན་རིག་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་པར་ཐ་སྣང་གང་གསུང་སུ་རུང་སྟེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་
 བའི་རྣམ་པ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འདོད་པར་སྦྱང་བར་བྱུང་ན། དེ་ལ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་རང་རིག་ལ་དོན་
 རིག་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པས་ནི་དོན་མི་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་

༡༡། །རྣམ་པས་ནི་དོན་འདོད་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་ནི་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པས་དངོས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁྱོད་ན་ནི་དོན་རིག་པ་འདི་
 བཏགས་པ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྷན་གྲང་། གལ་ཏེ་སློ་འདི་བདག་འདོད་པའི་རྣམ་པའམ་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་བུས་ཁྱོད་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་འདོད་པའམ་
 མི་འདོད་པ་དེས་གྲང་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུའི་རྟོགས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་
 རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་
 བསྟན་བྱ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བུས་གྲང་དོན་རིག་པ་མི་འཐད། གཟུང་རྣམ་ཆད་མར་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཆན། འཛོན་རྣམ་ཆད་མར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན། དོན་རིག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལས་གྱིས་བསྐྱེདས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས།⁴⁷ །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྟོན་བྱིར། །⁴⁷ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ནི་དོན་རིག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་མོད་གྱི། སེལ་བའི་ངོར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་སྟེས་བུའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་བལྟ་བའི་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་སྟོ་ལ་ཡིད་དུ་མི་
 འོང་བ་དང་འོང་བར་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་རིག་པ་ལ་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་དོན་རིག་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི། སྟེས་བུའི་གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་དུ་མར་གནས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྟེས་བུའི་གཟུགས་གཅིག་བུ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་བྱིའི་དོན་ལ་
 ཡང་རང་རིག་པ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད། དོན་རིག་པ་ནི་མི་རིགས་པའི་བྱིར་བཏང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་བྱིར་སྟེས་བུ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་རིག་པ་མི་
 འཐད་གྱི། དོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་དུ་མར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་དུ་མར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མར་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ།⁴⁸ །ཁས་སྤངས་ན་ཡང་གཉིས་པོ་དག །ཐ་

༡༡། །དད་པར་ནི་མྱོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཡང་གཟུགས་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་ལྟ་བའི་དག་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་པོ་དག་ཚེས་ཅན། །སྒྲེས་བུའི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་ཐ་དད་པར་ནི་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གཅིག་གི་ངོ་བོར་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། །མ་མཐོང་བསྒྲིབས་ཐྱིར་མིན་ཅེ་ན། །དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། ༣༥༩ །དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་བྱེད་པ། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ༣༥༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་བྱིར། །དག་གཉེན་རེ་རེའི་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དབང་ཤེས་གཉིས་པོ་ཚེས་ཅན། །སྒྲེས་བུའི་གཟུགས་ཐྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །སྒྲེས་བུ་གཅིག་ལ་དུ་མར་མཐོང་བའི་བྱིར། །གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་ཚེས་ཅན། །ཇི་ལྟར་ན་ཐྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་བསྐྱུ་བའོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །གཞན་དག་ན་རེ། །གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །

༡༡། །ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་འདིའི་རང་བཞིན་ནམ་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དོན་དུ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་ཞེས་པ་ཡང་དོན་
 ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དོན་མེད་པས་ཉམ་ཐག་ནས་རང་རིག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་མེད་པ་རིག་པའི་སྤྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཅིའི་སྤྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཅེ་ན་བཤད་པ། དེ་ཆེ་དོན་སྦྱང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ནི། །དོན་གཞན་མིན་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་བལྟོས་པར་བྱ་བ་
 མིན། ། ༣༥ ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ནི་
 རང་ལས་དོན་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཚད་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུན་ལས། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིའི་དོན་ལ་ཡང་
 རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རིག་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་འདི་ལ་ཡང་ཚད་མ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གང་གི་

༡༡། །རིག་པར་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུང་བྱར་སྒྲུང་གི། དོན་བདག་ཉིད་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྒྱན་ལས། གང་གི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་གློག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པར་
 གྲུབ་བོ། །དོན་རིག་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་རང་རིག་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དོན་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་ལ་གནས་ཤིང་། སྒྲུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་བསྒྲུབ་
 པར་བྱ་བ་ཡང་རང་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་འདོད་མི་འདོད་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟས།
 འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་རྣམ་པ་ཚད་མ་ནི་ཕྱིའི་དོན་ལ་འཇུག་ལ། འབྲས་བུ་རང་རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་

བྱིར་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་དོན་རིག་འདོད། ༣༥༠ །དེ་བྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་
 གྱི་ཆེ་དོན་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་གེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རོན་དུ་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་རང་རིག་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཆེ་དོན་རིག་གོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་ཆེ་སྐྱང་ཚུལ་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་རིག་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་རིག་པར་འཛོག་པ་དེའི་བྱིར། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ།
 རྒྱན་ལས། འདི་དོན་དམ་པར་ནི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐ་སྐྱད་དུ་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ལ་བལྟོས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་དོན་ཉིད་ལ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། རོན་དམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ལ་ཅིའི་བྱིར་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་ཅི་ན། བཤད་
 པ། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱིར།། ༣༥༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་སྐྱང་གི་སྒྲོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དཔྱད་པ་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་དཔྱོད་

༡༡། །པ་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། རིག་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་མ་དབྱེད་པ་ན་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་པར་དབྱེད་ན་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་
 བོས་མི་སྣང་གི། ཤེས་པ་ཉིད་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་
 ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །³⁴² ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འམ་གཞན་འདྲ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་དོན་དངོས་སུ་སྣང་བའམ། གཞན་
 དང་འདྲ་བ་དོན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དཔྱེད་པ་བོར་ནས། དོན་སྟོ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་ཤེས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱ་ནི་དོན་སྟོན་པོ་ཡང་ཡིན་པས་ནའོ། །དེ་ནི་རང་མི་འདོད་མོད་གྱི། གཞན་དག་ག་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་

ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་ལྷས། དེ་ཡང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཞན་དགག་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན་གང་གིས་ན་དེ་
 ལྟར་ལན་དུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །རྒྱན་ལྟར་ན། དོན་དེ་དང་འདྲ་བའམ་དོན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་འདྲའང་རུང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བོར་བའི་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དོན་རྣམས་གི་ཤེས་
 པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་པས་ནའོ། །རི་རྒྱད་དུ། རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཉིད་ལས་དམིགས་པ་ཡིན་ན། བག་
 ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འབྲེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་དབང་སྟོན་ནི། འདི་
 ལ་གཞན་དག་གི་བསམ་པ། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །དོན་དངོས་མེད་པར་སྒྲུང་ཅན་དེ། རི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཅེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཤད་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་
 སྤྱོད་པའི་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡང་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་པའི་གྱི་དོན་དངོས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། བདེན། །དེ་འདྲ་ངས་

२५
२५
२५
२५
२५

மே
ய
த்
தி

二五二

༡༡། །ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།། ༣༥༣ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེས་ནི་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་བདེན་ཏེ། ཞིབ་མོར་དབྱད་པ་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་རིག་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་ངས་
 ཀྱང་འདྲིན་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་གྱིས་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བཙུག་ལྟར་འདས་གྱིས་ཀྱང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་གྱི་གཞི་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་མཐོང་རྣམས་གཅིག་ལ་ནི། །སྒྲ་ཚོགས་སུ་ནི་སྒྲ་བ་འདི། །ཐོག་མེད་བག་ཆགས་དང་འབྲེལ་བས། །དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཡིན་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཀྱན། །
 བག་ཆགས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན། །རྫོགས་པ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་ཡང་། །མི་ལམ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བཞིན། །གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་སོགས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བག་ཆགས་
 འབྲེལ་བ་ལས། །སྤྱོད་པའི་སེམས་གྱིས་གཡོ་བ་ཡིན། །དེ་ནི་གཙོ་བོ་རྣམས་གྱི་གཙོ། །དེ་བཞིན་དབང་ལྷག་རྣམས་གྱིས་ནི། །དབང་ལྷག་འགྲོ་ཀྱན་བྱེད་པོ་སྟེ། །ལྷག་པའི་མཚོག་ནི་བག་ཆགས་ཡིན། །
 ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་དང་། །བྱེད་པོ་སྒྲ་བའི་ཆུ་གྲུང་ནི། །སྤྱིར་འབབ་འཇུག་རྣམས་ཚད་ཆེ་བ། །བག་ཆགས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ །རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་རྒྱར་བཤད་པས། སྤྱི་རྩལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་མང་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་ནི་རང་ཉིད་མདོ་སྤེལ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལྟར་ལེན་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེགས་པའི་དབང་ལྷག་དག་གིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གནས་སྐབས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དགོངས་པའི་ཟབ་གནད་མ་མཁྱེན་པས་ རོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། དོན་དེག་གང་ཡིན་སོ་སོར་དེག་ །ཅེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་བསྟོས་ནས་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་བྱིར་དང་། ལྷ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་ ཀྱང་། སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་མ་མཐོང་བར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་ཤེས་

༡༡། །པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་སྒྲུང་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པར་བྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ། དོན་དངོས་མེད་པར་སྒྲུང་ཅན་དེ། །ཇི་ལྟར་དོན་
 འཛིན་ཞེན་བདེན། །ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་གཏན་ཆོགས་མ་གྱུབ་པའི་ལན་མཛད་རིགས་པ་ལས། བདེན་ལན་མཛད་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལ་མི་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། དོན་དངོས་མེད་པར་
 སྒྲུང་ཅན་དེ། །ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རང་མི་འདོད་མོད་གྱི། གཞན་དགག་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་ལན་དུ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །ཞེས་གཞུང་སྒྲུ་མ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
 གཞུང་སྒྲུ་མ་ལས་འཕྲོས་པར་བཤད་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནི་ཞེས་པ། ལྟས། གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་འགོག་པར་བཞེད་ལ། རྒྱན་གྱིས། དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་

ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ནི་བྱད་པར་རོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་སྐར་གྱེ་བའི་དབུས་གནས་པས། །རང་འོད་འབད་ནས་སྒྲོས་མོད་གྱང་། །པད་དཀར་འདབ་བརྒྱའི་གེ་སར་ནི། །ཉིན་བྱེད་མིན་པ་སུ་ཡིས་བྱེ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་གྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆེག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། འོ་ན་
 ཇི་ལྟར་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གནས་ཤེ་ན། གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་གཅིག་དང་།
 གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཡང་དག་པར་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཆེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་འདི་ཆད་འབྲས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་
 དབུ་མ་ཆེན་པོ་གཞན་སྟོང་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་

༡༡། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མ་དབྱེད་པར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་མ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་
 ཀ་ལས། སྟོ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་གྱི། །གཟུང་དང་འཇིན་པ་སྟོང་བ་དག །ཐ་དད་ལྡན་བཞིན་རྟོག་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྒྲགས་སོགས་གྱིས། །
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས། །དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་བཞིན། །དེ་དག་མ་བསྐྱེད་མིག་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཟུང་བ་
 འཇིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལས་
 གཞན་མེད་པར་ནི་སྟོས་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་། །སྟོ་དང་ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྡེ་
 བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ལས་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་པར་གནས་ལ། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་དང་ཡང་

མཐུན་ཏེ། འཇུག་པར། གཟུགས་ཡོད་ཉིད་ན་སེམས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་
 མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །ཞེས་དང་། དེ་ལས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་སྤྱག་ཉིད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་
 བོར་ཤེས་བྱ་བཀག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཤེས་པར་བཅས་པ་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་
 གཟུང་འཛིན་བརྟེན་པ་དང་རྟེན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པས་རྣམ་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་རུང་གི་སེམས་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པའི་
 ལྷག་མ་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་ལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་དང་དེར་མ་གྱུབ་ཅིང་། སེམས་
 ཉིད་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རི་རབ་དང་ནགས་ཚལ་དང་གཟའ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་དང་དེར་མ་གྱུབ་ཅིང་།

༡༡། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་གཞུང་འདི་དག་ལས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དྲི་མ་
 རྣམས་ནི་སྒོ་བྱར་བ། །ཞེས་གསལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
 ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་པ་རྣམས་མཐུན་ནོ། །འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྟེ་ན་མེད་པའི་གསང་བ་ལའང་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་པོ་ལ་གནས་ནས་ནི། །སྐལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཡང་སྤང་། །ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དོན་དམ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གིས། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ལས། གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གང་དུ་འང་མ་ཤར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
 རྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཞིའི་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་གཟུང་འཇོག་གྱི་སྟོས་

བ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ། གཟུང་བའི་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཅིག་
 ཏུ་གྲུབ་བམ། དུ་མ་གྲུབ། བྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་མི་བདེན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་ཚོགས་སུ་བདེན་ན་
 གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། ཡང་ན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
 རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །དོ་བོར་སྒྲུང་ཅན་དངོས་གཅིག་ལ། །རྣམ་པ་རི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་བྱིར་རོ། །གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་བྱིར་དང་། །རང་བཞིན་
 མཐོང་མེད་བྱིར་གཅིག་མིན། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོ་འབྲུལ་བས་དུ་མར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། སྟོ་མ་འབྲུལ་
 བས་དུ་མར་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། སྟོ་དངོས་ཐ་དད་མེད་མཐོང་བྱིར། །ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་གཅོད་ཚུལ་ཡང་དེའི་

༡༡། རྒྱགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བན་ཚུན་
 བསྟོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་
 བེ་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་བྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཉིད་འདི་ནི་སྟོས་བཞག་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་སྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་ཅིང་གཞིག་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་སྟོས་བཞག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་
 ན་ནི་གཏན་ཆོག་སྣམས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་གཞིག་པར་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་སྟོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ། ཐོག་མ་མེད་པ། རྒྱུར་མ་ཆད་པ། རྟོགས་སུ་མ་ལྟར་བ་དཔེར་བྱ་བ་ཀྱན་ལས་འདས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རྣམས་པས་འདི་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཀྱི་

པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བྲི་མས་ནམ་ཡང་གོས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་གནས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྤྲས་སྒྲ་གཙན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་
 པ་ལས། སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྱུད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་
 པ་བརྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་ས་ར་ཉ་པས་གྲུ་བྱ། སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དགའ་ཞིང་། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་བྲི་མ་མེད་པའི་སྤྲིང་པོ་ནི། །རང་བཞིན་གཤོད་
 རས་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་དབྱུང་བྱ་མིན། །གལ་ཏེ་དབྱུང་ན་དུག་སྒྲུལ་གཙུག་པོ་ནར་ཟད། །སྒྲོ་ཡིས་བཞག་པའི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་དོན་འདི་

༡༡། །ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་བོད་དག་ནི། སློས་ཕར་ལ་སློབ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་བའི་མིང་ཅན་མེད་པར་དགག་པ་ཞིག་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འབྱུལ་བ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཞེད་པར་སློམས་ནས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་དང་མི་མཐུན་པས་ན་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་
 སུ་བཀྲལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་གྲགས་པ་ཐུགས་ཐུག་ནས། སྟོ་ཡི་རྣམ་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་མེད་ལྟན། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཆུངས་པར་ལེགས་བཤད་སྤྱར་འཛིན་བྱེད་པ་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་གཞུང་། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རུབ་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་བར་མཛད་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལས་མ་འདས་ན། དེ་ཙམ་ནི་ལྟ་དབང་སྟོ་ལ་

སོགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་བཀྲལ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་གཞུང་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཞེས་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུང་བར་མཛད། དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་མ་རངས་པའི་གསུང་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་འདིར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་དུ་བོད་གྱི་དབུ་མ་པ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་གཞིའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་སེལ་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདིར་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོས་པ་ཉེ་བར་ནི་བའི་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡང་འདིར་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

ॐ नमः शिवाय

ਮੁਕਤੀ

二五二

༡༡། །ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གནས་པའི་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་རོལ་བ་ལས་རྣམ་པ་ཅི་དང་ཅིར་སྒྲུང་ཡང་དེ་དང་དེར་མ་གྲུབ་པར་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པར་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་བོར་སེམས་ཕྱོགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་བོར་
 སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་བསམ་པ་དེ་ལྟར་ན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་དངོས་པོ་འཇམ། འོན་ཏེ་དངོས་པོར་
 མེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་སྐྱ་བས་དབུ་མ་པའི་ནང་ནས་བཞེངས་ལ། དངོས་པོར་མེད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བར་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ཞེན་

པ་ཁྱེད་ཅག་བདེན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། མི་རྟོང་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། མ་ཞི་བ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟོས་ནས་སློ་འབྲུལ་བས་བཀོད་པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲན་ཀར་འབྱུང་། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་གྲན་ལས་བརྟུས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། །དེ་ཉིད་དབྱ་མ་པ་ཡིས་རིག་ །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་མིན་རྟག་པའང་མིན། །གཅིག་མིན་དུ་མའི་མཆོན་ཉིད་མིན། །དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་པའང་མིན། །འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་སྒྱུན་ཏེ། འདིར་ཁྱེད་ཅག་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་ནམ། འོན་

༡༡། །ཏེ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར། ཇི་
 སྐད་དུ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་རུང་གི། །དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་མིན། །ཅིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ།
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་དང་། རྟག་མི་རྟག་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་
 ཞེན་པར་བྱེད་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ། ཇི་སྐད་དུ། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བཙོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མ་བྱེན་པས་ཀ་ཏུ་ཡ་ཏ་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་
 པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །ཅིས་དང་། དཔལ་ས་ར་ཉ་པས་ཀྱང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷགས་དང་འདྲ་བར་བཞེད། །དངོས་མེད་རྟོག་པ་དེ་བས་སྤྱན་འགྱུར་ཞེས། །མར་མེ་འབར་
 དང་བྱད་པའི་དཔེ་ཡིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བུའི་བླ་བའི་བླ་བ་གནད་དང་

༡༡། །གྲིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་མྱོང་བ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྒྲགས་དང་རྫས་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་ལ་སོགས་གྲིས་བསྐྱད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཛིམ་པའི་དུམ་བུ་དང་དེའུ་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཏྲ་སྒྲུང་དང་སྒྲུལ་སོགས་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་འཛིམ་དུམ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་
 དུ་ཏྲ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཛིམ་དུམ་དེ་དག་སྒྲགས་སོགས་གྲིས་མ་བསྐྱད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་ཏྲ་སྒྲུང་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ལོ། །དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་མྱ་ངམ་
 གྱི་ཐང་ན་གནས་པའི་རྫས་ཆུང་དུ་ཡང་སྦྱོད་ཡུལ་ཡངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆེན་པོར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་
 བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་བཞིན་བྱས། ། ༣༥༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་འབྲུལ་པའི་ངོར་འཛིམ་དུམ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་ཏྲ་དང་སྒྲུང་པོ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་
 བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པ་དག་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་

གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། ཡོད་པ་མིན་གྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པ་
 རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུན་མོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ཉིད་
 ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་ཙམ་མིན་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རིག་པས་དབྱེད་པ།
 དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྣ་ཆོགས་གྱི། རོ་བོར་སྒྲུང་ཙན་དངོས་གཅིག་ལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་སྤྱིར་དང་། ༣༥༥ །གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་
 ཉམས་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མཐོང་མེད་སྤྱིར་གཅིག་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་སྒྲུང་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་ན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་བདེན་
 ནམ། འོན་ཏེ་དུ་མར་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྣ་ཆོགས་གྱི་རོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཙན་གྱིས་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། ཇི་ལྟར་ན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་

༡༡། །མི་བདེན་པར་ཐལ། ལྷ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྷ་ར་བདེན་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་དེ་ཉམས་ནས་ལྷ་ཚྭ་གས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དང་། གཅིག་དུ་བདེན་ན་གཞན་ལྷ་ཚྭ་གས་ལ་གཞན་ལྷ་
 ཚྭ་གས་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ནས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་ལྷ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་གཅིག་མིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། གལ་
 ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ངེ་ལྷ་ར་ལྷ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུང་། གལ་ཏེ་ལྷ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུང་ན་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྷ་ར་དུ་མར་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། སྒོ་དངོས་ཐ་དད་
 མེད་མཐོང་བྱིར། ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར། །༣༥༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལྷ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པའི་དུ་མ་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་མ་འབྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་མེད་
 པར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་མཐོང་ན་ནི་ཁས་ལེན་པ་ལེགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་
 པོ་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་བྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །༣༥༨ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གང་གིས་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དབྱུང་པའི་ཆོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་
བཞིན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མི་འབྱུང་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདི་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་
སྐབས་སུ་གྱིས་པ་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་འཕམ་རང་རིག་པའི་མིང་དང་བརྟ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །དེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད། རིག་
བྱ་དང་རིག་བྱེད། ལྟོང་བྱ་དང་ལྟོང་བྱེད། བལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གདོད་མའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲར་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་བཤད་པའི་ལམ་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་གྱིས་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་
མ་སེལ་བའི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སྒྲོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཡང་ཡིན་པས། འདི་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་དེའི་སྒྲུང་བའི་ཆ་མ་ལུས་པ་ཡང་དྲི་མ་དང་
བྲལ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བོ་ཆེ་དེ་ཡང་དེ་དུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་བུ་དག་

༡༡། །པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཅིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་གུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་
 བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོད་མའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་རྒྱར་ཆད་པ་མེད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་འཆོམས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་སྡེ་
 བརྟན་མདོ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེ་བས་ན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་མཛོད་ཅིག །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། །དེ་བདག་མིན་ལ་དེ་བདག་ཏུ། །ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གིས། །འབྲུལ་སྐྱེ་འདི་ལ་དེ་མེད་དེ། ༣༤༡ །འགྲོ་བ་
 འདི་ལ་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་འབྲུལ་བ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤར་ཆུ་བདེན་པ་ཆོད་མས་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་
 དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྲིག་སྒྱུ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཆུ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་སྒྲིག་སྒྱུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངོར་སྒྲིག་སྒྱུ་ཆུར་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། །འགྲོ་བ་དངོས་པོ་

འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཚེས་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ནང་གི་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་དང་། །དེ་ནི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བས། ༣༤༢ །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
 ཕྱིན་ལོག་ཏུ། །སྤང་བ་ཅན་འདི་འང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཚེས་མཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ། །བཏྲོས་མེད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན།། ༣༤༣ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བ་
 ཅན་འདི་འང་ཚེས་ཅན། བརྟུན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བདེན་པའི་ཚེས་མཐུན་མཐོང་བ་སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བཏྲོས་པ་མེད་དེ། ནང་གི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བས་སོ། །དཔེར་ན་ཚེས་མཐུན་མཐོང་བ་ལ་མ་བཏྲོས་པར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་བཞིན་
 བོ། །མཐོང་སོགས་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་སོགས་གཟུང་ངོ་། །བཞི་པ་སྤང་ཚུལ་ཙམ་དུ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། དེ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དཔེ་
 དང་བཅས་པ། དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྲོ་ནི་ཡོངས་གཙོད་པ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག་ །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན། ༣༤༤ །དཔེར་ན་འདོད་

༡༡། །ཆགས་སོགས་མྱོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ། ༣༥ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ན་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ངེ་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་སྒྲོའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་རང་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་འདོད་པ་དེ་རང་རིག་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གཙོད་ཅིང་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཤེས་པ་ཀུན་བདག་རིག་པར་འགྱུབ་པ་དེའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་ཆོ་མྱོང་བྱ་བ་དེ་བ་དང་། མྱོང་བྱེད་ཆོད་མ་དང་། དེའི་རིག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གསལ་རིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
 ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་ན་ཆོད་འབྲས་
 གཞལ་གསུམ་དོན་ལ་གཙུག་པ་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལ་འང་ཉམས་མྱོང་བདག་

ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་སྟོང་བར་རུང་། །དེ་ལྟར་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན།། ༣༤༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྟོ་སེར་སོགས་ལ་ནི་སྟོང་བྱ་སྟོང་
 བྱེད་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཔེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་དེ་ལའང་ཞེས་ལྟ་དབང་སྟོས་གསུངས་ལ། རྒྱུན་གྱིས། དོན་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོ་སོགས་སྟོང་བ་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་སྟོང་
 བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བྱ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་དག་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ཉམས་སུ་སྟོང་བར་ཐ་སྟོད་བྱར་རུང་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། འདིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་
 སྤང་པོས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་བཤད་པ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །
 རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཚད་མ་དང་། །རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་རྩ་བཤད།། ༣༤༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགལ་བ་ནི་མེད་དེ། བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་བྱེད་པ་པོར་བྱས་ན། སྟོ་རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་

༡༡། །གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་མྱོང་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་པ་ཞེས་ནི་རབ་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས་
 ནས་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་བསྐྱབ། དུས་བྱིས་
 དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་དང་རང་རིག་བསྐྱབ། ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་པས་རང་རིག་ཀྱང་གྲུབ།⁴⁹ ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་
 གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། རྣམ་མེད་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྐྱབ། བྱི་དོན་བཀག་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྐྱབ། གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྐྱབ། དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་མྱོང་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་རྣམས་ལས་
 ནི་བྱུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག །དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར། ༣༤༥ །དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས། །བུ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཕ་མ་གཅིག་གི་གཟུགས། །འཛིན་འགྱུར་

༡༡། །པ་ལ་ལྷ།⁵⁰ གྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་ལྟན་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་སྣང་བ་རིགས་ཡིན་པ་དགག། །རང་བཞིན་སྣང་བ་དགག།⁵¹ །ཤེས་པ་དེ་གཟུང་དོན་རང་རིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག།⁵² །རྣམ་པ་དེ་སྐྱོ་
 ལས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །དོན་རྣམ་མེད་པར་དོགས་ན་ཡང་། །འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ཡིན།། ༣༧༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཟུང་དོན་དང་ལྟན་
 པའི་སེམས་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྣང་བ་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྣང་དུ་དོགས་ན་ཡང་། །འདས་པའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱོ་ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རང་རིག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། །དོན་ནི་སྤར་འདས་ཟེན་པའི་སྤྱིར་དང་། །རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། །རང་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་
 ཟློང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྣང་བ་རིགས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ན་ཡུལ་དེ་འདས་ཀྱང་དེའི་རིགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་སྣང་བའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། བཤད་པ། སྒྲོ་སྟགས་ཐ་དད་ཅན་སྣང་སྤྱིར། །དེ་ལྟན་མིན་རིགས་དོན་མ་ཡིན། །རིགས་དེའང་མི་རྟག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་ནའང་ངེ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན།། ༣༧༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །འདས་པའི་སྒྲོ་སྟགས་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་

ཅན། རིགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། སྒོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་ཡང་རིགས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དེ་འང་མི་རྟག་ན་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་ན་འང་ཇི་
 ལྟར་ན་འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་རྟོག་པ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དྲན་གཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་མིན་གྱི། མིང་མཚན་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིང་སོགས་
 སྒྲུར་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་། །ཞེས་པར་སྒྲུར་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རང་མཚན་སྒྲུང་བ་དགག་
 པ་ནི། ཚུལ་འདི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་གྲུབ་མ་ཡིན། ༣༧༣ །རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་གཤེས་པ་ནི། །དྲན་ཡིན་དེ་ཡང་སྦྱོང་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་དོན་རྣམ་སྟོང་ན་དེ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ལྡན་འགྱུར། ༣༧༤
 །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དྲན་གཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདས་པའི་དོན་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་

༡༡། །པ་མི་གསལ་བ་འདི་འདྲ་བ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་སྣང་གི་སྤྱི་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་བ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །པའི་པ་ཤེས་
 པ་དེ་གཟུང་དོན་རང་མཆོན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དྲན་པ་དེ་སྤྱི་བ་ལས་བྱུང་བར་མ་གྱུབ་སྟེ། གཟུང་དོན་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོ་མེད་བྱིར་དོན་ལས་མིན། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ལའང་
 དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དྲན་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་གཟུང་དོན་འདས་ནས་མེད་པའི་བྱིར། དེ་འདས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་དོ་
 ཞེ་ན། དྲན་པ་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་དབང་ཤེས་ལའང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་བཤད་ཟིན་ཅིང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་
 སྒྲོས། གལ་ཏེ་དྲན་པ་དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་དབང་ཤེས་ལའང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྣམ་ལྡན་དེར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་བྱི་རོལ་རང་མཆོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྣམ་པ་དེ་ནི་དོན་གྱིས་མིན། །གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་བྱིར་རོ། །^{༣༧} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དྲན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་གཏད་པ་

མིན་ཏེ། གསལ་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་རྣམ་པ་དེ་སྒོ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་
 དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། །བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །^{༣༡༤} ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་དྲན་ཤེས་ལས་རྣམ་པ་དེ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དྲན་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྒྲུང་ནས་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་མ་བཟློས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དྲན་པ་ལ་རྣམ་
 པ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་སྒྲུང་རུང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཏེ། བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་ཞེ་
 ན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
 ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་བརྗོད་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཆད་པ་པོས་རང་ཡུལ་བརྗོད་པ་དེ་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བ་གོ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི། །མཆམས་སྒྱུར་བར་ནི་མི་

༡༡། །འགྱུར་རོ། །དོན་གཅིག་མངོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དག་གི། །^{༣༧༧} ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུམ་པའི་དོན་གཅིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་
 པོའི་སེམས་དག་གི་ནི་ཚོས་ཅན། ལུམ་པ་གོ་བ་མཚམས་སྟུར་བར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་སོ་སོ་རེ་རེ་དག་གི་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །གཉིས་པོ་འདྲ་བ་
 ལས་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྟངས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་འདྲ་ལས་དེ་གཅིག་པར། །ཐ་སྟངས་ཡོད་ན་དེར་སྒྲུང་མིན། །ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་། །དེ་ཆོ་སྟོང་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །^{༣༧༨} ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཆད་ཉན་བྱེད་
 པའི་ཡུལ་དེ་རང་རང་དང་འབྲེལ་བ་དང་སོ་སོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་པའི་ཐ་སྟངས་ཡོད་ན་ཉན་པའི་སྟོང་ཚོས་ཅན། །འཆད་པོའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་
 ཏུ་ཇི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་མ་བཟུང་བར་ཐལ། །འདྲ་ཡུལ་འཆད་པོའི་ཡུལ་དེ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟུན་གྱིའོ། །ཡང་ན་རང་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཀྱང་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་དུ་
 ཟུག་མོད། །འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དེ་ཚོས་ཅན། །དོན་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་སྒྲུང་ནས་ཇི་ལྟར་གཟུང་སྟེ་མ་གཟུང་བར་ཐལ། །དོན་དེར་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བ་མིན་ནས་འདྲ་བ་ལས་

༡༡། །མི་བ་བར་རྣམ་པ་འདོད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱི་མ་བྱི་མ་ཡི། །ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་ལྟག་པ་ཉིད། ༣༥༠ །དོན་གྱི་དོ་བོར་རྣམ་གཉིས་དང་། །བདག་གི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ། །གཉིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡི། །ཤེས་པ་ཡིས་ནི་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། ༣༥༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་ཆོ་བྱི་མ་བྱི་མའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལ་དོན་གྱི་
 རྣམ་པའི་དོ་བོར་སྒྲུང་བས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། སྟོར་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་གསུམ་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ནི་སྐབས་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྟེན་བརྩི་བ་དང་དྲན་པར་རྟུས་གྱི་བར་དུ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རང་རང་གི་རྣམ་པ་རེ་རེས་ལྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་བཏགས་པས་ཡིན་གྱི། རྫས་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ། དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དྲན་པ་མི་འཐད། རྣམ་ལྟན་ཡིན་ན་དྲན་པ་འཐད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གཞན་དག་ན་རེ། དོན་འབྲས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་དྲན་ན། །དོན་དྲན་བྱིར་ན་འབྲུལ་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་བསྐྱེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩ་བར་གཏན་ཆོགས་མ་ངས་ཏེ། མིག་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་

༡༡། །གཟུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་གང་ལས་མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་དོན་གཟུགས་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲ་བ་བསྟེན་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་
 ཏེ། དོན་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མཆོ་མ་སྒོ་ང་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་
 བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་མིན་ན། །གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ནི། །རྣམ་གཞོན་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡི།⁵³ །སེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། རྟེན་པའི་སྒོ་ལ་དེ་ཕྱིར་སྒོ་སོགས་ངོ་བོ་རུ། །མདུན་ན་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྒོ། །
 དོན་བསྐྱུ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན། །སྒོ་གཉིས་པས་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར། །⁵⁴ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །སྒོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་མདུན་ན་སྟེ་མཛོན་སུམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྒོར་སྒྲུང་དབང་སྒོ་དེ་དོན་བསྐྱུ་
 བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཏེ་སྒོན་པོའི་རྣམ་པ་དུ་དབང་ཤེས་དྲན་པའི་སྒོ་གཉིས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྒོར་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དང་པོའི་རང་བཞིན་དེ་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་པར་སྒྱུང་བ་གཅིག་ཏུ་གནས་ན་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གྱང་སྒྱུང་བ་གཅིག་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ངེས་

པར་འཛིན་པའི་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དང་པོའི་དབང་ཤེས་དང་དེ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་དང་པོ་
གཅིག་ཕུ་ཉིད། འོན་ལས་བྱུང་བྱིར་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་མའི་དོན་དང་འབྲེལ་མཐོང་མེད། །ཤེས་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཡིན།། ༣༥༧ ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དབང་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
འགྱུར་ན། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་དང་པོ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དོན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་དེ་གཅིག་ཕུ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ལྟན་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་པ་བྱི་མ་སྒྲོར་འཛིན་གྱི་དྲན་ཤེས་བྱི་མ་དེ་
ཡང་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རྒྱ་མའི་དོན་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་དང་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཅིང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་བྱི་མའི་བྱི་མ་ལ་རྒྱ་མ་རྒྱ་མའི་ཡུལ་སྒྲུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆིགས་དགོད། ཚུལ་བསྐྱབ། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་སྒོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། གཅིག་ཅར་དུ་ནི་

༡༡། བྱོང་གུར་པའི། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། རྣམ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། མེད་ལཱ་ལཱ་ལ་ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲོར་སྒྲོང་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་
 གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པར་སྒྲོར་སྒྲོང་དབང་སྒྲོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཅིག་ཅར་དུ་ནི་བྱོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྷ་དབང་སྒྲོས། ཡུལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲོང་བ་ནི་སྒྲོར་སྒྲོང་
 དབང་ཤེས་དེ་ལས་ཤེས། གསུང་ངོ་། །དེས་ན་རྒྱན་གྱིས་དོན་ནི་ཉིད་དང་། ལྷས་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གང་གིས་ན་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་དབང་སྒྲོས། རྣམ་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་
 གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་འབྱུལ་བས་ལྷ་བ་གཉིས། མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། བྱོང་བའི་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། མེད་ལཱ་ལཱ་ལ་ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།
 སྒྲོ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོང་བ་ནི་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོན་པོ་དང་དེ་སྒྲོ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཤེས་འབྱུལ་བས་ལྷ་བ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 རྩལ་འགྲོ་དང་། སྒྲོ་སེར་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱོང་བའི་དེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྩལ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །འདི་རྒྱན་དང་ལྷ་དབང་སྒྲོ་གཉིས་ཀས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་

༡༡། །མེད་ན་འབྲས་བུ་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །
 རྒྱུན་ལས་ངེས་པར་མི་སྤྲོ་ནའོ། །^{༣༧༢} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ངེས་པར་སྒྲེ་བར་
 མི་སྤྲོ་ན་དེར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྒྲེ་བར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་སྤང་བ་ནི། ས་བོན་ལས་ནི་མུག་སྒྲེ་དང་། །དུ་བ་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས། །དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་དོན་བརྟེན་
 ཅན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་འབྲས་རྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་ནི་མུ་གུ་སྒྲེ་བ་དང་དུ་བ་ལས་མེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འདྲ་
 བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བྱེད་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གནས་པ་གང་། ^{༣༧༣} །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར། །སྤང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་འབྲེལ་བའི། །སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་
 བྱེད་པ།⁵⁴ །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །^{༣༧༤} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ས་བོན་མུ་གུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་དུ་བ་མེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་

དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དང་ཤེས་བྱེད་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མྱ་གུར་
སྒྲུང་བ་ནི་ས་བོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པར་རུང་གི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་འབྲས་རྟགས་མི་སྤྱིད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལས་རྒྱ་རྟོགས་མིན། །དེ་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་། །གང་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། ༣༧༥ ཞེས་སྒྲོས་
ཏེ། གཞན་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་དུར་སྒྲུང་ལས་རྒྱ་མེ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒོ་མེར་སྒྲུང་བའི་སྒོས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ་དུར་སྒྲུང་སྒྲར་བྱུང་ཞིང་། མེར་སྒྲུང་ཕྱིས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་སྒྲུང་དེ་དུར་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་པས་དུར་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་དུར་སྒྲུང་ཡང་མེར་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་པས་མེར་སྒྲུང་གི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དུར་སྒྲུང་དེ་མེར་
སྒྲུང་དེའི་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་དུར་སྒྲུང་གང་ལས་མེར་སྒྲུང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་ལའང་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒོས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་

२५
२५
२५
२५
२५

பெ.
பெ.
பெ.

二五二

༡༡། །སད་པ་ཅན། །མེར་སྐྱང་བ་ཡི་སྟོ་ཉིད་དེ།⁵⁵ །རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །³⁷⁶ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །མེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྐྱང་བའི་སྟོ་ཆས་ཅན། །ཕྱི་རོལ་གྱི་མེའམ་ད་ལྟར་བའི་མེ་ཉིད་
 །བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལར་སྐྱང་བའི་སྟེང་དུ་མེའི་བག་ཆགས་སྐྱབ་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་མེའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྐྱང་བའི་སྟོ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 །བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུག་སྟོས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ནི་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དུར་སྐྱང་གི་སྟོ་དུ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་མེའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཤེ་ན། །བཤད་པ།
 །སེམས་རྒྱུད་དེར་རུང་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྟིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། །སྐྱང་བའི་སྟོ་དག་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། །³⁷⁷ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །དུ་བས་མེ་བསྐྱབ་པ་ན་ཆས་ཅན། །མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་དེ།
 །སེམས་རྒྱུད་མེ་དེར་སྐྱང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བར་སྐྱང་བའི་སྟོ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་འོ། །དེ་ཡང་མེ་ཡི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དུ་བའི་རྒྱུན་དང་མེའི་ཉར་ལེན་བྱས་ལ།
 །དུ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དུ་བའི་ཉར་ལེན་དང་མེའི་རྒྱུན་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེས་སོ། །ཆད་མའང་མ་དབྱེད་པ་ན་ད་ལྟ་བ་དང་། །རུང་བཤད་དབྱེད་པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། །ལེགས་པར་དབྱེད་ན་

༡༡། །ལ་སོགས་པ། །སྒྲུང་བ་ཐ་དད་འཛིན་པ་ཡི། །ཤེས་པ་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ། །༣༧༧ །དེ་དོན་ལ་དེར་སྒྲུང་མིན་ན། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཡིད་ཀྱན་ནི། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། །༤༠༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །བདག་རྒྱུན་དབང་པོའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འདྲེན་མ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་བུམ་གཟུགས་གཅིག་
 ལ་དམིགས་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་གསུམ་པ་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་པར་སྤྱི་རོལ་གྱི་བུམ་གཟུགས་སྒྲུང་ན། །དོན་བུམ་གཟུགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་གསུམ་པོ་ཀྱན་ནི་ཆོས་ཅན། །རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་དུ་མར་
 མི་སྒྲུང་བར་གསལ་མི་གསལ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། །རྣམ་པ་མེད་པར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། །སོགས་པའི་
 སྒྲི་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་འཛིན་པའི་སྒྲུང་བ་གཟུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་ནའང་རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་རུང་བར་ཐལ། །རྣམ་པ་གཅིག་
 ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྗེས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་། །ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །༤༠༡ །འདི་ལྟར་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ། །མ་དེ་ཡི་ནི་

གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་། །འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཆ་འགའ་ཡིས། །ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན།། ༤༠༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རོན་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བུམ་གཟུགས་དེའི་ངོ་བོ་འམ་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ལྟར་ཕ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་པའི་བུ་རྣམས་ཕ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལས་དང་རྒྱའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ཆ་འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ནི། དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མར་མེ་ལ་སྦྲ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་རྣམ་ལྟན་དུ་གྱུབ། རྣམ་པ་བྱི་རོལ་ཡིན་པ་དགག། །འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་དགྱིལ་འཁོར་ནི། །སྦྲ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། །སྟོ་དང་དམར་དང་མདངས་གསལ་བར། །མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར།། ༤༠༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་མི་གསལ་བས་མར་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་

༡༡། །སོགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་མ་བྱའི་མདོངས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་དེ་བྱི་རོལ་
 ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་དེའི་བྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིག་མི་གསལ་བ་དེའི་སྒྲུང་བ་དེ་བྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ཅི་ན། བཤད་པ། དབང་པོ་གསལ་ལ་ཅི་རྒྱས་མེད། །ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ། །
 དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། ༤༠༤ །རབ་རིབ་གྱིས་སྒྱུངས་གསལ་བའི་མིག་ །དབང་པོ་ལས་འདས་མཐོང་དེ་ལ། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་། །ཇི་ལྟ་བུ་ནི་གསལ་མ་ཡིན། ༤༠༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། མར་མེའི་ཕྱེ་མོའི་མ་
 བྱའི་མདོངས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་ཅི་ནས་རྒྱས་པ་མེད་དེ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྒྲུང་བུང་གི་བྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་མར་མེའི་ཕྱེ་མོར་མ་བྱའི་མདོངས་
 ལྟ་བུ་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་མི་གསལ་ཞིང་ཉམས་པའི་འབྲུལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཐོང་བའི་བྱིར་ནའོ། །དེའི་བྱིར་གྱི་མ་དེ་ལྟ་
 བྱའི་མིག་ཤེས་དེ་རབ་རིབ་གྱིས་སྒྱུངས་ནས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་མིག་ཞིག་རེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ་ཞེས་འབྲུས་ནས་མར་མེའི་ཕྱེ་མོར་མ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་

ཅན། གཞན་དབང་པོ་སྒྲོན་མེད་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མར་མེའི་ཕྱེ་མོའི་སྤ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་དེ་དེར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲུང་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །གཞན་ནི་གཅིག་གི་རྣམ་རྟོགས་པ། །དེས་ན་གཞན་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན། །རྒྱ་མིན་ཡུལ་ཡང་
 ཇི་ལྟར་ཡིན། ༤༠༩ །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་བསྟོས་འགྱུར། །མར་མེ་ཙམ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན། ༤༡༠ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞན་མར་མེའི་ཕྱེ་
 མོའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་མར་མེ་ནི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ནའོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་མར་མེའི་ཕྱེ་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དེར་སྒྲུང་བའི་དབང་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་མར་མེ་ལ་བསྟོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མར་མེ་དང་འབྲེལ་མེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། མར་མེ་དང་དེའི་ཕྱེ་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་

༡༡། །མིན་ཏེ། དགྲིལ་ལའོར་དེ་མེད་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་མར་མེ་ཙམ་ནི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒོ་གསུང་ལ། དེ་ནི་གཞན་དག་གི་ངོར་བརློང་པ་
 ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉི་རིང་གི་བྱུང་པར་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཉི་རིང་ལ་སོགས་བྱུང་པར་གྱིས། །གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉི་རིང་བར་མ་ལ་སོགས་པ་ནས་བལྟ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བུམ་གཟུགས་དེ་གསལ་
 བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་
 པར་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག། སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག། །ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ།⁵⁶ །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོད་མ་ཆོད་ལ་བརྟེན། །
 ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བྱུང་ལས་དེར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཆོད་དང་མི་ཆོད་དག་ ༤༠༥ །མཐོང་ངམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྒྲུང་བ་མ་

༡༡། །མི་གསལ་ཐ་དད་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་གྱི་སྤྱུལ་དུ་མ་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་མཐོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་མི་མཐོང་བའི་བྱུང་བར་ལས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་གང་
 ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱོད་གཏན་མ་མཐོང་བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས། དེའི་ཆེ་རགས་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཅིག་གམ་དུ་མ་གང་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཚོས་ཅན། ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་དེ་
 ཚོས་ཅན། ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ལ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་གྱི་དུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་བར་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུང་བ་གསལ་མི་གསལ། །བྱུང་བར་གྱིས་སྒྲོ་ཐ་དད་ན། །གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད། །གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྒྲུང་འགྱུར། ༤༡༡ །སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ། །བསྐྱེབས་འདིར་དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན།⁵⁷ །
 སྤྱིར་སྒྲུང་བ་འང་དེ་ལྟ་ཉིད། །གཞན་དུ་འང་སྤྱིར་མིན་ཡོད་པ་ཉིད། ༤༡༢ །ཤིན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། །ཆེར་གསལ་དེ་ཡང་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉེ་བ་ན་སྒྲུང་བ་གསལ་ལ་རིང་བ་ན་མི་གསལ་བའི་བྱུང་

བར་གྱིས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞན་སྣང་བའི་བྱད་པར་ཐ་དད་པ་གང་ལས་དོན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། གཞན་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐག་རིང་པོའི་ཆེ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་
 བ་ཡིན་དྲིའོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱབས་པ་དེ་ཉེ་བའི་དབང་ཤེས་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉེ་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྒབ་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། ཉེ་བའི་
 དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྣང་བ་མི་གསལ་བར་ཐལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་རྩལ་དེའང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྩལ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རིང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྣང་བ་གསལ་
 བར་ཐལ། སྣང་བའི་རྩལ་སྒབ་མིན་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐག་རིང་ན་མི་གསལ་ལ་ཉེ་བས་གསལ་ན། དོན་དང་མིང་སྒྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དོན་
 དེ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབས་པ་དགག་ །དེའི་ཡང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་

༡༡། །འབྱུང་འགྱུར་ན། ༤༡༩ །དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །བསྐྱེད་པ་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་སྤང་བ་ནི། །སྐྱེད་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྤང་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་གསལ་མི་གསལ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བ་གསལ་ལ་རིང་བ་ན་མི་གསལ་བའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན། །དེས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། །ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་གསལ་མི་གསལ་
 བ་ལས་སམ་གཟུགས་གཞན་དེ་དག་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཉེ་རིང་གི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བཟླ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། །བསྐྱེད་པའི་དོན་
 མི་གསལ་བ་གཅིག་ཤུར་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། །གསལ་བའི་གཟུགས་སྤང་བ་ལ་ནི་གཟུགས་གཞན་དེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །དེས་
 སྐྱེད་ན་གཅིག་ཅར་ནི། ༤༡༥ །གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག་མཐོང་འགྱུར། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །རིང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། །གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དག་གཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། །ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དེས་མ་བསྐྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡང་ལན་དགག་པ་ནི།⁵⁸ མཐོང་མེད་ཀྱིས་གཅིག་བསྐྱེད་ས། །གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །

ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ལས་གང་གིས་དོན་པན་པ་དང་དོན་མིན་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་
 དོན་བརྟེན་སྐྱེས་གྱུར་པའི། ཟློང་བ་ཇི་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛིན་བྱེད་དེ། །ལྷག་མ་སྒྲོ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན།། ༡༧༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྣང་བ་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱེད་པར་
 དང་། ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉེ་རིང་གི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཟློང་བ་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བག་ཆགས་ཇི་ལྟ་བའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་དེ། གཟུགས་གཅིག་ལ་ཡང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྒྲོ་གྲོས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ངན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དོན་བརྟེན་སྐྱེས་གྱུར་ནི་གཞན་གྱི་ངོར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོ་གསུང་། བཞི་པ་སྐྱ་སོགས་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་

༡༡། །མའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་བརྗོད། སྐད་ཅིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག། འོན་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་
 བོ། ཤེས་པ་སྐྱ་དང་མར་མེ་རྣམས། །མངོན་སུམ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་ཀྱི། །སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ཡི། །སྐད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཞིག་པའི་བྱིར། ༤༡༥ །གང་གིས་ཤེས་ལ་མེད་གསལ་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤེས་པ་སྐྱ་དང་མར་མེ་རྣམས་
 ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ནི་གཅིག་ཤོས་རང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་སྒྲ་མར་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་
 རས་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གང་གིས་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་ཤེས་པའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་
 སྐད་ཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱ་དང་མར་མེ་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱ་དང་མར་མེ་སོགས་རང་
 གིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་ཞེ་ན། ཡན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གཞན། །གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་ལས་ངས་ན། ༤༡༦ །ཤེས་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད།

ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཡན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་མཉམ་གྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་ན། དོན་ཀྱན་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་
དང་མར་མེ་སོགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་ཆོགས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེ་བས་དེས་དེ་འཛིན་པར་ངས་ཀྱི། དོན་ཀྱན་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་
སྐྱེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་བར་ངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཉོག་པ་འདི་ཡང་འཐད་པར་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་འང་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེས་བྱས་ཤེས་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ༤༡༥ །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི། །ཡན་འདོགས་
མིན་བྱིར་རྣམ་མི་བྱེད། །ཤེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཡིས། །རྣམ་བྱེད་མིན་གསལ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ། ༤༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེ་སོགས་དེས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་སོགས་དེ་གསལ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སོགས་དེ་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་སོགས་ནི་ཆོས་

བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་ན། རྩོམ་སྟགས་འདིའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྩོམ་དང་རྩོམ་སྟགས་ཚས་ཅན། སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱི་སོ་སོ་བ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་བསྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ན། འདོད་ན། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་འདིར་ཡང་རྩོམ་དང་རྩོམ་སྟགས་ཚས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་བྱོད་
 གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྟོན་ནི་སྤྲ། ཤེས་པ་སྒྲུ་དང་མར་མེ་རྣམས། །ཞེས་སྟགས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དུས་བྱིས་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྟོ་
 ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བདག་ཉིད་གྱི་སྟོང་བ་ལ། །བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ། །ཅེས་སྟོས་ཏེ།
 གྲུན་ལས་བརྟུས་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་བྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ། དུས་བྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་ཉིད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་ཏོ། །ཞེས་ཀྱང་ཡིག་སྒྲ་མའི་སྤྱད་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཚུལ་གཉིས་

༡༡། །བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཆོལ་བའི་ངོར་ཤེས་པ་དེ་སྤྱིང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་ལ་བརྩུང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་
 དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་ལས། རང་རིག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་ལ་རྩུང་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཡང་དག་དྲན་ལས་འགྲུབ། ༤༡༣ །རང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་མེད་ཅིང་། །ཐ་དད་པར་སྤྱོད་མེད་དེ་ལ། །འདི་ནི་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་ནི། །མིན་ཅེས་ཐ་དད་འདི་མེད་འགྲུབ། ༤༡༤ །ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཐ་དད་འགའ་ཞིག་རྣམ་འབྱེད་མིན། །ཐ་དད་གསལ་བ་མེད་པ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་སྒོ་མེད་མཆོ་སོགས་བཞིན། ༤༡༥ །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། སྒྲོ་སེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཙན། སྐྱབ་
 བྱེད་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སེར་པོ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའམ། སེར་པོ་རྟོགས་ཀྱི། སྒྲོན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་དུས་བྱིས་ཡང་དག་པར་དྲན་པ་
 ལས་འགྲུབ་པའི་བྱིར། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཅི་ན། སྒྲོ་སེར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་སྒྲོ་སེར་གྱིས་བྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་

ཤེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་ལ། སེར་པོ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་བྱན་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་རིག་ཅམ་གྱིས་
 ནི་སྒྲོན་པོ་དང་སེར་པོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། སྒྲོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གསལ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་སེར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་
 དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བྱན་སྒྲོ་མེད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མཆོ་མ་དང་འཛིམ་པའི་རིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མ་གསལ་ན་ཐ་དད་དུ་མི་བྱན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་
 པས་རང་རིག་ཀྱང་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་བྱེད་དེས་རང་རིག་ཏུ་འགྱུབ་པའི་ཚུལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ཉིད་གྱི་རིགས་པ་དགོད། སྤྲར་ཡང་བྱན་པའི་རྟོགས་ལས་རང་རིག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་
 གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །རང་རིག་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་དངོས་སུ་ནི་དོན་སྤང་གི་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ།
 རང་རིག་པར་ཡང་ཕལ་ཆེར་རམ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བར་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟ། ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པས་རང་རིག་གྲུབ། དཀར་སོགས་

༡༡། །གསལ་བས་རང་རིག་གྲུབ། བདེ་སྟོགས་མྱོང་བས་རང་རིག་གྲུབ། སྟོ་མངོན་སུམ་མིན་ན་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། རང་མི་གསལ་ན་གཞན་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། རྣམ་པ་མྱོང་བས་རང་མྱོང་གྲུབ། གཞན་མྱོང་ཡིན་ན་རིགས་པས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྒྲུང་བ། །དེ་ཆེ་མྱོང་བར་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །༤༡༤ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རྩལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པས་རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་མྱོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ན་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལ་གཉིས།
 གཞོད་བྱེད་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་སྟེ་མ་རྣམས་ཕྱིས་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་མྱོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིས་ནི། །ཤེས་འགགས་ཅི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན། །དེས་
 རང་ངོ་བོ་འང་མྱོང་མེད་ཕྱིར། །ཉམས་མྱོང་མ་ལུས་སྟོག་པར་འགྱུར། །༤༡༥ །དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་སྟོན་ཤེས། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མངོན་སྟོགས་སྒྲུང་། །སྟོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྟོ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་སྟོགས། །༤༡༦ །ཡུལ་གང་གི་ནི་སྒྲུང་བ་
 གང་། །དེས་དེ་མྱོང་མིན་ཅེས་པའང་ཐོབ། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་སྟེ་མ་དེའི་དངོས་པོ་འམ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་ཤེས་པ་འགགས་ཟེན་པ་ཅི་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

དེ་རང་དུས་སུ་མྱོང་བྱར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སློ་ཕྱི་མ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་མ་ལུས་པ་མྱོང་བ་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དེ་ནི་སློ་སྒྲ་མ་ལ་
 བལྟས་ནས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་གཞན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་
 པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། སློ་ལ་མྱོང་བས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སློ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རང་གི་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ལ་ནང་དུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་གང་གི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ལ་ནི་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་དེས་མྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཞོན་པའང་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་
 བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས། སྒྲེས་ལ་འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས། དེས་ཤེས་དང་གསུམ་ཆོགས་པས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དངོས། དེས་
 གྲུབ་པའི་དོན། འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། མྱོང་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། ༤༡༩ །འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལན་ཚུན་དུ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སློ་འདྲ་དེ་མྱོང་ན། །

༡༡། །དེ་ནི་འདྲ་ལས་སྟོང་མ་ཡིན། ༤༣༠ །དེ་ཡི་སྟོང་དེ་རང་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དོན་སྟོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་དེ་སྟོང་བར་འཛིག་རྣམས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་ན། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བས་སྟོང་བར་བསྒྲུབ་རྣམས་པའི་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་དང་འདྲ་བ་དེ་སྟོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་དོན་འདྲ་བ་ལས་དོན་སྟོང་བ་བསྒྲུབ་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་དེའི་སྟོང་བར་བྱ་བ་དེ་སྟོང་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། སྟོང་བ་དེ་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་སྦྱར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་རིག་པར་བསྒྲུབ་མི་རྣམས་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི། །འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་རྒྱར་འགྱུར། ༤༣༡ །རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དེའི། །སྟོང་བ་སྟོང་འདོགས་འབྲུལ་བ་ལས། །སྟོང་སྟོང་སྟོང་བར་གྲགས་ཡིན་གྱི། །གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་ལས་མིན། ༤༣༢ །སྟོང་ནི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་། །སྟོང་ནི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་མིན་ན། །དེ་ནི་ངེ་ལྟར་དོན་སྟོང་ཡིན།། ༤༣༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ནས་སྦྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་

གཞག་བྱེད་པ་དག་གི་ཆེ་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་སྟོང་བ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་གྲགས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོན་པོ་
རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་རྣམ་རྣམ་པ་སྟོང་བ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་སྟོང་བར་སྟོ་འདོགས་གིང་འབྲུལ་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་སོགས་སྟོང་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་
བདག་ཉིད་སྟོང་བ་ལས་སྟོ་སོགས་སྟོང་བར་གྲགས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོར་སྒྲུང་གི་སྟོ་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོ་སོགས་གྱི་དངོས་པོའམ་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་གང་
ལས་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོར་སྒྲུང་གི་སྟོ་ནི་སྟོ་སོགས་གྱི་དངོས་པོའམ་རྣམ་པ་སྒྲུང་བ་མིན་ན་ཡང་སྟོར་སྒྲུང་གི་སྟོ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྟོང་བ་
ཡིན་ཅེས་གདགས་པར་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་སྟོང་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐའ་ཡས་པར་བརྗོད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གི་ངོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ན་
ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་ཆེ་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི། །འདྲ་བའི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན། །

༡༡། །འདི་དེ་རང་ཉིད་གྲུབ་པས་ན། །དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབ། ། ༤༣༤ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་ཁྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་སྟོའི་ཁྱོང་བ་འདི་དོན་དང་འདྲ་
 བའི་རྟགས་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། སྟོ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁྱོང་བར་གྲུབ་པས་ནའོ། །གསུམ་པ་འདྲ་བས་དོན་རིག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི། །ཤེས་
 པ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་འགྱུར། །ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁྱོང་འགྱུར། ། ༤༣༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་ཁྱོང་བར་འཛོག་མི་རུས་པར་ཐལ། །ཤེས་པ་དོན་དང་བདག་ཉིད་
 ཀྱན་གྱིས་འདྲ་བས་དོན་ཁྱོང་བར་འཛོག་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པས་དོན་ཁྱོང་བར་འཛོག་ན་ནི་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 སྟོར་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྟེས་ལ་འདྲ་བས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོ་སོགས་ངོ་བོའི་བྱིར། །སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འདོད། །དེ་
 བཞིན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་ངོ་བོའི་བྱིར། །དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར། ། ༤༣༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཅུ་ལས་དོན་ཁྱོང་བར་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་བདེན་མོད། ཇི་ལྟར་སྟོ་སོགས་ལས་སྟེས་པ་དང་འདྲ་བའི་

རོ་བོའི་བྱིར་ན་སྒྲོ་སོགས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འདོད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སྦྱང་དབང་གེས་བྱི་མ་ཆོས་ཅན། དབང་གེས་སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་རོ་བོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་གེས་དང་གསུམ་ཆོགས་པས་དོན་རིག་པར་འཛོག་མི་རུས་པ་ནི། ཉམས་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་རོ་ཞེས། །དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་མིན་པ། །དེ་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། །དོན་ལའང་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་
 མེད། རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན། །སྦྱང་ལ་མེད་པའང་ཅི་ཡི་བྱིར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉམས་སྦྱང་དབང་གེས་བྱི་མས་སྒྲ་མ་ཉམས་སུ་སྦྱང་རོ་ཞེས་དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་མིན་པ་དེའི་བྱིར། དབང་གེས་བྱི་
 མས་སྒྲ་མ་སྦྱང་བའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། དོན་ལ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་མཐོང་རོ་ཞེས་ངེས་པའི་དོན་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་སྒྲོན་པོ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་ཆོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཡུལ་
 མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ཁོ་བོས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་རོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟེའོ། །རྒྱན་ནི། དོན་ལའང་རྟག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལར་འབྲུལ་བ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་སྦྱང་བ་ངེས་གེས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱེས་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། སྦྱང་བ་དབང་གེས་བྱི་མ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁོ་བོས་དབང་གེས་སྒྲ་མ་སྦྱང་རོ་ཞེས་པའི་ངེས་

༡༡། །ཤེས་རྟག་རྟུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་སྒྲ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་དབང་ཤེས་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་མེད་པའང་ཅིའི་བྱིར་ཏེ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྟེའོ། །རྒྱན་ནི། ཟློང་བ་བྱི་མ་ལའང་ཆོས་
 ཅན། ཟློང་བ་སྒྲ་མ་ངེས་པ་མེད་པའང་ཅིའི་བྱིར་ཏེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟློང་བ་སྒྲ་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་བྱངས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །གཉིས་པ་དཀར་སོགས་གསལ་བས་
 རང་རིག་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། གྲི་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན། །དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི། ༤༣༥ །རང་བཞིན་རིག་པ་གསལ་བ་ནི། །སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བ་འདི་གང་
 ཡིན། །དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་གསལ་ལས། །གཞན་དངོས་འོན་ཏེ་བདག་གྱུར་ཡིན།། ༤༣༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་བྱོད་ཉིད་ལ་གྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པས་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བར་ནི་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བ་འདི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅེས་བརྟག་གོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དགག། །རང་དངོས་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ། དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གསུམ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དངོས་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི། གསལ་མིན་ངེ་ལྟར་དཀར་གསལ་
འགྱུར། ཤེས་པ་གསལ་ཡིན་དེ་གསལ་མིན། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་གསལ་མ་ཡིན། ༤༤༠ གསལ་བ་གསལ་གཞན་གྱིས་གསལ་ནའང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བྱིང་། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱོགས་དང་པོ་ལྟར་དཀར་སོགས་གསལ་བར་
སྒྲུང་བ་འདི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཀར་སོགས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ངེ་ལྟར་དཀར་སོགས་གསལ་བར་གྱུར་ཏེ། རང་གསལ་མིན་པའི་བྱིང་། བྱང་སྟེ།
དཀར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ན་དཀར་སོགས་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རང་གསལ་མ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིང་དང་། གསལ་བ་དེ་
ཉིད་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནའང་གསལ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིང་རོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ནི། མཐོང་དང་
འབྲེལ་བ་ཤེས་མེད་པ། ངེ་ལྟར་དེ་ཡིས་བྱང་པར་འགྱུར། ༤༤༡ གང་བྱིང་གཉིས་ལས་གཉིས་ཏྟགས་ཆོ།⁵⁹ གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། གཉིས་དག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན། མཐོང་ཤེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར། ༤༤༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།

༡༡། །དཀར་འཛིན་ཤེས་པའམ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཚེས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དཀར་འཛིན་ཤེས་པའི་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དཀར་པོ་མཐོང་བའི་
 ཤེས་པ་དང་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དཀར་འཛིན་དང་དཀར་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་དཀར་པོ་རྟོགས་པའི་ཆེ་གཉིས་པ་དཀར་འཛིན་མཐོང་བའི་རང་རིག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་དཀར་པོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། གང་གི་ཆེ་དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བའི་ཆེ་ན་དཀར་
 པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་ཤར་ལ་འདྲ་བར་འདོགས་ན་རང་རིག་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲ་བ་ཚད་
 མས་མི་འགྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ནི། །སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅི་ན། །འདི་འདྲ་བས་ན་རང་རིག་གྲུབ། ༤༤༩ །ཅི་སྟེ་རང་དངོས་མི་རིག་ན། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་ །
 འདྲ་བ་ལས་ནི་ཕྱོང་ཞེས་པའང་། །སྒྲར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན། ༤༥༠ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དཀར་འཛིན་གང་གིས་དཀར་པོ་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་

མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དཀར་འཛིན་འདི་ཚོས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་སྟེ། སྤར་གྱི་དཀར་པོ་དང་འདྲ་བར་བྱིས་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ནའོ། །བྱབ་སྟེ། ཅི་སྟེ་རང་གི་དངོས་པོ་མི་རིག་ན་ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ། རང་རིག་མེད་པའི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ནི་མྱོང་བ་ཞེས་པའང་། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཡན་ཚུན་དུ། །ཞེས་པ་སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བེན་པ་ཡིན་པོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲ་བ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། མཐོང་བ་དག་ནི་འདྲར་འཛིན་ན། །དོན་འདི་སྤར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འདྲ་བ་ཡིན་པར་དེས་ངེས་འགྱུར། ༤༤ །འདྲ་བ་ཉིད་གྲང་མི་འདོད་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་གཉིས་མཐོང་མེད། །དེ་ཆོ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས། །དེ་དག་སྟོས་སུ་ག་ལ་ཡོད། ༤༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདྲ་ཡུལ་དཀར་པོ་དང་འདྲ་ཚོས་དཀར་འཛིན་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་དག་ནི་ཡོད་ན་འདྲ་བར་འཛིན་པ་རིགས་ནའང་འདི་དཀར་འཛིན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་དེས་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་དཀར་པོ་དེ་ནི་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ངེས་པར་ཐལ། དོན་དཀར་པོ་ནི་སྤར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །བྱབ་སྟེ། དཀར་པོ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་ན་དཀར་པོ་མཐོང་དགོས་པའི་བྱིར་པོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་བྱི་མས་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་དཀར་པོ་

༡༡། །དང་འདྲ་བ་མཐོང་བར་མིང་འདོགས་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་བ་འང་མི་འདོད་ཅེ་ན། འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དཀར་པོ་དང་དཀར་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཆོད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། འདྲ་བ་དང་རང་རིག་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་དོན་དཀར་པོ་དང་། འདི་ནི་དཀར་འཛིན་གཉིས་པའོ་ཞེས་དེ་དག་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་བ་དང་ལྷགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གཉིས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས། གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་དངོས་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རང་དངོས་འོན་དེ། །རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བར་འགྱུར། །གང་བྱིར་དེ་མི་གསལ་ན་ནི། །དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ༡༢ ། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཅི་སྟེ་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་གསལ་བྱེད་རང་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དཀར་འཛིན་དེ་རང་ཉིད་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་རང་རིག་རྟུ་འགྱུར་ཏེ། དཀར་པོ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བ་དེ་དཀར་འཛིན་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱིར་སྟེ། གང་གི་བྱིར་དཀར་འཛིན་དེ་རང་ཉིད་མི་གསལ་ན་ནི་དོན་དཀར་པོ་དེ་ཡང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དཀར་པོ་གསལ་བར་སྒྲུབ་བའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་རིག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ། འོན་ཀྱང་མཐོང་མེད་འདི་ཡིས་ནི། སློ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་སྟེ། གང་ཡིན་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་པོ། ལེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཤེས་པ་བདག་རིག་མིན་པར་སྟེ་བའི་ཕྱོགས་སྟེ་མ་དག་ལ་དོན་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ཡིས་ནི་སློ་ནི་རང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་སྟེ་བའི་རྒྱལ་དཔོག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའང་དོན་དང་ཤེས་པ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལན་བཏབ་པོ། །གསུམ་པ་བདེ་སྟགས་ཕྱིར་བས་རང་རིག་གྲུབ་པ་ལ་བཞི། བདེ་
 སྟགས་ཤེས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། དེས་རང་རིག་པར་གྲུབ། གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དོན་བསྟུ་བའོ།⁶⁰ །དང་པོ་ནི། རྟོན་དམིགས་གོམས་པའི་བྱད་པར་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན། །བདེ་སྟག་
 འདོད་པ་ལ་སྟགས་པའི། །བྱད་པར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི། ལེས་སྟོས་ཏེ། རྟོན་དབང་པོ་དང་དམིགས་རྟོན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པའི་བྱད་པར་ལས་དགའ་གདུང་ལ་སྟགས་པ་ཐ་དད་པར་འཇུག་
 པ་ཅན་གྱི་བདེ་སྟག་དང་འདོད་པ་ལ་སྟགས་པའི་བྱད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱིར་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་རང་རིག་

༡༡། །པར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་ཐ་དད་གཞན། །དེ་གེས་གང་ཡིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །རྟོགས་མེད། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བདེ་སྤྱད་དེ་དག་ཚེས་ཅན། རང་རིག་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་གཞན་
 གྱིས་རང་གི་དངོས་པོ་དེ་གེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ།
 རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རིག་ཡིན་ན། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྤྱོད་འགྱུར། ༤༥༠ །གལ་ཏེ་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ། །སྤྱང་བའི་སྒྲོ་རིག་
 གཞན་མིན་ན། །དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡང་། །གཉིས་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད། ༤༥༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་སྤྱད་རང་རིག་མིན་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་དེ་ཡིད་ཀྱི་གེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་འཛོག་ན་གཞན་ལྟ་སྤྱོད་གྱིས་ཀྱང་མཚོད་སྤྱོད་བདེ་སྤྱད་དེ་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་སྤྱོད་དང་མཚོད་སྤྱོད་གཉིས་ཀས་
 མཚོད་སྤྱོད་གྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་མཚོད་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདེ་སྤྱད་དེས་སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། དེར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལྟ་

སྦྱིན་གྱིས་ནི་སྦྱོང་བ་མིན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྦྱང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྦྱུག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་གཞན་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་སློ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྦྱུག་སྦྱོང་བར་ཐལ། དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྦྱང་བ་གཉིས་པོ་འདི་གཞོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་ལྟའི་ལོ། །ཤུ་སློས་དངོས་སུ་དམིགས་པས་སྦྱེས་པ་དང་སྦྱང་བར་འཛིག་པས་སོ། །རྒྱན་ནི། ཏྲགས་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྦྱང་བར་ནི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ལ་ཏྲགས་ལས་ཏྲོགས་པ་སྦྱེས་པར་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཞན་དག་ན་རེ། ཅི་སྟེ་དེ་ལས་སྦྱེས་མིན་ཅིང་། །དེར་སྦྱང་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་སློས་ཏེ། ཅི་སྟེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྦྱུག་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེར་སྦྱང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། སློ་དེ་ཡུལ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་གཟུང་ན་སྦྱི་དག་ཀྱང་། ༤༥༢ །མི་འཛིན་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །དངོས་མིན་ཅེས་ཀྱང་སྐར་བཤད་དོ། །དེ་བྱིར་དོན་སྦྱང་བ་དེ་ནི། །སློ་དེ་ལས་གཞན་མིན་དེས་ན། ༤༥༣ །མཛོན་སུམ་དང་ནི་བདག་རིག་གྱུ་བ། ཅེས་སློས་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྦྱུག་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་སློ་དེ་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདེ་སྦྱུག་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་དེར་སྦྱང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སྦྱུག་དེའི་སྦྱི་ཡན་གར་བ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྦྱུག་

༡༡། །ཁྱུང་ཉིད་ནི། ༤༥^མ །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མིན་འོན་ཀྱང་ནི། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ལྷ་པོ་དབང་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མིན་ཅེ་ན། །བྱེད་ལྷ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་རྒྱུད་ལྷ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་ཁྱུང་ཉིད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མིན་གྱི། །འོན་ཀྱང་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་ཤེས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་ཅེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མིན་ཅེས་འདོད་པའི་བྱིར། །དེ་ལྟར་ན་ནུལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་བར་ཐལ། །གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་མིན་པའི་ཐལ་བ་སོང་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བ་ནི། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་སོགས་སྤྱེད་མིན་པར། །གཏུང་དང་ཡན་འདོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན། ༤༥^པ །གང་ཆེ་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ། །རང་གི་
 རོ་བོར་སྤྱང་བ་ནི། །གཏུང་ཡིན་དེ་དམིགས་ཤེས་ཡིན་པ།⁶¹ །དེ་ཆེ་དེ་ལྟར་ཐལ་མི་འགྱུར། ༤༥^པ །ཤེས་སྒྲོས་ཏེ། །བྱེད་ལྷ་པོ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། །གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་རང་གི་རོ་བོར་སྤྱང་ཞིང་སྤྱུག་
 པ་ནི་གཏུང་བ་ཡིན་ལ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་བོས་བྱེད་ལྷ་པོ་བཞོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་བར་ཐལ་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལྷ་པོ་ཅེས་

གྲིས་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དམིགས་མྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །དོན་དང་འདྲ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་མྱོང་ཡིན།། ༤༦༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་མྱོང་བས་མ་བྱུང་བ་དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་
 མྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རིགས་ནས་དོན་གང་དང་གང་གི་རྒྱམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་མྱོང་བུའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་
 ཡིན་པར་འཇོག་པའི་བྱིར། བཞི་པ་སྟོ་མངོན་སུམ་མིན་ན་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ་དུག །ཐལ་བ་དགོད། དོན་གསལ་བ་རྟགས་མིན། མི་གསལ་བ་རྟགས་མིན། སྟོ་དང་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟགས་
 མིན། སྟོ་དང་ཐ་དད་པ་རྟགས་མིན། རྟགས་སྤིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པ་ན། །སྟོ་ནི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་སྟོ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར། ༤༦༡ །
 རྒྱ་འབྲས་ཆོགས་པ་འདི་དག་ལས། །འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ། །རུས་པ་མཐོང་བ་མེད་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་འབྲུལ་བྱིར་དབང་པོ་མིན། ༤༦༢ །དོན་ཡང་དེ་བཞིན་སྟོ་ཡིད་བྱེད། །ཤེས་ཡིན་དེ་ཡང་མ་གྱུང་ཉིད། །མ་གྱུང་པ་ནི་རྟགས་ཉིད་མིན།།

༡༡། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་ཡང་སྒྲེས་བུ་ལྟ་སྒྲིན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་རང་སྒྲོ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །
 འདོད་ན། རང་ངོར་རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཡང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་འཇུག་དམིགས་རྒྱུན་དོན་ནམ་སྒྲོ་རང་ཉིད་དམ། ཡང་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོག་ས་
 པ་ནི་འདི་དག་ལས་རང་སྒྲོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་རང་ངོར་རང་སྒྲོ་བསྐྱབ་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །རྟགས་དེ་ལ་རེ་
 ཞིག་དབང་པོ་ནི་རང་སྒྲོའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། བྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་སྒྲོས། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རྒྱུན་ནི། དབང་པོ་ནི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁས་
 སྒྲུངས་པས་རྟགས་འབྲུལ་བར་ཡང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དམིགས་རྒྱུན་དོན་དེ་ཡང་དབང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སྒྲོའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་རང་ཉིད་དང་ཡིད་བྱེད་
 རྒྲ་མ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡང་རང་ངོར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་གྱུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་གསལ་བ་རྟགས་མིན་པ་ནི།

མཐོང་གུར་མེད། །བྱད་པར་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ལའང་། །ཡོད་ཕྱིར་རང་སྟོ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༤༤ །དེ་ཕྱིར་རང་ཆོས་བཟོས་མེད་ཅན། །དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི། །སྟོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་མ་ཡིན།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེའང་
 ཤེས་པའམ་ཤེས་མ་གྱུར། །ཅེས་པ་དེ་ལ་སྦྱིར་ཆོད་མས་མཐོང་བ་ལྟ་སྦྱིན་རང་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་བྱད་པར་དེ་རང་སྟོའི་སྦྱབ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མཐོང་
 བར་གྱུར་པ་ལའང་སྦྱིར་ཆོད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ལྟ་སྦྱིན་རང་ཉིད་གྱིས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་ནི་བྱོད་འདོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ཀྱང་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་རིག་སྟོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་སྟོ་རང་གི་ཆོས་ལ་བཟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་ནི་ལྟ་སྦྱིན་གྱི་དོར་རང་སྟོ་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྟོ་དང་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟོགས་མིན་པ་ནི། སྟོ་རྟོགས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ། ༤༥ །རང་ཆོས་རང་སྟོ་ལས་གཞན་ཅི། །རྒྱ་མཚུངས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་དེ། །སྟོ་ལས་ཐ་དད་ག་ལས་ཡིན། །གཞན་སྦྱེ་དེ་ཡང་
 འབྲུལ་བ་ཅན།། ༤༦ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོ་རང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རང་སྟོ་བསྦྱབ་པའི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་སྟོ་རང་གི་ཆོས་དེ་རང་སྟོ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་

༡༡། ཡིན་ཏེ་སྒོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོ་དང་རྒྱ་མཚུངས་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་སྒོའི་ཆོས་དེ་སྒོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ག་ལས་ཡིན་ཏེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་རྫས་གཞན་ལས་སྒྲེས་པ་དེ་ཡང་རང་སྒོ་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒོ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ལྷ་པ་སྒོ་དང་ཐ་དད་རྟགས་མིན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་དང་། དབང་པོ་དང་ནི་དམིགས་པ་དག །མ་གཏོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན། །ཉེ་བར་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༤༡༡ །དེ་ལ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་འདས། །དོན་ལྷ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བས། །སྒྲེས་པ་གཞན་དུ་སྤྱིད་བྲལ་བ། །གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད། ༤༡༢ །དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་གང་ཡིན་དེ། །རྟགས་ཤེས་བྱ་བ་བབ་ཅོལ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒོའི་འབྲས་བུ་འམ་ཆོགས་པ་གཅིག་གང་རུང་རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་པོ་དང་ནི་ཡུལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་བྱི་མ་ལྷ་པོ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྒོ་དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་ནི་རང་སྒོ་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་ལས་གང་རྟགས་ཡིན་པ་དྲིའོ། །ལྷ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་སྒོ་བསྐྱབ་པའི་

ཏྲགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་ལྡེ་པོ་དག་ལས་ཆོས་ཅན། རང་སློའི་སྦྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྟོགས་མཐོང་བའི་སློ་ལས་སྦྱིས་
 པ་གཞན་དུ་སྤྱིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་ཏྲགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་དང་ཏྲགས་རང་ཉིད་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རང་སློ་བསྦྱབ་པའི་ཏྲགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཏྲགས་སྤྱིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཏྲགས་སྦྱི་མི་རུང་། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དགག། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་
 པའི་ཏྲགས་མེད་པར་ཐལ་བ། སློའི་གཟུང་དོན་ཏྲགས་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དང་ནི། །ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མཐོང་མེད་པར། ༤༧༩ །ཇི་ལྟར་ཏྲགས་འགྱུར་ཏྲགས་དག་ནི། །མ་མཐོང་བ་ཡི་གས་ལ་
 བྱེད་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཏྲགས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཏྲགས་གཞན་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ལྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཏྲགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་
 ཅན། མ་མཐོང་བའི་རང་སློའི་གསལ་བྱེད་དམ་སྦྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། རང་སློ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རང་སློ་ཏྲགས་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

ॐ नमः शिवाय

ਅੰ
੨
੫
੬
੭

二五二

༡༡། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི། རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྒར་དེ་ནི། །བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་ནི། ༤༡༤ །དེ་ལ་ཡང་ནི་དཔེ་གཞན་ཞིག །བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་བྱུག་མེད་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སློ་ལས་དོན་གྱུབ་ཀྱི། །དོན་ལས་རི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན། ༤༡༥ །དེ་མ་གྱུབ་པར་དོན་རང་ཉིད། །རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་སློ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྒར་དཔེ་དེ་ནི་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱད་ལ་སློ་གྱུབ་པའི་ཆད་མ་དེ་ལ་ཡང་ནི་རྟགས་དང་དཔེ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དང་དཔེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་དཔེ་བྱུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སློ་ལས་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དོན་ལས་རི་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱད་ལ་སློ་དེ་བསྐྱབ་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་དེ་མ་གྱུབ་པར་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་བཤལ་བ་ནི། མདོན་སུམ་སློ་དང་དེ་ལས་ནི། །བརྗོད་དང་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་མཐོང་ནས། ༤༡༦ །གཞན་སེམས་རྗེས་དཔག་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མཐོང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། མདོན་སུམ་གྱིས་བདག་རྒྱད་ལ་སློ་དང་དེ་ལས་སྟེས་པའི་རག་སྒྲ་བརྗོད་དང་ལུས་གཡོ་འགྱུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་བྱས་ནས་

གཞན་རྒྱད་ལ་སེམས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་ཅུས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྟོའི་གཟུང་དོན་རྟགས་མིན་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྟོ་ལ་
 དོན་ཀྱི་རྟགས། །རབ་རྩ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་ཕྱིར། །༧༧ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོའི་གཟུང་དོན་དེ་རང་སྟོ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཟུང་དོན་ཀྱི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་སྟོ་ནི་
 བག་ཆགས་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་གཟུང་དོན་རབ་རྩ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་རང་མི་གསལ་ན་གཞན་གསལ་བར་མི་འགྱུབ་པ་ལ་བཞི། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། ཡུལ་མི་གསལ་
 བའི་རྩོད་སྤང་། རང་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་བར་རིགས། རང་མི་གསལ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོ་ནི་སྟོ་གཞན་གྱིས། རི་ལྟར་རབ་རྩ་གསལ་བར་འགྱུར། །གསལ་མིན་བདག་རྩ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །
 གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན། །༧༨ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་སྤྲ་མ་སྟོ་ཕྱི་མས་རིག་པར་སྤྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོ་སྤྲ་མ་ནི་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་རབ་རྩ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་
 ཀ་རང་གསལ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྩ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་རྩོད་སྤང་ནི། ཡུལ་ནི་རི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན། །

༡༡། །གསལ་ལ་ངོ་བོ་འཕོ་བྱིར་རོ། །གསལ་དེའང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་ཉིད་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ཡིན། ༤༡༥ །དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་སྟོ་འདོད་ན། །སྟོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡུལ་གྱང་ནི། །སྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆོས་མཚུངས་
 ཉིད། ༤༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་རི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། །རང་མི་གསལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། །གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། །རང་གི་གསལ་བྱེད་ལ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་
 །རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་རྣམ་པ་འཕོ་བའི་བྱིར། །དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དབང་ཤེས་དེ་རང་གསལ་བྱེད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟེས་
 །པའི་བྱིར་རང་ཉིད་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱང་བ་དེ་ལྟར་སྟོ་བྱི་མ་ལ་སྟོ་སྦྱ་མའི་རྣམ་པ་སྦྱང་བར་འདོད་ན་སྟོ་བྱི་མ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ་སྟེ། །སྟོ་སྦྱ་མའི་རྣམ་པ་སྦྱང་བའི་བྱིར་
 །དང་། །སྟོ་བྱི་མ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡང་སྟོ་གསལ་བར་བྱེད་ན་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གྱང་ནི་ཆོས་ཅན། །སྟོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། །རང་མི་གསལ་
 །གྱང་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་བའི་བྱིར། །གསུམ་པ་རང་གསལ་ན་ཡུལ་གསལ་བར་རིགས་པ་ནི། །དེ་བྱིར་ངེད་ཀྱི་སྟོ་རང་ཉིད། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཞིང་། །གཞན་དེར་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས། །གསལ་བ་ན་ནི་རབ་གསལ་

༡༡། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་མ་ཡིན། །དེས་ན་གང་ལས་འདིར་འགྱུར་བ། །གཞན་དེའང་མཐོང་བར་གདོན་མི་བ། །༤༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 བར་འདོད་པའི་རྟོལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་སྟོ་རང་གསལ་མིན་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟེ་ཡིན། སྟོ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི་གསལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་འོ། །དེའི་སྟེར་གཟུགས་མཐོང་བར་ངེས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བར་ངེས་པ་ན་གཞན་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྟོ་དེའང་མཐོང་བར་གདོན་མི་བ་བར་ཐལ། གཟུགས་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་སྟེར། དེ་ཡང་རང་རིག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་ཡང་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པས་རང་རིག་གྲུབ་པར་མ་བཟད། དུས་སྟེར་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་གཟུང་བའི་དོན་སྟེར་དྲན་
 པའི་སྟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ནི། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དྲན་པ་ལས་སྟོང་བ་ཙམ་ནི་གྲུབ་མོད། རང་རིག་པ་ནི་མིན་ཏེ།

བྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ལས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་རིང་སོགས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། སློ་གཅིག་གིས་ཡི་གེ་རིང་སོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད། སློ་དུ་མས་ཡི་གེ་རིང་སོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད། དུ་མ་སྐྱེལ་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད། སྤྲ་མ་
 མཐའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག། ཡི་གེ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལའང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་སོགས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༤༥ །གནས་ན་གོ་རིམ་མེད་པས་ན། །སློ་ལ་གཅིག་ཅར་སྤྲ་བའི་
 བྱིར། ཡི་གེ་རིམ་མེད་རིང་མི་འགྱུར། །ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡི། ༤༦ །ཡིག་ཆ་རིམ་ལྡན་ཇི་ལྟར་ན། །རིམ་མེད་པར་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་སློས་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པ་ན་ཉན་ཤེས་གཅིག་གིས་འཛིན་ནམ། འོན་
 ཏེ་དུ་མས་འཛིན་གྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་ཅིང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་རྫོགས་པའི་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་དུ་
 གནས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དེས་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་བར་གནས་ནས་འཛིན་ན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་སྤྱི་བྱིའི་རིམ་པ་མེད་ཅིང་རིང་པོར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།

༡༡། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་གས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པས་ནའོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོ་ཉན་གཤམ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལས་ཡི་གེ་རིང་པོ་
 ཆོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱིའི་རིམ་བ་མེད་པའི་ཉན་གཤམ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། བན་ཚུན་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཡི་གེ་ཆ་གས་སྒྲ་བྱིའི་རིམ་བ་དང་ལྟན་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་མ་མཐའི་བར་དུ་
 གནས་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་མ་མཐའ་ཡི་བར་གནས་ནི། ་འོག་ཏུ་སྒྲ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། ༤༥༧ ་རིམ་མིན་འཛིན་བྱིར་ཐ་མར་ནི། ་རིམ་ལྟན་སྟོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ་དེ་འོག་ཡུལ་ནི་གནས་མེད་བྱིར། ་སྟོ་ནི་རང་ཉིད་གནས་མ་ཡིན། ༤༥༨ ་
 རང་ཉིད་གནས་ན་བྱིས་ཀྱང་དེ། ་མི་འཛིག་བྱུང་བར་མེད་བྱིར་རོ། ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡི་གེའི་ཆ་སྒྲ་མ་དེ་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་ཆ་གས་དང་པོའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་
 སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ནི་ཆེན་པོར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐའི་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་མ་འགགས་པར་གནས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་གས་
 རྣམས་ཉན་གཤམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་ན་ཡི་གེའི་ཆ་གས་དང་པོ་ནས་ཐ་མའི་བར་ནི་རིམ་ལྟན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་སྟེས་

པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་རིང་པོ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་གས་སྟེ་མ་ཐོས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཆ་གས་སྟེ་མ་ཐོས་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཆ་གས་སྟེ་མ་ཐོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན། དེ་ཐོས་པའི་སྟོ་ནི་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མེད་ཀྱང་དེ་ཐོས་པའི་སྟོ་རང་ཉིད་གནས་ན་བྱིས་ཀྱང་སྐྱ་ཐོས་པའི་སྟོ་དེ་གནས་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཐོས་ཁའི་སྟོ་སྟེ་བྱི་མི་འཛིག་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡི་གེ་གཅིག་སྟེས་པ་ལའང་མཚུངས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་ནི། སྟེས་པ་ལའང་སྟོན་འདི་ཡོད། ༤༥ །ལན་གཅིག་བརྩལ་སྟེས་བྱིར་རྩོལ་བ། བྱི་མ་བྱི་མའང་དོན་མེད་འགྱུར། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་ཡང་། སྟོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད། ༤༦ ཅས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་གཅིག་རིམ་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ནི་སྟེས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་བྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་བཤལ། སྟེར་མི་འཛིག་པ་ཞེས་པའི་སྟོན་འདི་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་འདོན་པའི་རྩོལ་བ་བྱི་མ་བྱི་མའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལན་གཅིག་བརྩལ་བས་ཡི་གེའི་ཆ་བཤས་ཅད་རྫོགས་པར་སྟེས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྩོལ་བ་བྱི་མ་དོན་ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་སྟེས་ཀྱང་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལའང་རྩོལ་བ་བྱི་མ་

༡༡། །དོན་མེད་པར་ཐལ། ལན་གཅིག་རྩོལ་བས་གསལ་བེན་པའི་བྱིར་ཏེ། གོ་རིམ་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོ་དུ་མས་ཡི་གེ་རིང་སྟགས་འཛིན་
 པ་མི་འཐད་པ་ནི། དུ་མ་ཡིས་ནི་དེ་འཛིན་ན། །ཐ་མའི་སྟོ་གང་དེ་སྟོང་ལ། །དེ་ཡང་རིང་པོར་འཛིན་མིན་པ། །དེས་ན་རིང་སྟོ་དེ་མི་འགྱུར། །༢༡། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་དེ་
 འཛིན་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། །འོ་ན་དེའི་ཆོ་ཡི་གེ་ཆ་ཤས་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྟོང་བྱེད་ཡོད་ལ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་མི་
 སྟོང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དུ་མ་སྟེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ། །སྟོང་ན་དེ་སྟོ་ཐོས་པ་ནི། །ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་མི་
 འགྱུར། །སྟོར་བར་བྱེད་པའང་བསལ་བ་ཡིན། །༢༢། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་སྟོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྟོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེ་སྟེལ་ནས་སྟོང་ངོ་ཞེ་ན། །ཡི་གེ་རིང་པོ་དེའི་སྟོ་ཐོས་
 པའི་ཉན་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། །ཡི་གེའི་ཆ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་སྟོ་བྱིའི་བར་དུ་སྟོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རེ་རེས་ཆོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བར་ཆོད་པ་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་

མགྲོགས་པའི་བྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཅེས་པར་སྒྲར་བསལ་བེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཆད་པ་
 མཐོང་ཡང་འདི། རྣམ་ཆད་མེད་པར་འབྲུལ་འགྲུར་ན། བྱང་དུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་ན་ཡང་། རྣམ་ཆད་མེད་པར་འབྲུལ་བར་འགྲུར། ། ༤༧ ། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མཐོང་ན་ཡང་འདི་འདྲུག་པ་མགྲོགས་
 པས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྲུལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན། ཨ་ཨ་ཞེས་ཡི་གེ་བྱང་དུ་གཉིས་ནི་རིམ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཐོས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཆད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་འགྲུར་ཏེ། སྒྲ་
 ཐོས་པ་འདྲུག་པ་མགྲོགས་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་དུ་དོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་དུག །དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དགག །ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དགག །བར་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་། ཆོད་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས། དེས་ཤེས་དབང་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ། ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ། དོན་བསྒྲུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣམ་ཆད་མཐོང་ན་ཡང་།⁶² །དབང་པོ་ལས་ཆད་མེད་སྒྲོ་འདོགས། །མི་རུང་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱིན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བྱིར་རོ། ། ༤༨ ། ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་ཆད་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ན་

༡༡། །འབྲུལ་བ་དེ་དབང་ཤེས་སམ་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པར་མཐོང་ན་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་བར་ཆད་མེད་པར་སྒོ་
 འདོགས་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རུང་ན་ཡུལ་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུང་བའི་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཀྱན་སྦྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། བར་ཆད་པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་ནི། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་མཐའ་ཡང་། མིག་འཇུམ་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྤོང་ནི། །དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས། ༤༧ །རྟུལ་གཅིག་བསྐྱེས་དུས་ཆུང་བ་ཡིས། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་འདོད། །སྒོ་
 ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་སྦྱར། །ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༤༨ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཐོས་དགོས་ཏེ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱི་སྤང་མཐའ་ཨ་སྤང་ལྟ་བུ་ཡང་མིག་སྦྱར་དུ་
 འཇུམ་པའི་ཡུན་ཆད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། མིག་འཇུམ་པ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྤོང་ནི་རང་གི་གོ་ས་ནས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་དུས་དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆད་ཀྱང་རྟུལ་སྤོང་
 རབ་གཅིག་རང་གི་གོ་ས་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱེས་པའི་དུས་ནི་དུས་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་། དུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། སྒོ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པ་དེའི་སྦྱར་ཡི་གེ་ནི་ཉན་ཤེས་

དུ་མས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ལ་བར་ཆད་པར་སྒྲུང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཟུགས་སོགས་ལ། ཁྱོད་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་། ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན། །ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་འགྱུར། ། ༤༧ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་སྟོང་བའི་སྟོ་གཞན་གྱིས་ནི་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་གྱིས་མཆོམས་སྟུར་བ་དགག་པ་ནི། དབང་པོའི་འབྲུལ་བ་ལས་གཞན་དུ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་སྟུར་བྱེད་པ། །ཐ་དད་མཆོན་མེད་འབྲུལ་བ་ཅན། །དེན་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཅན། ། ༤༨ ། བརྗོད་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ནི།⁶³ །གསལ་བར་སྒྲུང་ཉིད་ག་ལ་ཞིག །དབང་པོས་གཟུང་ལ་སྔ་སྟུར་བ། །ཡོད་པ་མིན་ཅེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ༤༩ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་བར་ཆད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་མཆོམས་སྟུར་བར་བྱེད་པས་ན་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཆོན་པ་མེད་པའི་འབྲུལ་བ་ཅན་ནི་དེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱི་བསྐྱེད་ནས་དེན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གསལ་བར་

༡༡། །སྒྲིང་བ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་ཕྱིས་དྲན་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཟུང་བའི་དོན་ལ་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཅེས་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ཏེ། །གསུམ་པ་བར་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་སྒྲིང་བ་ནི། དབང་པོས་ཆོད་པ་མཐོང་བ་ཡང་།⁶⁴ །གལ་ཏེ་རྟོག་པས་སྒྲུར་བྱེད་ན། །དོན་དང་དེ་ཡི་སྒྱུང་བ་ནི། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྒྲིང་བ་དག ༥༠༠ །རིགས་དམ་གཞོན་པ་ཅན་མེད་ན། །ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་མཆོམས་སྒྲུར་བར་བྱེད་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲིང་ངོ་ཞེ་ན། །དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྱུང་བ་དང་དེའི་ཡང་སྒྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། །བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །རྒྱན་མི་ཆད་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིང་བ་དག་ལ་རིགས་པ་དམ་པས་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །བཞི་པ་ཆོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་རྣམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེན་དེ་ནི་གང་ལས་འདོད། ༥༠༡ །གཅིག་ཅར་སྒྲོ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ན། །དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དབྱེད་བྱ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྒྱུང་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་སྒྱེ་སྟེ། །སྒྲོ་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྒྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེ་ན་དང་། །གཞན་ཡང་སྒྲོ་

གཉིས་གཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་གང་ལས་འདོད་དེ། གཅིག་ཅར་སྒོ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱེད་གྱི་ཚོད་པ་སྐྱེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིང་བྱ་ཕྱིང་བྱེད་སྐྱེ་ལ་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་རིགས་པས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིང་བྱ་དང་ཕྱིང་བྱེད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུང་ལས་སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། །རྣམ་པ་ངེས་པར་གྱུར་བ་ཡིན། ༥༠༢ །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་དེ། སེམས་སྒྲུ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་གྱི་སེམས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ལྷ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། འདིས་ནི་གང་ཞིག་མཐོང་དོན་ལ། །ངོ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག ༥༠༣ །གསལ་བར་སྒྲུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། །རྟོགས་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན།⁶⁵ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།

འཐད་པ་ནི། སྟོན་སྟོང་དྲན་ལས་དེ་ཡི་ཚེས། །སྟོ་འདོགས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། །འདི་ཞེས་བྱ་བར་གཤེས་པ་མེད། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དབང་སྐྱེས་ཡིན། ། ༥༠༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རོན་སྡུ་བྱི་གཅིག་ཏུ་དོ་གཤེས་པ་དེ་ཡང་ཚེས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་
 དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་གཤེས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་སྟོང་བའི་རོན་དྲན་པ་ལས་རོན་སྡུ་བྱི་གཅིག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་གཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། །བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་རོན་ལ་སྡུར་གྱི་རོན་དེའི་ཚེས་སུ་སྟོ་འདོགས་
 པ་མེད་པར་སྡུར་གྱི་རོན་དེ་ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་དོ་གཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། རོན་གཤེས་རྫས་ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མི་འཐད། རིམ་
 གྱིས་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་དང་གཤེས་པ་སྟོང་བ་དག །གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་མིན་ཅིང་། །རོན་དང་གཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་དག །སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༥༡༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཤེས་ཏེ་རོན་གཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོང་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་པས་རང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། རོན་གཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་བ་རྫས་ཐ་དད་ལྟན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། རོན་གྱི་སྟོང་བ་དང་གཤེས་
 པའི་སྟོང་བ་དག་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་འགལ་ཞིང་། རོན་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་གཤེས་པ་དང་སྟོ་འཛིན་གྱི་གཤེས་པའི་སྟོང་བྱེད་གྱི་སྒྲུང་བ་དག་རྫས་སོ་སོར་རྟོགས་པའང་ཡོད་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱུར་བྱེད་དེ་ལའང་སྒོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་ཡང་སྒོན་པོའི་རྣམ་པར་གཅིག་
 པས་སྒོའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། རོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་འབའ་ཞིག་། སྒོ་རྣམ་གཅིག་གིས་བཟུང་མིན་ཏེ། བཤད་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་
 རོ། ༥༠༥ །ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས། སྒྱུར་ལས་ལེགས་པར་རྟོགས་མེད་པའི། རོན་དང་དོན་ཤེས་གང་དེ་དག་ བྱི་ནས་ངེ་ལྟར་སོ་སོར་བྲན། ༥༠༥ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒོ་མ་འབྲུལ་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་དོན་སྒོན་པོ་དང་དོན་ཤེས་སྒོ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱི་ནས་ངེ་ལྟར་སོ་སོར་བྲན་ཏེ་མི་བྲན་པར་ཐལ། སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ལས་ལེགས་
 པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པ་ནི། རོན་དང་དོན་གྱི་ཡིད་དག་གི། སྒྱུར་བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལའང་། སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི། བཅུད་པའི་སྒྱོན་འདི་གདོན་པར་དགའ།⁶⁷ ༥༡༠ །འདི་

ལྟར་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་མེད་བ་གཅིག རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ནི། མེད་ལ་མེད་བ་གཞན་མ་ཡིན། ༥༡༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རོན་གྱི་མེད་བ་དང་རོན་གྱི་ཡིད་དག་གི་མེད་བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་འདོད་
 པ་ལའང་ཆོས་ཅན། གཉིས་པོ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པས་རེག་སྟེ། རོན་ཤེས་ཀྱི་མེད་བྱེད་དེ་ལ་རོན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་རོན་གྱི་མེད་བའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཆར་བར་
 ཐལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་པའི་སྒྲོན་འདི་དག་གཞོན་པར་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོ་འཛིན་དུན་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་
 དམ། མེད་བ་སྒྲོ་འཛིན་གཅིག་པུར་རྟོགས་ཀྱི། སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་མེད་བ་ལ་མེད་བར་བྱེད་པ་རྩ་ས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མེད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། དི་
 བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་མེད་མེད་ལ། འཇུག་བ་དེ་ལའང་དུན་པ་མཐོང་། །དེ་ནི་གང་གིས་མེད་བ་ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་བྱི་མ་
 བྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་མེད་བར་འཇུག་བ་ཡིན་ཅེས་འདོད་པ་དེ་ལའང་མེད་བྱེད་བྱི་མ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁོ་བོས་ཤེས་པ་མེད་པོ་ཞེས་དུན་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་ནི་མེད་ལ་ཤེས་

ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་ལྟ། རོན་གྱིས་གཤམ་བྱས་པ་དགག། དེས་ཤེས་པ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཟད་པ་དགག། རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་མིན་པ་
 དགག། རོན་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དགག། བྱོང་བ་གཏན་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་དངོས། སློའི་བྱོང་བ་མི་སྤིད་པར་ཐལ་བ། འདས་སོགས་འཛིན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཤེས་སྐྱེད་རང་བཞིན་དུ། དེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི། དེ་དག་ལ་གཞན་བྱི་ཡི་ནི། ཡན་ལག་གང་གིས་གཤམ་བྱེད་འགྱུར། ༤༡༤ བྱི་རོལ་རོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 གཤམ་བྱེད་རུས་མ་ཡིན། ཅེས་སློས་ཏེ། གལ་ཏེ་རོན་གྱིས་གཤམ་བྱས་པས་ན་ཤེས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཤེས་སྤྲོ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་གཟུགས་ཤེས་བྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་སློ་སྤྲོ་མ་ནི་སློ་བྱི་མས་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་བྱིའི་ནི་ཡན་ལག་གཟུགས་སོགས་གང་གིས་གཤམ་བྱེད་རུས་པར་འགྱུར་ཏེ་

༡༡། བྱི་རོལ་ལྷ་ར་སྒྲ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ཤེས་བྱི་མས་སྒྲ་མ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོའི་མྱོང་བ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཡུལ་ནི་ཉེ་བ་ན། །འགས་ཀྱང་སྟོའི་མྱོང་མི་འགྱུར་རོ། ༥༡༡ །དོན་དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ། །ཡོད་མིན་དེས་ན་རྩ་བ་ནི། །མེད་ན་སྟོ་ཡི་དྲན་པ་ཡང་། །མེད་བྱིར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་༥༡༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་གྱིས་སྟོའི་མྱོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་གོགས་བྱེད་རྒྱས་ན་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། སྟེས་བུ་འགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྟོའི་མྱོང་བ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྟེ་བའི་གོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དོན་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡོད་པ་མིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དྲན་པའི་རྩ་བ་འམ་རྒྱ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོའི་དྲན་པ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་བྱིར་ན། མྱོང་བ་མེད་པ་དྲན་པ་འདོད་པ་འདི་ཨ་རེ་མཛེས་ཡིན་ཅེས་དབྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་འདས་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འདས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་དག་ལ། །དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་མིན་ལ། །འཕོ་བའི་རྒྱ་ནི་མེད་པའི་བྱིར། །དོན་ལ་དབྱེད་པ་མི་སྤྱིད་འགྱུར་༥༡༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན།

བ་ཉམས་བ་མི་རིགས། དེ་ལ་རྩོད་བ་སྤང་། རུས་བ་གཅིག་དང་དུ་མ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བའི་རུས་བ་ཉམས་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་བདག་ཉིད་གཞན་མིན་ན། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ནི། །གཟུང་ལས་
 སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་དེ། ༥༢༧ །གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི། །སློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་མེད། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདི་ཡི། །དེ་དངོས་ངེས་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། ༥༢༨ །སློ་ལ་འང་དེ་ཡོད་དེ་ཡི་བྱིར། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གནས། །
 འཛིན་བ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། །ཁྱོད་བ་སེམས་གྱི་གཟུང་མཚན་ཉིད། ༥༢༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སློ་སྤྲུལ་ལ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་བ་དང་། དེའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་བའི་རུས་བ་གཉིས་ཡོད་པས་སློ་བྱི་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་
 བ་ན་སྤྲུལ་མས་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་བའི་རུས་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་རུས་བ་གཞན་ནི་ཉམས་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། སློ་བྱི་མའི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སློ་སྤྲུལ་ལ་
 ནི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རུས་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རུས་བ་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་གྱི་རང་འཛིན་གཤམ་པའི་གཟུང་ཡུལ་བྱས་བ་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་རང་འཛིན་གྱི་སློ་ལ་དངོས་སུ་
 ཕན་འདོགས་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སློ་བྱི་མའི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་སློ་བྱི་མ་འདིའི་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་དངོས་པོར་ངེས་བ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སློ་སྤྲུལ་ལ་འང་བྱི་མས་གཟུང་

༡༡། །བ་དང་དེས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར་སྟོ་སྟུ་མའི་གཟུང་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་སྟུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཅི་ཉེར་ལེན་དང་དེས་མྱོང་བ་གཉིས་ཆོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་སྟུ་མའི་སྟེང་ན་སྟོ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དང་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོ་ལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་འདི། །མ་དག་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱལ། ། ༥༣༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ཐག་རིང་བ་དང་སྤྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཐག་རིང་བ་དང་སྤྱ་བ་དང་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། མ་དག་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་ཏེ། རགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་མ་དག་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱ་མོ་སོགས་དང་གཞན་སེམས་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་

བྱིར། དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར། དེ་ལ་སྤྱ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས། །བཟུང་བ་གཟུང་མིན་ཉིད་འགྱུར་ན། །གཟུགས་སོགས་སྟོ་ལ་སྤར་མེད་ཀྱང་། །བྱིས་སྟེས་
 པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༥༣༩ །དེ་བྱིར་རང་སྟོ་འཛིན་འགྱུར་ན། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡི་སེམས། །གང་ཡིན་དེ་ཉིད་འཛིན་འགྱུར་བ། །དེས་ན་དོན་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར།། ༥༤༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་སྤྱ་བ་དང་ཐག་རིང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས་སྤར་བཟུང་བ་ཡང་བྱིས་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་སྤར་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བྱིས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤར་
 གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བྱིས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་བྱིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྟོ་སྟེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེའི་བྱིར། སྟོ་བྱི་མས་རང་སྟོ་སྤར་མ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་ན། སྟོ་བྱི་མ་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ཡུལ་ལ་འཕོ་ཞིང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་འོ། །གསུམ་པ་རུས་པ་གཅིག་དང་
 དུ་མ་དགག་པ་ནི། རུས་པ་དུ་མ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བཟོད།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་

བཞི་པ་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཅར་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སློ་གཞན་དོན་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་འཛིན་འགྱུར་ན། །སྒྲ་ཕྱི་སྒྲ་བ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་སེམས་གཅིག་ལ། །རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་
 ཡི།⁷¹ ༥༩༧ །བརྗོད་གཉིས་རིམ་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །གཅིག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་སྒྲ་བར་འགྱུར། །བདག་དང་དེ་རིག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར།⁷² ༥༩༨ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སློ་གཞན་ཕྱི་མ་དེས་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་
 སྒྲ་མ་དག་གཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡི་གེ་ཨ་དང་ཨི་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ་རྟོག་མེད་གྱིས་སེམས་གཅིག་ལ་རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྒྲ་བར་
 མཐོང་བའི་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་དག་ལ་ཨི་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་སྒྲ་མ་ཨའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཨ་འཛིན་ཉན་ཤེས་སྐྱོང་ཞིང་།
 ཕྱི་མ་ཨི་ཡིག་ནི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཞེས་པས་དཔྱོད་པ་དང་རྟོག་མེད་སོགས་ཤེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་ལོ། །ལྟ་དབང་སློས་ནི་མིག་ཤེས་ལས་ཉན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་ཉན་
 ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ཨ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཨའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ལ་སྒྲ་བ་དང་། ཨ་འཛིན་

༡༡། །དེ་རིག་ཅིང་སྤྱོད་བ་ལ་འང་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨ་འཛིན་སྤྱོད་བས་ནི་ཨ་ག་བྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རིག་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྤྱོད་བ་ག་ཏན་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས་
 དགག་པ་ལ་ག་ཉིས། ཐལ་བ་དངོས། རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་ག་ཞན་འཕོ་བ་ན། །ཐ་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་མིན་ན། །ག་ཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ༥༩ ། ཞེས་སྒྲིས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་མི་ཡུལ་ག་ཞན་ལ་འཕོ་བ་ན་སྤྱོད་ཐ་མས་སྤྱོད་མ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་ཐ་མ་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་བར་འཛིག་པ་ནི་སྤྱོད་མི་ཕྱི་མས་སྤྱོད་བ་ལ་རག་ལས་ལ། སྤྱོད་ཐ་མ་ནི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ག་བྱུགས་སོགས་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ག་ཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་རང་གིས་སྤྱོད་བ་
 མེད་པས་ག་ཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པ་རང་གིས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱུ་སྤྱོས། ཐ་མའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་ལ་རུས་
 པ་མེད། ཅེས་སོ། །ག་ཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་སྤྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན། །ག་ཞན་གྱིས་སྤྱོད་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། །གང་གིས་དེ་སྤྱོད་བཟོད་འགྱུར་བ། །བདག་གིས་སྤྱོད་དེ་གང་ལས་གྲུབ། ། ༦༠ ། གསལ་རྒྱ་མ་འགྱུར་བར་འགྱུར་

གྲིས། །གསལ་བར་འདོད་པའི་གསལ་བ་མིན། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། །གསལ་ན་འགྲོ་འདི་གསལ་བར་འགྱུར། ། ༥༧ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། །བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ།
 །གཞན་གྲིས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །བདག་གིས་སྦྱང་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱང་བ་དེ་གང་ལས་
 །གྱུ་བ་སྟེ་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར། །རང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་རང་རིག་མེད་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །དེས་ཡུལ་གསལ་བའི་ཐ་སྙད་
 །བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ཅི་ན། །དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །རང་ཉིད་གསལ་
 །བར་མ་གྱུ་བ་པར་ཡང་དེའི་མིག་གིས་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གསལ་བའི་རང་
 །རིག་མ་ཡིན་ན། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གསལ་བའི་རང་རིག་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཡུལ་

༡༡། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེན་ཀྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་ལེན་སྟེ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

༡༡། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མདོན་སྤུམ་ལེའུའི་བྱར་མཆན།

1. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་།
དེའི་རྩ་འགྲེལ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཡོད་གསལ་ཁ་མེད་བས་དབྱད།
2. མེ་དགོར། དེ་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་སྤྱིར་རོ།
3. མེ་དགོར། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་སྤྱིར་རོ།
4. མེ་དགོར། གསལ་ལས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་ཡིན།

5. མེ་དགོར། བདག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན།
6. མེ་དགོར། དེ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བརྟགས་
པ།
7. མེ་དགོར། དེ་ཉིད་དུ་ན་དོན་དངོས་སུ།
8. མེ་དགོར། ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ལ།
9. མེ་དགོར། རྟོགས་ན་འབྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན།
10. མེ་དགོར། རྟོག་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན།

- II. མེ་དགོང་། དེ་ནི་རྗེས་དཔག་སྒྲིག་གུར་གྱི།
 I2. མེ་དགོང་། རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན།
 I3. མེ་དགོང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ།
 I4. མེ་དགོང་། དབང་སྐྱེས་སྒྲོ་ནི་མི་སྤྱིད་མྱེད། །མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི།
 I5. མེ་དགོང་། དངོས་ལ་དེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྒྲོ།
 I6. རྒྱ་དཔེར་སྒྲོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བ་སྤྲང་།
 I7. མེ་དགོང་། ཡང་ན་འདིར་ནི་མི་དམིགས་པ་འདི།

ཨ་ཕུ་ལྷ་མོ་ ཨ་ཕུ་ལྷ་མོ་ ཨ་ཕུ་ལྷ་མོ་ ཨ་ཕུ་ལྷ་མོ་ ཨ་ཕུ་ལྷ་མོ་	18. མེ་དགོར། དངོས་པོ་སྒར་མེད་འདོད་མིན་པས། 19. མེ་དགོར། འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་གྲག། 20. མེ་དགོར། གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ནི། 21. མེ་དགོར། གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ། 22. མེ་དགོར། དེ་ཆོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡི། 23. མེ་དགོར། ཆགས་པས་གཞན་སྦྱིས་རྣམས་ཉམས་ཕྱིར། 24. མེ་དགོར། དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པའང་མེད།	25. མེ་དགོར། གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཏགས་ ཕྱིར་རོ། 26. མེ་དགོར། ཐ་དད་ཀྱང་གང་དངོས་ཆོས་ཀྱིས། 27. མེ་དགོར། བསྟན་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། 28. མེ་དགོར། བད་དེན་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། 29. མེ་དགོར། གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ན། 30. མེ་དགོར། དབང་པོའི་སྒོ་རྒྱ་གཞན་ཡིན་ན།	31. མེ་དགོར། འོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར། 32. རྒྱ་དཔེར་སྒོ་ཀ་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྟེན་ལྷ་ར་བསྐྱུར་བ་སྒྲུང་། 33. མེ་དགོར། བྲ་བོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཚར་རོ། 34. མེ་དགོར། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། 35. མེ་དགོར། ཕྱི་རོལ་དབྱེད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། 36. མེ་དགོར། ཤེས་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྟོན་མེད།	759

ཡེ་ཤེས་པ་ལྟོ་བླ་འཇུག་པ་སྤྱད་པ་ལྟུང་། །དྲེ	37. གོང་གི། དུ་མའི་ངོ་བོ་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་དེ་ འདི་ཡིན་སྟེ། 38. སྡེ་དགེར། གང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལས། 39. སྡེ་དགེར། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། 40. སྡེ་དགེར། དབང་སྐྱེས་སྒྲོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། 41. སྡེ་དགེར། དེ་དག་མེད་དང་ཡོད་པ་ན། 42. རྒྱ་དཔེར་སྒྲོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱ་དུག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ།	43. སྡེ་དགེར། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གི། །རང་གི་བདག་གྱུར་དེས་སྟོང་ ཡིན། 44. སྡེ་དགེར། གང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་མ་ཡིན། 45. རྒྱ་དཔེ་དང་། སྡེ་དགེར། ལོག་ཀྱང་སྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། 46. སྡེ་དགེར། དུན་པས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། 47. སྡེ་དགེར། གེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས།	48. གལ་ཏེ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མིན་ན། །རི་ལྟར་དེ་ནི་ཆོར་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ གེས་པའི་རང་བཞིན་ན། །དེ་སྤྱི་དོན་དུ་ཅིས་མི་འདོད། །ཅིས་རྩ་བ་ སྒྲོ་ག་ཟེལ་འདི་ལེགས་སྒྱུར་རྩ་བ་ནང་བཞུགས་ཡོད་པས་འདིར་ཨང་ གངས་བཀོད་ཡོད། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དང་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོའི་ རྩ་འགྲེལ་ནང་མི་གསལ། 49. ས་བཅད་འདི་འོག་ཏུ་གསལ་ཡང་འཕྲོས་གཞི་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་ སྟེང་བས་འདིར་བཀོད་ཡོད།	760

ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ ལྷ་ལྷ་ལྷ་	50. འཕྲོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་བཙས་སུ་ བསྐྱབ་པ་ཞེས་གསལ། 51. གཤམ་དུ། རང་མཚན་སྣང་བ་དགག་པ་ཅེས་གསལ་ཡོད། 52. གཤམ་དུ། ཤེས་པ་དེ་གཟུང་དོན་རང་མཚན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་པ་ཅེས་ གསལ་ཡོད། 53. ཟླ་དགེར། རྣམ་གནས་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡི། 54. ཟླ་དགེར། སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྱེད་ན།	55. ཟླ་དགེར། མེར་སྣང་བ་ཡི་སྟོ་ཉིད་ནི། 56. ས་བཙད་འདི་འོག་ཏུ་གསལ་ཡང་འཕྲོས་གཞི་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་ སྣང་བས་འདིར་བཀོད་ཡོད། 57. ཟླ་དགེར། སྒྲིབ་བྱིར་དེ་འདིར་ཅེས་མ་ཡིན། 58. ས་བཙད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བསྟན་པའི་རྩ་འབྲེལ་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མེད། འདིར་ལྷ་སྒྲིག་པས་ སྐྱར་བ་ཡིན་པས་དཔྱད།	59. ཟླ་དགེར། གང་བྱིར་གཉིས་ལས་གཅིག་རྟོགས་ཆོ། 60. ས་བཙད་འདི་འོག་ཏུ་གསལ་ཡང་འཕྲོས་གཞི་གང་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་ སྣང་བས་འདིར་བཀོད་ཡོད། 61. ཟླ་དགེར། གདུང་ཡིན་དེ་དམིགས་ཤེས་མིན་པ། 62. ཟླ་དགེར། དབང་པོས་རྣམ་བཙད་མཐོང་ན་ཡང་། 63. ཟླ་དགེ་དང་། རྒྱ་དཔེར། བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་དེ་ལ་ནི། 64. ཟླ་དགེར། དབང་པོས་ཚད་པ་མཐོང་ན་ཡང་།	761

ཡམྲུང་སྐུ་འཛིན་ཁྱ་འབྲུག་པ་གསུང་འབུམ། །དྲེ།	65. སྡེ་དགོར། རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན།། 66. སྡེ་དགོར། ཐ་དད་རྟོགས་པ་དག་ལ་ཡང་། རྒྱ་དཔེར། སྤྱུ་མཐུ་སྤྱི། འདུག་པ་དེའི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡིན་དཔུང་། 67. དང་པོ་དོན་ནི་སྟོང་བར་གྱུར། །དེ་ལས་དོན་སྒྲུང་སྟེ་བར་འགྱུར། ། སྟོང་བས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ན། །དོན་སྒྲུང་ཡང་ནི་མི་བདེན་འགྱུར། ། ཞེས་པའི་རྩ་བ་སྟོ་ག་༥༡༡ འདི་རྒྱ་དཔེར། ཡུལ་སྤྱི་མེད་ཅི་ ཏུ་མཉུ་ཏོ་སྤྱི བྱས་མེད་ནལ། བཅི་སྤྱི་མེད་ཅི་ཤུ་མེད་ནལ། ཞེས་བཞུགས་ཡོད་པས་	འདིར་རྩ་ཚིག་གི་ཡང་གྲངས་བཀོད་ཡོད། སྡེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་དང་ རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚའི་རྩ་འགྲེལ་ནང་མི་གསལ། 68. སྡེ་དགོར། དོན་ལ་སྟོད་པ་མི་སྤྱིད་འགྱུར། ། 69. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཚིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྒྱུར་བ་སྒྲུང་། 70. སྡེ་དགོར། སྒྲུང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད། ། 71. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཚིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྒྱུར་བ་སྒྲུང་། 72. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཚིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྒྱུར་བ་སྒྲུང་།		762